Ma
I
775

UNIV. BIBL. TÜBINGEN

Mudrāraxasam

I. Nava-nandābhishekam p. 1-18

(1)

ഹരിശ്രീഗണപതയെനമഃ അവിഘ്നമസ്തു ശ്രീ
ഗുരുഭ്യൊനമഃ. പാലൊത്തെഴും മൊഴി ശുകം ശാരികത്തരു
ണീമണീ ബാലത്തന്നീടുമുമ്പു സന്തിപ്പാലസ്യത്തിൽ ത്തുമാലത്തു
ഷ്ണമതിൽ മൊദത്തെ വളൎത്തുവാൻ കാലത്തെക്കളയാ
തെ ചൊല്ലുക വിശെഷങ്ങൾ. ദൂരത്തുനിന്നു പറന്നിങ്ങു
പൊരുന്ന നെരം പാരത്തു കണ്ട വിശെഷങ്ങൾ നീ പറ
യെണം. മൊദത്തൊടതു നെരന്നല്ലവെ കിളിപ്പെണ്ണും
ചൊദത്തെക്കെട്ടു ചൊല്ലീടിനാൾ തെളിവൊടെ. ബു
ദ്ധിസാമൎത്ഥ്യമില്ല ചൊല്ലുവാനെന്തെങ്കിലും ബുദ്ധിയു
ണ്ടെന്നാകിലെ വാക്കുകൾ ഫലിച്ചീടു. ശക്തിയാകുന്ന
തെല്ലാം ബുദ്ധിയെന്നറിഞ്ഞാലും. ബുദ്ധിതാനൊന്നു
തന്നെ സൎവ്വവും ജയിക്കുന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവൎക്കിങ്ങു
സാദ്ധ്യമല്ലാതെയൊന്നുമില്ലി ലൊകത്തിങ്കലില്ലെന്നു
റിഞ്ഞീടുകമല്ലൊ. ഉത്തമനായുള്ളൊരു ചാണക്യമഹീ
സുരൻ ബുദ്ധിയാകുന്ന ശക്തികൊണ്ടുചെയ്ത വസ്ഥ
കൾ പാൎത്തുകാണുന്നൊന്നു ചാണക്യകൎമ്മങ്ങൾ പ്രയൊഗ
ങ്ങൾ എത്രയും ചിത്രമെന്നെ പറയാവൂ
ഇങ്ങിനെ കിളിമകൾ ചൊന്നതു കെട്ടു നെരത്തിങ്കൽ
ന്ന മൊദത്തൊടെ ചൊല്ലിനാരെല്ലാവരും. എങ്കിലൊ
ശുകമൊഴിമാരികെ പറകെടൊ മംഗലനായുള്ളൊരു
ചാണക്യന്തന്റെ കഥാ. എന്നതു കെട്ടു കിളിപ്പെ
ണ്ണാളും കനിവൊടെ. വന്ദിച്ചു ഗണനാഥന്തന്നെയും
വാണിയെയും തന്റെ ഗുരുവരന്മാരെയും വന്ദിച്ചു
ഭയഭക്തിശീലയാമവൾ മെല്ലവെ ചൊല്ലീടിനാൾ. ഉ
കഥതന്നിലുള്ള നീതികൾ കെൾക്കുന്നെരം ചൊ
ൽക്കൊണ്ടു നയജ്ഞന്മാരെ ആനന്ദമാനസിക്കും
ന്നുതരമൊട്ടുപറഞ്ഞീടുവനെങ്കിൽ കഥാമൊദ

praise of Buddhi

Ma I 775

UB TÜBINGEN

Pāṭaliputra മാനന്റല്ലാവരും ശ്രെഷ്ഠന്മാരുകളും വെണം. എങ്കിലൊ
മന്ദാകിനിതന്നുടെ തീരത്തിങ്കൽ ഉത്തമമായൊരു പു
രം പാടലിപുത്രമെന്നൊരുൽക്കൃഷ്ടമായുള്ളും നൃപതിക
ൾക്കിരിക്കുന്നായുണ്ടായിതു പുരന്ദരപുരമെ
ന്നതുപൊലുള്ളൊന്നുന്നം. ചെങ്കിരവനെന്നപൊ
ലെയുള്ള പുരത്തിങ്കൽ തിങ്കൾകുലജാതനായിരു
Nanda ന്നവൻ. സകലമഹീപതിമകുടമഹീതലം മംഗല
കീർത്തി പരിപാലിച്ചുവാണിരുന്നാൻ. സർവ്വാർത്ഥസി
ദ്ധിയെന്നുണ്ടവനൊരു നാമം. സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധി
പ്രഭനെത്രയും മഹാവീരൻ. രാക്ഷസനെന്നൊരു
ണ്ടവനൊരു മന്ത്രി രാക്ഷസനല്ലൊ ബുദ്ധി
തപെരുതല്ലൊ. നന്ദനാം മഹീപതിതന്നുടെ
പത്നികളായി സുന്ദരാംഗികളായിരണ്ടുപെരു
ണ്ടായ്വന്നു. പെരതിലൊരുത്തിക്കു ചൊല്ലെഴും
സുനന്ദയെന്നാരോമൽ മറെറവൾക്കുപെരല്ലൊ
മുരായെന്നും. ദ്വിതീയാം സുനന്ദാനൽക്ഷത്രിയപു
ത്രിയല്ലൊ ശൂദ്രവംശത്തിലുളളു സുന്ദരി മുരാതാ
നും. സുന്ദരാംഗികളൊട്ടുമൊന്നിച്ചുകൊണ്ടന
ന്ദിനം നന്ദഭൂപതി രമിച്ചിരിക്കും കാലത്തിങ്കൽ
നന്ദനന്മാരുണ്ടായില്ലെന്നുള്ളൊരു വിചാരാനന്ദ
മുണ്ടായില്ലെ ഭൂപതിതന്നിക്കുള്ളിലെന്നൊ
രുകാലം ഇളസന്തതിയുണ്ടാവാനെന്നത
പരന്നിട്ടും ചിന്തയൊടിരിക്കുമ്പൊൾ. എത്രയും
തപൊബലമുള്ളൊരു മഹാമുനി തത്രവന്നു
നന്ദഭൂപതിതന്നെക്കാണ്മാൻ. അത്തിനുസമയ
യമുനിയെക്കണ്ടുനൃപൻ അർഘ്യപാദ്യാദികളെ

കൊണ്ടുവരുത്തിച്ചിട്ടിരുന്നാൻ. മാനുഷപാദംകൊള്ളുമെന്നിൽകൊ
ടിത്തെൽനരോമിതിമാരെത്തിച്ചിട്ടിരുന്നാൻ ഭക്തിയോ
ടെ. അന്നേരമൊരു ത്രസങ്ങളിൽ വെള്ളം പൊഴിഞ്ഞെറി
ച്ചിരുന്നാൻ നെൽമിളി ക്രൂരന്മാരുടെ ദേഹത്തിന്മേ
ൽ. ദേവവൃക്ഷങ്ങളിൽ നന്ദനായത്തിന്മേലും പിന്നെക
ന്മിതശ്രീ ഭയാക്കൂന്മിതനേരമവർ. ഭക്തിയെ
ഒക്കൊണ്ടുധരിച്ചിരുന്നാർ ക്രൂരന്മാരാം ദുഷ്ടയെ
ന്തിയെ സമ്പാദിച്ചിരുന്നാരുമവരെവരും. ഭൂമിപാലക
ന്മാരെന്ന ഭൃത്യന്മാരുടെ രൂപം മാനുഷികളുടെങ്ങളെ
ത്തുളങ്ങളിലേക്ക്നേരം. ദുർദ്ദ്യാം ക്രൂരാന്തരിലെത്ര
കും മോദം പൂണ്ടോൻ കംസദ്ദൈത്യാക്രൂരവരിൽ പെട്ടൊ
ധർമ്മത്തെ വിട്ടിരുന്നാൻ. പിന്നെയത്തെ പൊഴിഞ്ഞുവന്ന
കാർക്കോടകൻ മന്നവൻ തന്നെ കണ്ടുപരഞ്ഞു
പൊറുത്തിരുന്നാൻ. അക്കാലം യദുവംശികളായ്ക്കുള്ളൊ
രു ക്രൂരന്മാരിക്കും കൊണ്ടിൽ തെളിവൊട്ടു
വസുദേവൻ പഞ്ചമാസപൂർത്തികളുത്തമാംഗി
യാമപത്നിമനായ്ക്കുള്ളൊരു പുത്രനെ പ്രസവി
ച്ചാൾ. വിഷ്ണുവായാകുന്നൊരു പുത്രനമരവിപതി
മെന്നുള്ളതെന്നൊരു പെരുമിത്രസന്തോഷത്താൽ
പുത്രനെ വെണ്ടും കൃഷ്ണമൊക്കെ വകയുള്ളവൻ അന്നു
ശത്രുക്കളിൽ നിന്നിക്ഷിച്ചിരുന്നാൻ. വിഷ്ണുവും
വിനയത്തും ഭയംകൂടെ വന്ന വീരനായവനെ
ദിനമെന്നിത്തരാളും ക്രൂരതയെ നന്നാക്കി
മെന്നക്കുന്നെ കണ്ടുതുടങ്ങൽ ഒക്കെയും മോദം പൂണ്ടുമെ
നിക്കും കാലത്തിങ്കൽ. നാരിമാർ കുലരത്നമാക്കി

ഷന്യനന്റെങ്ങളം തെന്നിനമൊദത്തൊടെ ഗർഭവുമുണ്ടാ
ക്കുന്നു. മൊദമുൾക്കൊണ്ടു ചില രക്ഷകൾ ചെയ്തിട്ടൊ
ൻ മെദിനീപതിതന്റെ പത്നിക്കു ഞെരന്നതു. മാസ
മുമ്പത്തിക്കത്തിട്ടെനെരന്നതും മാംസപി
ണ്ഡത്തെപ്രസവിച്ചിരുന്നതും. മന്നവന്നുക
ണ്ടുദുഃഖമുണ്ടായനെരം തിരുവുള്ളമൊന്നശരീരി
വാക്കുതെക്കൊൾക്കാക്കുന്നു. ദ്രുപതി കലമതൊരിവ
മെമനക്കൊണ്ടിൽ തൊപമുണ്ടായിട്ടുതൊന്നുള
പുത്രനുണ്ടാം. വാക്കുതെകെട്ടു നെരത്തിങ്കലും ഇ
വനിളിൽ ദുഃഖമുണ്ടായതെല്ലാം പൊയ്ക്കുതന്നി
ല്ലാതാനം. ആകമാനസന്നായ രാക്ഷസന്നു
നെരം കാൽകഷണെന്തിരുകിപിടിപ്പെന്നെ
തൊന്നിമ്പെലാൽ. ഗാന്ധാരപുത്രിതന്റെ മാം
സപിണ്ഡത്തെക്കൂറെലെത്താന്നാടിന്നൊരു
വന്നുചെയ്തുമാനെന്തിട്ടുവൻ കൊമ്പുപലെണ്ടിട്ടു
ടൻ മാംസപിണ്ഡത്തെ തൈലകുംഭങ്ങളുടെയ
കത്തൊക്കിരക്ഷിച്ചിട്ടാനാൻ. കാലാന്തം കുടത്തെ
ന്നു ചെന്നക്കൂറപെട്ടിക്കലെ തൈലകുംഭങ്ങളു
9 sons of Sunanda ണ്ടുണ്ടായി കുമാരന്മാർ. ഇവർക്കുമാർക്കും ചെയ്തി
ഉന്നരപതി ഇരാതകെന്നുകൊണ്ടു വരുന്നിട്ടെന്ന പെൺകളും
അസ്ത്രശസ്ത്രാദികളും ശിക്ഷിച്ചിട്ടുവർ ശത്രുസം
ഹാരത്തിനു ശക്തരാക്കുന്നിട്ടിനാർ. യൌവനമ്പെ
ന്നപതി പുത്രന്മാർക്കു വമത്തെ ഗന്ധിതന്മാരായു
ളള പുത്രരെക്കൊണ്ടുപ്പൻ മന്ത്രികളെക്കൊണ്ടു പു
ത്രന്മാരെക്കൊണ്ടു വിളിച്ചിട്ടു കൈവരുത്തിക്കൊണ്ടിവർക്കു

കൂരവെക്കാൽ. ഒന്പതുതന്യായമാരുണ്ടല്ലൊ അവനെന്റി 3
ക്കൊന്പതിലൊരുവനെ ഭൂപതിയാക്കിവെക്കുന്നതും
ൾക്കുതാപം ചെയ്തുകൊണ്ടന്തിനം ഊനമെന്നിയെ ഗ
തിവരുത്തീടുകവെണം. ഒന്പതുപെരിലാരെവെണ്ടു
വെന്നുള്ളതിന്നുപായമെന്നിയെ നിരൂപിച്ചുചൊല്ലു
ന്നതിങ്കൽ - മൌര്യനെ സെനാപതിയാക്കിവെക്കെ
ണമെന്നതാനും. ധൈര്യമുണ്ടവനുള്ളബുദ്ധിക്കവൻ പാത്രമ
ല്ലൊ. നന്ദഭൂപതിതന്റെ വാക്കുകൾ കെട്ടുനെരം മന്ത
രിന്നിരൂപിച്ചു മൌര്യനമ്പലത്തരം. എന്തൊരുകഷ്ട
മായതൽ ദാസ്യകൎമ്മത്തിനൊരുമിന്ത ചെയ്യാതെ
കല്പിച്ചീടുവാനുലമെന്നെ. ശ്രെഷ്ഠനെന്തിക്കില്ലെ
നാക്കിലെന്നിരൂപിച്ചാൽ ജ്യെഷ്ഠനാകുള്ളപുത്ര
ൻ താനെന്നുവരുമല്ലൊ: ദാസ്യമായുള്ളകൎമ്മമൊ
ത്തുകൊണ്ടെന്നനെരം ഹാസ്യമാക്കുമതില്ല സംശ
യമെതും. ഒന്നുമില്ലായ്ക്ക തന്നെ കെവലന്നിരൂപി
ച്ചാൽ മൊഹമിന്നധികമായിട്ടെന്തിനൊന്നുകൊണ്ടും
രാജത്വം കിട്ടീടുവാനാഗ്രഹമില്ലെന്നും നീചത്വം മമക്കാ
തിക്കട്ടെന്തൊ നിശ്ചയമല്ലൊ ദാസത്വമനുഭവിച്ചീടു
വാനൊരുനാളും ഭൊഷത്വമില്ലുപെക്ഷിക്കുമ്പമുണ്ടൊ
കയാൽ. നാട്ടിലെങ്ങാനുമൊരുദെശമെങ്കിലുമ്മപാലി
ലാക്കുന്നെമെന്നതാനെന്തൊന്നിലല്ലൊ. ഇന്നിതു
നിരൂപിച്ചാലൊന്നതൊന്നുന്നതാനും മനവത്തി
ക്കിതെന്താനിതെല്ലാതെന്നും. ഉത്തമൊമന്ത്രികളൊ
ലെ ചിത്തമൊവൾക്ക് ഉന്നാൽ. ധാത്രിപാലകന്തന്നൊടില്ലെ
സംശയമെതും. ഇങ്ങനെ ചിന്തിക്കുമ്പൊതന്നെ താൻ

ലെക്കിടുവാൻ കുമാരന്മാർതമ്മിൽ പിന്നെ ഉണ്ടാകുവൻ
റൊറപ്പെട്ടുന്ന ഞങ്ങളിൽ ചൊല്ലി ഇട്ടുവന്നാൻ ദ്രുപദനെപ്പി
രന്തന്നോടങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ. എന്തിന്നുപല
തരം ചിന്തിക്കുന്നു താതൻ ഞാൻ അന്തരംകൂടാതെ
ദ്രോണപുത്രിലൊരുവനെ ചുമ്മടരചനാക്കാം ഭിച്ചു
മരൻ കൈഉറപ്പെന്നത്തമവന്റെ ദൃഢതനാക്കുഷി
ടെന്നം. മന്നവനതുകേട്ടു ചൊല്ലിനാനവനോടു ചൊ
ന്നതുനന്നുപ്പേനി വൈപരീത്യമുണ്ടാക്കും. നക്ഷത്രാസ
ഉനാക്കുമ്പോഴാനതുണ്ടെന്നും ഉടന്ന ഉള്ളനായവൻ
മന്നവനോടു ചൊന്നാൻ. നന്ദരാജ്യത്തെ പ്പകുത്തു
പാതാക്കി ഭാഗിച്ചു നന്ദനന്മാർക്കു കൊടുത്തിടുക നരവ
രനെ. അങ്ങൊരുപൂരുഷകാരത്തെക്കാളേറ്റം നമെന്നാലിത്ര
ഹ ഉരുക്കം സപത്നുള്ളസൂത്രത്തിലാക്കുവെന്നു. ഇത്തര
ക്കുരാന്തൻ പറഞ്ഞു കേട്ടു നരപതിനൊന്തിക്കി
ലം ചിന്തിച്ചു താക്ക സന്തോഷത്തൊടു കൊണ്ടും പുക്കി
ന്തന്നാക്കിപ്പിൻ അന്തരമില്ല കണ്ടുതാഴുസൂത്രമാ
ർതമ്മിൽ ചൊല്ലമുണ്ടാകമണിമല്ലേ സംശയമെല്ലാം.
ദോഷമൊന്നുമുപായത്തെപ്പോലെമറ്റൊന്നുമില്ല
ഞാനിഹ ചിന്തിച്ചിരുന്നിടനേകാലത്തിങ്കൽ ഞാനി
ദ്രാനി ചെത്തനാക്കിട്ടുമവന്റെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പലിക്ക
ക്കിപ്പോൾ കല്പിച്ചിട്ടുതിരുന്നു നമ്മിക്കുമാരന്മാരെ
ടു ചൊല്ലിനാനെവം. നല്ലൊരു ചൊല്ലിടുമിൻ തിങ്ങ
ളെഭിനിഞാനും പല്ലുമമ്മൂൽ പറഞ്ഞാലത്തുക
ട്ടിടെന്നം ചൊല്ലിച്ചു സൂത്രമാക്കിക്കുരത്തിന്നു
ഉള്ളമായൊട്ടു മഹാത്മിക്കിച്ചുതുവൻ ഞാൻ. മന്ത്രി

ഉളുപദാർത്ഥങ്ങളൊക്കവെ പരിപാലിച്ചു കൊണ്ടാടാനത്ത
താം പ്രപഞ്ചങ്ങൾക്കെല്ലാം. ഓരോരോ വ്യവസ്ഥകൾ
വരുത്തേണ്ടതിന്നു പോരായ്മ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു
കൊള്ളുകയുമാം. ഈശ്വരപരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്കയിൽ പ
ത്താം പങ്കും. നരരീശ്വരഭാവമനുഭവിക്കുന്നതെയുള്ളു
ഇത്തരമുൾത്തിരുന്നും രാക്ഷസസംബന്ധത്തെക്കാൾ ഉത്തമം
മനുഷ്യത്തെച്ചൊല്ലിനാരെന്നർത്ഥം. ഇപ്രകാരം പോലെ
ചമച്ചിട്ടുവാനോരോ ന്യായങ്ങളും ഇതിൽ തിരുമിച്ചാൽ
വരുത്തില്ലയെല്ലോ. പാകശാസനത്തിന്റെ രാജ്യശ്രീയു
മിന്നെന്തൊരുകാലമില്ലപോൽ ഇക്കാര്യമെന്നാൽ ഇന്നിത്ത
പോലെ ചമച്ചിട്ടുവാനൊരു നന്മയിന്നൊരുമ പരമ്പരാ
വരുത്തില്ലേ പ്രത്യുത്തമിച്ചാൽ. അപ്പോഴുത്തരം കേട്ടു ചൊല്ലി
നാൽകുമാരന്മാർ. ഇപ്പുറമെന്നാലിങ്ങനെ ഇന്നേയ്ക്കിൽ തെളിഞ്ഞ
വന്നവർക്കെൽ ഏഴാംതീയ്പതെച്ചു കാക്കണമെന്നും
തന്നെ ഭിക്ഷമാഗതിവരുത്തിടുവനെന്നാരവർ
സങ്കീലൊരാളുമില്ലെങ്കിൽ പുത്രന്മാരെല്ലാവരും സ
ങ്കടം വരാതെ വാഴിക്കുന്നാൽ ഗുരുപുത്രൻ. അന്ന
രഗുരവെച്ചുനന്ദ്രപതിനാൻ മഹൈശ്വര്യം പെരിയ
ണ്ടായിരുന്നമ്മച്ചെയ്താൽ മന്നിടമരണം പെരുനായകന്മാ
കുന്നം. അന്നവിപ്ര ക്ഷത്രിയർക്കു വൈശ്യശൂദ്രന്മാ
ർക്കും. ഓരോരോ സംവത്സരമോരോരോ കുമാരന്മാ
ർ പാരാതെ രാജ്യം രക്ഷിച്ചിടുക നല്ലതും. അല്ലാ
ഞ്ഞാൽ കലഹമുണ്ടാക്കും. അതിൽ പിന്നെ വല്ലഭ
നൊരുമ്പട്ടു കൂടെ ഒന്നുമുണ്ടാകാ. മാനവപതിര
ത്തിന്റെ വാക്കിനെ കേട്ടനേരം മാനസം തെളിഞ്ഞു

ഉമന്ത്രികൾക്കെല്ലാവൎക്കും. മുമ്പിനാൽ നാടുരക്ഷിച്ചി
ട്ടുള്ള ഉടഞ്ഞുന്നതൊമ്പ ഉപെരിലൊരുവെണ്ടുതെന്നു
ക്കുമെന്നതിൽ. രാജപുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിനാർ
തെളിവൊടെ രാജ്യം മുമ്പിലെതിക്ഷിതിയിൽ
ചൊല്ലിടുവൻ. ഇങ്ങിനെ എന്നതിൽ വാക്കുകളെ
ടുവർകളും ഇങ്ങിനെ ലോഭം കൊണ്ടു പെപറയുന്ന
നെരം. എത്രയും കെട്ടമിതെന്നോർത്തിനയത്തോ
ടെ ശങ്കതന്നാം രാക്ഷസൻ മഹാരൊട്ടുരയെക്കാൻ. ആ
സ്യനാമിവൻ പറയുന്നതു കെട്ടുതിങ്ങൾ ആസ്യകാര
ങ്ങളെ ആസ്യം ഇന്നതു ചെയ്യാതെ കണ്ടു പെ സ്യപ്രാപ്യമുള്ള
ജനം ചൊന്നതു കെട്ടു കൊണ്ടു സന്തതം പരിപാലി
ച്ചിട്ടുള്ള രാജ്യമിതെല്ലാം. ആയുതനെന്തഭിമതമായ
തെന്നറിഞ്ഞു കൊണ്ടിച്ചയൊടു ഉതതന്നെ ചെയ്കി
ലെനമ്മവർ. രാക്ഷസനായ മന്ത്രിസത്തമ ബല
ത്താൽ രക്ഷിച്ചി വണ്ണം പറഞ്ഞിടിന്നൊരനന്തരം
മന്ദമാനസന്മാരാകുമിടുന്നൊരു നവനന്ദന്മാരവ
രിച്ചിടിനാർ പണിക്കെട്ടു. ചന്ദ്രഗുപതി തന്നാം [illegible]
ഴുണ്ടുനന്തരം നന്ദനമാരെയുഭിന്നികെവും ചെയ്തി
ച്ചിട്ടുടുചന്ദ്രമെല്ലാം നവനായകന്മാരിവെച്ചു രാജ്ഞ
ബന്ധനയന്മാരിരുന്നാൽ കരിവൊടെ. ചൊന്നാ
ന്റ വടഭരിച്ചിടുവാൻ തങ്ങൾ വണ്ണം സെനാധിപതി
യായിരിപെച്ചിടുമെന്നതന്നെ. നന്ദന്മാരെന്ന
തിൽ ഭേദിച്ചിട്ടുമെന്നു ചന്ദ്രഗുപതി മുരാസുത
നെപ്പറഞ്ഞയാൽ. മന്ത്രികളായിട്ടുന്ന രാക്ഷസാദി
കളെല്ലാം മന്ത്രി [illegible] ആയതിങ്കലായിന്നാൽ വഴി

പൊലെ. രാജ്യഭാരത്തെ പുത്രന്മാരിലൊരുത്തനെക്കൊണ്ടു 5
പ്രാപ്തനാക്കിത്തിയാൽ അവൻ കാനനത്തിന്ന പൊവാൻ കല്പി
ക്കപ്പെട്ടനെരത്ത പ്രജാരക്ഷണം. അതിശ്രേഷ്ഠകുലമിതു
ന്നിദാനാൽപുരത്തിങ്കൽ നാടകപാൎത്താൽ വെഗനായക
മെന്നാകിലും കൊടിന്നൊരുഷിലമന്ത്രികൾ വെപ്പുവത്താൽ
മെനക്കുന്നമക്കാലം പുത്രന്മാരൊരുപൊലെ ശിക്ഷവാന്മാ M/100 ...
രായൊരുത്തനുവെരുന്നൊക്കുന്നു. പുത്രന്മാരെല്ലാവരും
ശ്രീതിന്നുണ്ടവത്താനം അസ്ത്രശസ്ത്രാദികളും ശിക്ഷിച്ചു
പരിക്ഷിച്ചവാൻ. യൊഗ്യത്വം ഗുരാന്യതന്നെതന്നെടെ പുത്രന്മാരി
ൽ എല്ലാരിലനക്കന ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നല്ലൊ നാമമാകുന്ന youngest
ഗുണൊൽകൎഷമൊൎക്കുന്നതെന്നാൽ ക്രമയൊടെല്ലാവരും
ഐശ്വൎയ്യാകൃതമല്ലൊ. നാട്ടിലുള്ളവർ കൊടൊപ്പം
ചെന്നുകൊണ്ടുപാട്ടിലാക്കിനാനവൻ ഭൂമിയെയന്തി
നം. ഓരൊരൊ സംവത്സരത്തിങ്കന്നൊരത്തിങ്കൽ പാ
രായൊരാഷ്ട്രത്തിന്നന്ന അംശവതിക്കൊൽ ഭൂമിയെരക്ഷി
പ്പതിന്നൊട്ടുമെതിഭൂമിപ്പാൽ ഭൂമിപാലകന്മാൎക്കശക്തി
കളില്ലാതായി. സെനാധിപത്യത്തിനൊത്തുതപൊണ്ടായി
ട്ടും മാനാദിഗുണമുള്ള പുത്രസമ്പത്തികൊണ്ടും രാജ്യ
പുത്രന്മാരെന്നഗൌരവമുള്ളകൊണ്ടും രാജ്യസമ്പത്ത
കുളൂപെറുകമ്മളെക്കൊണ്ടും കൌശലന്തി
തികളിലെ ദക്ഷതകൊണ്ടും അതിശയത്തിന്ന
നല്ലബുദ്ധിയുണ്ടാകകൊണ്ടും ഒക്കെപ്പെന്നുരാജ്യം
പാൎത്ഥാനെന്നന്നെതൊ. മിക്കജനൈഷ്ക്കുന്നതിന്ന
ശത്രുക്കിലമത്തുപ്പൊ. അക്കാലം ഭൂപന്മാൎക്കും രാജ്യ
സനാദികൾക്കുള്ളകാമ്പിലക്കകണ്ടു സഹിയാതെ

Princes & ministers agst M

കൂലം. ഗാഢമത്സരം കൊണ്ടു മോഹിതന്മാരായവർക്കു
ഢമായിട്ടിരിക്കുമിപ്പൊഴുപലതരം. എന്നൊരു തർക്കത്തി
രിക്കുമ്പൊളൊന്നെന്നൊരം. സന്തതം നമ്മെക്കൊണ്ടു ഭരിക്കപ്പെ
ടുന്ന ഭൂമിക്കുദാനവപശയാകും. പരനാരിയെപ്പൊലെ
മെറ്റുള്ളവൻവശമായതെത്രയും ലഘുതരം. പാർത്ഥിവന്മാരും
ചിലർ മന്ത്രികളാലും ചിലർ പുത്രനിയെ പരിപാലിക്കുന്ന
ക്കും കാലത്തിങ്കൽ ഭൃത്യൻവശമായി വന്നിരിക്കുന്നുമെന്ന
തെത്രയും നാണക്കേടാമെന്നതെ പറയാവൂ. പണ്ടെപ
ൻപിലെ ചെന്നെത്തിരിക്കിലുമുന്നെരം കൂറ്റന്മാരായന
ഗുക്കളുമെതിരിന്നില്ല. ശത്രുവാക്യത്തിൽ വൻനമുക്ക
ണ്ടിരിക്കുമ്പാൽ പിത്രെന്നുരാതികളും വന്നിരിക്കുന്നെ
ന്നെപ്പാറു. ഇന്നിവണ്ണം കുലവെക്കിലെന്നാക
ൽ പിന്നെന്നിട്ടയന്നൊരു കുലചെയ്യുമെന്നറിഞ്ഞൊ
ട്ടും- ലൊകരങ്ങനവന്നമെറ്റുള്ളൊരുടെൽക്കൊന്നൊരം
നുകവെനൽക്കുന്നൊമില്ല സംശയമെതും. രണ്ടുമൂന്ന
മാസത്തിനും. ഭൂമിപാലകന്മാരുമൊന്നാരുപുരം പടങ്ങ
നവന്നിട്ടുമല്ലൊ. എന്നതുകൊണ്ടുയത്തെപെരു
കൊള്ളുകെക്കുള്ള അക്ഷിമാറ്റൊന്നമെല്ലൊവകൾ
ത്തിലെയും. എന്നാകില്ലും രാക്ഷസാദികൾ പൊന്ന
ഭൂമിതന്നിലങ്ങൊരു മന്ത്രമണ്ഡപിക്കയുന്നിരുന്നാർ
ദിവ്യമായിക്കുടുത്തരിപാറുകും പൊലെയതിൻമാറ്റു
മാറ്റത്തിങ്കം വിസ്താരം പെരുതല്ലൊ. ഭൂമിയിൽക്കാ
ണുകളിൽ പടുക്കുടുന്നിരുന്നായി ഭ്രമത്തിൽ പണി
തീർത്താരെന്നതെ പറയെണ്ടു. മന്ത്രമണ്ഡപമതി
ൽ മന്ത്രികളൊടുകൂടി മന്ത്രമന്തടങ്ങിനാർ. സന്ത

തമവൎകളും ഏഴുനം പുത്രന്മാരും മന്ത്രികൾ പ്രധാനന്മാരും കൂ 6
ട്ടങ്ങൾ തിരുവിരിക്കും പൊന്നമ്പലത്തിങ്കൽ ഷികദംശെ
ക്കുന്നതിൻറെ മന്ദിരമകം പുക്കു ഷികന്നായെയുമാനമ്മാനവനൊ
പുറപ്പെടുവാൻ. മന്ത്രമണ്ഡപത്തിങ്കൽ മന്നവരെല്ലാവരും
മന്ത്രികളൊടുംകൂടി കാൎയ്യത്തെ വിചാരിച്ചു ഭ്രാന്തിന്നടെ
വരവും പാൎത്തിരിക്കുന്നിതവർ. ഇപ്പൊഴും തിരുവുത്സവമതി
പൊറികളെ വെക്കിടാതെ എന്നതു കെട്ടു ഏഴുപേർ സഭ
മഞ്ഞൊടുംകൂടി തന്നുടെ തനയന്മാരുമായുടൻ പുറപ്പെട്ടാൻ
ചെന്നവൻ തിരുമലയിലിരുന്നതുപൊലെ മന്നവരു
ണ്ടെന്നൊൎത്തിങ്ങിരുന്നാരല്ലൊ. കാൎമ്മണ്ണന്നും
ഗുഹാപ്രവേശമതിൽ ചിത്രമതിൽ പുത്രന്മാരാമവർ പാൎന്നു
ജനങ്ങളുണ്ടെ പറഞ്ഞൊരു വചനങ്ങളാലത്തിൽ
ച്ചതിനാലെ വിചാരത്തിൽ കല്പിതം ചിലവ
ഇങ്ങിനെ ഗുഹാമാൎഗ്ഗമടഞ്ഞുകൊണ്ടെന്നെരം ഇങ്ങിനെ
പത്തൊടെ ഏഴുനം പുത്രന്മാരും ചെന്നുടൻ ഗുഹയൊ
ടരം ചെയ്തന്നെരമതിൽ മന്നവന്മാരുമില്ല മന്ത്രികളാ
രുമില്ല അത്രയുമല്ല വിലപ്രാപ്തിയില്ലാതെ ഞങ്ങളുണ്ടെതെ
ചെയ്തിരിക്കുന്ന വെന്തനെന്നൊരു ചെയ്യാം തൊഴുന്നം
കൊണ്ടുപറിച്ചെത്തിരിക്കുന്ന ഭാഷന്നതുവുണ്ടെ
ഇതിൽ കാരണമൊ നിന്നറിഞ്ഞാലും. പ്രൊക്തകളൊരു
വിളക്കുണ്ടതിൽ കൊളുത്തിവെച്ചതുമെതി
ത്തിൽ കത്തിടുന്നതിപലതും ചൊല്ലുവാനതുതെ
ന്നും. പിന്നെയുമുള്ളവസ്ഥകൾ കൊല്ലുവാനുള്ളവാ
തമങ്ങിനെയാകുന്ന പൊൽ. ഇങ്ങിനെ കണ്ടനെ
രമുള്ളസങ്കടമവ ഞ്ങ്ങിനെ പറയുന്ന കല്പനയിൽ

M 12 sons
in cave

ന്നുകി ന്നുകിതങ്ങളിലൊരുത്തനും മിത്തിന്നുപരകയുത്തി
ങ്കിനശൊകത്തൊടെതങ്ങളിൽ ത്തഴുകിയും. ഭൂസ്തുതമ
മനുഷ്യൻ ഭൂമിപാലകന്മാരും കഷ്ടമാം. പക്ഷിനാശെ ഭൂതി
ദ്വാരകൈയാപാപം. ഏകത്തമെയവകാശമില്ല ഉപെക്ഷിച്ചു
വാൻ ഏകത്തമൊന്നവരൊടുപിടിച്ചില്ലല്ലൊ ഭയം.
വല്ലത്തും പ്രവൃത്തിച്ചു ദിവസം കഴിച്ചാനാം ഗുരുക്കളിന്ന
ല്ലാതെ കണ്ടൊന്നിനും പൊരായില്ലല്ലൊ - മന്നവമ
വന്നിരിക്കിൽ കഴിച്ചു സൃഷ്ടിച്ചതും ഖണ്ഡതാമവരുടെ
മന്ത്രയൊഗമുമ്പിന്നെവന്നനമ്മൊടുപറഞ്ഞിടെന
പുത്രന്മാരും നിന്റെയമൊഴികളെ പകുമെന്നറിഞ്ഞില
ല്ലൊനാം. ഇഷ്ടമല്ലാത്തൊരു മിത്രം ചതിച്ചുകൊള്ളെ
ണമെ. ദിഷ്ടകല്ലിത്തെടുത്തൊരുത്തമല്ലവാർത്താൽ
ഏതിതിവെണ്ടതെന്നുവൈശ്യമാലം ചിന്തിച്ചുനാം
മിത്രവെല്ലുന്നൊന്നു ചൊല്ലി നാൽ പുത്രന്ന്യതന്റെ
മിന്നൊക്കും ക്ഷീണമാത്രം മാനസെന്ദ്രിയം പിരിച്ചിട്ടൊന്നു
തവെച്ചാനവൻ നന്ദനന്മാരെന്നൊരുക്കി. ഒന്നുമെന്റ
പ്രമിച്ചാലവതല്ലാത്തൊരുക്കിട്ടു നിന്റെയർമ്മയവർവെ
ക്കുസ കടത്തി കൽ നരമ്പ രമതമെന്തനന്നാത്തുക്കെ
ടാക്ഷയാൽ പ്രിയവാദികളൊരുവൽവെവുണ്ടും. നെടുങ്ങളെന്നമെ
ല്ലാവരും. ഭൊജനമിത്രത്തെന്നകുടിയത്തൊരുത്തമിച്ചു
ഭൊജനമൊന്നിലാക്കിനൃക്ഷിച്ചുവഴിപൊലെ ദീപനമെ
ന്നു കഴിക്കുമാകവെകൊടുത്തിതിൽ ക്ഷിതിമിത്രം ധരിച്ചു
ആന്നിടെന്നെമരുവന്താൻ. ശത്രുവെക്കുന്നൊരുന്നതി
മിത്രന്മാ ക്കിടക്കുന്നയൊനൊരുത്തിട്ടും മുമ്പെ ദൈവ
ത്തിൻ വിലാസത്താൽ തിട്ടമിച്ചതിന്നൊരുകഴിച്ചു

His advice to his sons

ന്ദാഗ്നിയിൽ ശത്രുവർഗ്ഗത്തെയൊടുക്കുവാൻ ശക്തനും ചെയ്തി
ടെന്നും. ഇങ്ങിനെ ആയതിൽ ചെയ്യുന്ന പാരങ്ങൾ എട്ടുമക്കളു 7
മെങ്ങിനെ എന്നാൽ ഉള്ളവർ മരിക്കുന്നതും കണ്ടു മനസ്സ
കടമെയ്ക്കെ സന്തോഷിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നെയും പ്രതിക്രിയ
ചെയ്യാനും ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാനും ശക്തനായ
ണ്ടൊന്നൊരെല്ലാവരും. അതിനെ രമെല്ലാവർക്കും തന്നിയാ
ക്കുവിടെന ചന്ദ്രനസമനാകും ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നുള്ള
നന്ദനന്തനെന്നായതിൽ നായകിനാൽ മുമ്പെ ഞാനിടെ
നായതൻ ഭാവം കണ്ടു മൈധാമി ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ചെയ്ത
വിചാരിച്ചു തന്നെ സേവിപ്പാൻ പ്രാപിച്ചു പോലനാമവനെയും
ശിരസ്സാ പുരചെയ്താൽ. മാലകാരത്തിൽ ഞാനെന്നുമുണ്ടാ
കവെണ്ടുന്നായത്തിനരചെയ്ത വഞ്ചനത്താൽ ചെയ്തിട്ടു
വൻ കാര്യമില്ലെന്നൊരു സംശയമില്ലെന്നുമെല്ലാം. ശ്രീമ
ദ്ധർമ്മശീലിയിരിക്കുന്നതുമുണ്ടെ പൊലിയെന്നാക
രുണയാൽ പ്രതിക്രിയ ശിരത്തെയൊടു ചെയ്തിടുന്ന
തുമുണ്ടു പിന്നെ പാരിലെ പലപാലിച്ചിരിക്കുന്നതും
ണ്ടെന്നെല്ലാം പരമീശന്നാനനിൽ ഞാനിരിക്കുന്നു. ദുഷ്ട
നായ ചന്ദ്രഗുപ്തനിത്തരം പരത്തെയൊടുക്കുവാനില്ലെ
ല്ലെന്നാകമഴുന്നമെന്നുപൊലെ പോലനെയെല്ലാവരും
ഗാഢമായിത്തെളിഞ്ഞൊന്നൊരുന്നന്നെന്ത്രവാദികളൊ
ന്ദുപരവന്തനൻ രമെന്നമിഴിലഭിഷെകം ചെയ്കവ
രെല്ലാവരും മെഇമൊട വന്നിരിക്കുമെന്നൊല്ലിട
നാൽ. പൊലാനിമിരകാലം ശ്രീമികളിൽ ഒക്കെ ഞാ
ലാതെ ഇക്കിരിക്കിക വലികമിശെമിച്ചും അതുമെ
സഹായമുണ്ടായിലെ നിരിക്കിലും പൈശിവപ്പൂത്തെ
യൊടുക്കിച്ചുനിമഹാമതെ. ഇത്തരമായി വ്യാദമെ

ച്ചുരങ്ങളൊരുപൊലെ ചിത്തമൊദെന കൊപ്പൂത്തിരുന്നൊ
രനന്തരം. ചിരത്തെക്കൊണ്ടൊരു ചന്ദ്രഗുപ്തനും
പിന്നെ വൈരൊൽക്കണ്ഠയിലിരുന്നീടിനൊരനന്തരം. മ
റ്റൽ നൃപൽ ചിലദിവസങ്ങൾ പൊയൊരുശെഷം തെ
രെ മന്നരമതിസ്ഥിത ദുഃഖമെന്നെമില്ലായ്കയാൽ. മൈത്രനെ
ന്നൂതത്തൊടും കൂടവെച്ചിരുന്നൊരു ഘൊരമാം പക്ഷം
വെച്ചപ്പത്താന്തം കെട്ടുനാട്ടിലെ ഉരുവരെല്ലാം രാജ
ദ്രിതിയൊഴുതന്നൊട്ടുകരത്തിൽ ഉസങ്കടമുണ്ടാകയാൽ
നന്ദഭൂപാലന്മാരെക്കൊണ്ടു ഉളവങ്ങൾ രാനന്ദമുണ്ടാ
യിലെല്ലാം മൈത്രനാശത്താലഹൊ. ഇങ്ങിനെ മൂന്ന
മാസംകഴിഞ്ഞൊരനന്തരം. വംഗദെശാധിപതിയാ
Lion sent from യിന്നരാധിപൻ ഘൊരമായൊരു സിംഹമിരന്നെ
Bengal & Patalip. ക്കൂട്ടിലിട്ടാനെന്ധഗന്ധത്തിലരെക്കൊണ്ടെടു
ത്തിച്ചു പാടലീപുത്രപുരത്തിങ്കലെക്കയച്ചു ഉപായവ
മെന്നെയുളളു വംഗദെശാധിനാഥൻ. കൂട്ടിലെപ്പൊരി
യാതെ സിംഹത്തെ പുറത്തിങ്ങു പെടുക്കുടാതെ കള
ഞ്ഞിടെണമെന്നൊരു സന്ദെശമങ്ങും കൊണ്ടു
രാജദൂതന്മാർ വന്നു. നന്ദഭൂപന്മാർ മുമ്പിൽ വെച്ചു
വന്ദിച്ചു പൊന്നാർ. വംഗഭൂപതിയിന്നുങ്ങൾ അയിച്ചു
കാഴ്ചവെച്ചാൻ മംഗലകീർത്തി കൊടുത്തയച്ചുവിട്ടി
നാൽ. വന്നാരം ഭങ്ങിയാതെ സിംഹത്തെ വിഷ്ണ
ച്ചാൽ അന്നത്തെ സാമർത്ഥ്യം ചിച്ചു കൊൾകയുംവെണമ
ല്ലൊ. പിന്നെ ഉങ്കട്ടുന്ന നന്ദഭൂപാലന്മാരും വെന്ന
ടൻ മന്ത്രിവരന്മാരുമായിക്കൂടിച്ചു കൂടിയിൽ പരിഞ്ഞാ
ന്യായത്തെക്കണ്ടുള്ളൊരുനെരമവർ പെടിയൊടൊടിപൊങ്ങി
ച്ചെന്നു മിന്തിച്ചിതിന്നാൽ. കണ്ടുതിങ്ങള്ളൊപായങ്ങളൊ

നും ഞാനിതിനെന്നു ഭാഗ്യഹസ്തസനത്തിന്നു ഭവനാര
നന്തരം. ചൊല്ലിയതൊരു മൈനാകൻ തന്നുടെ ബുദ്ധ്യ
പായനല്ലെ നാകന്ത്രി ശിശിരകാലെ നം ചൊന്നാനമ്മെയും 8
നല്ലനാനാകുളളിൽ ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തെ കൈക്കൊണ്ടിൽ വല്ലഭ
മിതിനൊരുകഴിവുണ്ടാക്കുമവൻ. ശില്പശാസ്ത്രത്തി
നവനൊന്നുക്കാരണനെന്നും കല്പകവൃക്ഷത്തനെ
മൈനാക്കനന്ദനൻ ബോലൻ. ഹിതത്തുമുപലമഴുമി
ത്തിയ്യാമിതിനിതിനെ ഞാനുകഴിവെന്നു കണ്ടുള
ചില്ലതാനം. ഏതൊരു ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിലതിനാല്ലിയെ
നംശങ്കയെന്നുടനെ നം നന്ദപാലകരും ചൊന്നു
ടൽ പ്രഹരിക്കയും കഴിച്ചു കൂടുമെന്നു. പന്നഗമിലത്തെ
നം കഴിക്കുന്നതു പോലെ വൃഷ്ടരാമരവമെൽ ചന്ദ്രഗ്ര
ഹണെയത്തിൽ തിട്ടനായെയുമിതതിക്കുന്നുതു
ണ്ടിടുന്നു. വൃഷ്ടരായതിമിഴിതെയുമെന്നവർക്ക
ളും പൃഷ്ടിയെന്നു ഉക്കംസുരാ പെറുത്തിനോടു രമൊക്കാൽ
പസന്നിധുഃ ത്തിതിരുപൊരിക്കെവെച്ചിടാത്തെമസ
നാശിക്കുംതിനൊടില്ലത്തെന്നുതെത്തുമെ. തിരുവസ
മതുംതെളുചന്ദ്രഗ്രഹണമതൊരുതിരിച്ചുമിപ്പതിനെ
ഒരമാശങ്കയെന്നാകിലും കല്പനീൽ പാർക്കു
കിട്ടുമിതെന്നുമവൻ മന്നവനോടെവം ചൊല്ലി
നാൽ കൊപത്തൊടെ. ഉഷ്ണതിരെല്ലതിതെളുമാ
തിരകയെന്നുമുള്ളിൽ നഷ്ടനം തൃപ്തിമാർക്കു
ടാതെ പൊന്തിടുവാൻ മുന്നത്തെ ഉപ്പതൊടുക്കു
കെല്ലയൊ പൊന്നുമിന്നയെന്നു കൊന്നെന്നിമി

ന്നതെങ്ങുന്നോൽ പൊന്തിടുന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണമാൎഗ്ഗങ്ങൾ

ന്നും പട്ടിണി കിടന്നതിൽ കഷ്ടമായുമിരിക്കുന്ന പൊരുന്ന

ഇങ്ങനെ ചുങ്കുമിത്രാനന്തം പൊങ്ങാതെ കഴിഞ്ഞിരിക്കു

മെന്നെനിക്കു നാശിയത്തിന്റെ പെട്ടിക്കൊളുളു

കൊണ്ടിരിപ്പതുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ പലതരം പറഞ്ഞു

കരയുന്ന മംഗലസ്ത്രീയായ ചന്ദ്രഗുപ്തനോടവൻ പിന്നെ

ചൊന്നാനെന്മകനെ ക്ലേശമുണ്ടാകവെയ്കാൽ. ഞാനിതെന്നറിയു

കുന്നതെങ്ങനെന്നറിഞ്ഞാലും. ഇന്ദ്രനീകരങ്ങളൊതെട്ടു

വാനവക്കാശം തീൎത്തക്കൊണ്ടെന്തു ഫലം പെരിക്കയുമിവ നി

ച്ചെന്നുകൂട്ടെ കൈയിക്കൽ നിന്നു വമിഞ്ഞതൊക്കെയും

കണ്ടു കൊൾക്കതിൽ ഫലമിതിയെന്നറിഞ്ഞാലും. ഇപ്പ

കാരങ്ങളെന്റെ സന്നിധ്യ പറഞ്ഞിട്ടും ശിഷ്യന്ന പന്മാൎക്ക

വന്നു പൊവതിന്നവൻ തിങ്ങിമിച്ചിലവു നമെന്നതക

ത്തിട്ടവൻ ശിക്കനെമെനക്കുന്തതിക്കളുരുണ്ടസാരമെ

ല്ലാം ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുപൊയി വെച്ചി

ട്ടിന്നാർ. മന്ദമായകൊട്ടുവൻ പുറത്തെഴുന്നെട്ടാൻ

മാനവശ്രേഷ്ഠന്മാരും മെനുഷ്യന്തന്നെ മാതൃ

മനത്തെക്കിളിക്കൂടൽ വഴി പൊലെ പഞ്ജരത്തിൽ കൽ

കിടന്നൊരുന്നാൻ തിലഹത്തെയും മഞ്ഞുളമാങ്കും ചെല്ലാ

കാൎത്തതെയും കാട്ടിട്ടിന്നാർ. ചന്ദ്രഗുപ്തനമത്തകണ്ടു വി

സ്മയന്നുണ്ടു മന്ദഹാസവും കലന്നിങ്ങിനെനിരൂപി

ച്ചാൻ. ചണ്ഡാൎയ്യമിത്രമഹാവിഗ്രഹമെന്നാശിക്കൊരുവ

ഞ്ജരത്തിൽ നിന്നു കുഴവിടക്കളുടെയന്നും മൊശിപ്പാനെ

ളുതല്ലെന്നതുളുത്ത കൊണ്ടുതന്നെ പ്രാജ്ഞന്മാൽ ഇതിമ്മ

Ch. leaves the cave

മിക്കസംശയമെല്ലാം. സന്താപസിംഹത്തിന്റെ ചെവിക്കലി

ത്തിങ്കൽ പൊറുക്കഷ്ടമുണ്ടിതിന്നുള്ളിലെന്നതൊന്നനന്തു 9

നം. വർണ്ണനൊരാമർദിക്കളുംപാർത്ഥന്മാർ നന്നനെരംതില്ലിയം

ശില്പികളാൽ കല്പിതമെന്നൊരുഹരം. ക്രൂരന്മാരെന്നുള്ളൊരു

പാപ്രമെന്നുകണ്ടുധാവനം വരന്നെമെന്നുള്ളതുമില്ല

യല്ലൊ. ദ്രാവണത്തിന്റെയുഗ്രമാല്യതമെന്നാലിതുകൈവ melts the lion

ലംമെഴുകുകൊണ്ടുന്നതെവർത്തനം. അശുചിയായി

ത്തുള്ളിലിരിക്കിനെകല്പിച്ചവൻ ആശ്ചര്യത്തെ

ത്തുകൊണ്ടുപാറായിപണ്ടുള്ളയാരുത്തെവെക്കിയിരു

ന്നുകൊണ്ടുള്ളസാമർത്ഥ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നിംഹത്തിന്നെ

മെൽവെച്ചതുന്നെരമെറിയപ്പൊൾ അവരുത്തെവൊയച്ചു

ക്കൊണ്ടുകണ്ടുപിന്നൂയിരിച്ചപ്പൊൾ അവൻ ഉച്ചത്തിൽ വിളി

ച്ചിത്രഭൂമിപാലകന്മാരും മന്ത്രികളും പൌരന്മാരും കണ്ടു

വിസ്മയം തുണ്ടുചന്ദ്രഗുപ്തനെ വെഹുമാനിച്ചുനിന്നി

ടുന്നേരം. രാജ്യത്തുള്ളതന്മാരാകെയ്യാരുത്തെവം ഗരാജ്യത്തു

തന്മാരിവരൊക്കയൊമകണ്ടുവെന്നറിയിച്ചാർ. രാക്ഷസ Raxasa gives

നത്രകാലത്തുകൊണ്ടവിത്തനിരിപ്പിച്ചാൻരുക്ഷമാനസ him an office

നായമെന്നുള്ളനന്ദനന്നിവൻ വന്നവണ്ണമുക്കുന്നതെ

ന്നിങ്ങിനെനിരൂപിച്ചുസന്തതംശങ്കമുഴുത്തിരുന്നു

നവന്നൊന്നും. നന്ദനന്മാൎക്കുമൂന്നുതന്നെയും ശെഷിച്ചി

യചന്ദ്രഗുപ്തനെകൊണ്ടുവെച്ചിച്ചാർ നൃപാലനും.

ഇനവർണ്ണനമുള്ളവസ്തുസാരികൊണ്ടുകിളിതിക്കൈവ.

ലം ചന്ദ്രഗുപ്തന്നാമകണ്ടുതകൊണ്ടുശത്രുപക്ഷമുള്ളൊ

ക്കിളിൽ ശെഷിച്ചപ്പൊന്നെന്നാകിലും ഇത്തന്നെപ്പോലെപരി

പാലിച്ചിടുകവെണം. അശ്വാദികളിലാധിപത്യമുണ്ടാ

ക്കിട്ടിന്നാൽ വിശ്വാസംവരുമല്ലൊ ശത്രുപക്ഷമുണ്ടാകയാൽ

ഒന്നിന്നുമാത്രമിലെന്നവന്നു പൊറുക്കാതെയിവൻ ഒന്നിനും
മിന്നെയൊരു പാത്രമല്ലാതെവരും. രണ്ടന്നുദ്ധരിച്ചി
രുന്നിരുന്നിലത്രയൊരു ദണ്ഡമാക്കുരും നമുക്കില്ലസംശ
യമെത്രം. അഗ്രഭോജനത്തിൻ വിപ്രന്മാർവരുന്നേരം
യെഴുന്നെരത്തിന്നിപ്പത്തിന്നു ഞാനനക്കു തോന്നം. ഇനിക്കും
കല്പിച്ചതിന്നത്തിന്നരവനെയും ദൈവത്തിൽമത്തൻ
ക്കു തന്നുത്തൊട്ടുയല്ലാതെ സാദരത്തുടെ നാശമുണ്ട
ന്നിന്നം. ചെത്തസാനിന്നുമൂളുപെദവും മരിച്ചവൻ
നെഞ്ചാംവെള്ളവെള്ളക്കൊപവുമമത്തുളളിൽ
ചഞ്ചലത്തുടാതെ കണ്ടുഗ്രഭോജനത്തിങ്കൽ വിപ്ര
രെക്കല്പിക്കയെന്നുളളതിങ്കലെത്തിതല്പമന്നി
ട്ടുന്നിടിനാനെന്നകാലം. നല്ലോരു സഹായമാരു
ളളവെന്നന്നിനം. വല്ലേടമുളളമൊന്നുന്നുനാൽ
മിന്തിച്ചുളളിൽ. ഞങ്ങൾ വന്നിട്ടും പടപ്പുത്തിവൈ
ഭവം കൊണ്ടുവല്ലതെങ്കിലുതെടുക്കാക്കുരുമെന്ന
ത്തനം. ബുദ്ധിശക്തിയും മഹാസൈന്യശക്തിയുമ
ിൽ ബുദ്ധിശക്തിക്കു തുല്യമൊന്നുമില്ലെന്നിട്ടു
വൻ. ബുദ്ധിയുന്നയവുമെതിരിനിന്നവിപ്രന്മാരെന്നിളു
വുമന്ന്പെമ്പിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നാനെന്നല്ലോ സ
ത്തൊട്ടുപലരൊടുമായുരചെയ്തുനല്ലപൈങ്കിളിമക
ളന്നെന്നമന്നെ-

ഇതി മുദ്രാരാക്ഷസെ നവനാൎയ്യകം
നാമഗാനമിശേഷം സമാപ്തം.

പോലെ സൃഷ്ടിലെ ശകടാലൻ. മാലികക്കൊലെപ II Nananda vadha 19–40

കാകാമകളിറക്കുന്നി. പാല്യം പഴവും ശകടാലനുമെളിഞ്ഞു

ൻ കാലം ഗ്രഹമാകളഞ്ഞിട്ടാതെ പൊല്ലേടൊ. നല്ലകാല 10

മിത്രങ്ങളുടെ തന്നെ നെരത്തു പൊല്ലാവതല്ലൊ രാക്ഷസ

നിങ്ങളിൽ. എന്നുടക്കേട്ടു ശകടാലൻ പൊല്ലിനൊരു

കുന്നകുര പെചക്കു തിന്നരമെല്ലുവപ്പു. എങ്കിലൊ മെന്നക്കു

തനയ നൊരുത്തൻ മംഗലത്തിലൻ കന്യമൊന്നത്തിൽ

സചിവക്കൊന്നൊരുനെരത്തു കൂരവെതന്നെന്നക്കൊ Ch. finds

കലന്നൊരു ശിഷ്ട നെപയത്തിൽ മന്ത്രി വന്നിരുന്നൊന്നു Chāṇakya

തൃഷ്ണം ക്രൂരന്നാക്കു പൊലക്കത്തിൽ പിടിച്ചുടൻ ചുട്ടിൽ ദന്തം

കലക്കിക്കുടിച്ചതി ദുഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ചാണക്യൻ താൻ

മെന്നൊരു ബ്രാഹ്മണൻ പാഞ്ഞിതന്നൊരു നാമത്തിൽ

ൻ തന്നൊരു പൊലിപ്പാൻ. ദുസ്തരമുഖ്യക്കലൊത്തും സ

മെമിടെ ദാരാസുരകാന്തിക്കലയെ ദക്ഷാംശയെ. എന്തി

നുചുട്ടിപകത്തിൽ പിടിച്ചു ചന്ദ്രമൗലിനിൽ കലക്കി

ക്കുടിച്ചും. രാക്ഷസാരു ഉണ്ടെച്ചു മെന്നക്കു സന്തനൊരുക്കെ

ല്ലൊപൂവൊല്ലിനാൻ പ്രത്യപിസുതൊത്തമൻ. ശകടൽ

പാദെതടെഞ്ഞൊൻ പിഴക്കാൻ ചാണക്യനിലുണ്ടൊരാക്കൊ

പം പൊരാക്ഷയാൽ നാരായവെരൊട്ടിക്കുടൽ പിടിച്ചുടൻ

പാരത്തെ ചുട്ടി കലക്കികുടിച്ചും. ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കേട്ടു

പൊല്ലിനാൻ എന്തു ഭവാനിന്നിസ്ഥിതം കണ്ടതിയൽ എ

ന്നൊ പൊറ്റെരുത്തമെന്നക്കാത്മജന്നൊട്ടു മന്ത്രിടവെ

ബാൽ ചൊല്ലിനാൻ യൊഗ്യനെന്നൊ ദ്വിജന്മ

തല്ലാക്കിലെ ശ്രമത്തിനൊരു സംശയമില്ലെടൊ. എന്ന

ശകടാലൻ പറഞ്ഞിട്ടന്നന്നതന്നെരാക്ഷസനായ

ഖിലർ ചെയ്യാറായുള്ള ഉപദ്രവങ്ങളെ സമ്പൂർണ്ണമായി ചെയ്തി
ലൊ ശിരത്തെയൊടെ ഉത്തരം ചെയ്യും ഭവാൻ പിന്നെ. ചന്ദ്രഗു
പ്തൻ. തന്റെ ചൊദ്യങ്ങളെ കെട്ടുവൻ മന്ദഹാസം ചെയ്തു ദേവ
നൊടു ചൊല്ലിനാൻ. ബാലനായുള്ളതിനാൽ എന്നതിന്റെ
മമ ശീലഗുണങ്ങളെയും ബുദ്ധിവിലാസവും. മന്ദഗ
തികളെയും മഹാഭാഗന്മാരെയും പരന്മാരുടെ
ദോഷങ്ങളെയും മിത്രമായുള്ളവരുടെ മന്ത്രവിലാസവുമെന്ത
ായുമെന്നതിനെ ദേവാനുകൂലവും. ഈ തരമല്ലൊ നരപാല
കന്മാർക്കു നീതിമാർഗ്ഗമെന്നൊരു ശക്തി ധരിക്കണം.
ഇങ്ങിനെയുള്ള ഉത്തമമെന്നതിനെ ബുദ്ധിയുക്തങ്ങളിലെ
ത്ര വിശേഷമറിഞ്ഞാലും. രാമകൃഷ്ണാദിമന്നവൈഭവം
കൊണ്ടുള്ള മഹിമയൊടെ തന്റെ സാമ്രാജ്യമല്ലൊ തന്നെ.
ഈ കഥമാത്രം മന്ദിരസുരവാക്കുകളുത്തമനായിരിക്ക
യെന്നതിനാലും ഭക്തിയെക്കൊണ്ടുള്ള ബോധമുള്ളതിനാൽ
ഉത്തമന്ന ഞാനുമായവനെന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ
ആരെന്നറിഞ്ഞില്ലല്ലൊ ഭവാനെന്നാൽ ഞാനൊന്ന
റിയിക്കുവേണം മഹാമതെ. ഇങ്ങിനെ ചൊല്ലിക്കൊണ്ട
ദാനവന്മാരെന്നൊരു ഉത്തമ ശങ്കാവിഷയം പറഞ്ഞുകൊള്ളുവ
ൻ ഞാൻ. ചാണക്യനെന്ന പ്രസിദ്ധനായവനെന്നും
മാനിയായുള്ളൊരു ദ്രുതരൻ ഞാനെന്നൊടു. പെരിയ
രണ്ടുണ്ടതിന്നും. കൊടുക്കണ്ടിപാരിൽ പ്രസിദ്ധനാം
കൈനീട്ടിയെന്നെന്നും വിഷ്ണുവായിരിപ്പവും കണ്ടിരിക്കെ
ാകയാൽ വിഷ്ണുഗുപ്തനെന്നൊരു നാമമുണ്ടല്ലൊ
നന്നാഗ്ര ഭോജനം കൊടുത്തിട്ടൊന്നിനി നന്നായിട്ടുള്ള
ത്തിന്നായി വന്നിരുന്നെൻ. ചൊല്ലുന്നവനവരെ

ക്ഷണിച്ചിട്ടുവാൻ ഭാഗ്യവാന്മാരായമന്നവരാക്കിട്ടുകൊടു
നൊരുവൃഷലനെപോലയാരുക്കുന്നു ഗുരുശുശ്രൂഷകഴിക്കുന്ന
ഷിന്നവനെന്നൊരുത്തിക്കിടിക്കുന്നതെന്നറിഞ്ഞില്ലമ
നെവക്കാനെവൊല്ലിത്തിരിക്കെടൊ. തക്കത്തിൽക്കുക്കിനൊ
ഷ്ടവൻ ചൊല്ലിനാനെങ്കിൽ വൃഷലനവത്താനറി
ഞ്ഞാലും. ചാണക്യർ ഒരെണ്ണം കൊണ്ടതിനെവെക്കാ
നെ ഈ കൂരം ശുദ്ധമാനെത്തെണ്ണം മഹാമതെ. ഇന്ദിര
ടെ ഭവാൻ വന്നതുകാരണം നന്ദവംശമതിൽ വന്നിത
മാക്കുന്നതും. മെനക്കുന്നിവക്കുന്നും പരണ്ടെത്താത്തനെരത്തു ചൊല്ലു
മെന്നിടുന്നവാനെക്കുന്ദ്രഗുപ്തൻ. ലക്ഷ്മിയെന്നൊരു പെണ്ണിന്റെ
തിന്നനെരംമയ്ക്കിവിക്കുന്നവനെന്നൊരുവൾ ചൊല്ലു. അങ്ങേ
വൃഷലനെന്നെതിനെച്ചൊന്നതു പൊരുക്കുമില്ലക്കാ
തിസ്വഭാവമെടൊ. തങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നടെപെരുത്തനത്രോട
വാൻ ആചാരമെന്തിനെച്ചൊന്നതറിയാതെ. സക്ക
നങ്ങൾക്കു കൊണ്ടെപ്രിയില്ലത്തിലിക്കാർക്കു ചെരുവൊ
രാജ്യവാക്കുന്നതും. ലക്ഷ്മിയുടെന്നടെമെതിങ്ങളെക്കാണ്ടിഹ
തിശ്ചയമിന്നു ഉപൊക്കുവാനാക്കാതെന്നു നല്ലവരാണ്ടിത
രുന്നതു മുണ്ടെതി വല്ലഭമൊർക്ക ഉപൊരന്ധിക്കുവാൻ.
നിത്യം സ്നേഹമാക്കുന്നിതതിനെടെ പ്രത്യയം കണ്ടിട്ടു
തിരെക്കുന്നറിക്കനീ. ചാണക്യനിതിനെച്ചൊന്നതുകെട്ടു
വൻ താനെക്കൊണ്ടിനെക്കുന്നിട്ടു ചൊല്ലിനാൻ. ഇത്രനാ
ഷിക്കിനെത്തന്നെ വൃഷലനെന്നത്രെയുമുടനൊടത്തു
പെവക്കിലൊമനെനാന്നമില്ലത്തിനൊത്തവരമതിമുട്ടു
മെന്തിനെക്കന്നറിക്കരുതെടെ. ചന്ദ്രഗുപ്തനെക്കാണ്ടിതി
മനൊനാനവെണ്ടുകിൽ മൽക്കടനെന്തിക്കലെങ്ങു

Chand. gains
Chān's love

നെള്ളുന്നു. ആശ്രമത്തിന്നെഴുന്നെള്ളുന്നനെര
ആവിശ്രമിപ്പാന്തക്കവണ്ണമാക്കിതീൎത്തു. അങ്ങിനെ
തന്നെയന്നെരം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇങ്ങിനെ മൊദംകലൎന്ന
ചാണക്യനും. പിന്നെയഭ്രസ്വരനായകനെമെന്നെല്ലാം
നന്നായി കൂട്ടിഞ്ഞുകൂടിക്കൊണ്ടുപൊയിതാൻ. പൊ
കുന്നനെരം പഴികിന്നമെന്നെല്ലാമാതുലത്തൊടപ
ത്താതവിശെഷവും. സൊദരനാശവും തന്നെൽ വിശെ
ഷവും. മെദിനിപാലകന്മാരുടെ ദുഃഖവും. ഒക്കവെ
ചാണക്യനൊടു ചൊല്ലീടിനാൻ. ഇക്കരുതിലവനെ
നികന്ദനെയും. ഉന്നം. പരാതെ മഹീസുരവക്ത്രെ
ന്നാനാദിക്കൾത്തുക്കയിപ്പിക്കുമെന്നെല്ലാം. ദെഗ്ഗന
ശാലകും. കാട്ടിക്കൊടുത്തെ ഢരാജ്ഞ പൊന്നതിൽ ശുഹാന്നി
നരപൊയിടിനാൻ. വെഗം കാദുപഴമെന്നെല്ലാൽ വഴി
കിന്നുപൊകുന്നനെരത്തിവണ്ണം. തിരുപ്പിപ്പാൻ
ദൈവബലം കൊണ്ടെതിക്കുമന്നൊരവം. കൊവന്ന
ഭിക്ഷായുതിതിപ്പൊസംശയം ഈ ദുഷ്ടനിസ്വരന്തനെ
യാത്രയിപ്പിപ്പതിനൽ കൊള്ളാമുവെക്കുൽപ്രതിജ്ഞയെ
ണ്ടുകം. ഉഗ്രനായുള്ളൊരു വിപ്രനവൻ തിക്കഗ്രാസ
നന്ദരപാലകന്മാരവർ ഒന്നും കൊടുക്കില്ലെന്നു
വരും പിന്നെ മന്നവന്മാരത്തകാലം മുടിഞ്ഞുപൊം.
ഒന്നാലെതിക്കുവരെണ്ടുള്ളൂ. സാധിക്കുമെന്നിങ്ങി
നെതിരുപ്പിപ്പമെന്നെല്ലാം മെല്ലെൻ ധൃതിയിലന്തില്ലത്തെ
ഭദമത്തനെരം ചെന്നങ്ങൊരുത്തം കേട്ടമതുമിനാൻ
Chan. in the ഊട്ടുപുര ഭക്തിശാലാന്തത്തിലെന്നു ചാണക്യനും തെക്കതിപൊടുന്നനെ
യന്നെരത്തുപൊന്നിന്നതിലിക്കകൊണ്ടുവന്നൊരുപൊലെമുറ

ആ ഊരിൽ കിഴക്കുനൊക്കിട്ടു വെച്ചിരിക്കുന്നിതിന്നു തന്നെ
നെരെ പിന്നെ വെച്ചിരിക്കുന്നിതൊരു പൊന്നരിക്കയും വെള്ളു 12
ത്തിലെന്നപൊലെ അതിൽ വില വെളുത്തരിക്കരു
ചിരമുണ്ടല്ലൊ ഭാണ്ഡത്തിങ്കിന്നെ കണ്ടൊരു നെരത്തുമാ
ത്രിച്ചുപായകന്മാരൊടു ചൊല്ലിനാൻ സ്വപ്നമയമൊരു പാത്രം
വിശെഷിച്ചുമാറു സ്ഥലത്തു തന്നെ ഇവൊട്ടു വെച്ചതും പിന്ന
യൊരൊരു പാത്രൊരു പൊലെ വെച്ചതു മിന്നവർക്കന്നു പ
റഞ്ഞിട്ടുമിനിന്നിഞ്ഞു. ഇതും പറഞ്ഞൊരു വിപ്രനൊ
ടന്നെരത്തു ഉരമായുര ചൊക്കാരപൽകളും. നന്ദനരായിപ
മാരിക്കവയൊന്നും പിന്നെയതിങ്ങിവന്നവിപ്രന്മാ
രിൽ അഗ്രാസനത്തിൻ ചൊല്ലുന്നായിരുന്നാത്രിരുന്നു
പാനായരുവന്നെ നിന്നിഞ്ഞൊരും വന്നവർക്കാ
പെമരവുമുളവാക്കിലൊന്നിക്കയിത്തൊറു ഭൂപാലർമിരു
ന്നാലും. ഒന്നുമറിഞ്ഞിട്ടൊരു കെന്നിട്ടില്ല ദ്രുപദൻ ഇതി
പിടെക്കുവന്നിരുന്ന വിപ്രരിൽ അഗ്രനായരുളള
ത്താനെന്നു ചൊല്ലിയഗ്രാസനെ ചെന്നിരുന്നാൻ
കനിവൊടെ. രാജപ്രവരനും സ്നാനം കഴിച്ചഥ ഭൊജ
നശാലയിൽ വന്നൊരു നെരത്തു അല്പവയസ്സായിരിക്ക
ന്നെയഗ്രാസനെ കണ്ടപ്പൊൾ കണ്ടൊരു നെരമുരചെയ്താർ the Rajas agst Chan.
ഇത്തരവിപ്രനഗ്രാസനത്തിന്മെലെ ഇമ്മെശങ്കകൂടാതെ
കരയെറി ധൃഷ്ടതയൊടു വാഴിക്കുന്നതാരിവൻ കഷ്ടമന്നാ X
ത്ര ധർമ്മശ്രൂപാക്കുന്നതും കളുക്കരത്തിന്നെ തല്ലിയിഴച്ചു
ടൻ തള്ളിച്ചുണ്ടത്തു കളവതിനൊരുമ്മെ ഇല്ലയൊ നമ്മുടെ
ചൊല്ക്കിന്നുന്നവരെല്ലാവരും മെത്തുമൊ ചൊറിത്തന്നെ
രം. ഇത്തരമുന്നവർ ചൊന്നതു കെട്ടവനന്തരമ്ബുധനാ

ഷിത്തരം ചൊല്ലിനാൻ. മക്കടനെ കിഴുന്നന്തരനെകി
ഴും മത്സമനായിട്ടൊരുത്തനെന്നാമിൽ നൽഗ്രാസന
ത്തിന്മേൽ തന്തിരങ്കിട്ടു പഞ്ഞ്ഗ്രമത്തിൽ ഞെരുപരന്തൊഴി
ഞ്ഞുമൊ. നാലുവെരങ്ങളുമാ ശൊസ്ത്രങ്ങളും വെല
ക്കുടാതെ ദുഃഖമാക്കി ഉങ്കിട്ടുമെന്നെ പരിക്ഷിക്കൈ
നൊമെന്നതെന്റെകിൽ പന്നപരിക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക
നൈവകാതെ. ഗൎവ്വിതന്മാരായതെങ്ങുളെപ്പെട്ടിച്ചുവൃദ്ധാ
ക്കളെട്ടിരങ്കി പൊരുക്കമില്ലാത്തൊരാൻ ഞൊസ്ഥം സഹിച്ചു
ടൽ ന്യായം പറഞ്ഞു നാ ദ്രുസ്വരൈശ്രഷ്ടനായുളളവനെക്കു
Ch is cast out നെ കൃത്യ ഗുനങ്ങൾ കടുമഴുനരിപ്പിട്ടവൈഷ്ണവംകണ്ടു
മാക്കുളളിലിഷൂ പൽതൊക്കനശാലയിൽ തന്നരു
ത്തഞ്ഞൊരാക്കൃക്കൃത്യന്മാർ പിടിച്ചുതള്ളിടിനാൻ. ചുറ്റി
പിടിച്ചുപരിക്കുന്ന നെഞ്ഞക്കണ്ടു മഴിഞ്ഞു കടുമക്കം
പറ്റത്രം. സ്വധനായിട്ടുന്ന മനൊരാതനിപ്പനെ സഭാ
രമഹാസനത്തിന്മെലാക്കിനാൻ. പാനെക്കു നക്ഷത്രാമ്ലു
തിലെക്കാതകൊവന്തൊനെങ്കിനെ പറയുന്നതി
പരിവ. ഷുട്ടെ തടെഞ്ഞുടിനൊരുതനെരമണ്ഡലൂ
തക്കൊപനക്കതിലിരിക്കുടൽ ചുട്ടുകലക്കിക്കടിച്ചു
മഹിന്ദ്രരൽ കഷ്ടമിക്കൊപം സഹിക്കുന്നതെങ്കനെ
പാരംഭുഖ്യങ്ങളുളള തൊക്ഷം ജുബിച്ചവൻ ചൊരമാം
Ch vows revenge പണ്ണൂം പ്രതിക്കാതെ ചെയ്കിടിനൊൻ. ദൃഢനാക്കുക്കിന
ഴുതെറ്റാത്ത ഞൊതിന്നതിക്കുന്നായുധക്കൊണ്ടുഴു
ന്തിക്കൽ ചുരുക്കിന്നായുധ കൊണ്ടുന്നുപതലനീചരാ
ന്തിങ്ങളെ വെട്ടിപരിച്ചിച്ചുമനൊരാതന്റെ തനെ പാ
ഴിക്കിവിടെ ഞാൻ തെരെന്നു ദൃഢമായെവെച്ചുന്ന

ഉണ്ടല്ലൊ വിസ്താരം ക്ഷത്രിയക്ഷുദ്രരെക്കൂടവരെ പെട്ടവരൊന്നും
ചെയ്തുമറിഞ്ഞാലും. ഘോരമായിതെല്ലൊ പ്രതിജ്ഞതകളും ചെയ്കവ
ൻ ശിതനായിക്കൊണ്ടിരിക്കുപൊരുന്നനൊരുത്തൻ. കണ്ടുനിന്നില്ല 13
ന്നാസക്ഷത്രനമൈനാരവെമിഞ്ഞാലത്തെ നിജകുണ്ടൊരാമെ
ദവും. ക്ഷുത്ത്രാന്തി കൊണ്ടുമിപശ്ചാനായിട്ടുന്നവിപ്ര
ൻ പറയുന്നാദൃഷ്ടിതം കെട്ടിലെ ഭൂമിപന്മാർ പറഞ്ഞതെന്തൊ
റ്റുമിങ്ങിനെക്കാമമാം വല്ലഭം ദൃഷ്ടിക്കുളടങ്ങിനാർ. ചാ
ണക്യൻ തിന്നൊ മൈത്ര്യധർമ്മം ചെക്കമാനസ്യന്നൊണ്ടു
പന്തനൊടുപൊള്ളിനാൻ. നന്ദരാജ്യത്തിക്കലെക്കൂടി agrees with
രാജ്യാന്ത്രമന്ത്രിപാരകുന്നുതൊന്നെന്നറിഞ്ഞാലും. Chaady.
ചാണക്യൻ പാക്കെക്കൂടിങ്ങിനെക്കെട്ടവൻ താനെരതൊ
ഷ്ടപ്പിന്തിതനായ്ക്കൊല്ലിനാൻ. അന്തിങ്ങിനെയ
തുപെയ്തു ഇരുപാൻ അതൊന്നിതൊന്നിയക്കുള്ള
ഭണ്ഡായത്തിലും. അന്നത്തെ കൂട്ട വിദ്വൽപ്രസന്നാ
ന്നും മന്നവൻ ചെക്കനാൽ ഭിക്കാരതും തന്നുടെ ചൊ
രമായൊരു പ്രതിജ്ഞയും മനൊ പൊട്ടുമിക്കുന്നും മൈത്ര്യ
നൊടൊക്കവെ ചൊല്ലിനാൻ. ചന്ദ്രഗുപ്തനാനിത്തെ
വിശ്വികന്നത്തിന്നത്തരം കൂടാതെ കെട്ടു സന്തോഷി
ച്ചു തല്പേദം കൊണ്ടിട്ടു മന്നൊരുതുമൊന്നൊ കല്പിച്ചു സപ്ത
വും ചെയ്കിത്തങ്ങളിൽ. മൈത്ര്യനൊക്കെ ട്ടേ പൊണ്ടു
ഞ്ഞും പറഞ്ഞാർക്കു മയിലായ ചാണക്യന്നു സ്വരൻ യാത്ര
അന്തിനെയവനൊടുരചെയ്തു യാത്രി സ്വരാന്തനിടങ്ങി
നപൊക്കിനാൻ. മൈത്ര്യനെയന്നും ചാണക്യവിപ്രന്നും
നാക്കുമൊരുമണ്ഡപം കണ്ടു പറഞ്ഞതും തങ്ങളിൽ
സപ്തം തെളിപൊട്ടുചെയ്കുമ മൊണ്ടുമെയൊരുമനി
ഞ്ഞുതമില്ലല്ലൊ. തന്നിടം ചെക്കൊരുവിദ്വൽപ്രസ

പിന്നെ തന്നുടെ സമ്പ്രദായമറിയാതെയുള്ള ഇന്ദു
ശൎമ്മാവായ മിത്രനോടൊക്കവെ നന്ദഭൂപാലന്മാർത
ന്നൊടു ചെയ്കയും ഘോരതരമാം പ്രതിജ്ഞ തന്നാൽ
ചെയ്കയുമൊന്നെരൊടു വൈകാതിരിക്കുന്നതരം ക്രോ
ധിത്തിങ്കലും മന്ത്രവാദത്തിനും ചാണക്യമെന്നിട്ടു
മിത്രശൎമ്മാവു താനും സൎവ്വാൎത്ഥങ്ങളുപവനൊരു വെച്ചു
സൎവ്വ നന്ദന്മാർകളെയൊടുക്കുവാൻ ഉത്തമം
കൈകൊണ്ടു മുക്കുമിട്ടവൻ പോകണം കൊടുപ
തിക്കിട്ടുകിരനാഭിഭന്ദുതന്നെ കൃതിഞ്ഞതാ
ചപലവിനസ്യമായൊരു യോഗിവേഷത്തൊടു താൻ
ശിബിരെക്കുടിയെടുത്ത രുദ്രാക്ഷമാലകളും മറ്റില
ഞ്ഞു വിളിത്തന്നായി നൈമയ്യമെന്നൊത്തുള്ള
തിരുവും മിത്രനിരിക്കുന്ന രാജ്യത്തിങ്കൽ
ചെന്നിരുന്നു ദിവസങ്ങളുള്ളവൻ മന്നനായിന
മൊരുകാരങ്ങളും കൂടാതെ ശ്രാവകന്മാരുവമ്പന
ഞ്ഞുള്ളവരെല്ലെ പാപനശിലനായിട്ടും ക്ഷിപ
ണകൻ വന്നെന്നിത്തന്നസംശയം കൂടാതെ ച
ന്തലം കൈവിട്ടു സഞ്ചരിച്ചീടിനാൻ ക്ഷത്രമായു
ള്ള ഇന്ദുമിത്രനെ രസവും ദിക്കൂരമായവൻ
ചെയ്തശപഥവും കേട്ടുവിചാരവും തിങ്കളും കൂ
ടെ ചിന്തിച്ചു നാം മന്ത്രികളൊത്തുമെൻ രാക്ഷസൻ
ദീൎഘമായിക്കണ്ടു ഭയം കൂടാതിരിന്നൊരു മാറ്റു
മെന്നെന്നു വിചാരത്തോടൊന്നാൻ ദൂതന്മാരെകൊ
ണ്ടു ചിലവനെന്നൊന്ന മാപ്പിച്ചാരന്മാരുമൊക്കെയുള്ളൊ
രു ഭയം. ചന്തമെന്നൊന്ന ഇന്ദുവാനരെന്ന മിത്ര
ങ്ങളിരുന്നിതു മന്ത്രിപ്രവരം. മന്നവനൊരുമാറ്റു കുന്നെന്ന

Raxasa seeks to avert the mischief

തിരിയാതെ [illegible] ഞങ്ങളാലെ

നാം കേട്ടിരിക്കുന്നു [illegible] ഉള്ളതൊരു

രാക്ഷസൻ ഉണ്ടു [illegible] ഒരുത്തൻ മന്ത്രവാദി [illegible] 14

ക്കണ്ടവർ [illegible] ഉണ്ടു [illegible]

ധാദികളെ പോക്കുവാൻ [illegible]

രെക്കും നാട്ടിൽ നടക്കുന്നതുണ്ടവനെ നന്ന കേട്ടു

[illegible] മന്ത്രികളൊത്തവൻ [illegible]

[illegible]

[illegible] വന്നതെന്നൊരു രാക്ഷസൻ [illegible]

[illegible] ഭൂപന്മാരെന്ന [illegible]. ഈ ബൌദ്ധന്മാർ [illegible]

[illegible]

നാൻ. മന്ത്രിപ്രവര മഹാമതി [illegible]

[illegible]

വാദങ്ങളെ [illegible]

[illegible] പേരാകുന്ന usu Indra Sarma, dis

[illegible] ഈ ബൌദ്ധം [illegible] guised as

പണ്ടൊ [illegible] നന്ന കേട്ടവൻ [illegible] Buddhists against

[illegible] അന്നേരം. [illegible] the Brahmans

[illegible]

[illegible] വിപ്രാദി [illegible]

[illegible]

[illegible] രാക്ഷസൻ [illegible]

ചൊല്ലിനാൻ. [illegible]

[illegible] ചൊല്ലിനാൻ. [illegible] + fire (Bck.?

[illegible] മഹാമതെ മാനസെ താപവും [illegible]

[illegible]. അന്തണരെന്ത [illegible]

ലന്മാരവർഷിത്തിങ്കലെത്രയും ദിക്കുകളുടയൊ കൾക്കുകമി
ച്ചു പടകൂമിച്ചുപൊത്താൽ നെയ്ക്കുക്കൂടിലെത്താനത്തെവിരോ
ധിനൊന്നിലെത്തിലൊദിയാനാദികൾക്കുന്നാമിപരിക്ക
ന്ദിവസം കഴിച്ചാനായി ഏതാനമൊന്നുകൊണ്ടു
ചെയ്യിട്ടില്ലെന്നൊക്കിലത്തെട്ടുകിട്ടുവാനാളുഞാൻ
ഇന്നതെന്നെന്നോട്ടുള്ളമായാത്മിക്കുന്നതെന്റെ
ങ്ങത്തിരിക്കെന്നൊക്കുവിരിക്കനെ. ഇപ്രകാരം പലവും പറഞ്ഞു
പലിച്ചിരിക്കുമിത്തന്നെത്രിക്കെത്തൊരുതാക്ഷിസന്നന്ന
ത്ഥം മാനിച്ചവനെത്തിരിച്ചിരുത്തിനാനുനം പ
റാതെ വസിച്ചാനവന്താനും. പൃഥ്വിപതികളുടെ
J. gives peace to the Kings & seals it
വന്മക്കളാലെ ചെയ്തതും പാരം ക്ഷോഭമാക്കിച്ചുള്ള
ചാനെക്കുന്നെന്നവന്റെ ചക്രാദിചാരമിക്കാനെന്ന
തെന്നപരഞ്ഞുകപ്പനെക്കൽ തിക്ഷേപരം വിധിച്ചുമ
ഞ്ഞുശമിപ്പിച്ചാൻ. വിക്ഷേപരമാത്രിവന്നാരപർക്ക
ളും. ഇത്തരമൊരൊന്നപിന്നെ ചെയ്കയെന്ന സത്തു
മായല്ലോപരൊരുവും പറഞ്ഞവൻ സമ്മതിപ്പിച്ചു ഭൂപാ
ലരെക്കൊണ്ടുനൽപ്രേമസംപമായുള്ള സത്രുക്കടക്കിച്ചാ
ൻ. നരേന്ദ്രപന്മാർക്കു വിനെക്കപനെക്കൽ ഭ്രാതൃവി
രോധിച്ചുടനെ ശമിപ്പിച്ചാൻ. ഭ്രാതൃം പതിക്കും കളഗ
ത്തെറുകയൊഗിക്ക സന്തോഷമുൾക്കൊണ്ടുരാ
ജപ്രവരന്മാർ പള്ളിമിപ്പാനൊരുമുക്കുരത്നങ്ങളും
പൊന്നുപണവും കൊടുത്താരസംഭ്രമമായി. മംഗല
കാന്തികലർന്ന രത്നങ്ങളും മറ്റൊരെയുള്ള നൂതനങ്ങ
ളുമവൻ കള്ളുകൊണ്ടുഞ്ഞുമിച്ചുമെന്നിയുമ്പോ
ലെക്കില്ലുകൂടാതെയെറിഞ്ഞുകളഞ്ഞുവതെ. അന്ന
ത്തുടങ്ങിക്കണ്ടിപ്പാലകന്മാരും മന്നവർക്കിപ്പുരാമുത്തി

15

പ്രവരതാം അത്രയും പിന്നെയാണ്ടൊടവനെ ക്ഷിതിപ്പെടുത്ത
പിന്നെയാനത്രയവനെ ഞാനിൻ പിന്നെക്കാലത്തൊ
ക്കാലം കഴിഞ്ഞതെപ്പൊൾ മന്നവന്മാരെല്ലാമൊന്നാ
ൽ ക്ഷപണകൻ. തന്റെ ബാലക്ഷണനെക്കൊണ്ടു വരുന്ന — Drives Chand[ragupta] out of the land
മൌര്യകുലജാതൻ ചന്ദ്രഗുപ്തനവൻ നാട്ടിൽനിന്നു
നതൊട്ടുമാകാരുണം. തുടിക്കളകാപുരത്തിൽ വെക്കാ
തെ ചെന്നകൊട്ടാരത്തവനന്ദഭൂപന്മാർ ചെന്നടനാ
ട്ടിക്കളത്തൊരവനെയും. ആരുമറിയാതെ പിന്നെ
ക്ഷപണകൻ മെനക്കെട്ടൻ പിന്നാലെ കുടിപുരത്തെ
ട്ടാൽ പുഷ്പപുരത്തിങ്കൽ നിന്നൊരു നാല്പത്തഞ്ചില്ല
മായ ക്രോശമകലെതാം വർദ്ധമാനാഖ്യമാം ഗ്രാ — to Vardhamāna 45 katam fr. Pushpapu[ra]
മത്തിരത്തവനെത്തിയവനെയവിടെയിരുത്തി
ട്ടു പാടലിപുത്രമാകുന്ന പുരത്തിങ്കലൊട്ടു പിന്നിട
നാനാരുമറിയാതെ. മാന്ത്രികനാകും ക്ഷപണക
നങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചു പിന്നെയും ലക്ഷണനും ചൊല്ലി
നാൻ. കാട്ടിലിരുന്നരവഹസ്യമാക്കിട്ടൊരു കാട്ടാള
നാഥനൊടും കൂടൊരുമിച്ചു ക്ഷുദ്രപ്രയോഗങ്ങൾ
ചെയ്യുന്നതുണ്ടൊരു സിദ്ധനെന്നുള്ളതു തന്നെ
നതിക്കാലം. ഏതിനുവേണ്ടതിന്നെന്നതി
ങ്ങളും ചിന്തിച്ചുകല്പിച്ചു കൊള്ളുകൾ വെക്കാതെ
മന്നവന്മാരുടെക്കെട്ടുകൊപ്പിച്ചടക്കുന്നം ശബരെ
ശ്വരനനല്ക്കിടുന്ന ക്ഷിപ്രം പുടക്കിടനാരകൊ — gets the jungle king to fight agst Pataliputra
ലം. കൊപ്പിന്നൊയുളത്തിൽ ബലാലവൻ നാട്ടിന്ന
യൽനാട്ടുവാഴിയായുള്ളൊരു കാട്ടാളനും പിപ്പി
തമാക്കുന്നതെ മെനക്കുന്നുവഴി പോലെയറിഞ്ഞ

ഛലിച്ചുവാനായ്ക്കൊണ്ടിരാത്രിയിൽ നായകനെ പാപനമാനസ
നെപ്പോൾ അങ്ങുമ്പോൾ ചമയിച്ചിട്ടിരുന്നൽക്കിമിത്രമാക്കി
ട്ടിനാൻ പിന്നെയും താനെ നെഞ്ചിഹങ്ങളെല്ലാർക്കുമെ
നന്നായ്ക്കൊളിക്കരിച്ചിട്ടിനാൻ മെനക്കനം. ഉണ്ടായുന്ന
തിന്റെ ശങ്കാമിനെത്താനെ പറഞ്ഞ ഞെക്കയില്ലൊരുനന്ത
രം പൃഥ്വീപൻ തന്നരനെരവപടക്കൊണ്ടു ഞെക്കല്ലൊട്ടു
പെയ്യാനൊരുനൻ ത്രയൊരുന്നഗിരിത്തിനായിടെമ
ത്തിടിനാൻ പർവതേശ്വരനാകും മ്ലേച്ഛനാഥനെ

Chan. stirs the Mlechha prince up ag. R.P. with promise of half the country

ചെന്നനെസമീച്ചിട്ടുബുദ്ധിബലം കൊണ്ടുതന്നി
നരിപ്പിരുളകളെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ടിനാൻ മ്ലേച്ഛ
കുലേശ്വരനീരധിപാമനെ സ്വച്ഛമന്ത്രിക്കുപ
യൊഴിഞ്ഞിരിക്കുമെ. നന്ദനാമക്കൾ തന്മാരാക്കുരുവന്ന
മന്ദമതികളായുള്ളവർ ലെകൈാരുവൃത്തിയം കൊണ്ടു
കൊല്ലിതനായയൊരുഞാൻ. അങ്ങുലമൊക്കെയൊട്ടുക്കി
ഞെഞ്ചഞാൻ മെനക്ക നരാജ്യം കൊടുപ്പനെന്ന
ഉള്ളതും ധൈര്യമൊടെഞാൻ പ്രതിജ്ഞചെയ്തിട്ടെ
നെൻ. ഇന്നുതചെയ്യിനാത്മില്ലാഞ്ഞിപവന്നി
ട്ടുഞാനെന്നറിഞ്ഞുപായിയെ പമ്പടയൊട്ടുമൊരു
മിച്ചുപൊന്നതീക്കമ്പമിയലാതെനരരാജ്ഞക്കളെ
വെട്ടിക്കുലചെയ്തുവെങ്കിൽ ഭവാനമന്നാട്ടിലൊരു
ഭിന്നങ്ങളതുവഞ്ഞാൻ ബന്ധുവായിന്നു ഭവാന
ഉചെയ്കിലൊസന്ധിച്ചുകൂട്ടുമുന്നൊരുഘമൊക്കെവെ
ട്ടുന്നരനാക്കിയവാങ്ങിനിങ്ങിനെഭാന്യരമാക്കി
ട്ടിരഞ്ഞുഞെട്ടുവൻ പമ്പതിൽ മുമ്പനായെൻക്കും ശ

his br

ങ്ങനായിത്തമ്പിയായുള്ളതുവൈരോധകന്റെയും

ന്ത്രമലയകെതുപ്രമുഖന്മാരാം പുത്രരൊടുകൂടിജ്ജനജന his son
ത്തൊടും ബന്ധിയെന്നിട്ടുമമാത്യജനത്തൊടും മിത്രമൊ
ത്തൊടരം വിചാരത്തുടങ്ങിനാൻ നീതിമാനെരരാക്ഷസാണെ 16
ഇന്ദ്രസുരൻ ഒരു മതിയില്ലത്തില്ലെന്നറിയെണം ശത്രു
ബലാബലവുമറിയുന്നവൻ അസ്യരാജ്യം ലഭിച്ചിട്ടു
മിത്രചെയ്കാൽ ഉച്ചനല്ലൊ മൌര്യപുത്രനുമെകൊണ്ടു
നിശ്ചയമസ്മല്ലാകവെയെന്നും മന്ത്രിവൃത്തങ്ങളിലിവ
ണ്ണും വിചാരിച്ചു മന്ത്രിപദം വിഷ്ണുഗുപ്തൻ നൽകിനാ
ൻ ആഢ്യരാജ്യപ്പതികളെപ്പടുത്തുമെന്നവനവശ
മാക്കിനാൻ ചാണക്യൻ. നന്ദരാജ്യത്തിന്നൽകുട്ടിയെ
പടയെന്നുള്ളതൊക്കെയറിയാതിരിപ്പാനായിമറ്റൊ
ന്ദ്രപനൊടെടുത്തിനെന്നവന്നൊത്തെന്നൊരു
ചെലാചാരം നടത്തിടിനാൻ. വീരനായകളൊരു
പച്ചതന്ത്രങ്ങളും ശിരനായകളൊരുവൈരൊധക
ന്നാലും പത്തനായകളുമലയകെതുതാനൊത്ത
കൂട്ടുകളുമന്ത്രിജനങ്ങളും ബന്ധുക്കളുംപഞ്ച
സെനാധിപന്മാരും നിസ്വന്തപാലികളായശക
ന്മാരും പാരസികന്മാരും യവനഗണങ്ങളും ഹൂന the invasion
തെൽകാലപുക്കതിരപ്പടകളും ഹൂനകമൂംഗങ്ങളും
ഗാന്ധിവഹ്നിയും ഒക്കെവെച്ചിച്ചിരക്കിട്ടതെക്കൊ
ണ്ടു വെച്ചും നടന്നങ്കലങ്ങളെയധിമെത്തിക്കും നന്ദരാജ്യത്തി
ൻ പൊക്കുന്നതെന്നുമൊന്നമറിഞ്ഞീലതിലുള്ള
പർക്കളും ചാരത്തിലിരിക്കുന്നവർക്കറിയാത്തതുമുണ്ടി
രിക്കുന്നവർക്കറിഞ്ഞീടാതെ ചാണക്യചാരന്മാർക്കൊ
ക്കൽ തിന്നക്കെ മാനസെന്നന്നറിഞ്ഞിപ്പൊൾക്കള

2d. prevents restitana

ഞങ്ങൾ ചെന്നടന്നു സെനാധിപന്മാരൊടു ചൊന്നാൻ രഹ
സ്യമായി പ്രത്യെകമന്നെരം അതു സാധ കൃഷ്ണപക്ഷരാത്രിക
ഷ്ടിന ഭ്രാഷ്ടന്മാരെ കൂട്ടി പാരെ തിരിച്ചു ഞങ്ങൾ കൊടുപ്പൊടു
കൂടവെ വന്നു പുക്കുമ്പൊൾ ദുഷ്ടപുരമതിലില്ലൊരു സംശയം
അന്നു പടെക്കു ചൊല്ലി വന്നതാകിലൊ പന്നു ചൊല്ലു
ഭവാനെന്നറിഞ്ഞാലും. കാലദൊഷം ഭവാനെന്നു ചൊല്ലി
കാല മെലാതെ ഇന്നു കൊപ്പാൻ കരുതിടെടൊ ഇന്നെ
ഴികെ ഒന്നും സ്നെഹമുണ്ടാകയാൽ വന്നു ഭവാനൊടു ചൊ
ന്നെൻ രഹസ്യമായി. ഒന്നുമൊരുത്തരൊടു പറയാതാക
ന്നാളത്തിൽ ചില ദൊഷങ്ങളുണ്ടെടൊ. മുമ്പിലത്തെ ചൊ
ഷം കൊണ്ടു ചെന്നാകിലൊ പമ്പട വന്നു പറയുന്നതു
നെരം ഒന്നുമുപായമില്ലാതെ വലഞ്ഞു പൊം. അന്നതു
കൊണ്ടു ഞാൻ പിന്നെയും ചൊല്ലുന്നു പ്രത്യെകമൊ
രൊ ജനത്തൊടു ഗ്രഹമായി സത്യമിതെന്നു പറഞ്ഞു
ചൊദിച്ചിരുന്നാൽ ലക്ഷണങ്ങൊരൊന്നു പറയുന്നതു
സത്യമാകുന്നെന്നു ചെമ്മെ നമ്മുടെ ശത്രു പടക്കൊ
ങ്ങിപ്പൊകുമെന്നതിന്നുള്ളിലുള്ളൊരു പെടിയുണ്ടു
ന്നെരം ഓരൊരൊ ജനങ്ങൾക്കുമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുടനൊരൊ
രൊരുത്തന്റെ പൊക്കിലെല്ലാവരും. ചെലാരുമെല്ലാം പട
യൊടു കൂടവെ ശിരത്തെയൊടപ്പം പർണ്ണതരാജനും അന്യത്ര
ത്രികൂടത്തിൽ വാക്കുമ്മതെ ദെശത്തെ ചൊന്നാൻ
കണ്ടെപൊടെ. അവൻ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു യാത്രയെ
ക്കും ഭില്ലമായിത്തിരുമാമതം പക്ഷത്തിൽ പാർക്കും പ
ട്ടതാരാജനന്നാൾ വാക്കുമൊടു ചെസ്സുമുണ്ടാ
ക്കുവാൻ. രാത്രിയും പിന്നെ കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം

യാത്രതുടങ്ങി തുടങ്ങിപ്പൊന്തുന്നപടപവ്വതൊഴുന്നെഞ്ഞാറ്റു
വിപ്രന്മാംഗവ്വ്ന്നടിപ്പൊരുവൈതെരായകാന്തിയും ശ്ലൊകഗണ
ങ്ങളും പാരസീകന്മാരും ഉച്ചത്തിലാസ്സാർ നിലവിളിപ്പൊക്ക 17
വെഷ്ടിച്ചതിങ്ങു പടങ്ങും തിങ്ങുമാറി കെട്ടൊട്ടുവെന്ന
വളഞ്ഞാരത്തനെരം. മെനക്കുതന്നെയും കാട്ടാളരാക്ഷസം
ചിക്കുമെങ്കിലും തിരാതളുകളും മരെരക്കുറമെയ്യുത്തിരു
ഭാഗവും തെരെരന്നവെന്ന വളഞ്ഞാത്തനെരം. ശത്രു
ക്കൾവെന്നവളഞ്ഞതുകൊട്ടഫശത്തെരാക്ഷിപ്പിന്നന്നരു
പന്മാരും യുദ്ധസന്നദ്ധരായിട്ടും ശക്തിയുള്ളതിരുയാരായി
ട്ടുന്നാപതിക്കളെ കൊണ്ടൈവെന്നവിളിച്ചുളനെരമൊ
ത്തെരും വന്നു ഉപിച്ചുമരണഭയത്തിനാൽ ഒട്ടുവിലരു
ടന്നുച്ചുമിഞ്ഞുപൊയാർ ഒട്ടുവിലരക്കന്ന് കെട്ടിപ്പിടി
നാർ. ഞരക്കൊടുനിലവിളിക്കൂട്ടിയലൊകരും പക്ഷി
പരമ്പിലുളളജ്ജനങ്ങളും ഒക്കവെച്ചുപൊരു
ലക്ഷ്യമുണ്ടതിൽ മിക്കനക്ഷാത്രിപടയൊട്ടുകൂടവെ
ചന്ദ്രഹാസത്തിനമത്തിപ്പിച്ചുമൊക്കവെ ഞാനതരായി Raxasa fights agst Chandr[illegible]
ന്തിച്ചുമിന്തിച്ചുരാക്ഷസസൽക്രക്ഷനാക്കിച്ചുസന്തിച്ചു
യുദ്ധത്തിന ദക്ഷിണഗൊപുരത്തുടെ പൊറപ്പെട്ടാൽ
മെനക്കുസുതനും തിത്തായിനാഥനും ചിക്കുന്നടിച്ചതിൽ
കുന്നതിന്നുച്ചം ഞരക്കവും പൊലെ വരുന്ന പടകുമാ
ക്കി വെന്നതിന്നിടനാൽ ചിത്രപ്രവരനും തെരിലെറി
ക്കുരപ്പെട്ടു സന്നദ്ധരായി വീരന്മാരുടമതൊതുക്കപന്മാരും
കാംഭവും തൊന്നുപൊയി ഞാതപൊന്തിനാൽ കമ്പമി
ല്ലാതെ താരുകാ: ഭീമരന്മാരും കാലനെ കൊന്നുവെഗമെ
ട്ടും രഥങ്ങളും തെരെരന്ന പാകും കുതിരകളും പാഞ്ഞു
നടവകും വില്ലും ശരങ്ങളും വാള തണ്ടിൽ കുടങ്ങളുള
പക്ഷങ്ങളും കുന്തതൊട്ടിക്കുന്തുവെലുകളിൽ തുകളുല
ന്തവിയലുന്ന തൊമരങ്ങളും പട്ടസ്സന്നദ്ധരുകുടശത

ഷ്ടിക്കുന്നൊരു ക്രൂരമായ മുസലശൂലങ്ങളും ശക്തികൾ വെണ്മ
ഴുവെന്നിത്തരമുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളൊടെടുത്തു സന്നദ്ധ
രായി. ചട്ടയുന്തൊപ്പിയുമിട്ടു കെട്ടിക്കൊണ്ടു യുദ്ധരായിട്ടു
നൃപതിവരന്മാരും നല്ലവടികളെടുത്തു നിലവിളിച്ചു
ളളന്തെളിഞ്ഞുള്ള കാലാപട്ടുകളും ശംഖമൃദംഗപട
ഹാദിവാദ്യം ശങ്കവെടിഞ്ഞ ധരാപ്രവരന്മാർ മി
ത്രമന്ത്രിമാത്യരുമിച്ചു എന്നിട നന്തരം ഗോപുരത്തു
ടെ പുറമെക്കൂട്ടാൽ. പന്നഗരാജക്കൂടെയൊരുക്കൂടവെ ഗന്ധം
നടിക്കുടനെദനാരവർകളും. ആയധത്തിനായെത്തിങ്ങു
മന്ത്രിപ്രവരനെ ബദ്ധസന്നദ്ധനാക്കുന്നൊരുമൈന്യ
ക്കനും താനെന്നൊഴുക്കുന്നതിനിരന്നിളിച്ചവൻ മാന
മൊടെപം മൊഴിപറഞ്ഞീടിനാൻ മന്ത്രികളൊത്ത
മക്കളുത്തമവാമത്തെ മന്ത്രശാലാന്തരാളത്തിങ്കലിട്ടുനി
പടിഞ്ഞിരിട്ടു കൊള്ളിച്ചിലയൊരൊള്ളുകരിട്ടും ഭവാ
നെഞ്ചകതുന്നിയമൊത്തകാം രാജപുത്രബലമുണ്ടാക
യാൽ ഞങ്ങൾക്കാരെയുള്ളിൽ ദേശമവകാശമുണ്ടെ
ടൊ ന്യായമായുള്ള പ്രകാശത്തിങ്കൽ നിന്നാക്കുമതെ
പൊറുത്തിട്ടുന്നതുണ്ടല്ലോ ഞാൻ. ഇത്ഥമുരചെയ്ത
മൈത്രക്കനോടന്നേരം ക്രുദ്ധനായി രാക്ഷസൻ താനു
മുരചെയ്താൻ. പാപമതിയായ നിന്നൊടെന്തുന്യായം
കേവലത്താനിങ്ങനെത്തിനിങ്ങനെ പൊരുമി
ന്ദ്രക്ഷിമങ്ങൾപദത്തെയും പൊരിന്നനെരെവ
ികമിരമിൽക്കി. വചനം രാക്ഷസൻ ചൊന്നു
കെട്ടവൻ മന്ത്രിൽ പറഞ്ഞുള്ളിന്നായ ചൊല്ലി
നാൻ ഇന്നവകാശത്തിങ്കെന്ന മൈത്രക്കനും വന്നതി
പൊർചെയ്കയെന്നു മന്ത്രിക്കനും ഏതിങ്ങിനെ വി
വാദിച്ചുതന്നെയവർ തന്നാൽ കലഹം ഉടനുടനെവ
ഢല ളം. പക്ഷതാനന്ദബലെഞ്ചിക്കങ്ങൾ തന്നിലക്ഷ്മിക്ക

ഴങ്ങുമ്പൊഴു പൊർ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ക്രമക്കൊടെ ദവ്വ് പൊരു battle
ന്നതു നെരത്തു പെമഴ പൊലെ ചൊരിഞ്ഞ ശരങ്ങളും
വമ്പട രണ്ടും ദവ്വമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ നിന്നു പൊർ ചെയ്യു
ന്നതു നെരം. അഭ്യാസമുള്ള ജനങ്ങളുന്നത്തുടൻ
വില്ലാളുപൊന്നാരെ വെട്ടിനടുക്കയും യുദ്ധരായുള്ളവ
ർ വെട്ടിത്തടുക്കയും തെക്കുമാറിയില വാദനപരങ്ങളും ആ
ത്തകൂട്ടങ്ങൾ രണ്ടു കൂടയുള്ള ഉറിക്കയും ഖഡ്ഗം മുറിഞ്ഞു മൊ
ട്ടൊടുക്കിക്കയും ക്രൂരതയുള്ളവർ നെരിട്ടുക്കയും
ശിരസ്സുകൾ അങ്ങുപിരിഞ്ഞു മരിക്കയും ദിക്കുകളായവർ വി
ചെട്ടുന്നിൽക്കയും ഒരൊ ജനങ്ങളുപവെക്കമെക്കയും
ചാണെന്നുള്ള ക്രൂരൻ ക്രുദ്ധം ഭരിക്കയും നായകത്തിനു
ചാപങ്ങൾ മുറിക്കയും കാലികൾ തമ്മിൽ പരഞ്ഞുരസി
ക്കയും ആനകൾ പല്ലുമലച്ചു കിടക്കയും വെട്ടുകൾ കൊ
ണ്ടു തലകൾ തെറിക്കയും തട്ടുകൊണ്ടൊരാക കൊണ്ടൊ
ടൊഴിക്കയും തടിയറ്റുക്കയും വെടിമരിക്കയും ഒട്ടുതട്ടു
ക്കയും പട്ടുകിടക്കയും ക്രൂരന്മാർ പെമഴ പൊലെ ചൊരി
കയും ഘൊര പടയെന്ന കുന്നിങ്കൽ ചൊൽക്കയും ര
ണ്ടു ദവ്വത്തിൽ വട്ടം നെരാതെ ജനങ്ങളുണ്ടായ സംഹാരത്തെ
ടയക്കരം നന്ദ്രപന്മാരുടെ പടമിരങ്ങും അന്തകവാസം
ഗമിച്ചൊരു അനന്തരം വാളുമ്പരിചയും കൈക്കൊണ്ടു മ
ന്നവർ മിക്കവാറും തെരിതിരഞ്ഞിയണഞ്ഞവർ പക്ഷ
ത്തരാക്ഷസകുലപക്ഷത്തിൽ ശ്രീരാമചാരന്മാരായുള്ള
ചട്ടിടിനൊർ ക്ലെശഗണങ്ങളും വെട്ടിക്കൊണ്ടന്നെരം
പാർത്തിൽ ചിട്ടു ജനരത്തു ചാണെന്നുള്ള വന്പടയെ
ഗെനപാക്കുന്ന നെരത്തു മുമ്പിൽ കടന്ന തട്ടുളളൊ
ളിടനാൽ മണ്ടുന്നതിനെത്ര ജൈപിടെക്കയിരങ്ങളെ
കൊണ്ടുവന്നൊരു തൊൻകത്തിക്കെവെ. തമ്പ

ന്നു പെർ നൃപന്മാരെക്കിഷന്തുളളു കമ്പംഞ്ഞെഞ്ഞു പടയെ
പുത്തിപ്പുമിൻ ഒരുമെരിക്കുന്നനെഞ്ഞ നൃപന്മാരെ പെട
കളഞ്ഞുവധിക്കവെക്കിട്ടാതെ. എന്നുതക്കെട്ടവരാക
ത്തിരിഞ്ഞുടൻ ചാണക്യനെഞ്ഞുപൊർവെക്കാര
ന്നനെരം. പർവ്വതരാജനും വൈരൊധകന്താനും പ
ർവ്വതപുത്രമലയകെതുതാനും പഞ്ചസെനാധി
പന്മാരുമൊരുമിച്ചു പഞ്ചലമെന്തിയപ്പുത്തൊരുത്തു
നെരം. കൂട്ടത്തിലായുധങ്ങടന്നുകൊണ്ടെന്നെരം വെട്ടു
കൾത്തെട്ടിച്ചുനന്ദഭൂപന്മാരും വെട്ടുകൊണ്ടുദന്തമിള
ന്ന് ഉന്നെരത്തു പട്ടിതനെക്കണ്ടാരിരും ക്ഷുദ്രമാ
ർതെദെന്നനന്ദ നൃപന്മാരെയന്നെരം ചുദന്തം
വളഞ്ഞു പൊർവെക്കാർത്തികളും തങ്ങളെക്കൂമു
ദന്നക്കൂരാകുരചന്മാർമഞ്ഞൊരത്തിന്നു പൊർചെ
ച്ചുന്ദശാന്തരെ പർവ്വതകിട്ടിക്കൽ പെട്ടിങ്ങലവെച്ചു
സർവ്വനന്ദന്മാരെയെന്നെ പരയെന്ന്. സ്വർഗ്ഗലൊക
ത്തിന്നു നന്ദനൃപന്മാരും ത്രിസ്ഥമിച്ചാരെന്നു പൊറിൽ
മരിക്കയും പെടയൊടൊട നെർവെന്തമിച്ചവർകളും
കൂടയഞ്ഞൊടിയണഞ്ഞൊരരികളും. വമ്പടക്കെമ
ണ്ടുന്നൊരുവെഷാമൃവും വന്നുകളരിക്കൽ തിലെമ്പി
ത്രിവെഷാമൃവും കെട്ടുകെട്ടാക്കലക്കെട്ടുകയെന്നുണ്ട്
പെട്ടന്നമിടെക്കുവന്നിട്ടരാക്ഷസൻ പാരത്തിൽ
മിനെത്തിടങ്ങുന്നുതങ്ങണ്ടുചൊവ്വയണിഞ്ഞുനൃപ
ന്മാരെക്കുമരൻ. ഇങ്ങിനെകണ്ടുതന്നെരത്തുമന്ത്രി
ഷും ഇങ്ങിനെ ശൊകെനകണ്ണുനീരും വാർത്തിത്തൻ
നിരംതങ്ങ സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധിയെ വന്ദിച്ചവനൊട
തെല്ലാമറിയിച്ചാൻ. മക്കൾമരിച്ചതുകെട്ടു മഹീപതി
ദുഃഖം മുഴുത്തു മരിഞ്ഞുതിരിഞ്ഞിതിന്നാൽ മന്ത്രനെ

the Nandas killed

Raxasa tells their father

1851

ഴെന്നുപറഞ്ഞിതു രാക്ഷസൻ പിന്നെയുമന്നേരം വിലാപ
ത്തുടങ്ങിനാൻ നരഭോചിതമിതൊരു ബുദ്ധനാമെന്നെ
യും. മെക്ഷകുലകുമാരന്മാരെത്തിങ്ങൾ ഇങ്ങിതനെ
ത്തുക്കാണമതിന്നായപൊ ഉക്ഷിക്കഞ്ഞഞ്ഞെളൊട്ടുമി
തിഞ്ഞുഞാൻ ഇന്നുമവനിതലെ വാഴുന്നതിങ്ങിനെ
മന്ദിടം രക്ഷിക്കുത്തിന്നുഞാൻ തിങ്ങളെ മന്നവന്മാരാ
കിവാഴിക്കുന്നാനനം പെരുകിവരുത്തിട്ടുകൊണ്ടുള്ള
ളമൊക്കവെ തിങ്ങൾക്കെഴിച്ചിതൊരു ദൈവമെ എന്നു
പറഞ്ഞുകരയുന്നമന്നനെ മെന്നുപറഞ്ഞൊട്ടു
ങ്കിനാമന്ത്രിയും. ചാണക്യശാസനം കൈക്കൊണ്ടു
പിന്നെയും ചെന്നാന്തപർവ്വതാക്ഷൻ പടയുമായി
മെന്നുടൻ പുഷ്പപുരിയെ ചുഴലവും സന്നാഹമുൾ
ക്കൊണ്ടുനന്നായ്പൂളഞ്ഞുതെ. മാറിപൊയുള്ളൊ
രു രാക്ഷസന്നെന്നരം സെന്നാബലം കുറഞ്ഞിട്ടു
കൈക്കൊണ്ടുവൻ പൊരിന്നായ്പിന്നെ കൂറക്കെട്ടു
മിച്ചുവീരനായന്തഃപുരമടച്ചിരുന്നാൻ. പുറത്തും
പുരത്തിനിക്കുന്നതിന്റെക്കുള്ളമരമില്ലാതകെവ
ട്ടുടങ്ങിനാർ പുറത്തപൊരുതിയല്ലാഞ്ഞുപ്രക്ക
കളും തൈരെന്നുചാണക്യനൊട്ടുചൊല്ലിനാർ
ഇതൊക്കെ ന്യായമായപുരമിത്ത കൈപ്പൊട്ടുരക്ഷിച്ചു
കൊൾക്കരുപാതിതി. ഇ. ചന്ദ്രഗുപ്തൻ പറഞ്ഞതുകെട്ടു
തിന്തരമായത് ചെയ്തു ചാണക്യനും. ശത്രുവായു
ള്ളൊരു രാക്ഷസാമാത്യനും ബുദ്ധനായുള്ളൊരു
സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധിയും അന്തഃപുരത്തിങ്കലുള്ളൊരു
തിഹാസനത്തെം തിങ്ങൾക്കുപദ്രവമാകുന്ന ശങ്കിയും
ഞ്ഞൊതിൽ പുറത്തു പുറക്കെട്ടു ബന്ധം കഴിച്ചുകൊണ്ട്
ക്ഷമിക്കെണം. ചാക്കുഭയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിങ്ങളൊ

Raxasa defends the city

വെക്കമെഴുതിച്ചു പുറത്തു പൊയിടെണം. ചാങ്കിലുമെപ്പൊ
ഴിലുമിങ്ങുള്ള സമൂഹം ആകെ വെച്ചിന്നതൊൻ രക്ഷി
ച്ചുകൊള്ളുവൻ. ചെന്ദ്രഗുപ്തനമ്മുടെ കുട്ടങ്ങളെ
പുക്കാരൊത്തര സ്ഥാനത്തിടിനാറിക്കിനെമക്കളു
മുറവെരായ ഗുണങ്ങളുമൊക്കവെ ചത്തിരെയും
മുള്ളൊരൊക്കളെ നാട്ടിൽ പൊറുതിയല്ലാതെ ചമ
ഞ്ഞിരു കാട്ടിയതുമാസം കൊണ്ടുതന്നെ ദുഃഖം.
മന്ത്രിക്കുമന്ത്രിച്ചു മന്ത്രിച്ചു യന്ത്രിച്ചു യന്ത്രം മലമില്ലു
കാണൊയതെല്ലാർക്കും. ദുഷ്ടന്ത്രിക്കള്ളുള്ള ഭൂമിപാലന്മാ
ർക്കു കുമ്പിവണ്ണം മകളെപ്പെടുത്തിട്ടും. ഒന്നാമിൽശ
ത്രുക്കളെക്കാല ചെയ്തിട്ടന്നായിത്തെന്തെളെ രക്ഷി
ച്ചുകൊള്ളെണം അല്ലാക്കിലിക്കുടാളൊരുച്ചു
പുറപ്പെട്ടുവള്ളേടത്തുചൊയിരുന്നകൊണ്ടിടെ
ണം. ചെന്ദ്രഗുപ്തനങ്ങളിവണ്ണം പറയുന്ന ചൊര
വചനങ്ങൾ കെട്ടുമഷിപത്തി മന്ത്രിമാരുളെളാരു
The old Raja & Rax. flee — രാക്ഷസന്താനമായി മിത്രിച്ചുദയങ്ങൾ കാംക്ഷി
ച്ചുമിന്നെക്കും രാക്ഷസനൊടുകൂടിത്തുറപ്പെട്ടുടൻ
അക്ഷിത്തിനാൾ തപൊവനം പ്രാപിച്ചു. ചാണക്യ
നപ്പൊൾ ജയം വന്നനുകൂലം മാറിച്ചു ചെന്ദ്രഗു
പ്തനൊടു ചൊല്ലിനാൻ. അത്തുനിലപിളിച്ചി
ടെണമെല്ലാരും ആത്തമൊദം പുരത്തിങ്കൽ
പ്രവെശിച്ചാൽ. ആപഞ്ചുകൊന്നവർ ചാണ
ക്യ കല്പിതമാവത്തിട്ടെന്ന കല്പിച്ചു ചെയ്തിടുന്നൊ
രാക്ഷസനെ ഭയപ്പെട്ടുതന്നവൻ അർക്ഷണെ
ചാണക്യനെന്ന ഭയം കൊണ്ടും അസമയത്തിങ്ക
ൽ ചെന്നനക്കുങ്ങൾ ഉത്സാഹഹീനമായി ചെ
യ്താരമിലവും. അത്ത് നിമിത്തിച്ചു ഗുപ്തിച്ചു പറയടെ

17

ഷാൎത്തമൊദംപൂരിപ്പുക്കാരവർകളും. പൎവ്വതരാജനെയും മൌൎയ്യ the city taken

നെയുമഞ്ചുസ്ഥാനദെവകുലൊത്തമൻ ചാണക്യൻ നല്ലൊരു

മന്ദിരത്തിക്കയിരുത്തിനാൻ വൊല്ലാപതല്ലെവൻ കാട്ടുക 20

യൊരൊന്നെ. പൎവ്വതരാജനെയിപ്പൊരാസമിലാരത്തുദി

പ്പമാസപ്പിരൂപരത്തിയിരുത്തില ചാൎത്തക്കുന്നൊഠവാനെ

ക്കുനംപിന്നെ. പാൎത്തൊയിവൻ ശ്രേഷ്ഠനായകൻ മഹാബല

ൻ കാലംകുരത്തൊനൻ വെല്ലുന്നിനെരത്തുമിലഫ്രണമൂ

ഉണ്ണനമ്മുടെ മൌൎയ്യനെ പൊയിക്കുമെന്നായിവനെയും

ക്കുഭിതൊൻ കിരിബലംകൊണ്ടുകൊന്നൊടുക്കീടുവൻ

മന്ത്രികളൊത്തമനായിക്യരാക്ഷസൻ ഹന്തപ്രനല്ലൊ

നകൊണ്ടുതിരിച്ചിട്ടാൽ. നല്ലനയമുള്ളമന്ത്രിജന

മിന്നവൃദ്ധഭൂമാരത്തിനില്ലൊരുസംശയം. മന്ദമിവനെ

ത്തൊനെഉള്ളൊക്കെങ്കിലും ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെമന്ത്രിയാ

ക്കീടുവൻ നന്ദകുലത്തിലൊരുത്തനുണ്ടെന്നാകിൽ

ഹന്തമതിനെക്കുത്തല്ലന്നെനിശ്ചയം: ഹന്തഉതൊണ്ട(?)

ഹസൎവ്വാൎത്ഥസിദ്ധിയെകൊന്നുകളഞ്ഞാൽമനൊരഥ ~~Chan.~~ seeks to

ഥംസാധിക്കാം അല്ലാക്കിലുണ്ടുവരും പെപ്പുരുമിനാ kill the old Raja

നല്ലനാം രാക്ഷസനൊടുമൊരുമിച്ചുവല്ലപ്രകാരവും

മൌൎയ്യനെയൻ കൊല്ലും പുനരവനെനെയും കൊന്നി

ടും. വല്ലഉപായമുസ്വാൎത്ഥസിദ്ധിയെ കൊല്ലുകെയുള്ളു

പത്തില്ലസംശയം. പിന്നെയും മന്ത്രിപ്രവരനാം രാക്ഷ

സൻ എന്നമടങ്ങുകയില്ലെന്നതിനിശ്ചയം. മന്നെരാക്ഷ

ക്ഷാവിനെന്നെസെവിച്ചുതെന്നനിയമിടെപ്പടെക്കു

വരുമെന്നാൽ വല്ലഉകൊണ്ടുതടുത്തടുത്തീടുവൻ

അല്ലാതെയെത്തിവൻ ചെയ്യുന്നതുമിന്നെ ഭന്നരുകൊ

ണ്ടും കഴിയില്ലെന്നനങ്ങളെപ്പൊലെവന്നിവൻകൊലത്തിൽ

പിണ്ണീടുമല്ലൊ ദുഃഖം. ഇതഥ നിന്റെ മിഴ്കളഴ്കുചാണെന്നും,
ഞങ്ങളും മെനക്കുന്നൊടെങ്ങും പിരിയാതെ സത്യപ്രത
നിന്റെ സത്യവും സൗഖ്യമിത്തമെന്നും നിൽക്കുന്നു നല്ല
കാലം. ഇതഥ മുരളെ ചക്രത്തായുമത്തൽ തീർന്നിത്തരം
ഞാനിനി ഞാനുളളും ചൊൽവനെന്നാത്തമൊദം പറഞ്ഞ
ല്ലൊ വരൊട്ടുമഞ്ഞാ സ്ഥയാ പാലും കുടിച്ചിരുന്നിതെന്നു.

ഇതി മുദ്രാരാക്ഷസെ നവനന്ദനവധം സമാപ്തം.

III Raxasa Malaya ketu Samvāda 40 – 58

പാലൊലും മൊഴിയാളെ ശാരികെ മനൊഹരെ മാ
ലൊകത്തിന്നു ഉള്ളൊരു നരടെ വചനങ്ങൾ കെട്ടൊരൊ
നമക്കു മിത്രമായിരിക്കുന്നൊരും പാരാതെ വളരുന്ന
തൊന്നുമെന്നുള്ളിൽ ദാഹവുമുള്ളൂ നിന്റെ
ടൻ തെളിഞ്ഞിട്ടു മൊഹനമായ കഥശെഷവും പറ
കെടൊ. — പിന്നെയൊരു മന്ത്രി രാക്ഷസനുള്ള കാലം വി
രതയൊടു ചെയ്കതെന്തെന്നു പറകനീ. എന്നു കെട്ടു
കിളി തെളിഞ്ഞുടൻ ചൊല്ലീടിനാൾ. ഇന്നു പറവതിന്നെ
ത്രയും പണിയത്രെ വൈഷമ്യം കഥകൾക്കിന്നു മെലെടമ
ണ്ടാകയാൽ. വൈഷമ്യം പറഞ്ഞുകൊൾവാനുമുണ്ടെനി
ക്കൊരുലും. ഒട്ടുമെ കിളികൾക്കില്ലെന്നു വന്നീടുമെന്നാലൊ
ട്ടു ഞാനിനിയെന്നൊടം പറയാം വഴിപൊലെ. നീരസമാക്കി
കിണ്ണീടുവാൻ പണിയല്ലൊ. പാരിതിൽ സരസമാ
ക്കിടിയാമല്ലൊ താനും. വാക്കിന്നു സാമർത്ഥ്യമില്ലെന്നാവ
ന്നാലും പിന്നെ കൊൾകയിൽ വിലക്കിള്ളൊ ഉദ്ഗാഹമു
ണ്ടെന്നാകിൽ ചൊല്ലുവാനെളുതല്ലൊ താനിനി ഗ
ഞ്ഞെടം ചൊല്ലുവൻ ഗുരുക്കന്മാരെയും കിളിലൊ കെട്ടുകൊൾ

പിൽ. ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്ന രാക്ഷസനാകട്ടെ കാലം മുഴുവനാക്കുന്നംബാ Rax. tries to

ഴുന്ന ദേശത്തെക്കൊണ്ടുവന്നിരിപ്പിക്കുന്ന ഉണ്ടാക്കലമിതി retrieve Nanda's fortunes

കും ഞാൻ. ഇത്തരം തിരുവിളയാടിത്തന്നെ ഞാൻ കൊടുക്കും ഉത്തമമന്ത്രി

മന്ത്രമണ്ഡലമകന്നുനിൽക്കട്ടെ മെത്തരം പിന്തിരിക്കുമെങ്കിൽ 21

ഞാൻ ശക്തിയെങ്കിലും ശാസ്ത്രിമാർ മന്ത്രിച്ചിരുന്ന കുടുംബത്തിന്റെ

കെട്ടുമാറ കൊണ്ടുവരൊന്നു പറഞ്ഞിരിക്കും ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നറിയു

ന്നതും പണ്ടേപോലെ പകരുവാൻ കൂടാതെ ചെയ്തിടേണം

സർവ്വതോമായിരിക്കുന്നതിനുകൊണ്ടുകഴിച്ചവൻ സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധി

യാകും വൃദ്ധനെ വനത്തിങ്കൽ കൂടെ മെയ്യറിയാതെ കഴിച്ചു

മന്ത്രീന്ദ്രനും ധൈര്യമുള്ളതോടു ചന്ദ്രഗുപ്തനെ കൊന്നുക

ളവാൻ മാനമെന്നുരുകിക്കൊണ്ടു ബോധമെപ്പോഴും പലതിന്നാ

ലെവാക്കുന്നതെന്നാണ്ടെന്നു ചൊല്ലിയിരുന്നാൻ. നന്ദനാമ

ഹീപതിതന്നെക്കാൾ പുത്രന്മാർക്ക് മന്ത്രിയായിരുന്നാലും പാ

ലെ ഞാനറിഞ്ഞാലും. ഇക്കാലം ദേവന്റെ മന്ത്രിയായിരി

ക്കുന്നതിനു ഞാനിൽ കഴിച്ചുവന്നിരുന്നെന്റെ ഉപായ

ടെ. അന്നന്നത്തെ ഭൂപരിപാലനം ചെയ്തിടുന്നമന്ന offer his service to Chandrg

വന്മാരെ സേവിച്ചിരുന്നതെങ്ങുമുള്ളു നന്ദവംശ

ത്തിലുള്ളോരിന്നുടെ ഒന്നുമെന്നുത്തരമറിഞ്ഞാൽ

സംശയമെന്തിനിപ്പോൾ നന്ദവംശത്തിലുള്ള ഉപദ്രവത്താൽ

വിനെയുള്ള സേവിക്കുന്നതു മെത്തയും മടിയാതെ

സ്നേഹമോടിരിക്കുന്നതിന്നു ആയതമല്ലയോ വഹം

ഞാനെന്നോരോന്നേവം പറഞ്ഞു പോകുന്നതും. ഒരി

ന്നെകിന്നപെരുമാൾ തന്നെ ഉള്ളതും ദേവാദികൾക്കു

നമ്മെ അറിഞ്ഞിരിക്കാൽ ചൊല്ലുമതത്രെല്ലോ. രാക്ഷസ

മാതൃനെ പകർന്നിരുന്നതു പറഞ്ഞതെല്ലാം സാക്ഷാൽ

ന്തിരുന്നെന്ന ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്നവൻ. ചൊന്നതിന്നോരോ

ക്കുന്നൊരുഭക്ഷപരത്തെപ്പൊറ്റുമന്ത്രിടന്നുരവന്ത്രിങ്ങിനെ
ചൊല്ലീടിനാൻ. പ്രാജ്ഞത്താലെന്നാകിലുമാശ്രയിച്ചവർ
കളെരാജ്യങ്ങൾക്കുപരിപാലിക്കയില്ലയൊന്ന്. ഹന്ത
ദൈവയോഗമെന്നുള്ളതുമറിഞ്ഞീടാം. ചന്തമാസ്സുരത്തെ
നുസരിച്ചുവെങ്ങിനെന്നും. ഇങ്ങിനെചാണക്യന്റെ
മൈത്ര്യനുമ്പലെത്തരം തങ്ങളിൽത്തിരിച്ചിച്ചുകൊ
ണ്ടൊന്നൊരവനെയും. കൊലചെയ്യിച്ചാനാകിലൊ
ക്ഷസനപ്പൊക്കാലം. നന്ദവംശം മൈത്ര്യത്തിന്റെമന്ത്രി
യായുള്ളോന്നീടിനാൻ. കാനനത്തിൽ കൽമഷപ്പീടെന്നു
Rax. accepted seeks to kill Chandr. ചന്ദ്രന്റെമനസ്സത്തൊടുചേർത്തു മൈത്ര്യനെക്കൊട്ടു
ക്കുവാൻ ഗാഢമത്സരമുള്ളിൽ വെച്ചുകൊണ്ടമാത്യ
നംശ്രദ്ധമാകിലിലരെയും കല്പിച്ചാനക്കാലം.
ഹന്തിപഞ്ചമില്ലിന്ദ്രന്നെന്നവർ മറ്റുള്ളില
ശസ്ത്രദന്മാരും വിഷം കൊടുക്കുന്നവർകളും രാക്ഷ
സപ്രയുക്തന്മാരായിവരൊത്തവർക്കും തൽ ഷിപ്പിനെ
ചന്ദ്രഗുപ്തനെകൊലചെയ്തീടുവാൻ ഹന്തയെയൊ
ന്നുവഴിയുണ്ടൊകില്ലുള്ളൊണ്ടുയത്നത്തിൽമുമ്പൻ
ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നറിഞ്ഞൊരും. പ്രധാനാകിതിങ്ങുന്ന
സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധിയക്കൊറ്റു കഞ്ചുകംമിദ്ധ്യാസമെ
ടീടുന്നവാരന്മാരെത്താപസവേഷം ധരിച്ചിച്ചവരു
ടെകാക്കിൽ ചാപമാനസന്നൊരു ചെമ്പദന്തി പലംനന്നാ
കിഘൊരമായുള്ളപിഷത്തിരക്കിയിട്ടുമുക്തിമൈത്ര്യ
നെകൊടുക്കണെന്നു ചൊല്ലിയങ്ങയച്ചുതെ. ചാണക്യന്ത
ന്റെചാരന്മാരുടധരിച്ചുടൻ ഉന്നമെന്നിയെവള
ക്കിന്നവനുരണ്ടുമ്പൊറ്റുമരൊരുകലന്തുച്ചമമ്പിടെ
വെച്ചുതങ്ങൾതന്നൈദന്നുവിഷമയമായഉമെട്ടു

ഉടൻ മന്ദമെന്നിയെ ചെന്നു നന്ദഭൂപനെക്കണ്ടു വന്ദി
ച്ചുലന്തക്കുഷ്ഠം കാട്ടിച്ചും ചെയ്കയൊന്നാൽ നൃപതിയെപ്പിടിച്ചു
ഭക്ഷിച്ചവൻ ചത്തക്കൂട്ടം ചന്തമൊടു മാത്രം താനന്നവിടു
ന്നിങ്ങനെ അങ്ങനെ കൊടുത്ത നന്ദൻ തിന്നുണ്ടെടുത്തുടൻ
തിന്നതുമെന്നെ ഞങ്ങൾ തന്നെ മരിച്ചിതിനാൽ ചാപസ
ന്തമായ ബദരീഫലത്തിന്റെ താപമുണ്ടായിട്ടെങ്ങും
മൈത്രരുമൊക്കെ കാലം. സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധി സിദ്ധിപ്പെട്ടപ്പൊ
ലൊന്ന വാർത്ത സർവ്വരും പറഞ്ഞു കേട്ടിടുന്നൊരു
രാജ്യം കൈവിട്ടിട്ടു ശങ്ക കൊണ്ടുതാനെ രാജ്യത്തിനെ
ത്യാഗം ചെയ്തു മിണ്ടാതെ പോയിതിനാൽ. സർവ്വാർത്ഥ
സിദ്ധി മരിച്ചിടുന്നൊരനന്തരം സർവ്വരാം ക്ഷിതി
ശ്രീ തിരിച്ചു ലഭിക്കിലും രാക്ഷസാമാത്യൻ തന്റെ
മനക്കാമ്പിൽ വഴിയായ് നിന്നു ചിന്തിച്ചു ഭക്തിയോടിവ
കൾ ചെയ്തിടുന്നാൻ. ചന്ദ്രഗുപ്തനെ സേവിച്ചിരുന്നിട
ക്കാലമവൻ താനുമെയറിയാതെ പർവ്വതരാജനെ
രഹസ്യമായ് സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നൊരു കാലം പർവ്വതേശൻ താ
നെയറിഞ്ഞു ചന്ദ്രഗുപ്തനെക്കൊല്ലുവാൻ
സന്തതം ഉപായവും ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചങ്ങനെ ചെയ്യവെ
ത്തന്റെ മന്ത്രിയും മറ്റു കാലം. മിത്രനൊത്തും പാ
ർത്താൽ ചന്ദ്രനെ വധിക്കുന്നതിനും ശക്തിയെന്നതുമില്ലാ
ത്തും പൊരുതുമില്ലെന്നതും. ശത്രുവാം പർവ്വതേശൻ താ
ക്ഷസാമാത്യനെക്കൂടെ ചേർത്തും. സ്ത്രീ തന്നൊരു വിഷ
കന്യകയെ ഒന്നറിഞ്ഞൊരുമ്പെട്ടും. ചന്ദ്രനും ഒടുക്കുവാൻ ഉപായവുമെവ
ഗിച്ചതൊരാൾ വല്ലഭനൊടുകൂടി തന്നെക്കൊണ്ടു തന്നി
ട്ടുവൻ മന്നൻ പർവ്വതനൊടു ചേർന്നു വന്നതൊരുന്നാൾ

Nanda dies by the Badari fruit, which was intended for Chandra

Rax. serves in secret the Parvata,

കിഉന്നതനായുളളതൽഭൂതാനിതിനോടുംനന്നായി
രാക്ഷസസമ്പാദത്തെ ബോധിക്കിട്ടുട്ടോരുന്നമന്ത്രി
പണിക്കനോട്ടുശ്രദ്ധമായുരബെക്കാൻനമ്മുടെസ്വാ
മിവധത്തിന്നുകാരണനായിത്തീർന്നിരിയാന്നിയാകുമെന്നു
ള്ളവന്നെക്കൊലചെയ്യാൻഎന്തൊരുകഴിവെന്നുചി
ന്തചെയ്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ എന്തനാമിരിക്കുമ്പോളാ
വതുചെയ്കിടെണം എന്നുളളതുപദത്തിങ്കന്നു
ൻക്ഷപണകൻ ധനുനായുളളദുവാൻ പെരുമ്പിൽ
ടതുതെണ്ണം വല്ലതുമൊരുത്തൻ കണ്ടുനൊക്കിപ്പുവനെ
ന്നുചൊല്ലിയക്കാലത്തിനെ ചാണക്യനോടുംചൊ
ല്ലിഘോരമായുളളൊരഭിചാരകർമ്മവുമവനാരംഭി
ച്ചിതുക്രൂരമിരുന്നതീക്ഷ്ണമായിഅഗ്നിയെജ്വലി
പ്പിച്ചുമന്ത്രികളെജ്ജപിക്കുന്നവൻനഗ്നനായിരുന്നൊരു
ഹോമവും തുടങ്ങിനാൻ ഹോമകുണ്ഡത്തിൽനിന്നുടു
നൊക്കിതന്നെനെരം കാമക്രൂരിയെയായൊരായതാരി
ലൊചനാംഗനകിടെന്നിപണ്ടുപതിക്കിൽനിന്നെ
നെരമാനമൊടതിക്കൽത്തന്നസ്ഥിതയാകുംപോലെ
ധനുശിലയായതിസുന്ദരാംഗിയാം പിശാചുകന്യകതന്നെ
ക്ഷപണൻ അപ്പൊരനന്തനെരം മന്ത്രിയിരിക്കൽകണ്ട
ലെത്രയുംതീക്ഷ്ണമായിമന്ത്രികവരൻ കൊടുത്തി
ങ്ങിനെചൊല്ലിനാൻ അംഗനമാരെല്ലെന്നരാഗ
മാനിനീരാജനം സംഗിക്കുന്നനരമൊരുമൊഹ
മെകുന്നൊരുവമന്ത്രിമത്തിയായൊരിവളെസംഗി
ക്കുമ്പൊൾ ഉന്നനമെത്തിയെമരണത്തെയും ലഭിച്ചീട്ടും
ഏകനെയാമിംഗനത്തെക്കുകൊന്നിട്ടുമിവളുപൊക

Sacrifice agst Chandy

ഴും വെച്ചും മിന്നെ കാണ്കയുമില്ലത്രാനം. രാക്ഷസനമ്മളെ 23
ട്ടികുഞ്ഞുകരത്തെയും രക്ഷിച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടാനെ
ന്നും സന്തോഷത്താൽ. ചെട്ടി ശ്രേഷ്ഠരാജനെ കൂടെ മേവുമ്പോ
നവരത്നകുണ്ഡലമണിയപ്പെട്ടനരുളുയർത്തികയാൽ
കാലവും കാണത്തൊന്ന പൊരുതശേഷത്തിങ്കൽ
മാറിയന്തിരിക്കുന്ന രാക്ഷസനെ വത്സനം മൊദമുൾക്കൊ
ണ്ടു വിനയത്തെയും പ്രകാശിപ്പിച്ചാദരമൊടു ചാണക്യ
നമ്മജ്ജനൊട്ടു ചൊന്നാൻ. ചന്ദ്രഗുപ്തനെ കൊടുത്തിട്ടു
പൊന്നാക്കുന്നെടൊ ചന്ദ്രഗുപ്തരാജാകുമിയായൊരവി
ലാസിനി ചെന്നെടെ ഗ്രഹത്തിങ്കലുണ്ടു വരുത്തിക്കുന്ന
മന്നവർക്കുമിതൊരുക്കുളുപളിച്ചത്തൊളും സർവ്വമൊന്ന
ന്ദ്രുമിയാമവളെ ഞെട്ടിച്ചൊഴിഞ്ഞൊരുന്നം സ
ഫലമാക്കിട്ടുകമെന്നത്രെ ചൊന്നൽ. ചാണക്യനെയുമ
ന്നിങ്ങിലത്തന്നെ ഭാവിച്ചെന്നൊക്ഷിതന്നെവ
ത്തിട്ടുകൊന്നരമൊഴിച്ചാൻ. രാക്ഷസനമ്മളെട്ടു
തന്നെ ദേഹാന്ത്യത്തിൽ ക്ഷമനെ സിഷിനാതിത
നെയും കൊണ്ടു വന്നാൻ. കണ്ടിട്ടാർക്കുമിയെ
കൊണ്ടു വന്നവളൊക്കെണ്ടു തുണ്ടല്ലൽ പൊന്നമെന്നു
കന്നെരാമൊട്ടാവതും സന്തുഷ്ടമായി മുഖപത്മവും
നൊക്കി നൊക്കി സിന്ധ്യയും കണ്ടുതിന്നാരെന്ന
തെ പറയാറും. അന്നേരം ശയനമന്ദിരത്തിങ്കൽനി
വെളിച്ചാൽ വന്നിട്ടു സമയാന്തം. ചാണക്യനമ്മനെ
മന്ദമെന്തിയെയൊരു സംഭ്രമനാടിച്ചുകളിൽ മന്ദ
ഹാസവും വെച്ചു പലതും ചെല്ലുന്നേരം നീതിമാനാ
യ കുലമന്ത്രിയാം രാക്ഷസനൊടാദരമൊടെ ചിരിച്ചി

ങ്ങിനെ ചൊല്ലീടിനാൻ. പർവ്വതരാജനിന്നു പാൎത്ഥിവാ
ന്റെ നിനെനേരം സൽക്കാരങ്ങളൊരു വൈരസ്യവെന്നിയെ
നേം. സ്ത്രീരത്നമതുമങ്ങുള്ളു പർവ്വതരാജാവിന്നു പാര
തന്ത്രത്തെന്നിമില്ല സംശയമെന്നും ഇതിന്നുമെന്നഞ്ഞ
ഞ്ഞിതിനെ കല്പിക്കുന്നേരം ഹൃഷ്ടമിവനൊരു
വൈരവുമുണ്ടാക്കരുതാഞ്ഞാനോട്ടോരടിക്കിടും
വൈസ്യവാം ഇങ്ങുള്ള സന്തോഷിച്ചിരിക്കയെല്ലാരും
ൎക്കുമാകുന്നതെടോ. ശ്രീ ചാണക്യനായ വണ്ണമെങ്ങുമിതു
വഴിനീക്കിൽ സമക്ഷത്തിൽ നരയൊൻപത്തെനേരം
ഉത്തരമതിനൊന്നും കാണാഞ്ഞു മന്ത്രികുലസത്ത
മനുജമെങ്കിലങ്ങിനെയെന്നു ചൊന്നാൻ. ഇക്കാല
പർവ്വതകത്തെന്നോടു വരവാനും തക്കമില്ലാതെ വന്നു
രാക്ഷസനമുനേരം. എന്തെ ചാണക്യൻ നയൻ
മെന്നാലൊന്നുമില്ലിതു മന്ത്രിവരൻ തന്നുള്ളവാ
ങ്ങിച്ചായാൻ. പണ്ടു ബോണൊത്തിരുന്ദു പർവ്വത
രാജനോടും ചന്ദ്രലക്ഷ്മിയൊടും കൂട വൈശമ്പാ
ഗൃഹം പ്രാപിച്ചുമെനക്കുന്തന്നൊ കൊള്ളുവാനിരുന്ന
ഉമാവത്തിങ്ങവന്നടുത്തന്തിയായൊരു രാത്രിയില
വളെളയ്ക്കുന്നാല്ലെച്ചെയ്ക്കനേരം ധാത്രിയിൽ വീ
ണമരിച്ചീടിനാൻ വിധിവശാൽ. പർവ്വതകനെന്നൊ
ന്നു രാക്ഷസനെന്നു നാളെയ്ക്ക്യഞ്ചും പറഞ്ഞിട്ടു
മെന്നുളളഭയത്തിനാൽ രാത്രിയിൽ തന്നെ പുറ
പ്പെട്ടു രാക്ഷസൻ തന്റെ മിത്രമായുള്ളോനൊരു ഗൃഹമാ
കുന്നതിങ്ങൊനൊരു ചന്ദനദാസനായ ശ്രേഷ്ഠിവൻ
കൽ തന്റെ മന്ദിരത്തിങ്കൽ കൊണ്ടുവെച്ചുടൻ

but Parvatex is killed by the charm

Rax. gives his family into Chandana Dasa's trust & departs

കളത്രത്തെ ചന്ദ്രഗുപ്തനെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുപാനായികൊണ്ടുവന്തമാപ്പു
റഞ്ഞുതാനാക്കിയവൈദ്യനാദികളെസന്തതമ്പതി പാലിച്ചിട്ടുപാ
നായികൊണ്ടുപെസുവും ശകടദാസനുമ്പ്രനാം കായസ്ഥ
നെ അദനമില്ലാതെയുള്ളൊരവസ്ഥവും കൊടുത്താക്കിമ
ദവുളളതുക്കൾ എല്ലാമൊരൊരൊ കാൎയ്യങ്ങളിൽ ചെൎത്തും
ഗ്രഹമാക്കിക്കളിച്ചുവന്നവൻ രാത്രിയിൽ തന്നെ പുര
ക്കുമാട്ടിവെളഗനമൊയാൻ. ചാണക്യൻ തന്നെ രക്ഷിക്കാനി
ൽ ഭ്രമിച്ചാൻ ഹിതകൊക്കുന്തിവാ രാക്ഷസനുള്ളിൽ
പുക്കാൽ. ലൊകരെങ്ങുന പത്തിപ്പൂവാ ചതി പുനരാക
വെത്തിൽ ഭേദിപ്പിക്കയും ചെയ്യുമവൻ. എന്നുതങ്കൊണ്ടു
ഭൃത്യമിച്ചുക്കാരെന്ന നെരം നന്ദിവൻ പുരക്കെട്ടുപൊ
യത്രമിതുകാലം. രാവുപൊഴുതുലന്നക്കൊത്തുദഞ്ചുമര
ത്തിൽ ജീവനം വെടിട്ടപൎവ്വതരാജാവിനെ പാര
ത്തിൽ കണ്ണപമാക്കിടക്കന്നതുകണ്ടു പാരിക്കുമിഭയാ
ഉളക്കണ്ടുത്രമിച്ചുയെഞ്ചും. അന്നെരം മ്ലെച്ഛന്മാ
ക്കവെമ്പുദമിച്ചുവന്നവെദനയൊടെ പൈരന്മാരെയും
കുടിചാണക്യനെയും ചെന്നു ചൊല്ലിനാരക്കൊപാപം
ഏതൊരുക്കി കൊന്നാളുക്കൊ പൎവ്വതരാജാവിനെ
ചാണക്യൻ തകെട്ടുശൊകരൊഷാദികളെക്കൊമ്മാറു
കൊണ്ടുഭാവിച്ചുപരൊട്ടുരചെയ്താൻ രാക്ഷസപ്രയോ
ഗങ്ങൾ ഇവിടത്തു മന്ത്രിശാല നിലനിന്നിരുന്നു
കൊന്നിട്ടുമിൽ വെക്കിടാതെ. എന്നതുകെട്ടുഭടന്മാ
രുമ രാക്ഷസന്റെ മന്ദിരത്തിങ്കൽ ചെന്നിരഗ
ഞ്ഞൊരനന്തരം കണ്ടുത്തിട്ടെഞ്ചും ഗ്രഹാന്തരമാ
കിക്കണ്ടുമവൻ മണ്ടിപ്പന്നെഞ്ചും തഞ്ചുകണ്ടുകി
ട്ടെന്നും ചൊന്നാൻ. പൎവ്വതരാജാവിനെ രാക്ഷസൻ

Chan. Consoles the Mlechhas for the death of their King by ordering Rexis executi

കൊന്നാനെന്നു സൎവ്വത്ര പരത്തൊത്ത ഘൊഷിച്ചുംകൊണ്ടു
നാട്ടിൽ. അക്കാലം നാഗനെമെറിയപിള്ളരൊ ഗ്രഹകൻ ഉപ്പക്കാ
നിൽത്തിരിക്കുമിച്ചാനെന്തിരിവൈണ്ടതൊന്നും ഇച്ചതി
ചെക്കമാത്ത്യരാക്ഷസനൊടുംകൂടി ദുഷ്ടനായകന്തന്റെ
പുത്രനമന്ത്രിനും പൈരമ്പുകൊണ്ടു ചന്ദ്രഗുപ്തനെ
കൊന്നിടുവാൻ പാരമാഗ്രഹിച്ചാൻ പക്ഷെ വഴി
വരും. എന്നുറച്ചിരിച്ചാമിത്രവൎഗ്ഗത്തെയുംകൊ
ന്നിരിക്കാൽമെന്നതൊന്നന്നതെറിക്കളിൽ രണ്ടു
പെരെയുംകൂടികൊന്നവെന്നാക്കിലക്ഷിനന്ദൊരുദൊ
ഷമത്രചെയ്തവെന്നാക്കിൽ പിന്നെയപ്പുത്രനിശ്ചിനെ
കൊല്ലിച്ചിച്ചുഞമിക്കൊരു സല്ക്കാരവാന്മാനെന്നല്ലൊ
ആപ്പരത്തിട്ടും. അക്കനെമുട്ടരഞ്ഞുടൻ ചൊദിച്ചിച്ചു
തെന്നും. അക്കനെ പധന്തനെ ചെക്കമും ചെന്നമ
ല്ലൊ പൈരമെറ്റിട്ടും പൈതൊദക്കനെ പരിക്കണും
പാരാതെമന്ദനെ പറഞ്ഞത്തയതെന്നും ഭാഗദൈ
യമ്മുള്ളവന്റെ ക്കുറിച്ച ഭാഗുരായണനായത
നുടെ സമീപനെ അദരമൊടുപിരിച്ചുമൈയറിയാ
തെമെരുനിദെവന്താൻ മവനൊടുരചെയ്താൻ. ഇപ്പെ
ഷിഗ്രന്തിയയത്തെന്നൊടു ഇക്കുലം വിശ്വാസമെ
Chan. removes Malayaketu — റിയൊൽ ഞാനെന്നു പറയുന്നു ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നെ
ഹം പണ്ടുമുണ്ടല്ലൊ ഭവാനിന്നുകൊണ്ടെങ്കിലുമു
ണ്ടെന്നവതമെല്ലൊ പൎവ്വതാത്മജനായമലയകെതു
തന്നെ സൽഗുണവാനെന്നുകണ്ടു പ്രസന്നവായ്വന്നീശന്ന
ഉടൻതന്നെ നിരവനൊടിത്തുകാലം അകെല്ലത്തെല്ലാത്തൂട്ടം
പറഞ്ഞു ബൊധിപ്പിച്ചു വെഗത്തൊടിരിപ്പതു പറഞ്ഞ
ത്തയതെന്നും പാകത്തിൽ ഇന്നതന്നെ വെണമെന്നി

ഞാലും. ഇഷ്ടമായുള്ളതന്നെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടാലപവിഷ്ടനാകുന്നും
ഭവാനില്ലസംശയമെത്രും. ഇത്തരം കേട്ടപ്പൊൾ അവരെങ്ങട്ടുവന്നാ
നം സത്വരം പവ്വതകപുത്രനെ എല്ലവരും കണ്ടു ഉഷ്ടനായൊരുത്ഥെ
പികെ ഉദാത്തയൊരിദിനം ധൃഷ്ടനാം മ്ലെച്ഛനൃപപുത്രനൊരുത്ത
ചെക്കാൻ. രാജനന്ദനനഗ്രണിപാതിയെ മഹാമതെ പ്രാജ്ഞമൊരൊ
ന്നെ ഭവാനറിഞ്ഞതില്ലല്ലൊ കാർപ്പിം രാക്ഷസനല്ലൊ കുലചെയ്തതു പി
താവിനെ രക്ഷിതൊഷവനായ ചാണക്യനായതെന്നൊരെഷം
കൊണ്ടു ഉള്ളുലം നീതിതിപ്പലരൊടും ചൊദിം കൊണ്ടിടുന്നാകി
ൽതിന്നെയും കൊല്ലുമവൻ താതന്റെ കർമ്മം തന്നെ ഉദിൽ നി
കല്പിച്ചു കൊണ്ടു ഉമയെ ചെയ്തിടാതെ പൊക്കുക നല്ലതെടൊ
ഇത്തിയാദി ചണക്യാമെത്തിനെന്നു ഉള്ളതൊ സമ്മതമെല്ലൊ ചെങ്കു
മെന്നു ഉയർത്തു വാഴും കണ്ടിട്ടും കെട്ടിട്ടുമില്ലാതൊരു ദിക്കിൽ പ
ന്നാൻ കുന്തെത്തം മിണ്ടാതെ പൊവാനുപാധിയതെ ഭാഗു
നം ചെന്നു പന്നു ചാടിയൊള്ള ഉദ്ഭവം പൊക്കിനൊനല്ലതാ
ന്നാൻ കണ്ടതിലെന്നമെടൊ നിസ്കാരത്തും ചിന്തചെയ്താ
തെ പുരന്ദരന്റെ ഭട്ടത്തിവെന്നുതന്നെ ചിന്തിച്ചിട്ടു ഭവാ
ൻ. ഭാഗുരായണനെവം പറഞ്ഞ വാക്കു കെട്ടു വെഗമുടനെ
ന്നു ഭയപ്പെട്ടുടൻ മ്ലെച്ഛനൃപൻ പെട്ടെന്നുണ്ടായ ചൊന്നം
ചെയ്താതെ ഇട്ടിയൊടു പാതിരാനെരം പുറപ്പെട്ടുടൻ പൊ Mal. flees at midnight
യിടിന്നാൻ. നീതിമാനായ ചണക്യമെത്തുന ഉക്കാലം ചാരു
ക്കമൊട്ടു പറഞ്ഞിടിനെന്നല്ലാരൊടും. ഇന്നു പവ്വതപുത്ര
നഞ്ഞു പൊക്കുന്നു പതിനെന്നു ടമതം കൊണ്ടു പൊയിതെന്നു
രചെയ്താൻ. അക്കാലം പവ്വതകപുത്രനെ കൊല്ലിച്ചിട്ടു
ഉള്ളതിൽ ചാണക്യനെന്നു ഉള്ളു ശങ്കിച്ചവൻ എന്നൊ
ന്നകിട്ടും മ്ലെച്ഛരാജനെ കൊല്ലിച്ചതന്നെ വരനായ
ചാണക്യനെന്നല്ലൊ നാം ശങ്കിച്ചതല്ലെന്നു ഉള്ളിന്നറി
ഞ്ഞിട്ടും പന്നു എങ്കിലിപ്പവ്വതകപുത്രനെയകക്കൊശത്തു
ശെഷിത്തെ പെച്ചുകൊള്ളുമൊ ചാണക്യതന്ത്ര ഭൊഷ

ക്കളെ ഇറനല്ലോന്നു ദുഃഖമല്ലോ ദോഷത്തെ ഗ്രഹിച്ചതെപ്പോൾ
ദോഷത്വം നമുക്കത്തെ ചാണിക്കത്തെ ഉപായമെന്ന
തെപറയാൻ സംശയമെന്തില്ല രാക്ഷസന്തന്നെയത്തെ
ന്നാശയത്തിങ്കലുറച്ചിരിന്നൊരെല്ലാപവും. ഉത്തമനായമന്ത്രി

Rax 100 yoj N. ues Mal.

രാക്ഷസന ഇക്കാലം. ഉത്തമമായ പുഷ്പപത്തനത്തിങ്കൽത്തെ
ന്ന നൂറുയൊജനവഴി പടക്കളങ്ങളിൽ പൊയിട്ടാരുമെയ
റിയാത്തെമെന്നുമെന്നൊന്നിട്ടുവാൻ ഏതൊരുകഴി
വെന്നു ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു ഉള്ളിൽ സന്തതമിരുന്നിട്ടു
മനെരാനന്തരം തെനയാണെ. അക്കാലം പർവ്വതകപുത്രന്റെ
ഗമനത്തെ ചൊൽക്കൊണ്ടൊരമാത്യ രാക്ഷസനും കെട്ടി
രിന്നാൻ നല്ലൊരുപഴുതെന്നു കേട്ടവൻ പുറപ്പെട്ടുനല്ല
നാം മലയകേതുവിനെ ചെന്നു കണ്ടാൻ. പല ഭടമൊടു
സെവിച്ചവനൊട ഉക്കുഴലം ചൊല്ലിനാനിതു മൂഢവാ
ക്കുകൾ മന്ത്രീന്ദ്രനും. മെന്നുന്നാം പശുപ്രിനെഗ്രഹം
ചെയ്തുതാങ്ങും. വീഴ്ചവാനായ ഭവാനാഗ്രഹത്താൽ തന്നി
ട്ടുവൻ പാട്ടമെന്തിയെതിർത്തുട്ടതെയൊരുക്കുവാൻ
കൂട്ടുകമ്പണം പടക്കൊപ്പുകളുറിത്തൊരും. പർവ്വത
പുത്രനതു രാക്ഷസൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട
മാത്രനാക്ഷിതന്നവനെയും. രാക്ഷസനമാത്യസ്ഥ
ാനത്തെയും കൊടുത്തവൻ ക്രൂരനായി പ്രതിജ്ഞയു
മിങ്ങനെ ചെയ്തിതന്നാൻ അച്ഛനെ കൊല്ലിച്ച

Mal. vows revenge

ച്ചവിപ്രനെ കൊല്ലാതെ ഞാൻ ശൌചം ജലക്രിയ
ചെയ്തിടുന്നതില്ല. ഈ പ്രതിജ്ഞയും ചെ
യ്തവൻ മ്ലെച്ഛന്മാരെ വിളിപ്പിച്ചൊരു മഹാസൈന്യ
വെവത്തിനാൻ. രാക്ഷസാശ്രുതെടുത്തു ചെയ്തു
ന്നാക്കി കൊണ്ടുന്നു ശിഷ്യബുദ്ധികളായ തന്നുടെ ചാര
ന്മാരെ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു പുഷ്പപുരത്തിങ്കലെക്കയച്ചുട
ൻ ഉൾക്കരുതെന്നൊടുറഞ്ഞുചിച്ചവൻ മ്ലെച്ഛന്മാരെ

കുതുകത്തിന്നവസരം പാൎത്തുപാൎത്തുകൊണ്ടു പെരുമയൊടങ്ങൊ
തുങ്ങിനിന്നൊരു കാലം. ഇഞ്ചാലാഹൃദയനാം ചാണക്യമഹീ
സുരൻ ചന്ദ്രഗുപ്തനന്ദനന്റെയും രാക്ഷസാമാത്യന്റെയും
കൂടിക്കാഴ്ചയും കുതൂ~~ഹ~~ലൊദ്യോഗവും പ്രതിജ്ഞയും പാടവ
മുള്ള ചാരന്മാർ പറഞ്ഞറിഞ്ഞുകൊണ്ടാൻ. പിന്നെയും മഹി
ദേവം കൂടാതെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ തന്നുടെ പക്ഷത്തിലും ശത്രു
പക്ഷത്തിങ്കലും ഉള്ള പ്രത്യാസന്നത്തിലിരുന്നവരി
ങ്കൽനിന്നു നല്ല സാമൎത്ഥ്യമുള്ള ചാരന്മാരെയും വിട്ടാൻ
ചാണക്യമഹീസുരൻ പിന്നെയങ്ങൊരു ദിനം മാനവ
കുലശ്രെഷ്ഠനാകിയ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ പട്ടണമന്ദിരപ്ര
വെശത്തെയും കല്പിച്ചവൻ ശില്പികളെയും വിളിച്ചിങ്ങ
നെ ചൊല്ലിനാൻ. ചന്ദ്രഗുപ്തനൃപനാളെയൎദ്ധരാത്രി
ക്കു നന്ദമന്ദിരപ്രവെശത്തിന്നു പൊൽമുഹൂൎത്തവും
ചൊൽക്കൊണ്ടു പുഷ്പപുരത്തിങ്കൽ മതിനിക്കൊൾകെ
ക്കവെ എല്ലാ കല്പിട്ടുകവെണമല്ലൊ. ഒരൊന്നൊ
ന്നായി കൊടിക്കൂറകൾ കെട്ടിടെണം ചാരുവാം പട്ടും
ചിത്രമെഴുത്തുകളും വെണം. സ്വൎണ്ണതൊരണങ്ങൾ കെട്ടുവ
ണൊട്ടു ചൊന്നാൻ യന്ത്രിപാലകനായ ചന്ദ്രനന്ദനന്ത
ന്റെ നന്ദമന്ദിരപ്രവെശമിക്കാലമുണ്ടാമെന്നറിഞ്ഞു
ദാരുവൎമ്മാവാം ശില്പിവരൻ കനകതൊരണം തീൎത്ത
വെച്ചിരിക്കുന്നു ചഞ്ചലമില്ലാതെ ഗൊപുരവാതിൽ തൊ
ലും. പിശാചകമനൊഹരം തൊരണമെഴുപത്താൽ പി
ശാചകന്മാരിനൊടും ദാരുവൎമ്മാവുമിക്കൊൾക. രാക്ഷസമന്ത്രിയുള്ളൊ
രു തൊരണമൊ പുഷ്പമിന്ദിര ദ്വാരമെ കൊണ്ടുവ
ന്നു വരികെയാൽ വില്പമായലങ്കരിച്ചിട്ടുമെന്നറിഞ്ഞാലും
വില്പശാസ്ത്രത്തിനവനൊത്തവനാരുമില്ലെന്നതെന്നു ഭവാ

preparation for Chadg's entrance in the city

a triumphal arc meant to kill Chadg.

നതുവെച്ചിട്ടും വണ്ണം തന്റെ മരവുള്ള ഉപപണികളും
ഞങ്ങൾ തീൎത്തിട്ടാകുന്നു സൂത്രക്കാരന്മാരിൽ വെച്ചൊന്നാമ
ത്തെന്നെ ധരിത്രിദേവന്മാർ കല്പിക്കിനെന്നിരുന്നപിച്ചാൻ
ദാരുവൎമ്മാവാകുന്ന സൂത്രക്കാരൻ തന്നൊട്ടു തൊരണമു
ണ്ടാക്കണമെന്നു ഞാൻ പറയാതെ തൊരണം മുമ്പെ
യവന്തിത്തീരും. മെനക്കുന്നതിന്റെ മാരണം ഞാൻ തന്നെ
ക്കില്ല സംശയമെന്നും. ദുഷ്ടതയെന്നൊരു രാക്ഷസാ
മാത്യൻ തങ്ങൾക്കിട്ടിനാലുള്ളൊരുപനെ നന്ദിശേഷം
വന്നുവേണ്ടില്ലല്ലൊ കൊണ്ടുതന്നെ നൊമ്പരപ്പെ
ടം കൊണ്ടിച്ചുണ്ടുപായമെ നിങ്ങൾക്കെന്തെന്നുമില്ലാ ദാരു
വൎമ്മാവിനെക്കുറമെരവും പ്രശംസിച്ചു ശിരസ്സാ കൊട
ഞ്ഞും. ശില്പികളൊക്കവെ പോന്നാൻ. തൊരണമുമ്പെ
പണിതീൎത്തു കൊണ്ടു തന്നെ ദാരുവൎമ്മാവുമിത
ക്കതെന്നെന്നറിഞ്ഞാലും. സ്വാമിയെ സ്നേഹമവനെ
നക്കുണ്ടെന്നും. വന്നൊരുമയൊടവനന്ദിക്കുമതിൽ
ഫലം. ചെന്നിതിഞ്ഞെളൊരൊ പണികൾ തീൎത്തിട്ടു
പിൻപതിമുക്കൂത്തവും കാലവുമിടയൊരം. എന്ന
ളക്കെട്ടു സൂത്രക്കാരന്മാരുടെ തൊഴിലുകളോടൊരൊ
പണികളും. വെഗെന തുടങ്ങിനാർ. തൊരണം കൊണ്ടു
നന്ദഗൊപുരദ്വാരകത്തിൽ ദാരുവൎമ്മാവും തീൎത്തി
ട്ടിനാൻ എന്നിവൊടെ. അന്ധരാത്രിക്കു മുഹൂൎത്തം വ
ന്നടുത്തതെപ്പോൾ ഉത്തമദ്വിജകുലശ്രെഷ്ഠനാം ചാണ
ക്യൻ ശില്പികളെയും പൌരന്മാരെയുമെന്നെരം
ശില്പമായിസ്ഥാപിച്ചു മാനസം തെളിയിച്ചു സന്തൊ

the half of the kingdom given to Veirodhaka

ൽ പാരത്തെ ഭിന്നത്തെ വത്സ്യാനാക്കി വമ്പക്കുമ്പ
നായ പൎവ്വതെശ്വരന്റെ പുത്രനുള്ളനാം

വൈരൊധകന്തന്നെയവൻ മെനക്കുന്നൊടൊക്കമൊത്തമി
ഠത്തിമെലെ വെച്ചു നന്ദരാജ്യത്തെന്നെ രണ്ടാമ്പിദാഗി
ച്ചു ചന്ദ്രഗുപ്തനെ ഞൊണ്ടുപായങ്ങൾ നന്ദരാജ്യം വൈ
രൊധകന്നു കൊടുത്തിടിനാൽ ഞാനവൊട. വൈരന്നും
കളഞ്ഞവൻ തെളിഞ്ഞു വാണിടിനാൽ. രണ്ടുരാജ്യ
ത്തിങ്കലെക്കുമവന ഉന്നതം രണ്ടുപെരെക്കമഭിഷെ
കവും ചെയ്കിക്കിച്ചാൽ. പ്രസ്ഥമന്ത്രിഷെഷത്തിനു
വിന്നെയവൻ ജിഷ്ണുമാകി മെനക്കുന്നതെന്ന പറഞ്ഞു
വിന്നെ ഞെത്തി പർവ്വതഭ്രാതാവിനെ പട്ടവും കെട്ടി
ച്ചു സന്തൊഗമലക്കിക്കിച്ചിച്ചു ഉപഷ്ടൊ പൊലെ പെണ്ണാ
മാകിദ്ദൊരുത്ത ചട്ടക്കമിട്ടു കെട്ടിച്ചു മെക്കിൽ നല്ലമണി
മകുടമണിക്കിച്ചു കാതിലെ പലകളും മാലകൾ കാതി
കളും ചാമക്കുത്തൊടങ്ങുലക്കിക്കിച്ചുനന്തരം മെനക്കു
ന്റെ ദഗപ്പുവരന്തന്നൊടെവ്വര ഞ്ഞുടൻ വിരന്നും വൈരൊ
ധകന്തന്നെയും കരമെന്തി ചൊന്നരമ്മാരൊട്ടുമ്പിക്കിച്ചു
പ്പകന്നുമഞ്ഞുന്നെരം പാരാക്കെയക്കപടിനടന്നാമെന്നാൽ
നന്ന വന്നെരം സമന്തത്തും പർവ്വതഭ്രാതാവിനെ മന്ദനാ
യ ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നു കല്പിച്ചിടിനാർ. പിന്നെയും പരിച
യമുള്ളവർകളും ഉട്ടിരന്തിക്കിലാക്കകൊണ്ടെന്തെന്തു
നെന്നന്തിഞ്ഞില. വെണ്ണിക്കാനക്കുടങ്ങൾ വെണ്ണമരി
കളൊട്ടും ഞിം ചെമന്നുള്ളൊരു മൃദംഗവാദ്യങ്ങളും പാക്കുന്ന
ക്കിരകൾ പൊന്നക്കിത്തൊനങ്ങളും ഞങ്ങൾ പാക്കിക
ളുമായപ പ്രക്ഷിപ്പരംകുത്തിച്ചു പരക്കെ ചുറ്റൊപ്പര
ദ്വാരത്തിങ്കൽ വന്നിട്ടുള്ളന്നെരം ദാരുവക്കാവാമ

പൻ യന്ത്രപ്രാവകന്റെ തിരിഞ്ഞിട്ടുവാനെന്നു ചൊല്ലിയന്ത്ര
തൊരണ ചാടകാപ്പാൻ നൊക്കിനിന്നാൻ. അന്നെരം ച
ന്ദ്രഗുപ്തന്നുടെ പുത്തരാണതിനു പുരത്തെല്ലാം ചാ
ണക്യൻ പറകയാൽ ചന്ദ്രലെഖയാകുന്ന ഹസ്തിനിമ്മെൽ
കെറിയന്ത്രതൊരണത്തിങ്കലടുത്ത വൈരൊധകൻ
അന്നെരമമാത്യരാക്ഷസന്റെ ബന്ധുവായ ചന്ദ്ര
ലെഖാം ചെക്കുന്നാം ബൎബ്ബരകനായി തീരനാം രാക്ഷസാ
ജ്ഞയെ ചെയ്വാൻ മെനഞ്ഞനെന്നൊത്തിട്ടവൻ
തൽക്ഷണം വധിപ്പാനായി വാളുരുക്കിടിന്നാൻ
an Agent of Rax. killed thro' the arc — വാളുമായടുത്തു നെരത്തു കണ്ടിരിക്കുംബിരുന്ന
പാഞ്ഞിടിന്നൊരു കിടിയൊടന്നെരം ദാരുവൎമ്മാവും
ഗതിവെഗത്തെയറിയാതെ പാരാതെ വിട്ടിടിന്നാൻ
യന്ത്രതൊരണമപ്പൊൾ പ്രഭ്രഷ്ടലക്ഷ്യമാകിതൊരണമ
ന്നെരത്തും ബൎബ്ബരന്റെ കുഡ്യാവിങ്കൽ വീണവൻ
ചത്താൻ. തന്നുടെയന്നമഴനിഷ്ഫലമാകകൊണ്ടും
നിഷ്ഠയമാത്മവിനാശത്തിനുണ്ടാകകൊണ്ടും ഗൊപു
രത്തിന്റെ മുകളിലിരിക്കുന്ന പാപവെത്തന്നൊ
യ ദാരുവൎമ്മാവുമപ്പൊൾ ഗൊപുരമുകളിൽ നിന്നാന
മെൽ ചാടിച്ചിന്നു കൊമ്പിതന്നൊക്കി വച്ചു വൈരൊധ
Veirodh. killed thro' Daru-varma — ഭ്രാതാവിനെ മെനഞ്ഞനെന്നൊത്തു മഴുകൊണ്ടു വന്നു
ഭ്യാവിങ്കൽ വെട്ടുകൊണ്ടുവെട്ടിക്കൊന്നാനെ
ന്നതെ വെണ്ടു. ശ്ലൊകത്തും വെന്നരന്മാരുമന്നെരം കൊ
പന്നൊടെ തല്ലുകൊന്നിട്ടവിന്നെ ദാരുവൎമ്മാവിനെയും
ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ പുരത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ മന്ദമെ

ന്റിയെ പിന്നെ ചൊല്ലിച്ചുകഴിച്ചാൻ. അക്കാലമഭയദത്താഖ്യ 28
നായൊരു വൈദ്യൻ ചൊൽക്കൊണ്ടൊരമാത്യരാക്ഷസന്റെ
നിയോഗത്താൽ ചന്ദ്രഗുപ്തനെ കൊടുത്തിടുവാനായിട്ടൊരുന്നി a physician of Rax. dies thro' his own poison
ന്ദ്യ പൊടിവിഷമിശ്രമാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നാൻ മൌര്യനെക്കൊണ്ടു
പറഞ്ഞിടിനാനഥ വൈദ്യൻ പീഴ്ക്കെടിടുന്നൊരു ചൂർണ്ണമുണ്ടെ
ന്നരികിൽ ഔഷധമിതു ഭവാൻ സേവിച്ചിടുന്നാകിലൊ
രൊഗങ്ങൾ ദെഹത്തിനൊന്നുമില്ലൊരുന്നുമെ. ചന്ദ്രഗുപ്ത
നുമപ്പൊൾ വെന്നടനന്തുഭൂമിവൃന്ദാരകെന്ദ്രനാം ചാണക്യനൊ
ടു ചൊന്നാൻ അന്നെരം ചാണക്യനും ചിന്തിച്ചറിഞ്ഞതുമുള്ളി
ൽ ചൊന്നവനൊടു യോഗചൂർണ്ണവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പൊന്നിൻ
കിണ്ണത്തിലിട്ടു തെളിനീരൊഴിച്ചന്നെരം വർണ്ണം കണ്ടുള
വിഷചൂർണ്ണമെന്നറിച്ചവൻ ചൊല്ലിനാൻ ചന്ദ്രഗുപ്തനൊടിള
കൊണ്ടുവന്നവൻ കള്ളനായുള്ള വൈദ്യനില്ല സംശയമെ
ള്ളം ചൂർണ്ണത്തിൽ വിഷമുണ്ടെന്നുള്ളുധരിച്ചുകണ്ടി
വർണ്ണം കൊണ്ടറിഞ്ഞാൻ സെവിച്ചിടരുതല്ലൊ ഇന്ന
കൊല്ലുവാൻ തന്നെ രാക്ഷസനയച്ചിട്ടു വന്നവനിവനെ
ന്നു മൌര്യനൊടുര ചെയ്തു വൈദ്യനൊടുര ചെയ്താൻ ചൂ
ന്നിഹ ചൂർണ്ണമിതു വിദ്വാനാം ഭവാൻ തന്നെത്താനങ്ങു സെ
വിച്ചിടെണം രാജ്ഞാജ്ഞ മാത്രം കുറ്റമില്ലൊന്നുമെ ഭക്ഷിക്ക
ന്നതാചാരമല്ലെന്നതു കെട്ടിട്ടുമൊ ഭവാൻ വിശ്വാസ
മില്ലാക്കകൊണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കവെണ്ടെ വിശ്വാ
ക വൈദ്യൻ ഭവാനെന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു പിന്നെയുക്കെട്ടു
വൈദ്യൻ ചൂർണ്ണത്തെക്കഴിച്ചാനതിന്നുടനെന്നും
തൊണ്ടവറ്റി പിണവൻ ചത്താൻ. പിന്നെ പ്രമൊദക an other agent killed for lies
നെന്നു പെരാകിടുന്നൊൻ മന്നവൻ മൌര്യന്തന്റെ
ശയനാധികാരിയായി രാക്ഷസപ്രയുക്തനായി ചന്ദ്രഗുപ്തനെ

ക്കൊൾവാൻ അക്ഷയധനപാനായക്കുരെ വാണിട്ടൊൻ രാ
ക്ഷസൻ കൊടുത്തുള്ളൊരർത്ഥംകൊണ്ടവനപ്പൊൾ നിക്ഷെ
പം വാണിക്കടം കൊടുത്തു തുടങ്ങിനാൻ അന്നെരത്താണ
ക്കുനം മാനനെ സന്തൊഷിപ്പിച്ചാൻ. ഇത്ഥിവന്നർത്ഥം കനത്തി
ട്ടുപാനെന്നതുമൂലം ഇങ്ങിനെ തിരുപ്പിച്ചു ചാണക്യൻ മതിനു
രൻ മംഗലത്തിലൻ വിളിച്ചുവന്നൊട്ടുരവെച്ചാൻ പിന്നെ
ടെയനാഗമമെങ്ങിനെ പറകെന്നിമന്നവൻ ചന്ദ്രഗുപ്ത
നിനൊക്കുന്നതിക്കൊരു മന്നിൽ ഉണ്ടുഭയപ്പെട്ടവനൊ
രൊത്തരം ഒന്നിനൊന്നായിപറഞ്ഞീടിനാനന്നെരം
പാക്കിനെന്നിച്ചൊല്ലക്കൊണ്ടു ചാണക്യന്നർത്ഥമൊക്ക
വെപറിച്ചവൻതന്നെയും കൊല്ലിച്ചാൻ. പിന്നെ
ഒരു മൊരുദിനം രാക്ഷസനയച്ചിട്ടു മന്നവൻ ചന്ദ്രഗുപ്ത
ന്നുറങ്ങുന്നൊരന്തിക്കൽ തുരങ്കമൊന്നൊരുക്കിക്കൊ
ട്ടിക്കിളവാനായി വെലാരമായുള്ള ബീഭത്സാദിക
ളെന്നുള്ളൊരും രാത്രിയിൽ മെല്ലവെ ഉരുന്നായുധങ്ങളു
മായിരാത്രിയിൽ മെത്തമെൽക്കിടന്നുറങ്ങുമരചുടെ
നാശത്തെ സ്വതംഗമായ്ത്തീർത്തിട്ടിരുന്നതെന്ത്രുശക്തി
ൽ പറപ്പെട്ടുകൊള്ളാമെന്നുറച്ചവർ ധൈര്യമെത്തി
ട്ടുന്നൊരു ചാണക്യനൊരുദിനം മെത്തക്ഷ്മൻ നമസ്കാ
രത്തിൽ പരന്നിരിക്കുന്നൊരുപിടിത്തിക്കുന്നൊരെ
മിലത്തെന്നെരം ചാണക്യനം പരിച്ചുവചനൊന്നാ
യനൃത്തിരണ്ടുതിത്തിട്ട് കണ്ടുഭക്ഷ്യങ്ങളെടുത്തി
റുമ്പിയൊക്കുരിയതിങ്ങളിൽ ഉഷ്ണദുസരണിക്ക
ന്നുമവൻ മക്ഷിനക്കിടെയുരതിരിക്കുന്നതു
മിലരെന്നതുകൊണ്ടു ശങ്കയുള്ളതിരിന്റെയുപ്ര്രൻ
അന്തിലംഗിരെക്കിച്ചുന്നൊരിക്കയനെരത്തിങ്കൽ മക്ഷി

Mysterious agents - Bibhatsadis (miners?) discovered thro' ants

ൽക്കിഴൊത്സൃഷ്ടമിതിങ്ങനെത്തും കണ്ടൊൻ. ചൊരവൃന്ദങ്ങളുമ
ന്വിൽ നാളികെരവൃക്ഷമിവ മരവൃക്ഷമൊരൊരൊ മാംസ ചണ്ഡ
ങ്ങളിവ എല്ലാം ഭൊജ്യമാക്കിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നവനശ
നാത്ഥം തൽക്ഷണമെത്തനെരം ഷീഭത്സാദികളെല്ലുമഗ്നി
യെജ്വലിപ്പിച്ചുദഹിപ്പിച്ചിതുമിന്നെതിപ്പിച്ചെട്ടനെ
രം ഷീഭത്സാദികളൊക്കെ വെക്കെട്ടുപുഷ്പം കൊണ്ടുമാദ്ധ
ന്വം തിരിയാതെ നൊരദമിപ്പാതൊരഗ്നിജ്വാലകൾപിടിപെട്ടു
പാദകൾ പൊലെ പൊരിഞ്ഞൊക്കവെ ചത്തൊരവർ.
ഗരവപ്പൂന്നംസദാകാലം മെനൃക്കനെക്കാൾ ത്രം കൊണ്ടുസാവധാ
നത്തൊടിരുന്നിടനൊൻവിഷ്ണുഗുപ്തൻ. അഞ്ചുസാനന്തരാ
ക്ഷ)മൊക്കവെത്രമത്താലെരഞ്ജിപ്പിച്ചിത്ര തന്റെ ദന്തിക്കൊ
ണ്ടുനന്ദനം ഷത്രുഷംപ്രധാനമുഖ്യന്മാരാക്കിടുന്നാദ്ഭുതഭ — *Bhadrabhaṭā[illegible] head of the elephts (ſ. p. 93)*
ടാദികൾക്കുന്നിതിമൊഞ്ചൊന്നുന്നം മെനൃക്കതെനക്കൊണ്ടു
കൈതവമാർത്തിച്ചവൻകാര്യങ്ങൾചെയ്യിപ്പിച്ചുപെന്നുപെം വ
ർദ്ധിപ്പിച്ചാൻ. രാക്ഷസാമാത്യന്തന്റെ ദപക്ഷവാദികൾ വി — *New movements (soldiery?)*
ലർ തൽക്ഷണനെനയമെന്നും മന്ത്രിവീരന്മാരെയും ഭദ്രഭില
ന്മാരാക്കിവിക്രമവാന്മാരായ ഭദ്രഭടാദിപ്രധാനന്മാരാമവരെയും
ചന്ദ്രഗുപ്തനൊടയത്തകന്ദർപിത്തെളപ്പാന്നായിചന്തമാക്കിപ്രയ
ത്നം ചെയ്കിടിനാരക്കാലം. സർവ്വമതുധരിച്ചക്കാലം കൌ
ടില്യനം പർവ്വതപുത്രനെയും രാക്ഷസാമാത്യനെയും തൽ
ക്ഷണനെ വിശ്വാസത്തെയുണ്ടാക്കി ചമച്ചാനാക്കി മംഗലപ്പി
ലനായഭാഗുരായണനെന്നവനെ ഗൂഢമാക്കിപ്പിച്ചു ചെയ്യേണ്ടു
ന്നുപദെശിച്ചുധ തെന്നക്കമയച്ചിടിന്നവൻ കഴിവൊടെ-
മദവൃന്ദഭദ്രഭടാദി പ്രധാനന്മാരെക്കൊണ്ടുതന്നെദന്നവി
ന്ദ്രഗുപ്തന്നടെനിയൊഗത്താൽകാര്യങ്ങൾചെയ്യേണ്ടു
ന്നൊക്കവെധരിച്ചടൻമെനൃക്കനൊടെരുൾപ്പെടുംപ്രാ

ജ്ജനഭാസിച്ചവൻ ഒട്ടുമെയാകമെന്നെക്കുന്നെന്നരവെക്കൂംകൊ
ണ്ടുനാട്ടിന്നുപരക്കെഎല്ലുവെഗെനപൊക്കിടിനാർ. എങ്ങി
നെചാണക്യൻമലയകെതുതാനുംതങ്ങളിൽപിണെങ്ങു
നവെന്നതുംഇത്തൊപിച്ചുമെന്നെക്കുനെനന്നാക്കുറിപാമിച്ചു
കൊണ്ടുതന്നെചെയ്ക്കുമ്പൾകൊണ്ടുമതസ്സിടിനാൻചാണെ
ക്യൻ- ഇത്തരമൂരചെയ്കുതങ്ങളുമതുനെരമ്മുത്തമമില
തെളിഞ്ഞിക്കടെശെഷമിതിതത്തൽകിന്നരവെച്ചുന്നുള
കുമെന്നപരഞ്ഞെങ്ങെങ്കുംസ്സഹിച്ചുവാണിടിനാരുതുകാല
മതന്നെ-।

ഇതിശ്രീരാക്ഷസെരാക്ഷസപ്രയൊഗെ

- രാക്ഷസമ്മലയകെതുസംവാദെന്നാമഗാനമിശ്ശെഷംസമാപ്തം-

IV Rāxasa varṇana
58-87

നിശെസ്സുതിമിൎ്യെചാണക്യമന്ത്രിസ്സരായനമഃ
ശ്രുതങ്ങളെസാദരംശിലഗുണെഭാസ്സുത്തവമധുരഭാഷ
ണം ഹൃദയസ്സപെശലനംമവിത്തനയദൊഹനംസകല
ജ്ജനമൊഹനംസന്തൊഷദായകംസന്തശൊകാപഹം
പലവൃമിത്തിമിത്രമാക്കുട്ടുമെന്നാകിലുംപലവൃമിവപി
ണെക്കുംകെൾപ്പതിന്നാശയാപലതമിതിന്റണ്ടെടാപല
വഴിക്കിലായവൊപലമധുരസ്സിന്നാദിക്കുംപലവൃമിവളു
ള്ളത്തൊംകഥകിളമൃമിച്ചിപ്പാകൊണ്ടൊശ്ശുതികഥയ
കഥയാദരാകിക്കടെശെഷവുംകിളിമകളുമതവൊഷ്ട
തെളിമിനൊട്ടുചൊല്ലിനാൾകെതുകമൂൾകൊണ്ടു
കെൾപ്പിനെല്ലാവരും- നയമിപ്പൊനെനായചാണക്യമ
ന്ത്രിസ്സരൻനമ്മിൽമെന്നെക്കുനെകൊത്തിരിക്കുംപി
ധെനമന്നവൻമെന്നെക്കുനെനെന്ന്ഹാമ്മളൊളാർകളുമിന്ന

59

30

ചതിപ്പാനവർകളാരെന്നതും നന്നായറിവതിന്നുള്ളതാണെ
ന്നും കുന്നമകളുടെ തിരുമുനെ കനന്നവൻ യമപടക്കമായുടൻ
വെഷം തിരിയാഞ്ഞതുകൊണ്ടെന്തിത്തിയമരഭക്തി പുണ്ടെപ്പോഴു
റിഞ്ഞവൻ അതിന്നു പുണെ നഥ തിരുമുനെ കനമുകറിവന്ന
ടന്നക്കുവാനെന്നുന്നെക്കുന്തിരിന്നിടിനാൻ തിരുമുനെക്കണ്ടെ
ടത്തു പൊഴുതുകളെ പൊട്ടുചൊല്ലിടിനാൻ തീരെമാനായുള്ള
ചാന്ദ്രേന്ദ്രൻ അതിന്നുമുഖ ചൊല്ലു ചൊല്ലുമ്പിലക്കുന
പ്പത്തവും നിരുകവെമെനക്കുന്നെന്നും വിളിച്ചിതൊക്കുന്നം
നയമുടയതിരുമുനെ കനമഥ തൊഴുതു ചൊല്ലിനാൻ
നാഥ പുനരതിന്നെന്തൊരു സംശയം അതിലന്ന
പതികളുകളെമക്കടമതിമെനക്കു നൊടാരും വിപരീതമായി
ല്ലുകെവലം കൂന്നുപുരുഷ രക്ഷാതാരുമില്ലവർ കൂന്നുപെരു
ന്തിന്നെ രാക്ഷസ ന്തന്നടെ ബെ സുഖങ്ങളായതു പണ്ടുമവർ
കൾക്കു മന്ത്രിപ്രവരനെക്കുറിച്ചെന്തിനിത്താലും മെനക്കും
മന്നവന്തന്നടെ ശെനക്കും വിക്രമശ്രീയും പ്രതാപവും
കെളിയും കെട്ടു സഹിക്കുന്നതില്ലവർ കൂവക്കമിപ്പുമല്ലാക്കെ
ക്കവധിക്കില്ലുതുമെ. തദനന്തരം തിരുമുനെ കവചനമിക്കിന്നെ
കെട്ടുടൻ ശ്രീജ്ഞ പരനുത്തരം കെട്ടിച്ചുചൊല്ലിനാൻ
അവർകളിനി കൂവതും ശ്രീ[illegible]ക്കില്ലുപതിലി
ങ്ങിനെ സംശയമില്ലെടൊ. നയതിരുമുനെ ഗുണസ
ദനചൊല്ലുവർ നാമനുതിരുമുനെ കനമിക്കിന്നെക്കെ
ട്ടുചൊല്ലിടിനാൻ അവർകളുടെനാമനുചൊല്ലിത്ത
രുന്ന ഉണ്ടൊ മൊദമുൾക്കൊണ്ടു കെട്ടുകൊൾക ഭവാൻ
മന്ത്രിപ്രവരനു സന്തതം ബെസുഖം മാന്ത്രികന്മാർക്കുൻ
ക്ഷപണകനെന്നവൻ നമ്മുടെ ബെസുഖം പന്തന

Nipuraka causes 3 subjects of not loving Chanakya

1, Indravarma

രാക്ഷസനെ തിരിച്ചറിയാതെ മൊട്ടുക്കുവാൻ പണ്ടവൻ ദുഷ്ക്രിയാവാദൽ
വിഷ്ണുഗുപ്തനെയും ദുർമ്മതി ത്തിരിച്ചതെന്നറിഞ്ഞിട്ടുക. ചാ
ണക്യനപ്പോൾ കൂട്ടുകെട്ടനെരത്ത മാത്രമിത്തെദൂഷിതമിത്രശത്രു
വിനെ നന്നനന്നൊത്തമിത്രശത്രു വെന്നുവിന്നെയും വി
ന്നെയുമൊത്ത സർവ്വത്തൊഷിച്ചാൻ. രണ്ടാമത്തായെന്നവനൊട്ടു
തന്നുള്ളിലുണ്ടായതൊരഭിപ്രായത്തെ ചൊല്ലിനാൻ ചാണക്യൻ ശ
ക്കടെ പിടിഞ്ഞവനുപദത്തിടുന്നാൻ ഹന്തലൊരാക്ഷസാമാ
2 Yakatadasa ത്യന്റെ ത്യവും ഇഷ്ടനാകുന്ന ശകടദാസന്റെ നാം ദുഷ്ടനാ
ക്കുന്ന കാര്യസമന്വിത്താലും ചന്ദ്രഗുപ്തനെ നിഗ്രഹി
ച്ചിടുവാൻ മന്ത്രിപ്രവരൻ നിയോഗിച്ചവർകളെ സന്തതം
രക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതുമവനന്തരമിച്ച ശകടദാസൻ വലൻ
ഹന്നുത്തക്കെട്ടൊരു മന്ദഹാസം കൂടെ തന്നുള്ളിലെ വഞ്ചി
ക്കപ്പിച്ചു ചാണക്യൻ ഹത്തും ബുദ്ധിമാനായുള്ളന്നൂ
ടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെന്നൊൻ ദൃഢമാക്കിക്കൊള്ളുകാര്യസമ
നായ ശകടദാസനവൻ മായത്തിലുള്ളൊരു മിത്രമാക്കുന്ന
തിന്നെയും ചൊന്നാൻ ഇപ്പൊഴക്കത്തെന്നൊടുകൂടുന്നമവനു
നരാരെന്നു ചൊല്ലുന്നി ഹന്നുത്തക്കെട്ടവൻ പിന്നെയും ചൊ
ല്ലിനാൻ ശത്രുമതെ പറഞ്ഞിടുവൻ കെട്ടാലും രാക്ഷസാ
മാത്യൻ രണ്ടാമത്തുള്ളൊരു സാക്ഷാൽ ഹൃദയമാകുന്ന
മരുവുന്ന പുഷ്പരസത്ത്വരമായ നഗരത്തിലിലൊരു മണി
3. Chandana Data കാരശ്രേഷ്ഠിയാകുന്ന ചന്ദനദാസനാകുന്നതി
ഞ്ഞാലും ഇന്നതകൊടവനൊരുമില്ലാത്തമെ രാക്ഷസ
ന്നവൻ തകളത്രത്തെയുമവൻ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
ന്നമഹാമതെ മന്ത്രിപ്രവരൻ പുറപ്പെട്ടുപൊയനാൾ
ചന്ദനദാസനായപെട്ടിമരുവുന്നമന്ദിരെകൊണ്ടു

പൊക്കുമിതനിർണ്ണയം ചന്തമാക്കുന്നിൻ രക്ഷസ്സും പെങ്ങളൊക്ക
വെച്ചണക്യന്തന്നിതിങ്ങിനെ പുന്നകൊണ്ടിങ്കൽകൂടെച്ചന്തത്തി
ൽമാനസെചിന്തിച്ചിതന്നേരം മന്ത്രികുലോത്തമനായിയരാ
ക്ഷസൻ ചന്ദനദാസക്കലിനു കളത്രത്തെ വെച്ചിരിക്കുന്ന
മൊഴിക്കാണെന്നേരം നിശ്ചയമാക്കുന്നതിന്നൊരുസംശയം
തന്നോടുചൊല്ലുന്നാക്കുലകുന്നങ്ങളിൽ തന്നെ വരിയവ
ന്നെന്തിനിക്കൂട്ടുധം ഇങ്ങനെന്തിരുമിച്ചുമിടിച്ചുകൊണ്ടു
നന്തരമായവന്തന്നോടുചൊല്ലിനാൻ ചന്ദനദാസ
നായുള്ളവന്തന്റെ മന്ദിരത്തിങ്കലമാത്യകളത്രത്തെ
വെച്ചിരിക്കുന്നവെന്നുള്ളതിനെന്തൊരു നിശ്ചയം
ഇക്കലുണ്ടായതുമെങ്ങിനെ ചാണക്യവചനമിതിങ്ങനെ
കേട്ടനന്തരം ചാരൻ മോദവന്നൊരുൻ മുരവെക്കാൻ
അഖിലനയസദനനിങ്കലിപ്പോടരിന്നിശ്ചയം അംഗു
ലിയമിതു കണ്ടാൽ വരുമല്ലോ സകലനേരം ഉലിമുദ്ര
യെടുത്തുടൻ സാദരം ചാണക്യന്റെ കൈയ്യിൽ കൊടുത്തിടിനാൻ
അംഗുലിമുദ്രമെടുത്തു ചാണക്യനും തൻകരത്തിൽ വി
ളിച്ചുനോക്കുന്നേരം ഇക്ഷമിലുണ്ടതിന്മേലെയെഴുതി
ട്ടൊരു രാക്ഷസനെന്നൊരു നാമവുമാദരാൽ സന്തോഷമുൾ
ക്കൊണ്ടു ചാണക്യനന്നേരം ചിന്തിച്ചു കൈക്കൊണ്ടിൽ പ
ത്തുരാക്ഷസൻ കൈയ്യിൽ കൊടുപ്പതിനിന്നെ കല്പിച്ചു
കെട്ടിതെന്നവമവനോടുപറയെക്കാലിനി കുടയന്തിയു
ഇന്നംഗുലിയോഗമം ഗിരിപോലെനോടുചൊല്ലെടോ നന്നനന്നെ
ന്നതും അധമനിപ്പുന്നതാളും ചാണക്യനിപ്പൊഴുതെടുത്തി
നിപ്പുന്നമാക്കുന്നതിങ്ങിനെന്നിങ്ങിനെ ഗുണങ്ങുടയച
ണക്യന്തന്നിപ്പശുദ്ധാമനെ കെട്ടിക്കൊണ്ടാലും തെളി

give Raxis's seal

ഞ്ഞിട്ടചൊല്ലുവൻതവവചനമഴകിനൊടുകൈക്കൊണ്ടു
പൊയതൊൻതാനെയമപടംവാങ്ങിച്ചുനിജവെരുകപട
വെഷനായിസഞ്ചരിക്കുന്നാറുഒരുദിവസമാകിലച്ഛ
നന്ദദാസനാംനഗരമധികാരനാഞെചട്ടിതന്റെമിഴികളുംമി
രമൊടഭയൻവിടകൊണ്ടെന്നറിഞ്ഞാലുംയമദൂതരുമഴകി
നൊടുതിരുവത്തിൽഞാൻചമതകളൊളിച്ചുപാർക്കു
ന്നുശാന്തരെന്നതിനുതക്കവണ്ണംകണ്ടറിഞ്ഞിന്ന
ത്തും അതുവയസ്സായൊരർദ്ധകൻമൊഹനന്റെമന്ദി
വരുന്നൊരുനെരമക്കുത്തിനെണ്ടായിതിങ്ങിനെയു
ളളകൊലാഹലം അക്ഷ്യാകിടാവിനെയുമന്പിനൊ
നും പൊക്കുള്ളിനൊരാപത്തുവരുമെന്നും ഉണ്ണിയുറ
ങ്ങപൊകാതെകൊന്നതിലപെട്ടുതെളിത്തെളിൽമന്ദ
ബാലകരും കണ്ടിതന്നെരമൊരുസുന്ദരാംഗിയെമണ്ടിവ
ന്നാലുംവാതുക്കൽമറഞ്ഞെവറെരാമരുമാക്കളുടെക
കൊണ്ടുബാലനെകാമിനിഗാഢംപിടിച്ചുഴക്കുംവിധൌ
ബാലനതംകൂറഞ്ഞിടെന്നനെരംനിലവിളിച്ചിന
ഗാഢംപിടിപെട്ടാറെ അക്ഷ്യാപുരുഷൻപിരൾക്കപാ
കത്തിലായിതിപ്പമായിതീർന്നുള്ളൊരംഹന്തമുട്ടികകന്ന
ൽമിഴിയുടെകൈപിരമെൽനിന്നതിട്ടുചുഴന്നു
നിലത്തുവീണവെബാലിഷ്ഠമതിഞ്ഞിലപതുക്കമെന്ന
ടെപാദത്തിലൊളമൃതുണ്ടുവന്നബാലാൽ. ഞാനതുകാ
ഴിൽചുവടിലാക്കിക്കുന്തുന്നംവരാതെയെടുത്തുകൊ
ണ്ടിടെന്നെൽരാക്ഷസനെന്നതിമെലെഴുന്നിടിനൊ:
രക്ഷരഞ്ഞുകണ്ടുനിന്നുമൈരാവും ഞാനതുകൊണ്ടു
മണ്ടിക്കൊന്നവനടന്മാനമൊടാരുടഭവാനന്ത്കി

ടെന്നൽ അം ഉമിക്കൂറാലഭിച്ചപ്രകാരവും ഇങ്ങിനെയുള്ളൊന്ന
ദിക്കമഹാമതെ. ചണകസ്യത്തിങ്കിനെ വൎത്തിപ്പുണെകൊ
ണ്ടിരിക്കുംപരിമിനൊടുകൂട്ടത്തെളിമിനൊടുചൊല്ലിനാൻ
നനരനന്നെന്ത്രയത്തിന്റെ സാമൎത്ഥ്യമിന്നത്തിന്നുത്തമ
സംശയമില്ലെടോ എന്നു പറഞ്ഞവൻ മെനക്കനെന്നങ്ങു
ചമിന്നന്നനൈകെപ്പെരുകാത്തില പട്ടുകൾ ഉത്തരമൊക്കെത്തൊ
ട്ടിട്ടിത്തൊരുതൊഴുത്തമനായകത്തിപ്പുന്നെകനന്നെരം.
അക്കാലമിങ്ങിനെ ചാണക്യഭ്രസുരൻ ഉൾക്കാമ്പിലൊന്ന് Chan. gets the ornament of Rax. to be sold to Rax.
കണ്ടൊരു മഹാബുദ്ധിമാൻ പൎവ്വതരാജനുള്ളാഭരണങ്ങ
ളെ സൎവ്വധാരാക്ഷസമാത്യനവിൽക്കേണം ഇതിനെ
ന്നുപിച്ചുകല്പിച്ചു ചാണക്യൻ ഉത്തമരായവിപ്രപസ്യപാദി.
യാം മൂന്നുപെർ വിപ്രരെ ചൊല്ലിവിട്ടുടൻ തൻ മനവന്നാ
ണ്ടുധമകനെ കൊണ്ടുമൂന്നാഭരണങ്ങളും കൊടു
ത്തിട്ടവൻ പിന്നെയവൎക്കെല്ലാമിങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ
ഇക്കപടങ്ങൾ മറച്ചുമാന്ത്രികന്റെ വില്ക്കിന്നാഭരണ
ങ്ങളിപ്പോൾ അങ്ങിനെതന്നെയൊരുത്തരമെന്നി
യെ ഞങ്ങളിതു കൊണ്ടുചെന്നു രക്ഷേന്ദ്രന്നു വില്ക്കുന്നു
ണ്ടെന്നുരചെയ്യയാത്രയും വെക്കമുരചെയ്തപൊയാര
വർകളും. ഇതെല്ലാം മഹീസുരന്മാരെ പറഞ്ഞയച്ചുത്തമ
നായുള്ള ചാണക്യൻ കാലം ചാരന്മാരങ്ങു പറഞ്ഞു
കേട്ടിരിന്നാൻ ചൊവ്വാനും മ്ലേച്ഛരാജൻ പടക്കൂട്ടി
ൽ അഞ്ചുപേർ സേനാധിരാജന്മാരുണ്ടുപൊൽ ച
ഞ്ചലമെന്നിയെ രാക്ഷസനോടവർ ചെന്നുമരുവു
ന്നിതിക്കാലമെന്നതു കുന്നന്മാരവർ കൊല്ലൂത്ര
ജനാം ചിത്രവൎമ്മാവും മലയരപനായ ശത്രുവിധ്വംസന

ൽസിംഹനാദന്മാരും ശ്രീകൃഷ്ണസമാനപ്രതിയൊഗികളൊരു
കാശ്മീരനാകിയ ശൂരരാക്ഷസന്മാരും നിസ്സഹവാനിക
ളായശകാധിപൻ നിസ്സുഖമെന്നാളു നായകരെളൊരുമിര
നും പാരസികമാർക്കു നായകനായകുളെളൊരു വൈരപരാക്രമ
ശാലികളെല്ലാക്കനും ഈ ബെഞ്ചാരന്മാർ പദത്തിനൽകിട
നൊരുത്തമൻ ചാണക്യനെന്നും ചിന്തിച്ചാൻ. പ്രാജ്ഞമാ
യൊരു ബുദ്ധിയെകൊണ്ടിച്ചൊരിൽ രാജപ്രവരരാം മിത്രമ്മാ
രായെല്ലാവരെയുമെന്നെകൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചിടുമാറ്റൊരുമ
യം ദൂരത്തിക്കിടുന്നെന്നൊരിൽ ഉപായാന്തരമിച്ചൂപി
ക്കീറ്റുളിൽ ചൊന്ന സന്ദേശം പണ്ടു ശകടദാസനെക്കൊ
ൽ ലിഖിതമാക്കിത്താനതിനാക്കിമുദ്രയുമന്നനിയൊരുവ
കനായ രാക്ഷസനെ മന്ത്രമതിക്കെ പ്രിതിച്ചുപ്രമാദ
മാക്കി മന്ദഹാസം പൂണ്ടവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ യത്നമതെ
ഗണപാതിയെക്കൊടുത്തിന്നതെന്റെ ബുദ്ധിവിലാസ
ങ്ങൾ കൊണ്ടെ വെണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാമൊക്കെയും
വെന്നതൊക്കെ വേണം സൂക്ഷിമാനസെ പത്തിനാൽ
വെണ്ടതു ചൊല്ലിത്തരുവൻ താൻ കമ്പം വരാതെ ശക
ടനെക്കൊണ്ടുനീ ചെന്നൊരു ലെഖനമെഴുതിക്കയും
വെണമിന്നുപായമെന്നു ചൊല്ലിത്തരാം ആരാന
മെന്താനമൊന്നൊരുത്തനെ കൊലക്കൊട്ടുത്തേ
യച്ചുവിട്ടെന്നും ഉള്ളിൽ സ്വയം പാപമെന്നതിൽ
വെണം ചൊല്ലിനാമതുങ്ങളെഴുതിക്കയും വെണ്ടു ഇത്ത
രമക്ഷരങ്ങൾ കൊണ്ടു സാരം പ്രതം കൊപ്പിതമല്ലാതൊ
രു ലെഖമെഴുതിയലെഖനം കൊണ്ടു കതിവെറിട്ടി
ട്ടെഴു വെഗമുൾക്കൊണ്ടുവരികയും വെണന്നിറ

tries to disunite the kings by making Rax. suspected to them (letter with his seal)

ഞാനുതളൊന്നതന്നെ ഇളക്കളൊല്ലുകിലുന്നം ചെരുകവരുമെ
ന്നറിഞ്ഞാലും എന്നതുകൊണ്ടുതന്നാൎക്കുമദ്ദുനിലെ
നന്മനിരുമെഴുതിച്ചുകൊണ്ടുവാ അങ്ങിനെതന്നെയത്രെ
നരവെക്കവറങ്ങിനെ വിപ്രൻ പറഞ്ഞതെല്ലാന്തന്നെ
കാൎയ്യസ്ഥനായ ശകടനെക്കൊണ്ടൊരു പായസന്ദേശ
പൻപത്രമെഴുതിച്ചു വിരവിനൊടുവണക്കത്തനയാലതും
പ്രാപിച്ചു പാപികൾപത്തികളും കൊടുത്തിട്ടൊന്നൻ പാവകരെ
ന്നാക്കിവണക്കത്തനയാനം വാങ്ങിച്ചുവന്നൊടുവിനെയുമൊരു
ദ്ദിനാൻ രാക്ഷസാമാത്യൻ ഇളം ഹരിമുദ്രയെ ഗിങ്ങമതിൽ
വെച്ചതിനൊന്നാക്കിവിട്ടുകന്നി ഇതമുദ്രയെക്കുമുദ്രയും പത്ര
വും സിദ്ധാൎത്ഥകനെ പാങ്കെലാത്തനൽകി ഒന്നാൻ വണക്ക
മുതവെവഹസ്തിക്കൊള്ളു സിദ്ധാൎത്ഥകൻ ഏലപ്പിച്ചിതെ
ത്തങ്ങളെ ശ്രമിട്ടിട്ടൊന്നാൻ വിനയമൊടവനമലയാനെ
ക്രമിപ്രനെ സാദരം വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാനങ്ങിനെ ഹി
തിരിഞ്ഞാനൊന്നാനവെണ്ടുവെന്ന ഇളള മന്ത്രമെന്നിയ
ആൾവെക്കസാമ്രാതം. അക്കൊഴുത്തവാണ്ണുക്രമിപ്രനും
ചൊല്ലിനാനങ്ങിനെ തന്നായതിന്നയാനവണ്ടുവെണ്ടിക്കും മു
ദ്രയാക്കിത പത്രവും മുദ്രയും ഭദ്രാനിക്കെക്കൊണ്ടുടനെപ്പൊ
യെപ്പെട്ടുമന്നം ശകടദാസൻതന്നെ കൊക്കുവാൻ കിണ്ണമര
ങ്ങൾക്കയറിട്ടുകൊണ്ടുപൊകിയാതക്കുമൊട്ടുകഴിവെന്നുമാ
നയപാത്രകന്മാർ ഇടങ്ങുന്ന ദശാന്തരെ ക്രൂരനായി ഘാതക
ന്മാരൊടുങ്ങുന്നെങ്ങുന്നിയൊരങ്ങളായ വചനങ്ങളുമൊന്നെ
ന്നം ഘാതകന്മാരതുനെരമെല്ലാവരും ദ്വിക്കും പ്രാണെന
ന്നുണ്ടുമണ്ടും പിടെന്നകിളിതമുദമശകടദാസനെപ്പാദരം
കലറിലമതിക്കന്നവെർ പെട്ടൊത്തനിസന്തൊഷമുള്ളൊ
ണ്ടവനെയും കൊണ്ടുപൊകിവന്തിപ്രവരനെ ചെന്നുസെവി
ക്കെടൊന്നതു ചൊല്ലിലമശകടദാസനെ കണ്ടതിനാ
ൽ മുഖ്യന്തൊടുക്കെടപെരാക്ഷസൻ വക്കതുമൊന്നതിനെ

ങ്ങസമ്മാനിക്കയില്ലാത്ത സംശയമെന്നാലത്രം പാണ്ഡിയുമായു
മിന്നെ കൊടുത്തമാതിരിയെന്നെ ഭദ്രമായിട്ടിന്നിനി സേവി
ക്കയും വേണം. പടപരമ്പരായ ഇടത്തുമുള്ള വമ്പട്ടത്തിൽ നിന്നു
നീ പക്ഷിയിനൊടു പക്ഷ്യപത്രമാക്കി പത്രാഞ്ചം കാണിക്കൊണ്ടു
ത്തെ നരപതിയിന്നൊടു മുടിയുഭയവും സാമാന്യവെക്കും [illegible]
യെനാവാലകന്നന്നായി പരത്തിയിരിക്കുന്നു സാവിപ്രമു
ളളാത രാക്ഷസനായാന്തെന്നെ കൊണ്ടുപോ.
ക്ഷിയിരിക്കുസമ്പരം ശ്വല മിത്തന്നാക്കുന്നും കളകന്നി
ലണക്കസുഹൃത്തിപല പമവനൊടു പതെയിരിക്കുവ [illegible]
ലമെന്നിയെ മുദ്രയുമത്രപും കമിത്തുടമത്തിലത്രനായ
സിദ്ധാർത്ഥകൻ കരമതിലവകൊടുത്തിങ്ങിനെ ചൊല്ലി
നാൻ അക്കിസ്സമുദ്ര കാര്യവും സാധിക്കുന്നിതുമിങ്ങെക്കു
നൊടുവെറിക്കെന്നായിവന്നെചൊല്ലിനാൻ. അഥവണെ
കസ്തവെരണെ വങ്കനങ്ങളകവൻ അമ്പിട്ടിനാ
ക്കിടനിബിനാനന്നെരം. നയതിപുണമതിലണെകനെ
ചന്ദ്രമന്നതരം നീതിമാനാകും ക്ഷപണകനെന്നും ജ്ഞ
കൈടഭുമിയിരവിനൊടു വിളിക്കുവൻ നമ്മുടെ ശത്രുവായാ
ക്ഷസനതന്നെയും ഉന്നതനാം മ്ലേച്ഛരാജനെന്നെയും
യും വെന്നുനിന്നതിൽ ഭേദം വരുത്തുകയെന്നവൻ പറ
ഞ്ഞിരുവനൊടു ക്രോധമായി പിന്നെയവൻ കാലപാശകന്ത
ന്നെയും ഉന്നതനാം ദണ്ഡപാശികന്തന്നെയും ജ്ഞനം വി
ളിക്കുകൊണ്ടിരിക്കുവെച്ചിട്ടിനാൻ ക്ഷിതിപതിക്കുമ്മക്കടമ
തെന്നക്കുൻ പറകയാൽ ക്ഷപണകനെയും ക്ഷണാല
ടിക്കളകയെന്നം. നമ്മുടെ ബെസ്സുവാം പർവ്വതരാജനെ വൃത്തി
കാമവൻ കൊന്നതിൻ്റെത്താലും. അടുത്തിപുനരവിശകട
ദാസനെന്നെത്തന്നെയും ശൂലിപ്രമിട്ടുകയുമിമ്മെലൊരുമിൻ
ശകടനിഹ രാക്ഷസനായാളൻ പറകയാൽ ചന്ദ്രഗുപ്തനെ
കൊന്നൊടുക്കിട്ടുവാൻ മിലമിപ്പിടെമക്കരുമവർക്കുപ്പി

uses Indravarma for the same purpose, in furnishing him ostensibly

67

പറ്റിയ്യും മതിലകത്തിനകത്തുള്ളവരുണ്ടെന്നറിഞ്ഞയം
അവൎകളുടെ കൂട്ടുടൻ ശകടനെക്കൊണ്ടും ചാണക്യൻ പ്രവ
ൎത്തിപ്പിക്കുന്നതു ഭയമോടവനൊടെന്നാൽ ശകടദാസ
നെ കഴുവിലേറ്റിപ്പെടുവതിന്നയച്ചുടൻ ചണ്ഡാലരെ
വിട്ടപൊൾ കുലകരെക്കൊന്നു സിദ്ധാൎത്ഥനാം കൊലക്കളത്തിലമരിക്കലങ്ങ
ചെന്നൊട്ടുവെട്ടുമ്പൊൾ തങ്കലായവർകൂടാതവരോടു
പൊരുതകന്നാലികളെത്തട്ടുടൻ ശകടദാസനെയങ്ങ
നിൎയ്യാതകമണിയിന്നൊട്ടുപാലിച്ചുകൊണ്ടുവന്നൊട്ടു
മാറിമറഞ്ഞിതൊട്ടുപൊലിന്നെ രാക്ഷസസ്വാമി ഞാനും.
നീതിമാനായിരിക്കുമിവരെന്നോൎത്തു തന്നെക്കാണ്മാൻ
മനമുള്ളവരോടെന്നാൽ ചന്ദനദാസനാം ശ്രേഷ്ഠിയെ
വിളിച്ചുവൊള്ളുകെന്നാൽ ചന്ദനദാസനാം ശ്രേഷ്ഠിയെ
വരണമെന്നു മല്ലാതുണ്ടുകളിൽ കൊണ്ടുപോ. ചണക
നന്ദവംശനിന്ദിയായവൻ ചന്ദനദാസന്റെ
മന്ദിരമതിങ്കൽ ശ്രേഷ്ഠികുലശ്രേഷ്ഠനെക്കണ്ടുചൊല്ലി
നാൻ ശ്രേഷ്ഠികളൊത്തുവ ശ്രേഷ്ഠന്റെ ശാസനം
ശ്രേഷ്ഠിപ്രവർധനവത്തെ ഭൂസുര ശ്രേഷ്ഠനായുള്ളചാ
ണക്യനയച്ചുഞാൻ വന്നതിഭവാനെയും കൊണ്ടു
ചെല്ലുവാൻ തിരിച്ചിന്നും ഭയമൊട്ടുമെപൊഴിക്കയും വെ
ണ്ടുവെച്ചുവാൻ തിരിച്ചിന്നും ഭയമെട്ടും ചന്ദനദാസനും തിന്നവി
നം. എന്നതുകെട്ടൊരു ചന്ദനദാസനും തിന്നവി
ചാരമുണ്ടതിനാലിങ്ങിനെ അക്രമമഹാപാപിചാ
ണക്യനെന്തൊന്നു പക്ഷവെക്കല്ലിയിരിക്കുന്നതി
ശാരചാണക്യനെന്നതു കേട്ടിടുന്നനേരത്തുതന്നെ
നിയാതെ നടുങ്ങുമെല്ലാവരും ഇത്തരുവക്കില്ലയാത
വരെമനസ്സിലുറ്റവരെന്നുമെകണ്ടൊട്ടുമില്ലഞാൻ
എന്റെയൊരുത്തിയുടെ ചൊല്ലാതവൎക്കെങ്കാത്തകണ്ടു
ചൊല്ലി ചാണക്യനിപ്പൊഴെന്ന വിരോധമപരാധങ്ങളെക്കാരെ
ത്തിരിഹൃദയം പൊറുത്തില്ലാതെവരും ദുഃഖം
എന്നവന്നാലിയമാത്യകുലത്തെ തിരിച്ചിരിക്കുന്ന

34

Calls Chandana Dasa

വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടുതാൻ ചെന്നുകണ്ടിട്ടുമമ്പനാട്ടു
ചാണക്യനെപ്പിന്നെയമാത്യകളത്രത്തെയുമവൻ
എന്നൊടുകൊണ്ടുവരികെന്നു ചൊല്ലുമ്പൊഴുതെന്നെ
മെറ്റിക്കകൊടുത്തുകൂടാതുലം. ആളുകയച്ചുന്നെനമാത്യ
ചാണക്യനന്നിളെത്തിരത്തിക്കമെനൽ ദൃഹത്തി
ങ്കൽ കണ്ടിലതെന്നുവരുന്നൊരനന്തരമുണ്ടായ
തെല്ലാമന്നുദുഷ്ടിക്കെയുമുള്ളുവിശ്വാസപത്രെനതൊ
ക്കമന്നുള്ളന്നിശ്ചരന്നം വിവരിത്തൊക്കുന്നവെറം
എന്നൊടുട്ടേരംമെല്ലിഹിഹരിക്കിസൻതന്നുടെ
പുത്രകളത്രാദികളെയും എന്നുടെമന്ദിരത്തിങ്കലാ
ക്കിയിരുന്നാലെന്നാലെത്തൊക്കളത്രത്തിക്കെയും വെണ്ണം
ഇന്നിതുകൊണ്ടുവരുന്നതൻദുഷ്ടിക്കെന്നുവന്നു
മനൊദാരാവത്തിങ്ങളുമെ. ഇതെന്നിത്രുപ്പിച്ചുകല്പിച്ചു
തന്നുടെ ദൃത്യന്മാരുമുളയന്നെനാനൊടവൻതെ
ദെദന്നമാത്യകളത്രമിപ്പിച്ചുന്നുമനൊദാരുടെത്തൊത്തു
കൊണ്ടുപൊക്കിപ്പിച്ചു. ഇതെന്ധനമെസനന്നൊടുമ്പ
ത്തവൻ തൊഴുതമാറുകലൻറതന്നെത്തും പദ്മുക
ഠാദരന്നെത്തുപുഷ്പപങ്കജത്തുപെടുക്കളിൽതെര്ച്ചു
നെമ്പാടെടുപ്പിച്ചു ചന്ദനദാസൻ പുരക്കെട്ടുപോല
മന്ദിരഗൊപുരെവെന്നറിഞ്ഞിരുന്നാൻ. ചണക
ൻതന്നൊടുതന്നുത്തരം ചൊല്ലിനാൻ ചന്ദനദാ
സൻ പിടകൊണ്ടുപൊക്കുന്നു. എന്നതുകെട്ടു ചണക
തനയനും ചെന്നത്തമന്നവൻതന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ
ചൊദ്യമവനൊടു ചെയ്യേണ്ടതും ദ്വാന്ത്യമാരാജിതെ
ങ്ങൊന്നിതമെന്നുമതും രാജ്യതിയൊഗവും തെങ്ങൊ
ണ്ടുവന്നതരാജപുത്രൻ തന്നൊടിങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ
ചന്ദനദാസനൊടിങ്ങുവരാമെന്നു ചെന്നുവരികെന്നി
ചെന്നതുകെട്ടവൻ ചെന്നുചാരത്തൊന്നതുകെട്ടുവന്നൊ

Chandanad. saves
first Raxi family

നംമന്നുംമന്ദമക്കന്യുക്കാൻ വിളിച്ചിതാക്കി. അവനിസ്യരവരനെയ [margin: 35]
വനാശ്രുതമായിട്ടിതാനാചാരന്യുക്ഷേപക്കൂപാങ്ങളെന്നീടിനാൻ
ക്കൂടിത്തമതിരഘസങ്കല്പചണകസുതനാദരാൽ മതിജ്ഞവണ്ണം ?
മെല്ലെ പറഞ്ഞിതാൻ ചന്ദനദാസനിന്നെക്കണ്ടതിന്നൊരു [margin: the …]
നന്ദംവരുന്നതും ചൊല്ലാവതല്ലെടൊ കഷ്ടം നടന്നുവലങ്ങ
ത്തല്ലോ ഭവാനൊട്ടുമെയ്വെക്കാതിരിക്ക പലകമെൽ. സമ്മാന
വാക്കുകൾ കേട്ടവണ്ണം ചൊല്ലിനാൻ ധർമ്മശ്രേഷ്ഠനാതുകൾ ചെയ്ക
ന്നതല്ലൊ ഹരെ ശ്രീ ഉന്നതിമൊഴുകളുമസമ്മാനമിപ്പൊഴിതെങ്ങി
നപാർത്തുകാണെന്നെരം ദുഃഖത്തിന്നുളവാകുന്നതെന്നതിങ്ങി
ങ്ങിലൊക്കയതിന്നിതെങ്ങുന്നു തല്ലോ ഭവാൻ തൊഴിതിലെ
ത്തിരുന്നീടാമതുകൾ ചെയ്കിൽ ഉന്നതംപരാതെയെന്നീടെണ
മാവൊളം പൈശിക്യമുളഭവാനതുകൾ ചെയ്കിലുമെന്നി
ഇമായതെ ചക്കുദ്ധം. ഞങ്ങളൊടൊപ്പമിതിൽ പോൻ
ഭവാതിപ്പൊളെന്നുമൊരുങ്കരവില്ലെന്നിതെന്നാലും അതു
പല്കർമ്മലെതിഞിതിപ്പെതിന്നിനമടിയാക്കയെന്നു ചാണക്യ
നം കാട്ടിമിക്കപൊമലനൊന്നന്ദ്യകണ്ടിട്ടതൊട്ടുമെന്നൊടു
പരിഞ്ഞിട്ടിന്നവൻ കണ്ണിമിക്കുന്നാനിലപ്പുതമെന്നാ. എന
ന്നെക്കാളുമെചക്കക്കെന്നടല്പവിപ്രന്നം ശ്രേഷ്ഠിപ്രവര
ധനപതെസാമ്പ്രതം ശ്രേഷ്ഠനായുള്ളഭവാനതിവിശേഷി
ഷ്ടവാതിരുന്നു കുശലമൊസന്തതം നാതിയന്തൊ
ഷ്ടുലാഭങ്ങൾ വരുന്നിതെന്നായുള്ള ഭവാനൽ ര
ഗുണം കൊണ്ടിക്കാക്കുന്നു വാതിരുന്നുക്കൊണ്ടിക്കാലം
ചന്ദ്രഗുപ്തൻ നരപാലകനാകയാൽ നന്ദനരപരമാത
മവൽകളെ പെരുന്തിക്കുമിക്കുപ്രിയകൾ ഞാനൊസദാ
മെതിതന്നിൽ പ്രജകളിലാക്കാനം. ചന്ദനദാസനെ
ഉപേക്ഷിക്കുന്നതുകൾ നന്നാകണം കൊണ്ടുപൊതി
തിന്നീടിനാൻ നമ്മന്നാം മെന്നക്കുൽ നരപതിയാകയാൽ

ചൊല്ലാവതല്ലാതൊരുൽകണ്ഠകളെല്ലാറ്റിനും പൊന്നുണ്ണ്മാനിക്കുമ
ളിപ്പുന്ന ചന്ദ്രനും; ത്രപ്തഗുണമുള്ള ചന്ദ്രഗുപ്തനും
ഒത്തും മിശെഷമില്ലാ പ്രജകൾ ഇവപെലെക്കൊരാനന്ദത്തി
നെയുന്നതെങ്ങുളി രാജഗുണത്താൽ പ്രജകൾക്കു സ
ന്തൊഷമാശയത്തിങ്കലുണ്ടാകുമിതുകാലം. എല്ലാവ
രും നരപാലകനായൊന്ദുവല്ലൊ ഉമിഷ്ടമായുള്ളതുമെ
ങ്ങനെ. ഒരു കുട്ടിക്കൊണ്ടു ചന്ദനദാസനമെന്നെ
ദേവനൊടെങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ എന്തൊന്നതൊ
ന്നതെ ചങ്ങാതൊന്നു ഉത്തരം കൂടാതതു ചൊ
ല്ലുകയും വെണം. അർത്ഥമെന്താനും ഉപാനനൽകിയ
നെന്തുവെന്നമെന്നതു ചൊൽകകൊള്ളുക. ചാണക്യ
നമഇതുകൊണ്ട് സന്തൊഷമായി ഭവനൊടു ചൊല്ലുന്ന
തെങ്ങിനെ ചന്ദനദാസനിയൊന്നു അറിഞ്ഞെന്നു ചന്ദ്ര
ഗുപ്തനെൽ രാജ്യമിതൊരു ഈ നന്ദരാജ്യമെന്നൊ
തന്നിനവനെന്തിങ്കിനുണ്ടെന്നൊ കാണും. ദൂരങ്ങളിൽനി
ന്നു ഉപമാനൊർത്ഥവാഹമുള്ളതിനാനമെന്തുന്ന
തിങ്കിലെന്നറിഞ്ഞാലും. അർത്ഥലാഭം കൊണ്ടു സ
ന്തൊഷിപ്പന്ന നൃത്യമില്ലെന്നൊരു പൊന്നുനമെടൊ
ചന്ദ്രഗുപ്തൻ പ്രജകൾക്കുള്ളതാമാനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കിൽ
പ്രിയമതെന്നൊർക്കന്നി. ചന്ദനദാസനും ചൊന്നാനു
നെരം ചന്ദ്രഗുപ്തമഹാരാജനെന്റെ ദുഃഖം അർത്ഥമല്ലാ
തെയൊന്താനുപറിഹമില്ലെന്നൊരുടം വന്നതെ
ന്റെ ഇഹവയം ശ്രെഷ്ഠികുലൊത്തമൻ ചൊന്ന ഉരകെട്ടു
ടൽ ശ്രെഷ്ഠിനൊ ചാണക്യനത്തരമെയ്ചൊല്ലിനാൻ രാ
ജാവിനൊടു വിപരീതമായാങ്ങമാചരിച്ചിടാക്കിലെ
നന്റും പ്രിയമെടൊ. "നീ തൊന്നത്താൻ ഉപനൊടുവിരു
ദ്ധമാക്കിത്തിയുന്നതും പെടുകാട്ടുന്നതുമില്ലെയൊ" ശങ്ക

കൂടാതെ പറഞ്ഞുതരുവൻ ഞാൻ എങ്കിൽ നീ തന്നെയത്രെ
നാധനിക്കുമാളെയും ഒക്കെയും പത്രിപണ്ടൊരു ദയാനിധിയെ പൊ
ക്കെ പറയും മിലർ കാണെനാക്കയാൽ എന്റെ അന്നെതുനി
ണഞ്ഞമൊപനിയൊടെനരുകളും ഭവാനൊത്തരുളെ
ണമെന്റെ ലൊകിലതും ഇടങ്ങിപ്പുനരിക്കാലം സങ്കടമില്ലിങ്ങുള
ഞൊണ്ടരിഞ്ഞാലും മെനക്കുനാം ദ്രുപതിതന്നെയൊ ഉള്ളകാ
ലം ദൈവരന്നാടിക്കിഞ്ഞുകൊന്നൊരു മനുഷ്യന്റെ പൊരുൾതങ്ങ
ളാരിക്കളെയുന്നിതപ്പത്തനെ വെച്ചൂരക്ഷിക്കുന്നവല്ല.
യൊ. പൊക്കായവൊങ്ങൾ ഉളവൻ ഭവാനൊടു മക്കൊപ
റഞ്ഞതുമിക്കാലമിഷ്ടപ്രപാലമിരന്നൊടെത്തുന്നതൊ
നരക്കൊണ്ടൊപത്തങ്കളെട്ടുപണ്ടുമൊരൊജനം നടി
ലെഞ്ഞാനമിക്കെൻറ രക്ഷനത്തിന്റെ പഴിയിലപരടെസ
മതം കൂടാതെ കൊണ്ടുപൊകുന്റെ രാജ്യം പെണ്ണും
വെച്ചുമങ്ങിമനൊനാട്ടുതെന്നുമറികനി എന്നാലതിന്നെമര
ക്കമാറിക്കുരാജം തിരന്നെ കൊഴിച്ചുധരണിക്കിൽതീക്കയം- Chandanadas confessed partly
നരങ്ങിനെക്കെട്ടുഞാൻ ഒരുത്തനെ ഹന്ന ഒരഞ്ഞുമതിന്നൊ
തപാട്ടുമില്ലെ എന്മെ മന്ത്രിപ്രവരന്റെ രക്ഷ്കപ്പുപൊയന്ന
ഇന്നിക്കവെൻ ഹന്നരെന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ കൊണ്ടുവന്നു
ക്കിക്കളുത്തെക്കുമ്പിന്നെ കൊണ്ടുപൊയാനരിക്കുന്ന.
തിരുന്നമെന്നിൽ പറഞ്ഞുനിക്കില്ലെന്നത്രതന്നെ
മിന്നുപറഞ്ഞത്ര ഉണ്ടെന്നമതെന്നൊടൊ പറക്കിൻ
നഞ്ഞിൽമെച്ചിക്കില്ലെ എന്മെ ഒരൊക്കുപറഞ്ഞാൽ
മങ്ങുകയില്ലെടൊ നെങ്ങൾ കൊടാതിപ്പതുന്ന നെരവും
ചെരുന്നതൊ പറഞ്ഞൊൽ നിരക്കുവെം.. നെങ്ങൾക്കെടെ
ഉം പറഞ്ഞിലഞാനിന്നന്നൊരെ കഞ്ഞെത്തെളുതെ
ക്കില്ലതിരുന്നയം ചന്ദനദാസ ഞാൻ ചൊന്നതു കൊൾക
നീയെന്തിനൊരുത്തരം പറയുന്ന തുടങ്ങുന്നു മന്ത്രിപര

ന്റെ രാജ്യവും പൊയതിനാൽ ഉടനെ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ നായകനാ
യിത്തൊരൊന്നൊടൊന്നു ചാണക്യമന്ത്രി സ്വരരത്നമെ
മെനക്കുമന്ത്രിപത്തിക്കൊടുത്തിരുവൻ രാക്ഷസാമാത്യ
കളത്രമെൻ മന്ദിരെ രക്ഷിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നുമില്ലെ
ന്നാൽ. അന്നക്കലശത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടാൽ വി
ഷന്നാക്കുലർകാലെ കൊണ്ടുപൊയിട്ടാൽ. എങ്കിലെ
വിടെക്കുകൊണ്ടുപൊയാനെന്നുശങ്കാവിഷിന്നം ച
ദക്കിയും വെണന്നിത്തെണ്ടുപൊയെന്നുണ്ടായിത്തി
ലതുമെങ്കിൽ ഞാനറിയുന്നുദയാതിധെ-ചന്ദനദാ
സനൊടാതുചാണക്യൻ മന്ദഹാസം തുണ്ടുവിനൊ
ടുംചൊല്ലിനാൻ ചന്ദനദാസനിങ്ങിനെങ്ങുകെട്ടി
ന്നുടങ്ങുന്നതെന്നറിഞ്ഞാലും. ഏതുമൊന്ന
മറിയുന്നതില്ലെ ഭവാൻ ചെത്തിനന്നാക്കിക്കുമ്പിട്ടു
ചൊല്ലിനി ആപത്തുവന്നതലത്തിൽ കരെറിയാലവ
തെന്നെന്നത്രുപിക്കയും വെണം. നന്ദനൃപന്മാരെ
ത്തൊന്നെന്നതുപൊലെ ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നെ രാക്ഷസാ
മാത്യനും നാശംവരുത്തുമെന്നൊണ്ടുമിനെക്കുമൊരാ
ശങ്കനെത്തുസാധിക്കയില്ലെടൊ. നയവിനയവിപുലബ
ലകൂടയവർകളായുള്ള നക്ഷനാസാധികളായുള്ള മന്ത്രിക
ൾ തെളിവിനൊടുധരിച്ചിപതിനെന്നുമുള്ളൊരു നൂറ്റി
ദമെറിവലക്ഷ്മിയെ ഞെട്ടിഞെത്തിട്ടാൽ അങ്ങെട്ടു
ശ്ചിച്ചുതൊൻ മെനക്കു തനിയെ കൽപ്പിക്കെട്ടയെന്നാൽ
ച്ചുകെട്ടിട്ടാനെൻ ഇങ്ങെട്ടുശ്ചിച്ചുകെട്ടിടുവാൻ പാരിക്കി
ലിക്കണ്ടൊവരാതുമില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും. ദ്വിരദപരത്ത
ഗിരരസന്നെസകശൊഭണാ ഭയാതെളിവിനൊടു
സമുസ്രീക്കതുനെയാക്കുന്നന്നിരിരകരമന്ദിത
തലയെന്നപൊലെയൊരു സിംഹവദനത്തിലുള്ളൊ

ആദംസ്ത്രീയെ വരിച്ചൊട്ടു പിരിച്ചു കൊണ്ടിട്ടു പൊന്നിട്ടുവാൻ ഭാ
ഹിരിലെ വൻതിനക്കുന്നത്തൊരുക്കിൽ ബിബിയമിത്തിക്കൊട്ടുടൻ.
ശ്രേഷ്ഠിപ വരനും മിഗന്ത്രുയിലിരുന്നെ മിന്തയൊക്കിടനൊൻ
പല വിരുദ്ധവാക്കിന്റെ എന്റെ പത്തികിലും പലവിധിയിന്റെ
ക്കെഴുതുരാമെന്നതെ വെണ്ടു ശ്രീഗുണ്ഡലൊത്തമെനാക്കിയൊടുണ
ക്ലാൻ ഇദമാച്ചിന്നാകും പൊള്ളിനാരിന്തിനെ ശ്രേഷ്ഠിക്കല
ശ്രേഷ്ഠി ക്കൊട്ടാലുമെമക്കിൽനി കാട്ടുന്നതിന്നായം കൊണ്ടു
ഉളന്ത ഭവം ദുഷ്ടൻക്കു പണകാൻ ചെയ്കദൊഷം കൊണ്ടു
നാട്ടിന്റെ പൊയ്യത്തെക്കിട്ടിലയൊ ഭവാൻ പിന്നെയുമിക്കടദാ
സൻ ചെയ്കദൊഷത്താൽ എന്നവൻ കൈലൻ സ്വറിയ
ക്കിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രഗ്രഹണമഹാരാജ്യത്തിൽ കാലം ചന്ദനദാ
സരിൽ ശാസ്ത്രങ്ങളെ ഒട്ടും സമ്മതിക്കില്ലെന്നു വന്നാൽ
ഭവാൻ കഷ്ടമാം ദണ്ഡമനുഭവിക്കുമല്ലൊ. എന്നതുകൊ
ണ്ടിനി ഞങ്ങൾ ബൊധ്യപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ടുക
നല്ലതു വരികയില്ലയം. കാരൽ ക്ഷണം ചൊൽകനെ രാക്ഷ
സ്ത്രീയെ ഭവാൻ രാക്ഷസന്റെ കളത്രത്തെയും നൽ
കി മിത്രമായ ഉളരാജപ്രസാദങ്ങളിൽ മെത്തുന്നന്നായന
ഭവിച്ചിടെടൊ. ഉളതെന്നതുടുമമ ഇല്ലയില്ലത്തെ
തെങ്കിലെന്നൽകുന്നതൊന്നു ചൊല്ലുയൊ രാക്ഷസന്ത
ന്റെ കളത്രത്തെ ചൊല്ലുന്നി പെയ്യരക്ഷിക്കുന്നവപ്പൊ
ഴിന്റെ കളത്രത്തെയും പ്രാണനൊയുമാരാന്റെ കളത്ര
ത്തെ ഞാനെന്നെന്തു ജന്തികൊണ്ടു കൊടുത്തിടുവാനാവി
ല്ലത്തിൻ മിത്രത്തിലെന്നൊ ഗുണം വരു ഇല്ലയൊ ദ്രിഷ്ട confesses the whole, but refuses to give them up
നെമായ ഉള വാക്കുകളെന്തിന്നു ദൊഷമില്ലീന്നൊ എ
ന്നൊടുചൊല്ലുന്നു സന്മതമല്ല കളത്രമെൻ ഒത്തിരി
ഞ്ഞാലും പെയ്യരക്ഷിച്ചു കൊളളുന്നതൊരൽ പിന്നെ ഞാൻ

കൊന്നില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൂടയെന്നാൽ പറഞ്ഞാവണ്ണമാ
ത്തുക ഇല്ലെന്നതു സത്യം ചൊല്ലിയാലും ഉണ്ടില്ലയിച്ചാ
സമെന്നാലെ ഉൾപ്പെട്ടതും ഇവത്താഴിൽ താപക്കുന്നല്ലേ
തിരിഞ്ഞൂടയത്തിത്തിൽ വിശ്വാസം വരികയൊ ചൊല്ലുന്നിന
നായർ രക്ഷികൾക്കാണുതു വിശ്വാസം വരുന്നതുകൊണ്ടിതല്ലോ
തു സംശയം. ഇത്തരം സാമദാനാദികൾകൊണ്ടെ വശത്തമി
ഇക്കാര്യങ്ങൾക്കുപായങ്ങൾ. എന്നാൽ ചന്ദനദാസനെയാണിപ്പൊമി
മിവന്നൊഴിലെ നിന്റെ ഇഷ്ടമിപ്പോൾ മിന്നെയും ചെയ്തീവരനൊടു
ചൊല്ലിനാൻ തിരിഞ്ഞൂടയം നന്നായി വരികയൊ മാനസെതിനവാ
നെക്കുമ്പരത്തൊ അനന്തരം തിരിഞ്ഞൂടയം വന്നത്തെന്നറിയാതെക്കാ
രനും. അതിങ്ങിത്തനാകുടത്തൊണക്കുമിപ്പ്രനും. അനിലത
കുമൊ ഞെട്ടി തിരിഞ്ഞെ ചൊല്ലിനാൻ ധൈര്യത്തെ വെച്ചത
ലമർപ്പത്തിനെ ഞാൻ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ വരിശാക്ഷയാലുള്ള
തെ ബലവഞ്ചിത്ത ശത്രുദയ സാംപ്രത്തിനെയും കാത്തുകൊ
ണ്ടിരുമൊരാത്മസൻ പത്തിനെയും പാലുമെപ്പുള്ളകൊമിഴ
ചാണക്യനെ ചിന്തിച്ചുപാഞ്ഞുവരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ചന്ദനദാ
സനത്തൊ ചെല കൂടാതെ മന്ദഹാസം കലർന്നിങ്ങനെ ചൊ
ല്ലിനാൻ എന്തെങ്കിലൊരു ഭയമില്ലമമ ഭോജ്ഞാ ഇഷ്ടമൊട്ടില്ല
ചവുത്തിട്ടുകൊണ്ടെക്കണ്ടെപ്പമത്തു ഉപായമൊമൊ കൊണ്ടി
ല്ലുവന്നാൽ മടിക്കേണ്ടമൊമിന്നെത്തുമിഹവന്നതിനെ
വിടക്കുമിപ്പിനെ തെലിങ്ങിത്തെ വെട്ടിടുക ഭവാൻ. ചന്ദനദാ
സനീ വചനം പറഞ്ഞതൊപ്പൊറുമതിലുവാങ്ങിത്തിന്നാത്തെന്നാ
മെക്കുൻ ഉൾക്കത്തുതിൽക്കിട്ടുന്നാതകൊമെന്നെമിക്കന
ചാണക്യമിപ്പ്രകലൊത്തമൻ അക്കാലപാലിക്കന്തനെയും

Chan. orders the merchants' family into jail

മന്നെരക്ഷകന്മാർകൊണ്ടു ധൈപാലിക്കന്തനെയും ചത്തമൊ
ടാഗ്രഹമില്ലിട്ടിതിന്നാനപ്പോളന്തവന്നെത്തി ക്ഷിതിലെവന്നുവന്നാ

൭. അനന്തരം മന്ത്രിക്കു ബന്ധുവായിരിക്കുന്ന ചന്ദനദാസനായുള്ളൊ
രുവനെയും ബന്ധിപ്പിച്ചവന്റെ കളത്രപുത്രാദികളെയും ബന്ധുക്ക
ളായി വന്നുള്ള ജനത്തെയും കൊണ്ടുചെന്ന സ്വാമിപ്രസാ
ദമാം കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടിട്ടു കൈവെക്കാതെ. പിന്നെയിവനുള്ള
ഭണ്ഡാരങ്ങളെ വെളിച്ചത്തും കവർന്നിങ്ങുകൊണ്ടുപോന്നിട്ടു
ക ചന്ദ്രഗുപ്തനും പരിജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചന്ദനദാസനോടെന്ന
റിഞ്ഞിരിക്കുമിവൻ. ചാണക്യന്റെ വചനം കേട്ടുകൊണ്ടു കൊട്ടാ
ആ ചന്ദനദാസനമന്തരാ പിന്തിരിക്കാൻ സുഹൃദ്രുമക്കളെ
യന്നെ തരമുണ്ടാകയാൽ സർവസഹായിപ്പെടിക്കെന്നും
വന്ന ബന്ധുത്വമിത്യം വരുന്ന വിപത്തുകൾ സന്തതമാ
ക്കസംഗിക്കെന്നതെവതിനെന്തിന്നുവാങ്ങുവിൽക്കുന്ന
നെരത്തുച്ചെന്നു പിടിപ്പിച്ച ചന്ദനദാസനെക്കൊലാന
ക്കൊപന്മാരായിരുന്ന കാലപാശത്തിനാൽ ബന്ധനാവാശ
ത്തിനാൽ കാലും കരവും പരിഞ്ഞ വന്നനരടെക്കാലനെ രാമി
ത്തോളവർക്കിരിപ്പത്തും പുത്രകളത്രാദികളൊടുകൂടയങ്ങു
ത്തെയും ദ്വിപനെന്മായി പ്രദത്തെപ്പെട്ടകണ്ടകപാപിനെസ
ഞ്ചിത്തമൊക്കയുള്ള കാരാഗൃഹത്തിൽ പിടിച്ചുതള്ളിട്ടിനാർ
പാത്രപൂർണ്ണിന്നെയടച്ചു കൂട്ടിട്ടിനാർ ഭീതിപ്പെട്ടങ്ങൊരാമ
ധിപലമൈതന്നൊത്തുചെന്നിവന്നൊരധൽപ്പെട്ടവ
ർക്കുളിമാരുരന്മാരായതിൽക്കിടന്നിട്ടിനാർ പിന്നെയവ the merchants' stores plundered
ർക്കുള്ള പണ്ടുള്ളവരുമായി ചന്ദനദാസന്റെ നിധികളും
അനന്തമിപ്പൊഴൊള്ള ലളിതധനങ്ങളും അനന്തമിപ്പൊഴൊളുമാ
ദരങ്ങളും വൈഡൂര്യപത്മരാഗേന്ദ്രനീലാദികളാം
വൈരങ്ങളും മുത്തുകളും രത്നങ്ങളും തിരക്കുള്ള രത്നങ്ങളും
വയിക്കൂടാതെയും രത്നം പതിച്ചുള്ള ശസ്ത്രഗണങ്ങളും സ്വ
ർണ്ണങ്ങളും കണക്കണക്കിൽ ഇല്ലാതുള്ള എണ്ണമില്ലാതൊ

ളമെന്നു പറയപ്പെട്ടുള്ളൊരാഭരണത്തെ വിറ്റിട്ടുന്നവെ
ട്ടികളുള്ളൊലപ്പെട്ടിപത്രങ്ങളും ഒക്കെയെടുത്തിക്കൊണ്ടു
കൊണ്ടെന്നവൻ വെക്കം നൃപന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചിടുന്നാൻ.
ചന്ദനദാസനുള്ളതാമെന്നുരമെ ചന്ദ്രഗുപ്തനെത്തിക്കാ
ക്കൊരനന്തരം സന്തോഷമുൾക്കൊണ്ടു കൗടല്യവിപ്ര
നമന്തഃകരണത്തിലിങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചാൻ രാക്ഷസാമാത്യ
നെക്കൊള്ളിക്കിവന്നു പെക്ഷിക്കുമല്ലോ ഇച്ഛയായിട്ടില്ലി
ത്തം. ചന്ദനദാസനെക്കൊല്ലുന്നെന്നാ മന്ത്രിപ്രവരനറിക
മെന്നു ദുഃഖം സാരമായുള്ള സാധിപ്പതിന്നൊരു കാര
ണമാക്കുന്നും ചന്ദനദാസനും. ഇപ്രകാരമൊരാണെന്നു ചിന്തിച്ചു
ചിന്തിച്ചു പ്രതിവിധിന്യവേണ്ടുതെത്തിക്കുന്ദശാന്തരെ ഭദ്രഭട
നും പുരുഷദത്താളുന്നും ഭദ്രാബലമുള്ള ഡിങ്ങരാത
ന്മാരും വമ്പന്മാരുള്ള ബലഗുപ്തനും മിന്നെ കമ്പമില്ലാ
തൊരു രാജസേനന്മാരും ഉത്തമന്മാരുള്ള രോഹിതാ
ക്ഷന്മാരും ശക്തൻ വിജയവർമ്മാവെന്നിവരും ഉത്തമ
മന്ത്രിയായിട്ടെ വാണിടുന്ന ബുദ്ധിമാനാം ഭാഗുരായണ
നെന്നിവർ മുന്നം എവരെഷ്ടുപോയ ചിന്തിച്ചുപറ്റു
സങ്കടനാടിലുള്ളൊർക്കുക്കും. കൗടല്യനെപ്പോലെ
ടും വരത്തവർക്കൊടുത്തൊരുള്ള ബോധിന്നനന്തരം
വിശ്വാസമുള്ളതിനെ യോഗ്യം ഒക്കെക്കൊണ്ടു യുക്തിപൊക്കും
ഭാഗുരായണമന്ത്രിയും. പിന്നീടു പിന്നിട്ടുപോന്ന മലയകേതു
ന്നക്കണ്ടു വിശ്വാസമുള്ളൊരു മന്ത്രിയാക്കിടുന്നാൻ. അവ
നമുക്കാലമപ്രവൃത്തരാക്ഷനൊടൊന്നിച്ചുമാകിലുപാഴ
യൊളുപ്പിടുന്നാൻ. അവെ സമീപനായുള്ള രാക്ഷസമന്ത്രിക്കു
മയൊടൊന്നു സമ്മാനക്കിക്കും പ്രിയസമീപനായ
വചനങ്ങിശമനദശാന്തരെ പറ്റതെ ... രാക്ഷസാമാ

Bhagurāyana becomes minister of Malayaketu

ത്തിനെ പൊളിച്ചിട്ടു വരുത്തിയവനൊടു ചൊല്ലിനാനെന്തു
നല്ലമധുരമായി കൊടുക്കുന്നൊന്നും ഭവാനില്ലയാത്തതെന്തൊ
ഉപ്പുകൂട്ടുവിലുണ്ടൊരു വെദമെന്തെടൊ സ്വാമിച്ചിനാശം
തിന്നുന്ന ഭവാനെന്തു കാമമൊന്നിക്കല്ലുമില്ലെന്നിരിക്കിലും
ഞാനൊന്നുരച്ചിടുന്നെന്നാലതു ഭവാനറിഞ്ഞുകൊള്ളുക കെ
ണ്ണം മഹാമതെ. ഇതുമധുരമെന്തു തൊന്നിക്കഴിഞ്ഞിന്നു സഭാര
രന്നല്ലൊരു മാലയായിരുന്നവൻ മന്ത്രിവരൻ കാട്ടിയതെന്തു
സന്താപമുൾക്കൊണ്ടു വരുന്നുവെയ്ക്കാൻ പുരസ്സരമായി
രസിപ്പൊരമന്നെന്തിരുന്നതും പെരുണ്ടെന്നിരിക്കിലുമി
ന്തിക്കാനില്ലെന്നുമവിൽ കഴിഞ്ഞതു മെത്രപലമതു മിന്തി
ളപ്പരിക്ക തൊന്നിത്തന്നതുമെന്നു കരുതിയുണ്ടൊക്കി
ലൊന്നിത്തിങ്ങളുള്ളതു സങ്കടം ദ്രവ്യത്തെ നിർത്തുവും കൊപവും
വെദനവും താനെന്നും ശെഷിക്കുവതില്ലൊന്നൊക്കുമുള്ളതെന്തി
മെൽ വെറുക്കില്ല ഭവാനെന്നുറച്ചീടണം പൊരുത്ത
ഞാനെത്ര പറഞ്ഞുന്നതിനെ മെനക്കിരിക്കുമെങ്കിലു
മിലമ്പാടത്തിൽ വിദ്ധ്യമെറിടുന്ന സിംഹാസനമെറിക്കു
മൊൻ ഭവാനെയ പകാശമുണ്ടെങ്കിൽ വാഞ്ഞൊമിഞ്ഞെന്നു
ഞാനൊന്നു മൂഢയായതെ എന്നതു കെട്ടു മലയകെതുതാനും
മനസ്സിതം വെക്കുവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ തത്തിനൊന്നുള്ളു
തവമനസ്സിക്കൊരു ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിലന്നതു പാരിതല്ലെന്നു
നിക്കെടൊ. ഇത്തിരു പറഞ്ഞുകൊണ്ടെന്നും ഭവാൻ ഞാനെ
ന്നെക്കുറിച്ചൊരു കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ. ഇക്കൊണൊക്കെട്ടു
പറഞ്ഞൊന്നു മൈത്രെനെയൊത്ത പട്ടന്നമനസ്സിലുമുള്ളകൊളുക
പവിത്രനെത്തുത കെട്ടു നെഞ്ഞരുളിയ മാലയ്ക്കൊന്നു പൊരുമ
ണിമാലയും മെദമുൾക്കൊണ്ടു മന്ത്രി നൂക്കിച്ചിലതൊന്നര
ത്തുന്നു മലക്കിൽ ഉള്ളിടിനൊന്നൽ സന്തൊഷമാനന്ദവൽകിയതപര

Malayaketu fears Rax. to accept goldchain

39

Rax. learns the Pataliputra news from Virādhagupta

ഇത്ഥം മന്ത്രിപ്രവരൻ പരം പുകഴ്ത്തിനാൻ. രാക്ഷസനായു
ള്ള മാത്യപ്രവരനു സാക്ഷാൽ സഖിയാം വിരാധഗുപ്താഖ്യനും
കേട്ടുള്ള രാക്ഷസന്തന്റെ നിയോഗത്താൽ ഹിണ്ടുമാറാഹി
തുണ്ഡികവേഷമായി പാമ്പിൻകുലടകളുംകൊണ്ടിയെട്ടുന്നവൻ
പാമ്പുമാറിപ്പോൾ നടന്നുകൊണ്ടെക്കാലം പുഷ്പപുരത്തിങ്കലുള്ളൊ
രു വൃത്താന്തമെല്ലാമറിഞ്ഞിങ്ങു വന്നിരുന്നാൻ
ഉത്തമമന്ത്രി തന്മുമ്പിലവന്നാനും മിത്രാകുലനായാലെന്ന
ഇന്നിരുന്നാൻ. നല്ലനായുള്ള വിരാധഗുപ്തനന്നൊപ്പൊ
ളെക്കുള്ള ഹിതുണ്ഡികവേഷമഴിക്കെന്നു ഉന്നതമമാത്യ
പ്രവരൻ കണ്ടോഴിഞ്ഞില്ലവനാരെന്നതുന്നാലിരുന്നപ്പോൾ
പിന്നെയും നോക്കിയുടനെ ശ്രുദ്ധ്യന്നാൻ മന്ത്രി കണ്ടനന്ന
ന്നിലുണ്ടായി ഉണ്ടായന്നെരമമാത്യപ്രവരനുണ്ടാ
യശഃ വൈനവേഗാലെഴുന്നീറ്റു കണ്ണുനീരൊലൊലിച്ചി
ന്നപരവശാൽ നന്നായവനെ മുറുകെത്തഴുകിനാൻ
കൂടും പിടിച്ചു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു തമ്പിക്കൽ സമീപത്തി
ന്നായിരുത്തിനാൻ താനുമിരുന്നു പുനരവനോടന്നു
ചൊദിനാനായവൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ. കഷ്ടം കഷ്ട
ന്റെ വെപ്പം യതിക്കുമൊലൊപ്പം ദൈവാനെയറിഞ്ഞില
ത്തൊന്നവൊ മംഗലത്തിൽ പനാക്കത്തെന്റൊന്നുമെന്നതൊ
ന്നിങ്ങിനെ കണ്ടെന്നതുകാലമിങ്ങനെ. ഭൂപാലവീരന്മാ
രെല്ലാരുംനമ്മുടെ ദൈവന്നും സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധിയുള്ളൊരു
നായത്തെ പാദഭക്ത്യസമന്നിതന്മാരായതിനാലൊരുവകുമുള്ള
പദവിയൊടുംകൂടി കെവലനിന്നെത്തെൽകാരണമായ
കണ്ണിതാവതില്ലെന്നൊ വിധിവിഹിതമിദം. ഇത്ഥം പറ
ഞ്ഞുമൊന്നൊന്നെ ചിന്തിച്ചും ചിത്തവിഷാദാൽ കര
ഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ. മന്ത്രിപ്രവരൻ കരഞ്ഞന്നുതന്നെരമന്ത

രാവന്നിന്റെ വന്നമെല്ലാം ശേഷം. മന്ദമന്ദം തലൊടിക്കൊണ്ടമ്മാ
ത്തു നെമന്ദം. മിരായഗ്രഹങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ടിനാൽ അലമലമി
ന്നുത്തന്നുള്ള വൃം. പൊയ്യാമനെ എത്രത്തടുപ്പാതിപതിഞ്ഞുള്ളൊരു
ങ്ങൈ കുറിഞ്ഞിനൊട്ടുപണ്ടുള്ളപോലെ പറമ്പിയെക്കാലത്ത
അങ്കിരണ്ടുനദൃശ്ശിച്ചിട്ടും. നിതിയൊനക്കിയ രാക്ഷസന്മിന്നെ
ക്കും. ഉത്തരന്നായ്പ്പത്തന്നൊട്ടുമൊട്ടില്ലിനാൽ കഷ്ടമത്രെ ഇല്ലൊം.
പാത്രക്കാരെന്നെ രം നഷ്ടമാകുന്നതിന്നന്ദകുലം. സദൈ. ഭക്തി
കുലകൃതിശാപാല ഇപ്പൊലെ നിൽക്കുഗ്രഹന്തന്റെ ദുർന്നയം.
ക്കൊണ്ടെവൊ നന്ദകുലത്തിന വന്നിത്രനാശവും. മന്ദനാശ
ങ്ങൾ ഞാൻ ശെഷിക്കയുണ്ടൊ ഇന്നഞാൻ ചാകാതിരിപ്പാ
ന വകാശം. മന്നവരിൽ ഒന്നുമില്ലുമക്കളുമക്കാരമാരന്ദ്രി
കിലാശങ്കൊണ്ടുമല്ലപ്രാനൊമിനാശ ഭയം കൊണ്ടുമല്ലെടൊ
ഇത്തന്നൊന്നെത്തുമില്ലുണ്ടൊസദൈത്യം. പരദ്രവ്യമെ
നവൃത്തന്നൊപയം. സ്വദെഹമത്രവുമ ഉപത്തിത്തിവെയ്ക്കു മശെഷ
മൊട്ടുന്നുന്നനെന്നത്ത്സന്തൊ നിന്നുണ്ടാകയില്ലി യെന്നൊത്ത
ഞാൻ സന്തത്തമാ വജ്രപ്പെട്ടുന്നിത്രമെടൊ ഒന്നുകൊണ്ടും
ഫലിക്കുന്ന ഉമല്ലതിനെ ഉന്നം. തിരുമിഴിച്ചൊലൊക്കൈ
ത്തോക്കുലം. ഭിത്തിയുണ്ടെങ്കിലെ മിത്രക്കൂളുസദൈ ഇത്ര
ന്നയപ്രയൊഗങ്ങൾക്കും ഫലം. സ്വാമിവിനാശം. തിനക്കു
തിന്നെയൂരക്കുമവുമില്ലുതിക്കെതിർക്കുമെടൊ
രാത്രിയിൽ വെന്നത്തിടനാരുക്ക വൃമൊന്നൊരത്തൊടൊ
തരമിലെല്ലതിക്കൊടുമെന്നറമില്ലാഞൊരുവൃം പൊക്കുമുള്ളൊ
ൽ ചൊതിരിന്മില്ലുക്കമിയെന്ന ഉമെടൊ നിന്നത്ത സ്വാമി
യാള്ന്ദമതിപതിയെ നൊക്കിവന്നുമാക്കിപ്പുമരിടിനൊ
ൻ രാക്ഷസന്നെന്നുള്ള ഞൊട്ടെടമെയുള്ളുകാൽക്കിനെ
മെന്നെ ല്ലിരിഞ്ഞാൽ ചൊല്ക്കുമെഞ്ഞാനൊതുകാ

ക്കു ശിഷ്യനെക്കല്പിച്ചാൽ മാനസസന്ദ്രുപനം കാഴ്ചമത്രതന്നെ
ബൊസുവായകുളത്ത ചന്ദനദാസന്റെ മന്ദിരത്തിങ്കൽ കാഴ്ച
ം ബെത്തെയും വെച്ചുവെയ്ക്കുമ്മു തെണ്ടുപ്പെട്ടു പൊന്ന
തിനാൽ കാര്യമല്ലാതെന്നു ചെകത്തുമില്ലെടൊ ബൊസുജ്ഞനമ
നനൈസെറക്കുമുണ്ടാവതിനെന്തൊന്നവെണ്ടതെന്നാലരുചെ
കത്താൽ തീക്ഷ്ണനായകുളത്തുമെന്നുതന്നെതൊള്ളുവാൽതി
ക്ഷ്ണരസദാസികളെയും കല്പിച്ച അതിനപർകളെ ദൂരിച്ചിട്ടു
വാനാക്കിതൊൽ അഥശകടദാസനെക്കല്പിക്കെവചൈക
ൽ അദ്ദേഹം പത്രത്തിലതൊക്കിച്ചുമുണ്ടെടൊ കിമിവശ
ലമെന്നതെന്നന്നതുമുണ്ടെടൊ ഹിന്നടെസ്വാമിയാം സ
ർവ്വാർത്ഥസിദ്ധിതൊൽ തന്നടെമക്കളാം മെന്നക്കാരെച്ചിട്ടരെ
ശാർദ്ദൂലപൊതങ്ങളെപ്പോലെ പൊററിനാൻ തിരുമിന്ന
വനിൽ വെള്ളൊരുവൃക്ഷത്തിൽ കാരണമാക്കുന്നദ്രുപനനാശ
പമാൻമെതാപമെത്തിക്കുമിത്തിച്ചാൽ ഹന്നെക്കൊ
ണ്ടതൊൽ കാലത്തെക്കൊണ്ടുമന്നവനാക്കീട്ടു ച
ന്ദ്രഗുപ്തനെന്നെക്കൊന്നവൻ ദൈവം. വിണ്ടുകൊണ്ടവൻ
ദൈവമിന്നൊരുപക്ഷമാക്കിന്നിലവനെക്കൊൽകണ്ടി
നൊപ്പുകുസുമപുരത്തൊരന്തൈക്കൈവെക്കുടകുടയാ
ത്തകൊൾക്കണമെടൊസഖെ. ഇതമമാകന്റെ വിരാധ
ഗുപ്തനാരുത്തമമാരെന്നൊടൊത്തുചൊല്ലിനാൻ
ഹിതൊതന്നിക്കുവിഭിച്ചുപദമൊന്നെതമഹത്തി
ലതൊന്നെന്നറിഞ്ഞാലും. ഹന്നെത്തക്കൊട്ടുകുലമന്ത്രി
ശിരനം ചൊന്നാൽ വിരാധഗുപ്തനാളു നൊമ്പിക്കിനെ
ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ ഹന്തന്ത്രപ്രവെശനിക്കം മന്നനാം മെന്നു
നെതന്നൊന്നതുപാനാക്കി തീക്ഷ്ണരസദാസികളാമവർ
കളും ശക്തിതയൊടെ ഇച്ചകത്തന്നൊന്നുള്ളതും

ദാരുവസ്തുവായ്മം ചെമ്പുന്നതും വൈപ്പുന്നതും ചൊരമായ്ത്തീർന്നാലെ

കത്തെന്നുള്ളതും ശത്രുക്കളെന്നിൻ പ്രവൃത്തിയെന്നെന്നതും

ഇത്തരമൊക്ക പ്രകൃതിയെ വെക്കാതെ എന്നതുകൊണ്ടു വിരോധഗ്രന്ഥ

ത്തോരാമന്ദസ്മിതത്തെ ചെയ്കവന്നൊരു ചൊല്ലിനാൽ ഒന്നു ചെയ്തില്ലി

ലത്തെയവർകൾക്കു വന്നിരുന്നാശ്ചര്യമെന്നവരായൊന്നു ദാരുവ

സ്തുവിന്റെ യന്ത്രപ്രയോഗങ്ങൾ മെനഞ്ഞതും ചെയ്തു നാശിപ്പി

ച്ചതും ദാരുവസ്തു വധമെന്നുള്ള നിന്നോർത്തതിൽ വൈരാഗ്യ

കളെക്കും കൊന്നാനതുമെന്നും പിന്നെ രക്ഷണങ്ങളും ലക്ഷ്യമാ

ക്കി നിന്നെ ദാരുവസ്തുവിനെ ചുരുക്കു കൊന്നതെ. ഇതിന്നുപായമ

ഹോപായമെന്നതിനിക്കളുള്ളവെച്ചുമവന്തന്റെ പ്രയോഗങ്ങൾ

ദോഷനാശത്തിനു ഭിന്നങ്ങളെക്കൊണ്ടവൻ ചൊല്ലുന്നതു

തന്നെ ബുദ്ധിയില്ലാത്തൊരിച്ഛയവനെക്കാൾ മെച്ചത്തിലിനെയും

നല്ല ധനവാൻ പ്രബോധകനെന്നെയും കേട്ടറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ധനം

കൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചു വിഭവസങ്കടങ്ങളും കൊന്നതെ

ബസ്സ്തീധനങ്ങളിങ്ങനെ കേട്ടുടൻ അന്നത്തെ വൃത്തി പെന്ന

ചൊല്ലിനാൽ രാക്ഷസൻ അഹങ്കാരത്തിൽ പിച്ചു കാക്കെന്നിമെന

ച്ചവൻ ദൈവാനുകൂലങ്ങളെ ഞങ്ങളോടു ചൊല്ലാവതും. ഇവ്വണ്ണമവനെ

വധിക്കാൻ തിരിയൊതിച്ചു സർവ്വമന്നോഹരിയാം. പിന്നെ കൂറ്റുകാ

ഉൾപ്പതിയായ മെനഞ്ഞു അന്നു തന്നെ പർവ്വതരാജ്യങ്ങൾ ചെയ്തി

ഉവെലവൻ അംബരാദ്രിയെ ഭക്ഷിക്കുമിരുന്നവനോടുത്ത

മെനഞ്ഞെന്നാശ്ചര്യമാക്കുന്ന കണ്ണുനീരുമവന്ദനമത്തെസം

ഗമം പിന്നെയവൻ നാഥൻ കൊടുത്തൊരു പെൺ കൊണ്ടുതു

ഗ്രഹത്തിന്നു പിന്നെ കുലമൊക്കവെ പിന്നെയെന്ന കാലത്തിൽ ചിലരാക്ഷ

സ്സന്നന്തന്നെ കുലമൊക്ക വെന്നെയെന്ന ഗോപാലത്തിക്കുന്നാക്ഷ

ഷ്ടു തുടർന്നത്തെ ഉൾക്കുന്നതിന്നുവടിതൻ ചെയ്തവം കൊണ്ടു

കില്ക്കുവിനെ ലാഭത്തെ വെച്ചു കൊണ്ടുടനന്നായ്ക്കുറിച്ചു

ഫലടൈരാജ്യേശനായിരിയൊരെന്ന ടൈചൊതുടയൊന്നുമാക്കിട

നവൻ എന്നപോലെത്തെ മൻകാവനെക്കാൾത്തന്നെയുള്ളതക്കു

വിഷം കൊണ്ടു മൌൎയ്യനെ കൊല്ലുവാൻ കല്പിച്ചിതായ ചാണ-
ക്യനയം കൊണ്ടു കൊല്ലപ്പെട്ടു പൎവ്വതരാജനാക്കിയിനാൽ
കല്പനതൻ വൈഫല്യമെന്ന വിഷനാരികയും ശില്പമൊരുവ
മാരനെ ക്കൊല്ലുകെയുള്ള തങ്ങൾക്കിവക്കം വെളുത്ത
തിയമെന്നുമെലാത്തിനന്തരിയമില്ല നിഷ്ഫലമതിനാ
പാൎത്ഥകാരനെന്നേരം കുത്തിത്തിരുവടികൾ ക്ഷേമത്തെ പറിച്ചും
നന്ദനന്ദനനായ രാജാവന്റെ പിന്നെയെന്നെല്ലാം
പ്രയോഗിച്ചുള്ളവൻ എന്നതു കേട്ടു വിരാധഗുപ്തനോ
ന്നാൽ പിന്നെ പ്രവൃത്തിച്ചതെങ്കിലൊ കൊട്ടാരം പൎവ്വതരാജ
ന്നെ കൊന്നതു കുലമാക്കി ഞെട്ടിച്ചിതാൽ ക്ഷപണക
നെ ക്ഷണത്താൽ ദാരുവൎമ്മാദി പരിപാലനം കൊണ്ടുമൊ
രമാം വെട്ടും ശകടദാസാദ്യനെക്കൊന്നു ശൂലത്തിന്മേലിട്ടൊ
രനന്തരം ചന്ദനദാസനൊടന്നു ചാണക്യനും തന്റെ ഭ
വനെന്റെ കളത്രങ്ങളെ തിട്ടതെന്നു മവൻ കൊടുത്തില്ല
കൊണ്ടധ പെരിപ്പിച്ചു പുത്രകളത്രാദികളൊടുമസ്ഥരാ
ങ്ങൾ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നാൽ അൎത്ഥമവനുള്ളതെല്ലാ
മെന്നെ കുത്തിക്കവരിച്ചു കൊണ്ടു പൊന്നിതിനാൽ
ഇത്തരം കേട്ടു വിഷാദിച്ചു രാക്ഷസൻ മിത്രമായുള്ളവ
നൊടു ചൊല്ലീടിനാൻ വൈശ്യജനങ്ങൾക്കു ദുഃഖമുണ്ടാ
ക്കുവാനസ്ഥാനം ഞാനെന്നു കാരണമായ ഹാ നന്ദവിനാ
ശമതിയായതു കൊണ്ടെന്റെ ചന്ദനദാസാദികളായ വൈ
ശ്യന്മാർ അന്തമില്ലാതൊരു ദുഃഖങ്ങളും പെരുകിമെന്നൊ
ന്നൊക്കെയുമനുഭവിക്കുന്നതും മോഹമൊരെന്നതിനാ
തിനാൽ ഞാൻ ഹാ ഹാ മതിയാകിതുതെന്നതിന്നുകാന്മെൻ
വിശ്വാസമെത്രനാ ചന്ദനദാസനും തിരുവിനാശം ദ
ചിച്ചിതല്ലോ ശിവ ശ്രീലാതിരൊഹമൎദ്ദിച്ചാനയൊ
ശിലഗൃണമുള്ളനല്ല ശകടനും ഇങ്ങിനെ മത്തിപ്പവരൻ

Raxasa laments his misfortune

പദങ്ങളും തിങ്ങിന ശൊകമ്പൊ ൟന്തെവുകളുകളും ചിത്രപ്രവൃത്തി
വണ്ണം പ്രലാപിച്ചൊരസ്ഥനെപ്പൊലെ മരുന്നു ശാന്തരെ
ഉണ്ടുവരുന്നു ശകടദാസനെന്നുമങ്ങിവന്നിങ്ങിനിച്ചൊ
ന്നൊരുദൂതൻ തന്നെപ്പൊലുളളതെട്ടുമുത്തുപ്രവരനുള്ളൊന്നി
ലുണ്ടായമൊദാകുലതയാലെ ൟന്നുംവിനയഗുഹ്യാൎത്ഥ
നൊടെന്തൊഴാവന്നതെന്തിങ്ങൊപ്പമുള്ള ശകടനും
ഷിനൊളളതെളളവനുമ്പരത്തിടനാൽ കൊന്നുകളുവാന
രക്കുകയറിട്ടുകൊണ്ടുപൊകുന്നൊരു നെരത്തവിടുന്നു.
കണ്ടുതൊൽവിനെക്കൃതിവന്നിടെന്നെൻ ററ്ദ്ധാരാന
ഗ്രഹം കൊണ്ടുചാകാതെതും ൟശ്ചാരന്നവിപരിതമെല്ലാ
മെത്തെടാ. അഥ ശകടദാസനും സിദ്ധാൎത്ഥകനുമായത്തിവി — Sakatadasa & Siddharthaka come to Rax.
നയമൊടമാത്ത്യൻ വന്നെത്തിടനാൽ അപ്പൊഴുതിലഥ
ശകടദാസനെപ്പന്നവൻ തന്തിരുളളതെന്നൊടുഗാഢാ
ലിംഗനഞ്ചെയ്താൻ കരമതിവിദ്ധ്യരിക്കുന്തിരുത്തിക്കൊ
ണ്ടുകണ്ണുനീൎവാൎത്തവൻ തന്നൊടുചൊല്ലിനാൻ. അഭി
ശകടമരണമിഹവന്നതിന്നെ കണ്ടൊരാനന്ദമുളളിൽ
പറയാവതല്ലെഹൊ മരണഭയമകലെവതിന്നെന്നതെഹൊ
പ്രിയസുഹൃമുഖകമലം കാണ്കയാൽ ചൊല്ലൊല്ലാ ൟത്രി സഖിപ്രവര
വചനമിതികെട്ടൊരനന്തരം ശകടനതിനൊടുളളതെല്ലാം ചൊന്നു
ചൊല്ലിടനാൽ. വിരവിനൊടുകുലതിലമമന്ത്രാശയെ
നഹൊ പ്രിയതരസുഹൃത്തായ സിദ്ധാൎത്ഥകനിവൻ തുടി
ക്കുളങ്ങളുടൻ ചൊല്ലുകമാരെയും തീൎത്തിവിടങ്ങളെന്നെയും
കൊണ്ടുപൊന്നിടനാൽ. ശകടനിൎമ്മിതിയിങ്ങിനെ കെട്ടൊ
രനന്തരം സന്തൊഷമുളളിൽ നിറഞ്ഞുവഴികയാൽ
സിദ്ധാൎത്ഥകനൊടുചൊല്ലിനാനിങ്ങിനെ സിദ്ധാൎത്ഥ
നാകിലുളളതൊന്നുമെടൊ സഖെ ഇതിനൊരുപന്ത്രതെ
ന്നുകൊതിതിനെന്നുമിന്തിച്ചുകണ്ടൊരുവിതിനൊത്തൊരസമ്മാനം.

R. gives to Sidh[illegible] the gift of Malay.

ഷ്ക്കു തുമ്മിക്കുന്ന വരികളിലുഞ്ഞാതിന്നു ചെതസ്സിപാക്കൂത്തു
മൊദസ്സിചഗ്ഗശനാമി തരുവതുത്തവപുനസ്സിവള്ളും ചാന
ഞ്ഞവൻ തന്റെ നകുഴത്തിൽക്കിടന്നൊരു പൊന്മാല പണ്ടു
മലയകെത്തകൊടുത്തൊന്നതും ഉണ്ടായ മൊദാൽ കഴു
ത്തന്നമുഴുവൻ സിന്ധൊത്ഥകന്നകൊടുത്തൊനതന്നെരം
ബഹുമൊദത്തൊടുപറഞ്ഞിതെന്നൊനവൻ മലയുടെ ഇരുമ
ത്തിലുവരന്റെ നകാരിണെ [illegible]
മുന്നിരിമിമുന്നമന്ത്രികളൊത്തമെവന്നപരിചയമിക്കു
തെക്കെത്തമെവന്നെത്തകൊണ്ടു ദേവാൻ വിശെഷിച്ചും
മെനന്നതിനിച്ചു [illegible] ഇങ്ങനെ
ണ്ടൊരു മൊഹമിതകാലം [illegible]
[illegible] അംഗുലിമുദ്ര [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Rav. sees his ring in Sith[illegible] hand
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഇത്രകാലം ഞാം ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ഇന്നെ. അവിവൊടരു
കെട്ടുവനമ്പറഞ്ഞിട്ടിന്നാൽ ആരുമനുഷ്യവാസികയാണെന്നു
ദാസന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ഭൂമിയിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ളതു
തെറ്റിനെ അനുസരിക്കവാറാകുന്നു. ഒന്നുമൊന്നുമെന്നാൽ
ഉമാത്രം. ഇങ്ങനെ ഉള്ളവന്നു പലെ തരം പാപിക
ളായുടെ ഷിഭിക്കുന്നവരുടെ ഇടക്കു മറ്റില്ലു സംശയം
ആരെങ്കിലും അനേകം കിട്ടുമെന്നു പറയുന്നതിനെ
ചുമതില്ലല്ലൊ. അതു ചൊല്ലു ശങ്കരനവനൊടു ചൊല്ലി
നാനം ഉപദേശമായ മന്ത്രിനാക്കിത്തം മറ്റിയിൽ മറ്റിവ
രുമ ഉപവൊരത്ഥം തരാമെടൊ മാറിച്ചു മന്ത്രിക്ക ഉണ്ടിക്കൊ
ള്ളുന്നെന്നാം. ശങ്കടഗിരിയിങ്കിന്നെ കെട്ടുനിദ്ധ്യാർത്ഥകൽ
ശങ്കടമക്കളെ ഒക്കയും ഇങ്ങിന്നെ ചൊല്ലിന്നാൽ അതു
മെറാതെല്ലുന്ന ഇല്ലെടൊ സദൈ ചെത്തല്ലിലെ തരം
പ്രസാദമന്ത്രമമ മരവുമമുത്രം തന്നെ ഉള്ളൂതി
ഉചെരവൈ വെച്ചിട്ടു മെനിക്കില്ലുന്നൊ നേരാം. ഉത്തമം
പറഞ്ഞവനം ഉപദേശിച്ചു ചെയ്തുകൊണ്ടമാത്രം പരന്നനൽകി
നാൽ. കന്നന്നെ ഇക്കുമുത്തൻ പിന്നെയൊണ്ടു തന്നെ
വൽ മന്ത്രിവരനൊടു ചൊല്ലിനാൽ ഒക്കിൽ പറക്കുന്നതക്കി
സൽ ചൊല്ലിനാൽ ശങ്കരാചാരിനം പറഞ്ഞൊന്നവന്താനം
അറിവിക്കവനെ കാപഞ്ചു വിപ്രിയ ചെയ്കയാൽ അവനെയൊ
രുപെടുക്കുന്നൊരുക്കയാൽ മാനസെ പാടമിപ്പുത്രൻ മരിന്ന
പൊവതിനാടല്ലന്നുനമുക്കൊണ്ടുള്ളൊരിഹത്രമ
മാത്രമെന ഗുരുദ്രോഹം ചെയ്കമിതെ മൊദത്താൽ ഇവിടെവ
നിക്കുന്നെനാൽ അങ്ങിനെതന്നയൊരന്തരമില്ലിതിന്നെ
ഇങ്ങിന്നെ ഇനമെന്നറിയാഞ്ഞുള്ളൊൽ മുമ്പെ പശ്ചാത്ത
തന്നറിഞ്ഞിട്ടുക. കമ്പം കുറഞ്ഞിവിടെ തന്നെ വാഴ്കി

[illegible] / enter Rax. [illegible]

എന്നു പറഞ്ഞൊരു രാക്ഷസമന്ത്രികളന്നന്നായപ്പതിന്നു
സെവകന്മാരിരിക്കെ. ഉഗ്രനായുള്ള ശകടനും രാക്ഷസനിക്കു
നായുള്ളൊരു ലെഖകന്മാരിരിക്കെ. പിന്നെയും മന്ത്രിവിരാധ
ഗുപ്തനെന്നൊടരുളിനരാഗമ്പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ പിന
ന്നിതിപർക്കതിന്നിനൊടു ഉഗ്രദൈത്യപതിയൊൽ പൂത്താന്ത
ശെഷം പറഞ്ഞത്തമില്ലല്ലൊ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ പ്രജകൾ
ക്കുന്നിലും നന്ദനവനിലും ഉദ്യാനങ്ങളിൽ തൊട്ടെവരുമുൾ
ളൊരൊരുവനെവമ്പറഞ്ഞതല്ലൊ പിന്നെയിരുന്നുള്ളൊരുന്നിമി
രായഗൃഹങ്ങളൊന്നാൽ പ്രജകളിപ്പിരതിനൊടു പൊ
രുമെല്ലാവരും പാരമ്പൊരുതിക്കൊണ്ടവർക്കൊരുവെ
ഭദ്രഭടാദിപ്രധാനപുരുഷന്മാർ ചിതിച്ചുമിടുന്നപൊ
യാതൊന്നാലും പർവ്വതകാന്തമെങ്ങൽ പൊന്നൊരനന്തരം
സർവ്വകാര്യത്തിന്നന്തരം കാണുന്ന ചാണക്യനമ്മെന്ദ്ര
ഗുപ്തനന്തങ്ങളിലെത്തിക്കി ഉടൻ വൈരമെന്നതുമൊന്ന
ന. ചാണക്യവിപ്രന്റെ കല്പനാശക്തികൾ മാനസെ
മൈത്രിക്കൽ സഹിക്കുന്നതല്ലത്രെ. ഇന്നൊരു ശങ്കയുണ്ടെ
ന്നു പറയെണ്ടുതില്ലിദ്ദയം വന്നില പക്ഷപാതമൊടൊ-
ചന്ദ്രഗുപ്തമൈത്രിക്കു വൈരാഗ്യരാരംഭവും ശങ്കരാം
ഭദ്രഭടാദിപ്രവാസവും കെട്ടിരിക്കൊരും കലന്റ മരാക്ഷ
സൻ പെട്ടനവനെയും മാറിക്കയക്കവൻ സ്തനകലശ
Rāx. sends Stana kalaśa to Pātalip.
നെന്നൊരു വൈതാളികനൊടു താല്പര്യമുൾക്കൊണ്ടു
ചൊല്ലിനാനിങ്ങിനെ കുസുമപുരമതിനൊടു ചെന്നു
ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കാര്യം ചിലെ തിരുവെണ്ടുകയുണ്ടൊ
മൈത്രിക്കൽ കല്പനകൊണ്ടല്ലൊ ദ്രൂസ്സരൻ വൈരമുൾക്കൊ
ണ്ടു ഭംഗങ്ങൾ വരുത്തുമെന്നാൽ മൈത്രിക്കനായുള്ളൊരു
ദ്രുവതിന്നൊടെ ചിക്കുണ്ടുപാർത്ഥി സ്തുതിക്കണെമാത്ര

നി. ക്ഷിതിപൊടവനെ പറഞ്ഞയച്ചവൻ കരഭകനെയും വി

ളിച്ചിങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ കുസുമപുരത്താന്തമൊരത്തെയറി

ഞ്ഞു നീ കതിർമിനൊട്ടുവരികെന്നയച്ചാനവനെയും. ശകടന്ത

പൊഴുതു ശിലവിപ്രരെക്കൊണ്ടഞ്ചിട്ടു ശൊഭനത്തിട്ടിട്ടുന്നാശ്ശരാഭ

രണഞ്ചു വിഷ്ണുതന്നാക്കുടഞ്ഞുന്നതു കണ്ടവൻ ക്ഷിപ്രമമാത്യ

നെക്കണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ. ഭാസുരമായിരിക്കുന്നാഭരണങ്ങൾ

ഭൂസുരന്മാർ വിലർ വില്ക്കാ തുടങ്ങുന്നു കൊള്ളേണ്ടു വൊന്ന

തെന്തിങ്ങിനെ കെട്ടവൊപ്പൊൾ കൊള്ളുവാനാശു ചൊന്നൊ

രു രാക്ഷസൻ കുന്നിലെ ദ്രവ്യാണം. സിദ്ധാർത്ഥകന്തങ്കിന്നി

ൽ കൊടുത്തൊന്നതില്ലൊക്ക കൊണ്ടഥ തൽപ്രദത്തിങ്കലലങ്ക

രിച്ചിട്ടുവാനല്ലെതരമാം ധനവും കൊടുത്തവൻ ശൊഭിത

മായതി ഭാസുരമായിട്ടുമാഭരണത്രയം കൊണ്ടാനത്തനെരം

സന്തുഷ്ടനായഥ മന്ത്രിപ്രവരനന്തഃകരണത്തിലിങ്ങിനെ

ചിന്തിച്ചാൻ മൈനക്കു മഹാരാജനായിത്തൊനെന്നൊരുതവി

ച്ചവും. ഭാഗ്യമിക്കിക്കന്നിത്തിക്കാലം മന്ദിരൈ വൈഭവം കൊണ്ടി

പരിക്കാലം നമ്മയിൽ പ്രത്യക്ഷിന്നുവായിവാഴുന്നിത്തെ ഹിന്തെ

തസ്ഥിരൊരമ്മേണ്ടുവാരണ്ണുന്നമെന്നതു കൊണ്ടും വിശേഷി

ച്ചു വിന്നെയും തൽപ്രത്യമിണ്ടുക്കിട്ടുമെന്നുകനും സാധിച്ചി

ട്ടുമൽപ്ര ത്യത്ഥതയെന്നുകനും ഉണ്ടാകകൊണ്ടുമിതിവിവക്ക്

മമ്മെന്നാന്ദും വിത്തമതിന്നില്ല സംശയം ഈ തന്മയൊത്ത

മന്ത്രിയുമണ്ടാം വിത്തമതിന്നില്ല സംശയം

ന്നെന്റുവിച്ചു രാക്ഷസൻ ചിത്തമൈരവത്തൊടിരുന്നാന

ന്നെത്ര വിച്ചു രാക്ഷസൻ ചിത്തമൈദവത്തൊടിരുന്നാന

ഉകാലം. തൃവതല്ലെ ഉമെനിക്കിരൊ ചൊല്ലുവാനാമെങ്കി

ൽ നാളെയും ചൊൽവനെന്നാരിലിലൈപ്പത്തൽ പറഞ്ഞുപ

ലരൊടുമിങ്ങിനെ പൈതിത്തിരുന്നാൾ പരിചൊടക്കാ

ലമെന്നെ-

ഇതി മുദ്രാരാക്ഷസെ രാക്ഷസവഞ്ചനന്നാമ ഗാനദ്വിശെഷം സമാപ്തം.

V Vyāja vaira
88 – 100

ഹരിശ്രീഗണപതയെനമഃ അവിടെച്ചെന്ന പരിസ
മാപ്തിരന്നു. ശാരികമാർ മൈനമാരലെമനൊരമചാരത്തിലെ
കൽശെഷവും ചൊല്ലുന്നി ചാണക്യൻ കാലമെന്നൊ
ന്നശിരത്തെക്കൊണ്ടു വെച്ചതൊമലെ മൈനക്കുന്നുമുള
മന്ത്രിപതിന്നിരണ്ടും കാക്കുന്നതൊന്നു വെക്കുന്നെന്നുള
ളും ചായിലുന്നതും മധുരം നാകന്നതിൽ മലകളു പരിചാരുചൊ
ല്ലിടെടൊ. ശാരികപ്പെണ്ണലുമെട്ടനെരത്തു ചാത്തുമെച്ച
നഞ്ഞു തുടങ്ങി നാട് ചാണക്യന്റെ രന്നിൽപ്രയൊ
ഗവും മൈനക്കു മന്ത്രിപതിനെടെ പാർത്ഥവും ശെഷമെന്
ക്കരചൊല്ലുന്നെന്നവും വൈവിദ്ധ്യത്തെക്കൊണ്ടുചൊൽ
പാനരുതെത്തും ചാക്കുമന്നിയത്തുകൂടാതൊന്നിലിക്കെ
ട്ടക്കുന്നതിന്നുള്ളിലാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ചൊല്ലുവാനെത്തും
മടിക്കുന്നതില്ലെന്നൊന്നുള്ളൊ സമാന്നിദ്ധ്യത്തിന്നെല്ലൊപ
Chan. & Chady. feign to be disunited
തും- ചാണക്യനാകുളുലനെകന്യത്തെന്നൊക്കൊക്കു മയ്ക്കാലമി
ങ്ങിനെയിന്നിലുറ്റ മൈനക്കുനൊടായൊരു വ്യാജമായ
ക്കൊണ്ടുന്നൊൻ വൈരവും ഭാവിച്ചിരിക്കെന്നിക്കാലം
രാക്ഷസാമാത്യൻ കലഹമിളക്കട്ടു രക്ഷിമാക്കൊണ്ടു
വരുമ്പൊടൊപ്പൊഴും ചന്ദ്രഗുപ്തനിക്കാട്ടിടുന്നതെന്നെരത്തൊക്കെ
ക്കുളുമച്ചൊന്നെല്ലുമിനെ ക്കൊണ്ടുന്നൊൻ നല്ലനയപ്ര
യൊഗത്തെക്കൊണ്ടെന്നവും കളയുന്നതിരിപ്പതിനെല്ലൊരു
സംശയം. ഇതെന്നിതിൻമിശ്ര ചാണക്യനും പ്രതിദ്ധി
തിക്കുമാറുളളൊരുത്തന്നെതിൽ രാക്ഷസന്നൊക്കന്റെ
ട്ടക്കൊണ്ടിട ഞെന്നവും വൈരവും ചൊരമാക്കയൊ
രനന്തരം. ചന്ദ്രഗുപ്തമന്ത്രിപാലകനന്നൊരു ചന്ദ്രമഹൊ
ത്സവം ചൊല്ലിക്കുവാൻ ചാണക്യനൊടുളള
കെട്ടുകല്പിച്ചുമാത്രമിന്നെകൂടവെ ചെയ്തതെ. ത്ര

ക്കുന്നതു ഭംഗം വരുത്തിയാനെന്നു ബ്രഹ്മജ്ഞാനമെന്നും ചന്ദ്ര
ഗുപ്തൻ ചാണക്യനടിയെല്ലാമുത്തമനെന്നിട്ടുടൻ ചാണക്യ
ഹിതനായ ഭദ്രഭടാദിയായാണെന്നു രാജസഭയിൽ വരുത്തി
വിരോധിച്ചുകൂട്ടുകാരെയൊട്ടിച്ചൈതന്യവും ചാണക്യൻ
നൃരക്ഷസ്സിൻറെ കാര്യമിന്നതാണെന്നൊഴുക്കുനമസ്കരി
ച്ചിടിനാൻ. തൻ്റെ പാദം ഞാൻ വിട്ടുമെന്നുള്ളനാളുന്നെനെ സംഭ്രമ
ത്തോടെഴുന്നേറ്റിട്ടു സാദരം ശ്രീരാക്ഷസമാരമെന്നുള്ള മന്ത്രി
പരന്തെ ഇരുന്നാലുള്ള ഭവാനെന്റെ പ്രിയങ്ങളിന്നെപ്പെന്നി
ന്നെയും വന്നവനെന്നതും ധന്യനാക്കിട്ടുകൊണ്ടാണിരു
ന്നൊരുത്തിനാൻ. രാക്ഷസിന്റെ വചനങ്ങളിങ്ങിനെ കേട്ടമദെ
വികൻ തന്നോടുമെന്നുള്ളതും ചൊല്ലിനാൻ തനിക്കുള്ള
മല്ലൊരു ചിത്രമിതിൽ ഞാനന്തരമില്ലൊരുത്രപനാക്കാ
ന്നെയും ശത്രുവിൻ യോഗങ്ങളും നിൻ്റെ യോഗവും മിത്ര
ത്തിൽ പരമെന്നൊന്നവെന്നെയും. ഇതമ്മുരക്ഷസ്സമന്ന
പന്തെന്നോടു മിത്രമെന്നെങ്ങളിങ്ങുണ്ടല്ലോ രക്ഷോവല്ലിനാ
ൻ. എന്നുമൂലം ഭവാനെന്നെ വരുത്തുവാൻ മിത്രമെന്ന
ന്നുരചെയ്തുവെങ്കിലതെ. പാരിടത്തിന്നധിനാഥനാകുന്ന
നരവചെയ്യുവെങ്കിലും. പാരിടത്തിന്നധിനാഥനാകുന്ന
നം പാരവത്തെ കേണ്ടല്ലോ നൊട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ. ധന്യസത്യ
പനാമെന്നുള്ളനെ കൈവലം കാണുമാറു വെക്കിയുണ്ടാക
തന്നെ നിവേദ്യ. ഇത്തരം ചൊന്നൊരുത്തമനാവതന്നോടു
പുത്രമിസുരനത്തിലിരിക്കുചൊല്ലിടിനാൻ പൊരുത്തമില്ല
ശ്രീയും കൊണ്ടു കുളത്തൊക്കവെക്കാക്കുമെന്നൊരുത്തിഹ
ചൊല്ലുകവെക്കാതെ. കാക്കുതൊക്കെയുമില്ലാതെമന്ത്രി
പതിക്കാക്കുന്നതുമിന്നെ കൊണ്ടുവാപത്തു ജ്ഞാനം. എന്ന
ളകൊണ്ടെന്തഭിപ്രായമെന്നതിമനാവത്മൽകൂട
രത്നമെചൊല്ലേടൊ. കേണ്ടല്ലോ ഇങ്ങിനെ ചൊന്നൊ

Chandr. rebuke of Chan. in assembly

അനന്തരം പാടവമേറുന്ന ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കിഞ്ചിന്ന വൈരസ്യ
ഭൂസഭയിങ്കൽ ചാപലം കൈവിട്ടു ചൊല്ലിനാനിങ്ങിനെ ചാണക്യ
നെ വമ്പുകൂട്ടിട്ടു പാരമെന്നെ ഹൊ ഞാനെന്തയോഗ്യനെന്നോ കാര്യത്തി
ലിതമൊരു മന്ദഹാസം ചെയ്തു ചൊല്ലിനാനുഗ്രകൗടില്യൻ ചന്ദ്രഗുപ്ത
നോടിങ്ങിനെ ചൊന്നാനെന്നും ഉത്തമം പത്ഥ്യമായ വ
ചനോപദേശം സ്വൈരമെന്നെ വന്ദ്യവാക്യാരണം. ആർക്കു
നൊട്ടുണ്ടോ പരിഭവം പറഞ്ഞിടാൻ കാര്യം പറഞ്ഞതെ
കുറ്റമാവാമതെ. കാര്യമറിയാതെ കല്പിക്കയില്ലെന്നാൽ കാ
ര്യം ഭവാനറിവെന്നില്ലെന്നുമെ പാർത്താൽ ഭവാനുമെന്നില്ലെ
ത്രെ ... മൊത്തുപദയെന്നെ മെന്നൊഴിവ കില്ലാം. സത്യമ Chandr. says
ത്രെ ... ന്നൊതെങ്കിൽ ... യെന്ന സംശയമുണ്ടു
ള്ളിൽ കാര്യമറിയാതവരൊന്നു ചൊല്ലുമ്പോൾ കാര്യമറി
ഞ്ഞവർ ചൊല്ലിക്കൊടുക്കേണം. ചാണക്യൻ കൂടക്കൊട്ടു ചൊ
ല്ലീടിനാൻ ക്ഷോണിനാഥനാം ചന്ദ്രഗുപ്തനോടിങ്ങിനെ
മൂന്നുപ്രകാരമായുള്ളു നൃപതികൾക്കു മന്നം പരമാർത്ഥമിങ്ങു
കേട്ടിട്ടുണ്ടു. സ്വായത്തസിദ്ധികളായും ചിലർ സചിവായത്ത
സിദ്ധികളായും ചിലരല്ലൊ രണ്ടുംസമത്തോളായും ചിലരി
ങ്ങിനെ കണ്ടുപൊരും നൃപന്മാരെന്നു ശാസ്ത്രത്തിൽ. മൂന്നുപ്ര
കാരം പറഞ്ഞതിൽ നിന്നിതിൽ നീ സചിവായത്തസി
ദ്ധിയാം king വിദ്വാനതിനാൽ ... വന്നതാരാ
ണ ... ഞാനല്ലയൊ. ...
ൽ ... നിനക്കു വന്നതൊ - ഇത്തര
ങ്ങൾ ... കേട്ടിന്നൊരുമയൊട ...
ഭൂ ... ...
ന്നോരനന്തരം. ...

Stanakalasa praises it

... ... സ്തനകലശ

[illegible] 46

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Chaai's thoughts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

more disputes

ഭിന്നൽ. പട്ടന്മാർ വയ്യമാരുതണങ്ങളുടെ ഉടമ്പടിമെപ്പെങ്ങനെ
ൈവെത്താളിക്കന്നതിനൊന്നുവന്നാശുതെന്നപ്പുത്തയല്ലിട്ടുക
ക്കെട്ടുമില്ലിവനെപ്പോലെയാണെല്ലം-ഞങ്ങൾക്കു ഉപദ്രവ
ടുചാണെന്നതിപ്രസംഗക്കെല്ലാട്ടുകൊണ്ടപന്നടിച്ചു ചൊല്ലിഭ
ന്നാൽ. ഭണ്ഡാരമാക്കുളുതുമെൽത്തമിന്നതിന്നെവര്ക്കാ
ത്ത കൊട്ടുകൊന്നതല്ലിച്ചാൽ പള്ളിയാണെന്നാമൊഴിന്നറി
ഞ്ഞിട്ടില്ലാ. ഇണയെണ്ണുത്തവച്ചിട്ടും വരാതുഡം.
സ്ഥാനങ്ങളെപ്പെണ്ണും പ്രശ്നങ്ങൾക്കിട്ടുവാൻ സ്ഥാനപ്പെ
ക്രമം സാമുദ്രമല്ലാതാ. മെത്രാന്മാരുകെട്ടുകൊപം കലൻ
ഉള്ളിൽ ആക്കെ നാടിങ്ങനെപാർത്ത ചൊല്ലിടിന്നാൽ ആ
ജ്ഞാതങ്ങുഭംഗം വരുത്തുവാനെന്നും പ്രായിത്തനങ്ങെ ഭവാ
ഇല്ലെന്നുസംശയം. ഒന്നാമത്തെ അവർക്കുനിമില്ലാക്ക
യാൽ ദണ്ഡം പ്രജകൾക്കുമൊന്നറിഞ്ഞോളും.
ഇത്തരം കെട്ടുവനെകത്തെക്കൂത്തരംചൊന്നാൽ പല
ആമിനിങ്ങളെ കൈവലമൊത്തവച്ചിന്നിനടന്നിടിമിച
ച്ചിന്നുളളദോഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഇതെല്ലുവന്നാലും സ
ഹിക്കുന്നതല്ലയിൽ പെരുത്തൊരിന്നധികാരമറിഞ്ഞോ
ളും. നീതിനെത്തെത്തവച്ചിന്നടന്നിട്ടുകിൽ ആനമറികൾക്കു
ഭൂമിനാക്കുന്നിട്ടും. ഒരികിലഉകൊണ്ടുമെചതമെതിണ്ണു
സങ്കടമെന്തുമില്ലെന്നറിഞ്ഞോളും. മെത്രാനാമ
മാരുളളമഹാസ്സവം ഭൂമിദേവന്മാർ നായന്മാരിലും
ഹഹത്തുമൂലമുടക്കിട്ടുവാനെന്നുളളതെന്തെമില്ല പലതെ
മറിയാവെ. നിജ്ഞാനകൽപ്പനകളെ നാടന്നെരക്ഷിച്ചി
ച്ചു ചൊന്നാൽ നിനയ്ക്കുംകൂടാതെ. മെത്രാനാസൊന്ന
വം ഉടക്കിട്ടുവാൻ കാമിച്ചതെന്തെന്നറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞോ.

ആജ്ഞക്കുഭംഗം വരരുതെന്നെന്നോർത്തൊൻ അജ്ഞാനി
യാകിലുമിക്കല്ലുകൃത്യമിപ്പോൾ ഞാൻ നമ്മുടെ മന്നവനായതിനിപ്പു
മെടൊ മാനമെറിടുന്ന ചന്ദ്രഗുപ്തനോടൊ ഉണ്ടാമിക്കളുളൂ
പന്മാരെന്നിവരൊടെങ്കിലും ഇക്കാലം പെരുകുമാറെന്നവരൊന്നെന്ന
ആത്മഭിമാനം തങ്ങൾക്കൊന്നുമിരടെയിങ്ങനെയും പ്രഭു
ത്വം പ്രസിദ്ധിയും അത്യൈശ്വര്യം ഭവാനുണ്ടെങ്കിലൊ
ഭദ്രഭടാദിപ്രധാനന്മാരെയും രാക്ഷസാമാത്യനെയും
കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടുമ്പോൾ ക്ഷമയായെന്തപരാധമവർക്കെന്നൊ
ചിന്തിപ്പൊൾ കേട്ടുകൊൾക എന്നു ചാണക്യൻ അംശകൃത്ത്യാതെ
പറഞ്ഞതുകേട്ടൊൻ ചാരന്നൊരുത്തൻ ഭദ്രഭട
ശകടദാസനായ ചന്ദനദാസന്റെ ഉപായത്താൽ മന്ത്രിപ്രവരന്മാരെ
മന്ത്രായൊഗവും സ്വാമിമാരായുള്ള നൃപന്മാരെയും
കാണാതെയൊന്നിച്ചിട്ടുപെട്ടുപൊരുത്തിയും കൂടെയുള്ളവരെ
ഒരുമിച്ചു കൂട്ടിക്കൊണ്ടും തങ്ങൾക്കു ചെന്നും പ്രവൃത്തിയും
ചെയ്തിട്ടു ചിന്തിതൻ ഞങ്ങളുടെ മാനമദങ്ങൾക്കും ഇന്നു
പണ്ടുമുള്ളയിക്കാര്യങ്ങൾ കണ്ടു ഞാൻ കീർത്തിക്കുന്നത്
പ്രവൃത്തിയിലൊരുമിച്ചുകൊണ്ടുചെയ്യാരവന്മാരെക്കൊ
ണ്ടു സേവിപ്പിച്ചുവെന്നു പറഞ്ഞതിനെ രാക്ഷസനൊ
ടു ചെന്നു പെരുക്കിക്കൊണ്ടു രാജസേന സൈന്യസേവക
ന്മാരവൻ ഭയമൊഴിഞ്ഞൊരുത്തനെന്നവൻ
ന്മാർക്കു ധനമെന്നറിഞ്ഞിട്ടിങ്ങനെ ചെയ്താലവരറിഞ്ഞി
ട്ടുന്നവരെല്ലാം കൂടെയുള്ളൊരുവനെന്നു ശങ്കിച്ചവൻ
ഉൾക്കനം പിടിച്ചുകൊണ്ടുപായമവൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു
ചിലരൊന്നെന്നു സേവിക്കുമ്പൊൾ പിന്നെ ചെല്ലുന്ന
വിക്രമരാക്ഷസമന്ത്രിയെക്കൊണ്ടു പിടിപ്പിക്കുന്നതിവിടം

ലൊഭംപെരുക്കയാൽപൊരാഞ്ഞിട്ടുലൊഭമഞ്ഞിലെ
ക്കുന്നുന്നരെന്നവൻ തിന്നും മലയകെതുവിനൊട
നെരെചൊന്നനെരമിച്ചുരവർക്കളുംഭ്രമത്തെമിന്നൊരുംകെ
ചു ഭാഗുരായണനാമവൻ മുന്നമെപറ്റുതനെ സെവകനായ
യാൽ തൻ ചിത്രമെന്നൊടൊന്നവെന്നവദത്തുപൊൽ
തൽമിത്രാവെക്കലമെകരു ചാണക്യൻ ഉപായമന്ത്ര
മലയകെതുതന്നെ സ്വരാഷ്ട്രത്തിടത്തിന്നയച്ചിടിനാൻ
ചന്ദനദാസൻ തുടങ്ങിയുള്ളൊർക്കുമന്ദതയെന്നറി
ച്ചുകൊണ്ടായതുമൂലം ദണ്ഡമകപ്പെട്ടുതന്നദുഃഖപ്പെട്ടുകൊണ്ടെ
നാമിവെന്നവൻ ചൊല്ലുച്ചുകൊണ്ടെപ്പിച്ചാൻ ഏനൊടെന്തി
വിതം രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവനെന്നതുകൊണ്ടിച്ചുപറ്റുതന്ത്രം
തച്ചുകൊണ്ടെന്നവർക്കുള്ളൊരു നാശമാകയാൽ ചൊല്ലുച്ചു
ധിവൻ ഭാഗുരായണനെന്നതാം മന്ത്രിപ്രവരനായിക്കൊ
ണ്ടുനരുദിനം സന്തൊഷമുൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടങ്ങനെയാ
ലം മാനമെന്നിട്ടുനൽ ലൊകത്തിലക്ഷത്രാണം ക്ഷത്രന്മി
ല്ലൊതമിക്ഷയവൃത്താന്തമാകി ചിത്രവാഗത്തെ പൊർക്കി
ച്ചുതുമൂലമുത്തമന്മാരായ ബാലകന്മാരവർ തീർന്നപൊ
ൾ ത്തിഞ്ഞിട്ടൊന്നെ ചെയ്തുകൊണ്ടും പരവശപ്പെട്ടുകൊണ്ടെ
വർ സങ്കടമെന്നൊടറിയിച്ചു തുമൂലം ഞെക്കുഴൽക്കുച്ചു
ബാലകന്മാരെന്നൊൽ അത്ഭുതമെന്നു മവർക്കു കൊടു
ത്തു ഉപമിത്രനെന്നൊളിച്ചുവെച്ചുവരനായും ചെയ്തുവരി
ന്നെന്നുടെയാതവരുടെ യുദ്ധരാജ്യമുള്ളമിത്രങ്ങളി
ൽ വെത്തിംകൊണ്ടുപൊൽ ചൊന്നുടൻ പറ്റുതനായുമെ
വരിക്കുമെക്കുകന്നിട്ടെന്നിത്തൊലും ഉപായമവർ
പരാധയുള്ളാങ്കര ശത്രി പതെയത്തിച്ചിട്ടുകമാനസെ

ഇത്തരമുള്ള ഉപചാരണങ്ങൾ ആമത്തെ കഴിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ചൊന്നാനവ

നൊടുമെന്നർത്ഥം. ഓരോരുത്തനൊടും അപരാധമിതിനെക്കാരോ

തരത്തിലുണ്ടാക്കും. ഇങ്ങനെയും. ശിഷ്യരുടെ ഗുണങ്ങളെന്നിതി

തിലും കൃത്രിമൊത്താൽ ഉള്ളതൊമൊരു മഹാമത്തെ വെച്ചുകൊള്ളാ

തെകൂട്ടത്തെ അതിനിന്നൊപ്പിച്ചു ഇല്ലാത്തതിനെന്നർത്ഥ

ശിഷ്യരും. ഇന്നതു കൂട്ടുകൊണ്ടല്ലാതെ ചൊല്ലിനാനിന്നു

ഞൊന്നിലെതിങ്ങനെ ഉന്നാവ മന്ദഹാസം. പൂണ്ടതെന്ന

മിങ്ങനെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ തന്നൊടകൻ ചൊല്ലിനാൻ കൊ

ശലമില്ലാത്തവൊ നയങ്ങൾക്കു ഹാനിവരുത്തു

ശ്രുതാക്കുമൊന്നിതിനെ ശലം പൊറുക്കാതെ ഉണ്ടുള്ളവരു

ക്കുമൊടത്ര ചൊല്ലി അതവൻ തോൻ നാട്ടിൽ പ്രജകൾക്കു

നാട്ടിലിനെക്കുറിച്ചും ഭൂരാഗമില്ലാതെ പൊതും ഇയ്യ

രണ്ടുപ്രകാരം പ്രതിഷിദ്ധമായിരുന്നു രണ്ടും പറയാമനുഗ്രഹം

നിഗ്രഹം. ശിഷ്ടന്മാരെ അനുമോദത്തൊടും. ദുഷ്ടന്മാരെ

ശിക്ഷിക്കണമെന്നൊ സന്തോഷങ്ങൾ കൊണ്ടും. പ്രമത്ത

രാജനീതിക്കു അധികാരികളായുള്ളവർക്കെല്ലാം രണ്ടാമത്തെ

തിന്നാക്കിയുതിൽ ഹന്തു രണ്ടാമതിനാലനെകമനർത്ഥങ്ങൾ

ഹന്തികാലത്തെയും ദേശത്തെയും പ്രകൃതിയെയും കൂടി

ഇട്ടുമറിക്കനി. ഏവമനുഗ്രഹമാകുന്നതിനുമെടൊ കൈവലം

ഒരാമല്ലാതെ ഇല്ലുതമെ ഒക്കിലൊരുകൾക്കു മരിവ

തെവിനെന്നും. ഹിതൊന്നാൽ വെലയുദ്ധമെന്നിവർ

ഒത്തും. ഉടെ പ്രകൃതികളാകയാൽ ധരിക്കയെത്തന്നെ

(ദ്വിഫല)

ഒക്കൊട്ടുള്ളവെന്നാലും. പ്രീതിവരാത്തവർക്കിതിനെക്കുറു

മനുഗ്രഹം തൽകുന്നതാം. പ്രത്യുപകാരിതാകൊണ്ടാൽ

മിക്കയവർക്കും സാഹസികന്മാരെക്കൊണ്ടുള്ളവൊ

പുത്രരൊടെ ദരമ്മന്ത്ത വരങ്ങളിനെ ധാത്രീശനൽകുന്നതി
ലെക്കാനുഗ്രഹം രണ്ടു പക്ഷങ്ങൾ പറഞ്ഞതിൽ മുന്നെതി
നങ്ങൾതൊന്നിരിക്കുന്നൊ ലഭ്യാശം പിന്നെ പറഞ്ഞ പക്ഷ
ത്തിന്റെ വൈപരീത്യമെന്നതു താങ്കളുടെ തോന്നിയതാലും
നന്ദരാജ്യത്തിനൊക്കെ നല്ലഭിക്ഷയാൽ നന്നായിനെന്ന്
ടിക്ഷ്വകുളത്തിലെല്ലാം എന്നുവരുമ്പൊൾ പ്രധാനസ്ഥാനങ്ങൾക്കു
ദന്ധമങ്ങളെപ്പൊലെ എന്നതിനു എപ്പൊഴും വിശ്വാസമില്ലാ
ത്തൊരു പ്രജ്ഞക്കിഹ വിശേഷമതിരമതി വരുന്നതിലെല്ലാം
എന്നതുകൊണ്ടിഹ നിഗ്രഹാനുഗ്രഹം മന്നവരെന്നും
ദൊഷങ്ങളൊന്നില്ല. പണ്ടു തൊട്ടിന്നു മലയാളത്തു പ്രഭുഗ
ണത്തിനാൽ ഇഷ്ടങ്ങളുള്ളവരെങ്ങളെ രാക്ഷസാമാത്രന്മാരെന്നുമ
വന്നവരുടെ പക്ഷത്തിലാക്കി വെള്ളാനരാജ്യകങ്ങൾ ക്ലെശങ്ങ
ളെല്ലാമുമ്പടയൊട്ടുമൊരുമിച്ചു വാഴുവിനെചൊഷങ്ങളെ
പെസിക്കയാൽ കുഡുംബത്തിനായൊരു ദെണ്ണപെട്ടുപന്നെക്കൊട്ടു
പെരുമരൊഷങ്ങൾ ഭരിക്കുന്ദശാന്തരെ ഉത്സവത്തിന്നാ
രമ്പെടുതെത്തിനന്തി ഉത്സാഹങ്ങളെങ്കിലൊന്നിഹ
വെണ്ടതും അസ്ത്രശസ്ത്രാഭ്യാസങ്ങളുമത്രയും ധാ
ത്രീശവെണ്മയിൽ കൊട്ടിടങ്ങൾക്കു നന്നായുറപ്പില്ലുശ
ത്രുവരുംവിധൌ ഇന്നതിനൊരു വാൽ കരുതിട്ടുകൊണ്ടുമാന
ഒസ. ഇന്നതു കൊണ്ടു ഞാനൊന്നു മഹൊത്സവം ചന്ദ്ര.
ഗുപ്താവതി നാഥ വിലക്കിനെൻ. പാടവമെഴുന്നൊട
പ്രദ്യുമ്നൻ കെട്ടിട്ടിവം പറഞ്ഞൊരനന്തരം
മൈനക്കനാകും ഇളനര പരശ്രെഷ്ഠനും ഞെട്ടുനൊടിങ്ങ
നെ ചൊല്ലിടിനാൻ. ചെസ്യപാനമ്മുടെ പത്തനം
ത്തനെ എന്നുമ്മുലം ദെവാന്ദ്രങ്ങളെത്തതും. എങ്കിലൊ

കെട്ടുന്നീ ചന്ദ്രഗുപ്തപ്രവേശം കൂടാതെ പറയാമല്ലൊ എടൊ. പണ്ട്
ശത്രുവിടെനിന്നിങ്ങു പൊന്നു കൃത്രിമ തന്ത്രം മായകളുടെ രൂക്ഷത്തി
ൽ പാതി പങ്കുള്ള കൊടുക്കയൊ വെണ്ടതും ചെതസി പാൎത്താൽ
പഴിക്കയൊ വെണ്ടതും തൊന്നാല വന്നടെതാതെ നെഞ്ഞൊന്നതും
ഞെട്ടുകയന്നാമെന്നവൊരുമ്മെല്ലാവരും തനമതിനാൽ കുതന്ത്രം
നന്നെല്ലാരുന്നാലെയും നിശ്ചയങ്ങൾ നമുക്കെടൊ നാടോഹ പാതിപ
ങ്കുള്ള കൊടുത്തിലും കെട്ടിന്നതൊന്നന്നിക്കമഹാമതെ മാറിയാമ്പ
ന്തൊരു ജനം കൊന്നതിൽ നൃണം കുതന്ത്രം മന്ത്രം ഫലമെടൊ
ഇപ്പൊന്നതൊരു തെറ്റിച്ചുവിട്ടതൊന്നുതൊൻ ക്ലെശമുണ്ടതന്നെ ഞാൻ
പറയവകാശം. മന്ത്രിപ്രവരനാം രാക്ഷസനൊക്കുടെയതിന്നഗര
ത്തിൽ പാൎപ്പും ദശാന്തരെ എന്തൊന്നു കണ്ടിട്ടു ചെയ്യിതുമല്ലെ
ന്നു മിത്രത്തിൽ തൊന്നിവിടെന്നൊന്നു മെന്നുമ്പുനം. ചൊല്ലുമല്ല
ഉപശ്രുതിനിക്കെട്ടെടൊ പല്ലാക്കുക്കുന്ന ദുഷ്കൃതിരാക്ഷസ
ൻ ഉള്ളിൽ കടന്നാലപരിഹാരമെല്ലാം പല്ലുപ്രകൃതിയും കൊല്ലുമ
ന്നൊരുപം ദുരാശകന്തിക്കുന്നൊരാൽ കൂറത്തിരുന്നൊരാനെയും
ചെന്നന്നു സെവിച്ചുകൊണ്ടവൻ കാട്ടുന്ന കൂട്ടുത്തിട്ടു പാറെനെയുമെ
പാട്ടുമില്ലെന്നതൊന്നിക മതിപതെ ഏതിലെന്താക്കുന്നു. പായം പ്ര
യൊഗിച്ചു സങ്കടം കൂടാതെ രാക്ഷസരാമാത്യനെ ദൂരത്തകറ്റി
കളയാത്തതെന്തൊന്നു നെരെ പറകെന്നു ചൊല്ലിനാൻ
മെന്നുമ്പുനം. എന്തതിന്നിപ്പൊഴു പറെനെന്നു പറയണം ഉത്തരങ്ങ
ടാതെ ചെക്കമാത്രം തന്നെ ഉള്ളിൽ നെരുമ്മുക്കാരെതിടങ്ങ
നാശൽപ്പം പറിച്ചുകളയുന്നതു പൊലെ തള്ളിക്കളഞ്ഞത
ന്നിത്തിലയൊ ഭവാനങ്ങെന്നൊന്നു പറെനെന്നൊരു
ഭ്രമം. തത്ര ചെറു ശ്യൂ ലക്ഷണം കണ്ടിൽ ഭവാനൊരു വിക്രമ
ഞെട്ടുക്കു പാടാക്കി ചെയ്തൊന്നത്തും വിക്രമിച്ചാലതിനെണ്ടു
ടൊവെ മിത്രമുകളെന്തെന്നു മന്ത്രികളൊത്തുമൻ
പ്രൊനൽ കാക്കുമതല്ലാക്കിൽ നിന്നെ തടെ ചെന്നാനെൻ പ്രാ
സ്പടകൊന്നാലുമിട്ടിട്ടും രണ്ടു പ്രകാരമെന്നാലുമാകായെ

നകൊണ്ടുകളഞ്ഞു ഞാനെന്നറിഞ്ഞിട്ടു നീ കൊപിച്ചിട്ടു
വെന്നാകിലതിന്നൊരു കാരണം ഗ്രഹിക്കെണമല്ലൊ മന്ത്രി സ
ത്തമൻ കാട്ടിൽകിടക്കുന്ന കാട്ടാനയെപ്പൊലെ വീട്ടിൽ
വന്നുച്ചെൎന്നയാനെയും ചെയ്കന്നി നിൎത്തുൻ പരത്താൽമട
ക്കുവാനാളുള്ള കാൎയ്യമറിയുന്നവൎകളിൽ വെച്ചു ഹൊ. രാക്ഷ
സാമാത്യനൊടൊത്തവരാരുമില്ലിക്ഷിതിതലത്തിലില്ല
സംശയം കൂടാതെ നമ്മുടെ രാക്ഷസാമാത്യൻ നിജ്ഞാലമെ
King
ന്നതിശയമായ മ്ലെച്ഛരാജമറിഞ്ഞിട്ടില്ലെ ഭവാനെങ്കി
ൽ ഞാൻ ഹൃദയത്തിൽ ദെവ ചൊല്ലിത്തരുവഞ്ഞാൻ. നന്ദ
പത്നിക്കൾ ... മാക്കുന്ന മന്ത്രി നമ്മിൽ ലഭ്യമെന്നാരനന്ത
രം ഈ ക്ഷരത്തിൽ തന്നെ കാലത്തിങ്കൽ തന്നെ സാധിപ്പ
തിന്നറിയാതെനാം വാണൊരു മൂലമെന്റെക്കൾക്കാണെ
യെപ്പൊളുന്ന നമ്മിലൻ രാഗംഭ്രസ്യരന്മാരുളള പാണ്ടു
ന മതിഭാനുരമായകിന്നത്തെരം ചൊല്ലിനാൻ രാഗപ്രെക്ഷക
ളിലെറിച്ചുമകയുമെ ക്തെ പാസം പക്ഷരക്ഷകശകയും നന്ദ
പതിയെക്കുറിച്ചുള്ളവൎകൾക്കു തന്നെക്കൂടാതെ വരികയുമ്പൊ
പതെന്നെ ന്ത്പവ്രതമ്പാരമ്മണ്ടാകയുന്നിച്ചുന്നെ ... ലാസം
വിളങ്ങിച്ചുമകയുംക്കുറിച്ചുള്ള പെസ്യക്കളെറിച്ചുമകയും തെ
റ്റുന്ന ഭക്തി ഉപതിലെ ന്നൊകയും ഈ ത്തരത്തിലുള്ളതുകൊണ്ടു
മനുഷ്യൻ പറഞ്ഞിത്തമ്മരക്ഷിക്ഷിതിടെ പത്നിച്ചതും. രാക്ഷ
സാമാത്യനന്തന്നുങ്ങളില്ലന്നെടുന്ന സൎക്ഷിതൽകിടന്നമ
റ്റുക്കുന്ന സന്തതം നന്ദ ഉപന്മാരെയൊക്കെ പഠിച്ചിച്ചു
ചന്ദ്രഗുപ്തനെത്തന്നെ ഞാനാരന്താൽ ഭ്രമിക്കുന്നാഥ
ന്യക്ഷ്വാശിച്ചു ഉപെയലെ കാമിച്ചിരിക്കുന്ന പത്നതന്നെ
ന്നെ പാഴിപ്പതിൻ ഭവാനെ ക്കുലപെക്ഷക്കെടുക്ഷബെമ
റ്റുന്ന രാക്ഷസൻ കൌശലൻ നന്ദനെ ഞാന്നാലതിന്നെ
പാഴിച്ചതും പട്ടാഞ്ഞും ചൊല്ലുന്നി മനൊരന്തായതും പൂക്കു
ന്നും രാക്ഷസൻ തൊക്കിരിക്കെപെപ്പ റ്റിനാഴ്ചൊ

രവസ്ഥകളൊന്നുമെഞാനല്ലയൊചാണക്യമത്സരംകൊണ്ടിട്ടു
മാനംമുഴുത്തൊരുമൌൎയ്യമഹീപനെദൈവമത്രെനൃപ
ന്ദനൃപന്മാരെഉന്മൂലമാക്കിചമച്ചതിനൊരുലും. ചന്ദ്ര (king)
ഗുപ്തനെന്നുള്ളൊരഹംഭാവമുണ്ടെങ്കിൽമൌൎയ്യനെന്നുള്ള
തെറിക്കുണ്ടൊരൊന്നന്നദൈവപ്രമാണിക്കിക്കുമവർ
കളെകൈവലംമൂഢരെന്നുള്ളതറികന്നി. മൂഢരല്ലാത
വർവന്നുപറയുമൊദൈവമിയൊക്കൊട്ടുമൊവിപ്രകലപ
ത്ത. ഇത്തരംവാക്കുകൾകെട്ടുചാണക്യൻചിത്തത്തിലെ
രൊഷാനലത്തിനുകൊപസംഗംവിറച്ചുകണ്ണുകൾചുവത്തി
ചെത്താണ്ഡ്യാത്തിശനൊട്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ. പൌരു
ഷമൊട്ടുതീയുത്തരന്തൊന്നുമെറെപറഞ്ഞുപൊക
ണ്ടുരാജാക്കന്മാർഭൃത്യനൊടെന്നപൊലെനീപലതര
ത്തരംചൊന്നതുപൊറുക്കുംഉപ്രദൊസത്യംചപലന
ല്ലൊനീദെഹത്തിൽമനസ്സുകളിൽഉന്നതരൊരുത്തനൊ
മന്നവരൊന്നവനന്ദന്ധംകൊണ്ടുമന്ത്രമടത്തെന്ദമഹൽ
ദഹനനൈഉക്ഷെപിച്ചിട്ടയാലൊഉത്തിനൊക്കിനൊരിയെയ
ന്നാശംഭവിക്കുംക്രമങ്ങൾ. ഹൃദിയിൽപഴിയവൻരാക്ഷസ (Chāṇ. throws up his office)
നെന്നൊന്നറിന്നതുള്ളിലുണ്ടെങ്കിലൊട്ടുമെപൈക്കാതെ
വാളിന്റെവക്കാകുംകൊടുക്കനീരാക്ഷസനാളുകൾതൊറിത്തൊര
ലെഎന്നിട്ടുതൊലും. എന്നുപറഞ്ഞിതാവാളുമെടുത്തൊരു
തിക്ഷ്ണമെഴുന്നീറ്റുചാണക്യഭൂസുരൻമന്നവനൊടൊന്നു
മെമിണ്ടാതെനൊക്കാതെതിടംനിൽക്കാതെ
ഖിന്നിച്ചാൻ. രാക്ഷസപ്രയൊഗങ്ങളെല്ലാമൊന്നു
ക്ഷിതമായറിഞ്ഞിട്ടുമൊന്നാകൈചാണക്യനൊട്ടു
മിപദിതമാക്കിനൊരൽഉപായപതിപാലനെ
ഉല്ലാസിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞുനിന്നൊട്ടുമെയിക്കും

പ്രയൊഗങ്ങളൊക്കെപെരിപ്പുലമാക്കുമെന്നുള്ളതല്ല
ടൊത്തൽഫലത്തിന്നനുഭവിക്കുന്നുഹം. ഇത്തരമൊരൊ
ന്നുമിന്തിച്ചുതന്റെപത്തനത്തിങ്കൽപാൎത്തിടിനാൽവിപ്രനും
ക്കൊപ്പിച്ചുപൊയെഴുന്ദ്രദെവനെക്കണ്ടുതാപംകലൎന്നുമി
ന്തിക്കിളുമെനുക്കുന്നും. ന്തുക്കുതിന്നെന്നൊടുംകൊപ്പിച്ചുള
മിഹകാൎക്കുമായ്ക്കണെന്നവരുന്നതൊതൈവമെക്കൊപ്പിച്ചു
ദുവപത്രുപിച്ചുകാണനെപ്പാപുഭാപിച്ചുതളെന്നതൊ
നന്നമൃതസെ. പള്ളൂളമെനുക്കൂൻപറത്തെളക്കെടിട്ടുപള്ളാ
ക്കുവന്നാൽപൊൎത്തെണ്ണനതെക്കുളളു. ഇതചത്രുപിച്ചു
ചന്ദ്രഹഹൃക്കുമെന്നുഭുത്തെന്നൊടങ്ങളെപൊക്കുമൊള്ളിടിനാൽ
ന്തുക്കുചാണൊമ്പുനധിക്കൂരമൊക്കെവൈരവശാൽവെച്ചു
പൊക്കിതെത്തിങ്ങിനെന്നാട്ടിൽപ്രക്കുകളൊടൊക്കെപറ
യെണമെന്നുമെവൈക്കുതെന്നയക്കിടിനാൽഹെട്ടുപ
തുമതിത്തൊരുക്കുമക്കുലം. ഹെള്ളൊടന്വമെരുതപൊമിന്നും.
തൊണ്ടുതെപെച്ചുപൊരസപ്പധിക്കൂരതൊനെക്കണ്ടു
സ്ഥചക്കുയാമാഴ്ചമാനാക്കിളമെനുക്കുന്നും ഹെതിങ്ങിനെപലരും
പറഞ്ഞിടിനാരൊന്നമതിഞ്ഞിലതെമെരുതത്തരും.
മെനുക്കുനന്ദിനെയുതന്നെമിന്തിച്ചുവൈധ്യക്കുമൂറഴി
ക്കിതുന്നാനളക്കുലം. കുളമതുതിതെച്ചുവൽമാനെന്തി
ത്തെന്നചാളുക്കുമൊടുരചെക്കാപുക്കിളിമകാപു. പാലുംമധ്യ
നക്കൻതെക്കിത്തെഥപാൽമെഴ്ത്രെന്നമടങ്ങിമരുപ്പി
നാളുന്നെ-

ഇതിശ്രീദ്രൊണാഖ്യസെപ്രാജ്ഞവൈതംസമാപ്തം.

ഹരഹരഹരശിവശിവശിവ ശങ്കരശങ്കരിങ്കിൽനി) VI

101 — 114

51

ക്ഷിയശാരിക്കെവർത്തിയമിൽ പൊരിവവൃന്ദങ്ങളുളും ഭവ
ക്കപാലത്തിൽ കുഴച്ചുസാദരം വെളുത്തവെള്ളവും പൊടിച്ചു
മിട്ടുകിളുത്തിമെളിച്ചുതിണ്ണക്കൊരുത്തരാം മടിച്ചിരിയാതെ
ദ്രക്ഷിച്ചിളമയുക്കഭിച്ചുദാഹമ്പിളെച്ചുചൊല്ലെടോ പിമ്പിന്ത
മെന്ത്യുതിനച്ചുകൊണ്ടിരിച്ചുതിത്തമെന്നതെപറയാവൂവധം -
അത്രിപ്പെലനാച്ചുലയക്കെതുമ്പമത്രിപ്രയൊഗമുളമാത്ര
അമ്പിനെന്നപ്രവൃത്തഗമാന്തിപക്കം ക്ഷിപ്രവൃത്തിച്ചു
തെന്നെന്നരവെക്കിട്ടുന്നി. അത്രകെട്ടുകിളിത്തത്തെക്ഷ
മതിമധുരമാകുന്നതെളിഞ്ഞുചൊല്ലിനാൾ. കളിത്തെടം
കഥ കിളിപ്പിള്ളെമനമ്പറ്റമൊഴിഞ്ഞുതൊന്നെന്നതിനിക്കയും വെണം
ഉരചെയ്യാ പണ്ടിപെരുതെന്നാകിലുമൊരുവക്കും കഥകളിവെ
ളുന്നെരം പെരുകെന്നവപന്നപചന്തിസാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടെമെങ്കിലു
ന്നത്രിഞ്ഞുകെട്ടാലും - മലയകെതുപാണ്ഡിത്യപതിച്ചിനെവലകാ Malayaketu & his new servan[ts]
ലം സെവിച്ചമാത്ര രാക്ഷസൻ ത്രിക്കും കാലത്തെരുത്തദിന
ന്നത്രകങ്കത്തെവിം ഭദ്രഭടാദികളെയും അഭിമതത്തിനിക്കധിക
മുളളരൂക്ഷവണ്ണനെയും കണ്ടതിമൊദം പൂണ്ടാൻ അവരി
ൽ ചെച്ചുഭാഗുരായണനെന്നുന്നമവനിനാഥനാകുലയകെതുതാൻ
ത്രിക്കുമന്ദിരമകമ്പുക്കുരൂപവത്തനെക്കണ്ടു വനവസനകളെ
ച്ചും അവനിക്കിളിച്ചിടിന്നനരൂകുലമന്ത്രിവരനാക്കിടിനാനവനെ
ശൂം ക്ഷെച്ചുടൻ പടക്കുനാഥനും ഭൈരവസെനനെപട്ടുചെയ്തുള്ള
ഭദ്രഭടാ(കാ)ദികൾ കാത്തവന്നെവരവർ നൊവുംഗുണമിരുന്നു
ദ്രപതിവരനെക്കണ്ടു ത്ത ക്കലന്നാരുളുചന്നെകവർത്തനെ
ടടത്തുചൊന്നുമന്ത്രിച്ചിടിന്നാൻ അതിനെപറ്റതന്ത്ത
നവർകളെ അത്തിനത്തിപത്തികളൊക്കിനാൻ അതുമൂലം
ച്ചെച്ചുതന്ത്രനൊടുപരത്രിഭ്രമമായൊന്നരചെക്കിടിനാർ

They calumniate Rax

ഭിപെരസെനനൊടൊത്തിരിക്കുന്നുണ്ടു് അഖിലനാഥനാം ഭവാ
നെക്കണ്ടെത്തിയൊരു വസ്തുവുണ്ടെന്നറിഞ്ഞുവെങ്കെ പറഞ്ഞ
വിധിക്കാമത്തിഹത്തെഞ്ഞു് തപസ്വിപനാമമാത്യ രാക്ഷസൻ
അവനിനാഥനാകുന്നവർക്കൊക്കനൊടൊത്തിരിക്കിട്ടുവാനവസ
രമിക്കെട്ടാഞ്ഞു കെടുത്തിക്കുന്ന ചതിക്കും രാക്ഷസൻ അത്രയു
ലമമാത്യൻ വെന്നൂടാതെ ചതിക്കയെന്നുള്ള ദുഃഖം കൊണ്ടുള്ള
ഞ്ഞു് വൈരസെനനൊടൊത്തിരിക്കു പറ്റിട്ടഖിലനാഥനും
ഭവാനെക്കണ്ടെത്തും. അവർക്കിളക്കിളനെ പറഞ്ഞതു കെട്ടി
ട്ടു വന്നിക്കു നാഥമലയകെതുവും അനന്തഭാഗുരായണനെയും
വിളിച്ചുള്ള സമസ്തവുമറിയിച്ചിടിന്നാൻ. അതിയഭാഗുരായണ
നമന്നൊരം പൊഴിയമൊദം പൂണ്ടുരചെയ്തിടിന്നാൻ ഉപശ്രുപ
തിക്കെ വരുത്തിൻറാഴി നൃപതിയെ ഒന്നുവാം പെരിക്കയു
ള്ളൊളനെ കപടം കൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചു വന്നവൻ നൃപതി ചാമ
ണെ ഭവാനെക്കണ്ടെത്തും. അതുകെട്ടു നരവരൻ ചൊല്ലിനാ
ൻ ചൊതിയെ വെടിഞ്ഞുള്ളൊരമാത്യനെ പൊലെ പെരികെ ന്ന
ഹമുള്ള ഇവർകളൊത്തിരിദ്ധരണിയിലിന്നറിഞ്ഞതാലുമെ
ടൊ. വിളിച്ചു ഭാഗുരായണനെ നമന്നൊരം ഉരിയാടം ചെയ്യുന്നൊ
ചുരചെയ്തിടിന്നാൻ അതിനെന്നുള്ളൊരു വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലൊ
ന്നു കൊണ്ടെല്ലാടൊ പറഞ്ഞതിനിക്കേട്ടു. ചാണക്യൻ തന്നൊ
ടമാത്യനെ ദനവും പിന്നെ കൊമാക്കുന്ന ധരിക്കമാനസെ വിനെ
ക്കരിച്ചു ചന്ദ്രഗുപ്തനെ കൊന്നിടുന്നതിന്നു വഴിയെന്നെക്കിലൊന്നു
ള്ളൊ കുടിലമതി ചാണക്യൻ കട്ടുകൾ ഒട്ടു
പൊരുൾക്കൊമൊ മെങ്കിൽ അതിക്രമം കൊണ്ടിക്കൊടുക്കി
ച്ചിട്ടുടലെ ഗുരുവിനൊടു തന്നാമമാത്യ രാക്ഷസൻ മരിക്കുന്ന
ന്നതിനെ കരുതിയക്കൊണ്ടുരചിട്ടും തന്റെ മനസ്സി
ലിങ്ങിനെ ചിന്തിക്കുന്നെങ്കിലും നൃപതിയെ തീർന്നും ഉത്തമ

ഉണ്ടാകാലത്തിൽതിരുന്നയാംതിന്നപ്പിഉപദ്രെപ്രവൃത്തിക്കിസ
ൻമനങ്ങളെത്തെറ്റുമതിയാമെന്നുള്ളവെപ്പെരുത്തമത്സരംകള
ഞ്ഞുകൊണ്ടുതെരിക്കുമിപ്പോൾതമ്പികളുമെഉരുമെഞ്ഞവർകളെ
ക്കുനിച്ചഉണരംഭവാനവിശ്വാസംപരുമഉകരിട്ടുള്ളോ 52
മിക്കപെരുംഭക്തഭടപ്പനൂതിങ്കൽവിപരസെനമാത്രമിച്ചുപതി
ഉംസമിവന്നായഭാഗ്യരായണെന്നതിൻറവചനംകെട്ടുപവൃത്തം
ത്തൽചൊന്നാൻപരമാത്ഥംസപെപവരത്തതെന്നാക്കപെ
തെരതിരുതിൻറവചനമെനരവുംപണ്ഡിതന്മാരിൻറക
ട്ടുകളൊന്നായെന്നുംഞങ്ങൾമെന്നുള്ളനെപ്പെട്ടുഞ്ഞുപൊയ്കുന്ന
നമുക്കിതുകാലംപടക്കൊണ്ടുചെന്നിട്ടുമഞ്ഞൊന്നെണ്ണുള്ളപ
ന്നെകണ്ടമാരെ.മമതാതന്തന്നെക്കതിരെച്ചതിങ്ങൊരുമമത
കിച്ചെന്നവപരക്കുന്നുണ്ടും.കൊണ്ടുംപഉഭ്ദാസവുമെൻറ
ന്നകുറ്റംകഴിഞ്ഞുഉതുതലതിരിക്കടൊസപെചതിച്ചുതാത
ഒനകാലചെയ്തമൂലംപ്രതിഞ്ഞതയുംതൊമിച്ചിപള്ളിക്കൊ
കൂതൊൻ.വിരുഹന്താവിനെകാലചെയ്യതെന്നൊൽവി
ഉതിയചെയ്യുന്നതുമിപ്പിനമെകരുത്തന്നാമിതൊൻപ്പ
തിഞ്ഞതയുതൊചെയ്തുപൊറുക്കുന്നതെനരംമെലക്ഷയന്ത
നെനമനുഷ്യരിക്കളെപഠിച്ചുവൈക്കണമെതിച്ചുതാതിൻറ
ഛലക്തിയചെയ്യൻ.ഞങ്ങൾപെരുംചെയ്തുമതിപ്പെന്നിട്ടില്ല
വിധിച്ചതൊക്കെപരുമെഡൊസപെ.അതിനുമുമ്പിൻറ
കൊടുക്കുണ്ടെന്നാൽഇതുകാലംവരെഉള്ളമതിട്ടുമൊ
ഹിതനിവെദനകലൻറരാജ്ഞിസൻപത്തവശപ്പെട്ടുകിട
ക്കുന്റതിപ്പൊ.ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടുമുന്തിപ്രവരണകാരണമാ
ധികാരിപ്പൊഉപ്പുതിട്ടുന്നതൊൻ.പുറപ്പെട്ടുകന്നുമതി
നപെകാരണപരഞ്ഞപെണ്ടുന്നുമിതിപരുംമതി.പലതര
മിതെനപരഞ്ഞുകുറെരണ്ടമലയക്കുള്ളഭാഗ്യരായ്ണന്നുമതി

പുറപ്പെട്ടുപൊന്നതുമുതൽ വാഴുന്ന പുരത്തിന്നു പൊന്നതു
അന്നേരം. ബന്ധുസമന്മാരുകളുമായി രാക്ഷസൻ കുസുമമ
ന്ദിരത്തിലെ വിശേഷങ്ങൾ അറിവതിന്നായി പറഞ്ഞയ
ച്ചിരുന്ന കരഭകനെന്നൊരു പരിചാരകനായി പരമാർത്ഥമെല്ലാ
മറിഞ്ഞുവന്നുടൻ ധീരമെഴും മന്ത്രിപ്രവരനെക്കണ്ടുടൻ
വിശ്രമിക്കുന്നോരവനെക്കണ്ടഥ മിത്രമുഖ്യനാമിവനെന്നിവണ്ണ
ഞ്ചൊല്ലിനാൻ പെരികെ നന്ദനോടൊ പരികരികിൽ നിപ
ദകമെന്നുമുൻ ഉപരിത്തലമൊക്കവെ രഹസ്യമായിട്ടെന്നും
പറവതിന്നെന്നു മഹത്വമുള്ള രാക്ഷസൻ തന്നുള്ളിൽ
ശകടദാസനെയും ഭവനെയും കൊണ്ടിങ്ങു കൊണ്ടുപോരികെ
ന്നരചെകിടിനാൻ. അഥ ശകടനും കരഭഗനാലുമത്ര *Rax. hears the Pat. news – (Karabh. & Malayak. listening unseen)*
യുഗ്മന്നോടുകൂടിയ മന്ത്രിയും. അങ്ങനെ പുക്കുടനടക്കുവാതില്ലുമക
ന്നെളിഞ്ഞിട്ടവന്നാർ കൂവതും. മലയകേതുവും സചി
വനും ഭൂമിലക്കാഴ്ച്ചയിനെ മുദ്രാരാക്ഷസനെക്കണ്ടൊന്നു പുര
ന്നക്കണ്ടെരമരത്തിലെന്ന കെട്ടിയവനും ഭയമിട്ടെന്നു
ഭുതെപ്പോഴുന്നരവാതിൽ നന്നായടച്ചു കണ്ടു പൊരാട
പാർത്തിരുന്നാരവരും അന്നേരം. അന്നേരം കരഭകനെന്നു
മന്ത്രിപരമാർത്ഥമെല്ലാം ചൊല്ലി തുടങ്ങിനാനെപ്പോഴും. കരഭകനീയ
ന്നാന്നുകലശനെ അറിഞ്ഞുപുരത്തിങ്കൽ പുനരുണ്ടാകണ്ടു
അങ്ങനെ കെട്ടു കരഭകൻ ചൊല്ലിനാൻ അതിമാനമവനെ
യും കണ്ടേനഹം. മലയകേതുവുമങ്ങനെ കെട്ടുമൊദംകലർന്നു
ഭാഗുരായണനോടു ചൊല്ലിനാൻ. അറികയിതു പുഷ്പ
രപ്പത്തനാനങ്ങളുദിക്കിലങ്ങെത്തുമെന്നൂമ്പൻ മന്ത്രിയെ
രഹസ്യമായൊരു വചനം ചൊല്ലുമ്പോഴുമെല്ലാം സന്തോഷമാകി
ടെന്നതുതെല്ലു പാർത്താൽ ഈ രാജ്യത്തെക്കേട്ടാലറിയാമെ
ന്നെല്ലാമറിയുകയെന്നു ധരിക്കത്തോടെ സഭാ. പരമാർത്ഥ

തന്നെ പറഞ്ഞു ഇടുവാൻ അറിയാതെ പൊക്കയെന്ന വണ്ണമൊ
ല്ലിനാൻ. അതിന്റെ ശിഷ്യന്മാരും കൊരതകന്നതിനൊട ഇവനെ മന്ത്രി
പ്രവരന്മാരൊന്നാൻ. മനുഷ്യരെത്തെറ്റും കരതകക്കിലെപ്പൊഴും
നമുക്കാറിയം. ചെയ്തിട്ടിലൊ പാർത്താൽ ചെയ്തിട്ടിലൊ ഈ
വനയത്തിന്റെ വലിപ്പ്മുകൊണ്ടെന്ന യറിഞ്ഞമാനസെ. അദ്ദേഹ
ട്ടുപവൃത്തൈ അതു ഇഷ്ടം. അതിന്റെ പ്രമാണക്കാരുടെ സമ്മതമൊടെ ഇരുന്നാൻ
തിനാക്ഷക്കാർക്കുമെന്നത് പറയുന്നതെറ്റിക്കാൻ എന്നതിനാൽ ഇന്നരിക്കി
കടന്നിലെല്ലൂടൊ ഈ പതിനാൽ പൂട്ടുമുക്കട ഇപ്പൊഴത്താൽ കപടമന്ത്രിക
ൾ ഉപതിതമെ ഞങ്ങൾ ഇതു അറിയുന്ന പാപത്തിന്റെയും പാർക്കാവൊഴു
അറിയാം. പക്ഷെ ഇവനെ രക്ഷിക്കുവാൻ. അവരുടെ ഇന്ന
ക്കൊളുമത്രുതു അക്കിസൻ അക്കാലത്തെന്നെ വരദിവസം ഇഞ്ഞു
ലെക്കുവാൻ പറഞ്ഞിനത്തിലുമില്ലാതെ ഒടൊ പറയുമെങ്കിലെന്ന
വന്നുംകൊള്ളിനാൻ അവനിയൊഗത്താലഗതിയെപ്പൊഴും തുണ്ടി
പ്പുറം പട്ടിപ്പുതിക്കുവെന്നത്താൽ അന്നകലശത്തൊടമില
പ്പുറവമനസ്സിമിത്തിത്തമ്മരുചെക്കിടുന്നാൻ. വരാക്കൂത്തന്നൊ
ടപതിശൽമെന്നുക്കാൻ മിന്നെഞ്ഞുമന്നുമക്കപ്പൂത്തറിഞ്ഞുതിയ
ഞ്ഞിശത്തെന്ന സ്തുതിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞുമന്ത്രിയെന്ന
രചെക്കിടുന്നാൻ അതിന്നുമെഴുത്തുകാരെവരിക്കിലെ
ന്നതിമിദശ്യന്മാരുമവന്നും കൊള്ളിനാൻ അന്നത്തെഞ്ചെമുക്കുൻ
പ്രക്ഷകളെയിള്ളും മനം കെട്ടുന്ന ദയനമിത്തയാരെത്തപ്പൊ
ഴെനകന്റെ വർദ്ദസന്തൊഷം വരുത്തെണമെന്നതിനാൽ ഇക്ക
ണ്ടുള്ളിൽ പുരത്തെക്കൊണ്ടു വെയിലക്കിരിക്കുന്നതിനും വച്ചൊ
സവം തെളിഞ്ഞുതിള്ളി ഭ്രമത്തിനാൽ അന്നും കൈനിരവെക്കൽ
മതിനൊരുക്കൊ ഗം വരുന്നന്നതിനും മഹാത്തെളിക്കുന്നില്ലാ നാലെ
ഉളമൊടധിക്കാതെന്നു പറഞ്ഞുതക്കിസൻ മമകവാൻ

നന്ദൻധരത്തിങ്കിന്നൊരു കൂട്ടം ബൌദ്ധന്മാർ മദനസന്നിദ
ൻ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒക്കെ സന്തോഷം പാഷ്ഠുവാമത്തിൽ കലശമാനൂപ
ന്നെൾക്കുടാതെ ഇരിക്കുമൊ ചന്ദ്രമഹോത്സവമിൽ ഒരുവൻ മരിക്കു
മൊമമനൂപനെന്നതെന്നെയൊ. പലതരമിതം പറഞ്ഞതുമാത്ര
നമലനിമിഷത്തിൽ എഴുത്തു പെരുത്ത ദുഃഖം പൊത്താൽ. കരഞ്ഞൊരാം
ശകടനം ഒട്ടി പരവശം കണ്ടു വിഭ്രമമാത്രനെ ഒപ്പത്തിന്നുൾ
വെളുപ്പും തളിച്ചു താപത്തിൽ നിന്ന് പൃത്ഥ്വിമൊളുപതത്തി
നാരവർ കരഭകനൊടു പ്രനരമാത്രം പരകശങ്കമെന്നാര
ഷെക്കിഭിന്നാൽ ഞങ്ങൾ കൊടു ചെയ്യുന്നാനവൻ എങ്കിലൊരമത്തികയ
നീ പുന്നവണ്ണനന്ദനൻ മുടങ്ങിനാൽ ചന്ദ്രമഹോത്സവം വി
ന്നെ കൂടുമെങ്കിലെന്ന പറഞ്ഞു കൂടുന്നനങ്ങൾ കൊടുമൊ
ക്ഷൽ വണ്ണക പുത്രനൊടു ഇങ്ങ് പിന്നെയുമെഴുമെന്നാം
നന്ദകലശനപ്പുത്രിൽ ഷെക്ഷൻ ഗ്രന്ഥങ്ങളും പൊട്ടി
നൂതിച്ചു സാദരം. രൂപനവക്രൊദംഗം സമിച്ചു കൂടാതെക
പടപ്പെരിയാം വണ്ണകപ്പത്തിനെ അധികാരത്തിങ്കനൊരുമി
ച്ചു ഹന്തവമത്തി ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രശംസിച്ചുതന്നെ. പറഞ്ഞ
ഖവരൻ വചനം കേട്ടപ്പൊ ഇരത്തെയും ഒന്നും പറഞ്ഞു
താക്ഷസൻ പറഞ്ഞതാമെന്നാരെ നന്ദകലശൻ തന്നിലുള
കരുണ്ണെ പരിച്ചു ക്ഷമിക്കെയും പൊറുക്കുന്നല്ലൊ നന്ദകല
ശൻ തന്നിലുള്ളത്തെ അറിഞ്ഞത്ത ഉറച്ചു പറവും ശത്രുക്കളുന്തി
ക്കു കളിക്കളിൽ ഷെക്കനാന്തനിക്കിച്ചാലത സഹിക്കയില്ലവർ
നവരന്നന്ദരാ പൊന്നനാക്ഷരാദംഗം പൊരുൾ ഗോപാൽക്കന
മനസിസന്തോഷം. പലതരമവർ പറഞ്ഞു കൊടുത്തു മലയക്കെ
ഉറപ്പുവരുത്തി പെക്കിഭിന്നാൽ. ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ദാഹരായനന്തികെട്ടു
ലെ ഗ്രന്ഥപ്രശംസ ചെയ്കുമാത്രൻ ഷെന്നിൽ വണ്ണക

നെയൊഴിച്ചതൊക്കെയൊടു ഇതിൽപരമെന്തൊന്നറിവതി
ഹൊന്നു മന്ത്രിമാൻ ദുൎഗ്ഗരായനെന്നു ചൊല്ലിനാൻ. പുനരധികാര
ദുകളൊന്നൊരു മന്ത്രിസ്ഥിനായകനുക്കൊന്നു പറഞ്ഞതതിങ്ങിനെ
നരപതിയാരാഞ്ഞുനൊടു കൊപിച്ചവൻ തന്നെ മൈവിങ്ങവെച്ചുമഹാ
സഭയിൽനിന്നു കൂടമതിനെക്കൊത്തിലൊട്ടുങ്ങിയൊരു മറവും കടുത്ത
ഷെത്രാൽ മിന്നിയെച്ചും കെട്ടിയെന്നു. അതുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നായ മലയാള
ത്തുവും മന്ത്രിമാനായുള്ള സ്ഥിവരെന്നു ദൈവം. നരപതിയൻ കൊ
പിച്ചതിന്നു ഫലത്തിന്നതിന്റെ ദൈവതത്തു ഫലമത്തില്ലാത്തി
ച്ചൊതു. ഫലമതിനെന്തെന്നു രചെയ്യാമെന്നു മലയാളത്തു
ചൊല്ലുരചെയ്തിട്ടിനാൽ. മന്ത്രിമാനായുള്ള ലക്ഷണമന്നു ന
ല്ലൊരു കാലമൊന്നു ഫലവും കൂടാതെ ദുഃഖനെത്തയവിച്ചിട്ടു
മിച്ചുവരുത്താൽ. ഉപകാരത്തെക്കൊണ്ടു മറക്കയൊമെന്നുള്ളവൻ
അതുകൊണ്ടുള്ളയൊരു ഗുരുസ്ഥിതിനൊക്കിയിരിക്കുന്നവർ
ത്തിക്കനൊരൊഴിച്ചു ഉചിതംചൊല്ലു. പലപ്രകാരത്തും ഇതു ചിന്ത
കണ്ടുവൽത്തിലപ്പിച്ചു പെരുക്കുത്തിട്ടുമതെ. അതുകൊണ്ടിതിങ്ങ
ഭിച്ചുവത്തിയിവന്നതകമെന്തിച്ചു പരപാക്കാരനും കാരകൻ
മന്ത്രിപ്രവരനൊടക്കൊടു മിരിച്ചു ചൊല്ലിനാനിതെല്ലാമൊണ്ടൊ
മലയാളത്തു വാനരപതിയെയും പലഗുണമുള്ള ദ്വാരകെയ
സ്ഥിനൊക്കുന്നതത്തെമെന്നതിത്തിലമെന്നുള്ളതിനിക്കു
ന്ദുതിലനിക്കസാമ്യത്തം. അതുകൊണ്ടു മന്ത്രിപ്രവരനതി
ത്തതിനെന്നുവള്ള ശങ്കടനൊടക്കൊടു ഉരചെയ്തിതിനാ
നെതിയെന്നുള്ളനെന്റ കരത്തിലായിതെന്നറികൊടൊസഭ
ഇതിച്ചനന്ദനദാസനു സ്വയം വന്നതിനെത്തിനുടെ ഫല
ത്തിന്നതിന്നു സ്വയം വന്ന സഭെവെന്നതിലും കാലം. സ്വയം
വന്നവെസ്വയന്നുന്നതുകൊണ്ടെല്ലാം. മലയാളത്തുവ്യമതകൊട്ടു

നെരത്തെ ലക്ഷ്മദയനായി സമീപത്തൊടെവം പറഞ്ഞിതുമെന്നുൻ
കാരത്തിൽ വന്നതെന്നരചെയ്യുന്നതിന്നഭിപ്രായമിപ്പൊൾ ഞാ
ഞ്ഞ ഇളമന്ത്രി പ്രപരന്നെന്തെ ഹൊന്നിരക്കംമെന്നു ഒന്നൊടെ പറ്റു
ന്നാലം. മിക്കെച്ചു ഭ്രാന്തരായന്നെന്നമന്നൊരു കാരുണ്യത്തിനാംക്ലെച്ചു സ്വന്ത
നൊടുമൊന്നാൽ നൃപതിപൊമന്നെയതിന്നമനെന്നു കപടംകൊ
ണ്ടുന്നവണ്ണം കാനന്തനെ പെരിഞ്ഞുമെന്നുന്നാം നൃപതിശിരനൊടു
ടമതെച്ചുവാനഭിപ്രായമെടൊ. ഗുരുസമനായൊരമന്ത്രിനന്ന
രംകാരടകനൊടുപറഞ്ഞുമിന്നെകും അധികാരംവൈച്ചു വണക
ങ്ങൾ വച്ചുമിത്ര കാലം ക്ഷത്രപതിക്കുനരചൊൽന്നീ. അവനും
മെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ വാക്കുനൽ അമിട്ടുവന്നതുമെ ഗമിച്ചുതെച്ചു
ച്ചൊന്നടവിയിൽ ചെന്നുതപസ്സുചെയ്യുന്നതു യാത്രയെന്ന
തു കെട്ടനമം. മുഖപ്രസാദവും കുറഞ്ഞു രാക്ഷസന്മാരെ മി
ത്രച്ചു ശങ്കടനൊടച്ചെറ്റു പറഞ്ഞതു തപ്പിമിടഞ്ഞുപാണ്ഡു
തിറഞ്ഞതുകൊണ്ടധികാരംവൈച്ചു പറഞ്ഞെട്ടുപൊകാതെ
ഉംപ്രതിജ്ഞയെ നിർവ്വൊടുചെയ്യാഞ്ഞതു അർജ്ജുനനിച്ചാൽ
ശകടദാസനെക്കുറിച്ചുന്നതു പെട്ടുയക്ഷകനെമിന്നിച്ചാൽ നിക
ട്ടുമുണ്ടടൊ നരവരന്മാർക്കു മക്കടമായ ഉളിതിരമെന്നുമ
നൃപതിനന്ദനൻ രക്തമഗ്രാസനം വിഷ്ണുതൊട്ടുമാന്നുമന്ത്രി
ക്ലെശിച്ചുമെ സചിവന്മാരൊന്നവൻ വൃഷലിപുത്രനെന്നുമെലം
കൊണ്ടുവസുമതിക്കധിപതിയാക്കിടിനാൽ അവഹിച്ചുതികൊ
ണ്ടുളളവൻ അധികാരം സചിവന്മാരിടെന്നാമെന്നതെങ്കി
നെ പലവിധമെവം പറഞ്ഞുവാക്കുകൾ മലയകെതുക്കൊട്ടിങ്കി
ൽ വാങ്ങിട്ടും പ്രിയസമീപനൊരുവെക്കിടിനാൽ പ്രിയസഭൈ
ദ്ദ്വാര്യെയതിച്ചിലെ വണ്ണം കനന്ദനൻ പ്രതിജ്ഞയെക്കിട്ടും
വനംഗമിച്ചിട്ടുമമാത്യനിങ്ങാലം ഒരുപലമെന്നൊന്നറിഞ്ഞു

ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞു ദ്രുപനൊടുര ചെയ്യുന്നവൻ അതു പറവാനൊന്നില്ല
മംദ്രുപനെ മതിയാൽ യാനെത്രകന്നിട്ടുന്നെ ഉം തെളിക്കുമെന്നുള്ളൊ
ടട്ടു ഇതുകൊണ്ടുള്ളിവാമെന കണ്ടുതന്നില്ലെ മൂപ്പുപറഞ്ഞു നാനാ പശക്കടന്ന
സനമമാരു നൊടങ്ങിപ്പൊടെന പറഞ്ഞൊരെന്റെ ഞൊന്നിക്കല്ലി
ല്ലിതിഹഹത്രുപ്പിച്ചാൽ അകൽപ്പുമെന്നുള്ളനൊരുക്കാലമാ
ത്തുൽ ഉണ്ണകംതത്തെ പെരിക്കയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലൊന്നൊന്നു
ന്നെ ഇങ്ങിനിത്തൊലും അതിനകാശം പെരിക്കയുണ്ടല്ലൊ
മതിയിൽ മനൊരൂന്നിനക്കയും പൊന്നുതന്നിലദ്രുപതികല
മിത്രകാലം പക്കലിരുന്നും വന്നിപത്തിക്കുന്ന ധത്തെ ഇങ്ങിനെന്നു
നൊടുക്കിയാക്കും നരപതിക്കിലധിപതിയെന്നുൻ പൊറുക്ക
മൊദംഗം വരുത്തുന്നത്ര ഇക്കരക്കു മൊവാനെത്രനമത്തെ
കരുൽകല നാന്റ നൊക്കുപട്ടിയിൽ ഉക്കടുമക്കൊപ്പിച്ചാൽ
പൊരുതെന്നാകിലും പ്രതിജ്ഞ ചെയ്ക ഇല്ലിതിനുന്നെ വണ്ണി
മതിപ്രയത്നത്തൊടെ ചെയ്തു ഒപ്പിന്ന ഉപദിഷ്ടിപെലം കൊണ്ടും
ടന്നാനക്കാലം അതിപൊലെ ഇവിടെ പതിനൊന്നു മൊസമാ
ക്കനവെണ്ടുതത്തമണ്ടെ തിന്ന നാശ ഞെത്തിന്നു ശക്തിയും വിളക്കു
ണ്ടെല്ലൊ പറഞ്ഞതുതൊക്കെ അന്നു ചെയ്കനൊന്നു കരഭക്ക
അതിക്കമരുത്ത രാക്ഷസൻ തിവളുന്നു മടവകാലപട്ടും പരിമ
ച്ചുക്കെട്ടുതിലുസന്തൊഷത്തൊൽ. മിദശ്യനായദ്രൊഹരാക്ഷ
നെന്നെക്കുവും മതിഭ്രമമുള്ള ഇപൊനൊടുപൊന്നാൽ വരിക്ക
ന്നക്കെന്നാക്ഷസനൊന്നുതൊള്ളുവരു മതിഭ്രമമെന്നുന്നുന്നു
ക്കട്ടാനെ വരുമൊമാകിമന്ത്രിപ്രവരനൊടെന്നു സന്ദൊനെ
ദുഃവനടങ്ങിപൊലെത്തൊനു പരമാത്മനാമക്കിയാമ്പക്ക
യെന്ന ഭക്തിയിൽ ഭിന്നനൊന്നവനം ചെയ്യുന്നു. പരമാനന്ദം കൊണ്ടു
ഫലരഭക്തൻ പറഞ്ഞു യാത്രയക്കമരുത്തനൊടെല്ലാം. ഇതന്ന

Mal. visits
Rev.

[illegible]

അപ്പനരപതിക്കിൽക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നൊരു നരവരന്തന്നാൽ അവർക്കു
ണ്ടുസൂചിപ്പിച്ചകാലംതൊ പതിയെന്നുപറയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിട്ടുമല
യക്കുത്തൻവചനംകൊണ്ട കുലമന്ത്രിതന്നെ പറഞ്ഞൊരിങ്ങിനെ
അത്രപരിക്കപ്പിച്ചിരിക്കുന്നവിക്കൽ ഇക്കാലംതൊട്ടിൽപ്രജകളുടെ
ആചെമന്ത്രത്തന്റെപ്പോവിധമറിഞ്ഞതായും. മറിച്ചുനന്ദനെക്കുറിച്ചു
അനുരാഗം വിലക്കുവിനെന്നുമെന്നു തന്നെ പാർത്തുൽവിലക്ക്
പത്തിന്നു ധനൊക്കൂട്ടു ർതചരിത്ര ദൊഷംകൊണ്ടനുരാഗങ്ങ
ളം നിരക്കുമെന്നുളളതിരിക്കുന്നൊന്നിലനവധനന്ദുരാഗിക്കു
മെന്നുള്ളൊരുപദെശപ്പോനരവരന്മാരെയെല്ലാം കുലഷെദ്ധിച്ച
തന്നെക്കുറിച്ചിപ്പിച്ചെമ്പം വരുത്തുന്നത്രമനുഷ്യവർഗ്ഗം ഒരുത്തരി
ല്ലെപ്പൊ പരിപാലിക്കുന്നനുഷ്യമെന്നുമാത്രമിച്ചുവാഴുന്ന
അരിവധത്തെപ്പോലൊരുതമ്പട്ടെക്കെന്നപരിഷപൊട്ടുകാരെന്ന
ഭൂവിലൊക്കപ്പെമന്ത്രത്തെമെന്നുഅത്രക്കിച്ചുവരെന ക്കെങ്ങിരിക്കുമാ
ശ്രുക്കിച്ചതിനുപെത്തെ അവസ്ഥഇവട്ടുമിരിക്കുന്ന ത്രപെക്കു
ത്തതെന്നാക്കിൽ കഴിവുണ്ടൊക്കുവൻ ഉരത്തെമുത്തന്റെവച
നംകൊണ്ടുകൊണ്ടിരിച്ചുപറ്റുതന്നെയനുഭവിക്കുന്നതിൽകുലവ
ക്കുരനെമെമൂത്തമവെറാസവം വിലക്കമെത്തിൽ മെപരക്ക
നത്തെന്തൊ പലവിധങ്ങളെ തിരിക്കപ്പിലെക്കുൾകുലവെത്തിന്ന
ക്കുരനെപ്പിത്തത്തന്നെ കലവറ്റിന്നക്കുതന്നെപ്പിനെക്കിലും
പലവിധങ്ങളെ തിരിക്കിലുംമെന്നുള്ളൽ ധനൊക്കൂത്തന്നെത്ത
ഇച്ചുവെന്നാക്കിൽ ഇരിപ്പൊരുവനെസമീപനാക്കിട്ടും സമി
പതിപ്പെന്നവരിക്കെലുമവൻതിണ്ടുനയംകൊണ്ടുസമനു
ക്കുക്കളെപ്രയത്നംകൂടാതെതിരിക്കുസാധിക്കുമാൻനയത്തി
ൻകെന്നുള്ളനെന്നറിക്കുമനസ. തിരിക്കുമെൻപൊരുന്ന

നരപരന്മാരെക്കൊണ്ടൊന്നുകൂടെ ആകുന്നതിനെ സാധിക്കും. സഭയൊ
ഷത്തൊന്നാകുന്നതിട്ടും മൈത്രസഭയൊടു ചെർപ്പിക്കുന്നു
ന്നാക്കിലൊ പൊടിക്കുന്നെന്നു തുണെച്ചുകൂടാതെകൊണ്ടുംകൊടു
ത്തിട്ടൻറ ഫലംപൊലെയും സ്ഥാനസ്ഥാനായ ചെറുപ്പിള്ളത്തെൻറ
ജനനി ചാൎത്തുള്ള അവസ്ഥപൊലെയും പരിക്കരിന്തിയൊമതെന്നുള്ള
വസ്തുവില്ലെന്നിതിക്കു ഭൂമിപാലകരിപൊമതെന്നെ. ഗ്രന്ഥത്തിന്നാംട
വാൻ പരത്തെത്തൊക്കവെ തിന്നുകുന്നൊ നെന്നു പരമാൎത്ഥത്ത
ന്നെ ഖനെക്കൾത്തന്നെ പിരിഞ്ഞവനൊടു രണ്ടുടനുടയവൊരു
ജയംവരുമല്ലൊ അതിനെത്തു മെയ്തവിക്കപ്പെട്ടില്ലെടൊ ക്ഷിതിപ
തിക്കുലമക്കടരത്തനെ പലവസ്തുക്കൊണ്ടു നിറച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു
ബലം ഭയാനകം തിരുപിനെക്കാളിൽ കരുത്തുള്ളൊരു പടക്കുന്ന
തുണ്ടാകയും ഭരിക്ഷത്തിനതാനൊരുത്തനാകയും കരബലം ഭയാ
നധിക്കമാകയും നിര മുളനന്യ തുണ്ടാകയും പ്രതിപക്ഷത്തിലെ
ള്ളവർകളിൽ മിലർ ഇതുകാലമൂൎത്തിയെ പരിക്കയും ചനെക
നന്ദനനധിക്കാരം ചെയ്യുവിനെന്നിമെനൃത്തുനൊടിരുന്നു
കൊണ്ടും അപതിചെമരിക്കുണ്ടാകയും നവ നന്ദന്മാരുന്നരവ
രന്മാരെൻപൊരുത്തെത്തുരാഗം പ്രജകൾക്കുള്ളവരെമദത്താലെ
തന്നെക്കിടക്കയുമെടൊ ഇവവില്ലാമെവം പരിക്കൊണ്ടിരിക്കു
ന്നതവക്ഷയം കരതലഗതമല്ലൊ. മലയാളത്തുപുരത്തുകെട്ടു ചൊ
Desired to march the next day ~ Sat.
ന്നാൽ കലഹത്തിന്ന നല്ലവസരമിക്കൊണ്ടു പടപുറപ്പെട്ടുവരി
ന്നൊരുദിനം ഇടനെക്കിട്ടുപുറപ്പെട്ടുകൊള്ളാം നരേന്ദ്രനെ
മിത്രത്തിന്നുൾ നമ്മുത്തനാകുന്നെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടും നട
ന്നുഭാഗ്യത്താലെന്നന്നാനമൊരിടനെ ചെന്നതൻപുറപ്പെ
ട്ടീടിന്നാൻ - ഗിരിനദുത്തരവൻ ഗമിച്ചനന്തരം കരുപുരത്തെ

1351

ചിന്തിച്ചനന്തരം മലയകെതുവിനാൽ ക്ഷപണകന്തന്നെ വിളിപ്പിച്ചു — The astrologer considers the day for the expedition

ജ്യൊതിഷപരിജ്ഞാനി വിദ്യയുള്ളവൻ ക്ഷപണകന്താനൊട്ടു മ

ലയകെതുവിനാ അമാത്യരാക്ഷസൻ പറഞ്ഞുവന്നതാൽ ഭവാനെ

ശം കൊണ്ടുവിരഞ്ഞുചെല്ലുവാൻ പുറപ്പെടുകെടൊ ക്ഷപണക — 57

ന്താനതുമതുക്കൊട്ടെനെരം കപടമുദ്രയും ധരിച്ചുടനൊടെ പുറപ്പെട്ടുമ

ന്ത്രിപ്രവരൻ വാഴുന്ന പുരത്തിങ്കിനാൽ കപടയൊഗിശൻ പ

രമബന്ധുവായവനെ കണ്ടുടൻ പരമാനന്ദം പൂണ്ടമാത്യരാക്ഷസ

ൻ ഇതുന്നാളെന്നു പറഞ്ഞവനൊടു പറഞ്ഞാനിങ്ങിനെ

ചിന്തിച്ചതെല്ലാവരെണമെന്നിൽ പുറപ്പെടുവതിനൊരുദിനത്തെ

നിശ്ചയിപ്പാൻ വിധിജ്ഞൻ ഭവാനെന്നെ ചിന്തിച്ചതുകൊണ്ടിങ്ങു വന്നതാ

നം നിരത്തിനാൽ പാരലെടുത്തതെല്ലാം വെക്കാനൊത്താരെന്നെരമു

ണ്ടി ചിന്തിച്ചു പറഞ്ഞിതു മന്ത്രിപ്രവരനൊടവൻ ഗുണനിധെ

നന്നായി ചിന്തിച്ചു നാം ദിനമൊന്നായി പ്രയത്നമല്ലൊ തിരി

ഞ്ഞു വന്നുമപരാഹ്നത്തിൻ തന്നെ തിരുമുല്ലത്തിൽ തുടങ്ങും പാവ

ല്ലൊ അഭിഷമാകുന്ന തന്ത്രിക നക്ഷത്രം ധനുവല്ലൊ രാശിയും പു

പ്പെടുവാനും ബൃഹസ്പതിവാരമതു തന്നെ പാർത്താൽ മഹാബ

മെറുമിട്ടിനത്തിനെനൊരവും അത്രികലഗ്നത്തിൽ ബുധനാകു

ന്നതും പരമമാണെന്നുള്ള പുരിച്ചുമാകുന്ന വടക്കെ തെക്ക ദക്ഷി

ണദിശി ചൊവ്വ വൻ പടക്കന്നു വന്നാൽ ശക്തിബലം വെണ്ണം

ത്രയമാം ശുഭയൊഗവുമുണ്ടാക്കും. അഭിമതനാൽ കാം ഗുരുസെന

ഗ്രാപ്ത്യം അതിലൊട്ടു ചൊരിയ ചൊല്ലെന്നു ഗുരുസെനനി

യൊഗം പെരിക്കനന്നല്ലൊ അത്തിരുമിച്ചാലതു തന്നെ

കാലത്തിൽ മുട്ടിൽ കൊണ്ടു പുറപ്പെടുന്നാകിൽ ജയം കൊടുക്കലക്കാ

ക്കുന്നതും ഭാഗ്യപ്രതിയൊഗികളെപ്പോലെ തന്നെ ക്ഷപണകനെ

വം പറഞ്ഞതുനെരം കപടം കൊണ്ടു പറഞ്ഞു രാക്ഷസൻ — Rax. objects

മതിഭ്രമം കൊണ്ടൊ പറഞ്ഞുവാരെന്നായി ... കൊ

ഉണ്ടൊരു പന്തുവിട്ടു പടക്കു വാരെന്നായി പുറപ്പെടുകെന്നു

The astr. irritated will not consult with others.

ടെ കൃതിനെ ഉള്ള പറയുന്നതിന്നപ്പോൾ എത്രയോ തന്തിന്നതി
ത്തിലമരവും ഗണിതക്കാരെയും ഇരിക്കുമാറുണ്ട്. അതു പറ
ഞ്ഞപ്പോൾ ക്ഷപണകന്റെ അരികിൽ കോപം കലർന്നരുളി
ച്ചെയ്തു. ഒരുത്തരെയും അതിൽ ഇരിക്കുന്നതില്ലെന്നില്ല
മെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാലും. എന്തെങ്കിലും ഉപക്ഷം. ഇരിക്കു
ന്നതിന്നപ്പോൾ ഇന്നിങ്ങനെ പിന്നെ പുരന്ദരപക്ഷം പലതൊ
ഴുതൊന്നരിക്കുമിപ്പോൾ അതിന്നപ്പോൾ ഗുണങ്ങളെ രൂപാന്തരിന്നു
ള്ളതാൽ ആരയക്കൊണ്ടുള്ള മിത്രമിത്രയിപ്പോൾ മിത്രവൈരിക്കെ
ലമിത്തുവെയ്ക്കുന്നതാൽ ആമിത്രനായെന്നു പരുഷമൊഴി
ച്ചുന്ന ക്ഷപണകനൊടും പറഞ്ഞു രാക്ഷസൻ അലമലന്തി
ന്റെ പരുഷവാക്കുകൾ കലഹിപ്പാലെ ഉള്ള ഫലമിത്രമി
ച്ചുവൽ കലഹിച്ചില ഞാനെന്തുതന്നൊടെന്തും ഫലമിതെന്തെ
ഉള്ള കല ഹിപ്പാലയൊ പരുഷമിങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊടിച്ചു
മിത്രമൊഴിയെയവൻ ക്ഷപണകനെന്ന് പെരികിൽ ഞാനി
ങ്ങും ക്ഷപണക്കുമിക്കു പരമിതിയുമെന്നറഞ്ഞു രാക്ഷസ
ൻ പെരുകിരണനെപ്പൊഴുതന്നെ അന്നേരം പുറപ്പെട്ടാലിങ്ങനെ
ഴിച്ചുമെന്നിനാൽ എന്തെല്ലാമിതിനിടെ ഉള്ളവൻ താനെന്ന
ങ്ങിങ്ങനെ തുടർന്നു പറഞ്ഞുമെല്ലാം ഫലമധുര ഗുണങ്ങൾ
പകർന്നു പലതരം ഇക്കിളിച്ചിരുന്നു ഗുണമായമന്നൊ

11. രാക്ഷസവചനം.

114 – 137

അഖില ഗുണഗണങ്ങൾക്കിടമായിരിക്കുന്നൊരു
മെത്രെ നന്ദവിരുദ്ധസാരസ്യരൂപമെ ദൈവവശാൽ മധുരമ
ധുരചെവിയിലിനിക്കുകൊണ്ടുള്ളൊരു താപം കെട്ടുപോയിരിക്കുന്നിത
നായെങ്കിലും മധുരമൊഴിമണികൾ മമമനസ്സിൽ പതിക്കയില്ലെടൊ
മനസ്സിലുള്ളെല്ലാമിതാമതിന്നായം ദുഃഖകരമതിൽ മമ പരിമി
നൊടുവില്ലായാൽ കേളിയെയും കഥയൊല്ലെടൊ ശാരികെ മധു

1851

രതരകദളിഫലഗുളമധ്യസ്ഥിതാദികൾ മാറ്റപ്പെട്ടൊന്നിനെക്കൊള്ളുന്നതിന്നി
ടുവൻ നരപതികൾ ശർമ്മക്കൂടമണിമലയക്കൊത്തുചുംനീതിമാനായുള്ള
രാക്ഷസമാത്രനും നരികളൊടുപൊരുവതിനു കരുതിമെനവിടുവൊ
രാമൊദമൊടുകൊണ്ടുവെക്കുകയൊക്കുന്നിക്കിളിക്കളുമുടയൊഴുക
കാതകളൊടു ചൊല്ലിനാൻ കെട്ടുകൊണ്ടാലുമെങ്കിൽ പറഞ്ഞിടു
വൻ ഭയരഹിതമൊടവിപുലബലമുടയരാക്ഷസൻ ദ്രുപതിശങ്കിള — Rex. sets out on his expedition
തെത്തുമതിയാതെ നരിനൃപതിയുടെനഗരിതടഭിത്തിപൊടിയാക്കു
വാൻ ആശുപടകളൊടുകൂടി പുറപ്പെട്ടാൻ മദകരികൾ തുരഗങ്ങൾ
പെരിയരഥപങ്ക്തിയും ഖഡ്ഗഗണങ്ങളും കാലാൾപടകളും നരസി
മുസലപരശുമുഖവിവിധതരശസ്ത്രങ്ങളും കലർന്നിട്ടുള്ളുള്ള
ഷിരന്മാരും രണമതിൻ വിരുതുടയനെഭയശങ്കടപ്പിരനും നിണ്ടുതി
വൻരുളപാരസീകന്മാരും ചതികൾ തിമത്തിനൊരുസ്തടപര
ഷിരനും ചഞ്ചലമെന്നിയെ ഭദ്രഭടാദികളും ഗിരിനൃപതിനെയാന
ബെസുകളാകിയ ഗംഭീരതയുള്ള പഞ്ചൊത്തരങ്ങളും നരവര
നസന്ദതമൊരുസമിവവരനായതിനീതിമാനാം ഭ്രാതൃരാജനെ
ഷിരനും ഉദധിയൊടു സമമിയലുമതിയ സെനാധിപൻ ഉന്നതനായ
ളുഗിപെരസെനന്മാരും പുനരപി ചശങ്കടമുഖപെന്നിധ്യാനം
കാദികളും പാറ്റെ പരന്നുള്ളകാലാൾപ്പടകളും നിഷ്ഠമനസികലരു
മൊരുശങ്കമരപ്പുറാൻ തീർത്തോൻ രാക്ഷസനെന്നൊരു
ദ്രുപനും ഒരുകനകമിളലമയരഥഭൂമികയെറിനാൻ കാലപൊ
ലെകലകലനെന്നൊരു പാളുമായി മദസലിലമൊഴുകിനൊരുക
രിമുഖത്തിൽ വിളിച്ചുമായി മന്ത്രികളൊത്തമന്ത്രാനന്തരമെറിനാൻ
നലനിനൊരുപരവപടഹമുഖവിവിധവാദ്യവും തിലവട്ടങ്ങളും
വെണ്ണാമരങ്ങളും കൂടതഴകൾ കൊടികൾ വില നിരുക്കുകളുമൊ
രൊരൊരുക്കുകൂടെ തിങ്ങിനിൽക്കും സംഭൂരക്കോലവും പുഷ്പങ്ങളും
തകുമിലപ വെച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുവെമ്പം തിരിങ്ങളുള്ള
ചാരക്കുന്നങ്ങളും ഉദധിയൊടുസമമിയലുമൊരുപടയുമായി

ളർക്കൊട്ടുപറഞ്ഞുവരികയുന്നാരണ്ടു. ഇങ്ങിനെയൊരുപടനടുവിൽ വരുന്ന
മൊരുപുത്രിയും ഇന്ദ്രലോകത്തൊളമായുള്ളതൊന്നാക്കുന്നമദങ്ങളെ
കൊണ്ടുനടന്നമലനിന്നതെന്നാദരവും കാളകളെത്തുള്ളവെച്ചാരതെന്നാദ
വും ഇതിനിമിഷം തന്നെനടുവിനൊരും പടങ്ങിൾ ശന്മാരുമുള്ളമലയ
കേതുപ്രഭു ആസമയത്തെ ഭൂമി ചെന്നാപടയാമധിക്ഷേപങ്ങളെ
ലും ആത്തിമതമിന്നാൻ. അവിലങ്ങനമവതിപ്പതിയുടെ ഉഴവലവും പുന
രാവാസശാലയും കെട്ടിയമതിന്നാർ. അതുപൊഴുതിലെ മമലയകേതു

Bhag advises Mal. to admit none into camp without a pass (43)

പാർന്നതിനൊടായുള്ളവെന്നാൻ ഭാഗുരായണൻ മന്ത്രിയും അചലദത്ത
നയഗുണാധനെസദനസാംപ്രതം ആത്മനക്ഷത്രങ്ങളൊന്നകല്പിക്കയുംവെ
ന്നൊരുവനിഹ കടകത്തിൽ നിന്നെഗമിപ്പാനും ആരൊരുത്തനെ
യിങ്കൽപ്രവേശിപ്പാനും മമത്തുടെ മുദ്ര യുതപാത്രതയാമന്ന
വർമുദ്രവാങ്ങിക്കൊണ്ടുവെണമതിന്നാലും. ചണക്യനുത
കാവടമതിവാനതുതാങ്ങൾ ചെയ്യാന്നെങ്കിൽ പിന്നെ വിങ്ങമതിന്നാലും
ചതിക്കുത്തിമതവുമൊതുചണക്യനുതമിപ്രവൻ്റെരയാക്കുന
ആൾനടക്കുന്നതുങ്ങുകൊള്ളു. അതിലൊരുവിദ്യവൻ്റെ
ത്തിലനിക്കിലുള്ളവരുതന്നാം നുക്ഷമിപ്പിക്കണം.
ഞങ്ങൾസമീപവലനമിതിങ്കലുപൊന്നാലുവൻ നിന്ദിച്ചു
ഞങ്ങൾസുഹൃത്തുമഹാമതെപിരമിനൊട്ടുകടകത്തിൽ രക്ഷിക്ക
നിന്നനിമിഷനാനിവ്യാക്ഷണെതിയൊഗിക്കടൊ ഇഹമ
മത്തുടകുരുവിതന്നപൊയ്ക്കിട്ടുപൊക്കിന്നനിമുദ്രകൊടുത്ത
വരപൊൾ. അചലദത്തനയഗിരമിങ്ങിനെകെട്ടവൻ
അത്യന്തിവ്യാക്ഷണനൊടുവമരചെയ്‌വാൻ കടകമിതുകതിവി
നൊട്ടുകാത്തുതെങ്ങിട്ടുവാൻ കാവൽക്കാരൊരുവരുത്തുമാക്ക
ക്കിനിതിരുവരത്തിൽ വരുവതിനമാതുഗമിപ്പാനും പത്രംമമ
ഭവാൻകണ്ടെയക്കാവർ ഒരുവനൊരുപദ്യത്തിലിഹമുദ്രയും
കൂടാതെഗമിക്കിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടെന്നാലും അവനമഥസമി
പനൊട്ടുകതിവിനൊട്ടുചൊല്ലിനാനന്തരമിപ്പിടിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു

നാം. തദനു സത്യവതി ശുഭമായുള്ളക്ഷിതിന്നൽ ധീരനാകും ഭാഗുരായണ Bhag reproaches & excuses himself
നീതിമാൻ അവനമലഹൃദയമനസി പാർത്തുകൊണ്ടിതിന്നാൽ അരുതാമല
യകേതുകഷ്ടം ഇനായകൻ മഹിസത്തമ മധികതര വിശ്വാസമാന്തരാൻ 59
മാറിപ്പുമമാത്യൻ നാശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാൻ ഇവനെന്നിഹ ഹവിപെരിവചരി
ക്കുന്നതൊരിന്നെത്രയുമപരാധിയല്ലെൻ ദുർന്നയം പെടുമോ ചണക
സുതവചനമിതു ചൊൽകിലതെന്നെങ്കിൽ ചഞ്ചലമില്ലവനെന്നെന്നും
കൊന്നിട്ടും വിധിവിധിനിത്തിരുമലയകേതുവിന്നെന്ന വിചാരൽവി
ചാരിപ്പൂരക്ഷിപ്പൂതാനെ. തദനന്തരം സചിവനെ വിളിപ്പൂടൽ കൊള്ളുക
നം താല്പര്യമുള്ളതൊന്നു ചൊല്ലിനാനതിന്നെ നയവിനയവിപുല
ഗുണമഴ കൂടയ രാക്ഷസൻ നല്ലൊരുമതിയെപ്പിലെന്നശങ്കയാ നൃമ
പമമമനമുത്തി മഹിമതാനന്തരം സന്തോഷസ്വരാജ്ഞനായതു
മന്ത്രി വിവിധനയതിലയനിഹ രാക്ഷസൻ നന്നാം വിരാജപ
നിലെ ഭക്തി വിശ്വാസത്താൽ നിവിലനയവിശദമതിമെനുക്കുന്നാ
മുന്നവൻ നന്ദവംശൊത്ഭവനെ നന്നിരുപിച്ചും ചണകസുതനൊ
ടുസപദി പെർപെടുവന്നതന്നെ ചെന്ന സെവിക്കയൊന്നല്ലൊ
ടെന്നതെപ്പൊഴും പല വചനമിതി മലയകേതുവരന്നതെപ്പൊഴുവരു
ചൊന്നാൻ ഭാഗുരായണനമത്യും കപടസചിവരുടെമതമെ
ങ്കിലെന്നരൂപത്തിങ്കൽ നെപൊരുമതിയുന്ന സാമ്രാജ്യം കനുമ
ഹതിവതിമിനൊടുവരുന്നമകളെ പൊക്കപ്പെടുന്നൊരന്യയൊഗത്തെ
ളൈതിനാപത്യാവു. അവർക്കിപ്പലപ്പൊഴിതിപന്ത്യമകളിൽ
തരാതെതുമതിയാതെ പാരിക്ഷിപണെങ്കൽ വിലകുന്നതിങ്കൽ Nap asks for a pass
ഇക്കുടനുഴറിവന്നാദരാൽ ചൊല്ലിതിന്നൽ ഭാഗുരായണനൊട
വം. നൃപസചിവനതികമമമുദ്രയെന്നുതരം നല്ലവക്കുന്നുമിതിതൊ
നിൽ പൊകുന്ന ക്ഷപണകനൊടു ചൊല്ലുകസചിവനതൊ
കിലുക്ഷിപ്പുമമാത്യൻ പെരിയ്പുവിക്കയൊ സചിവവര
നതിയെ രാക്ഷസാമാത്യനെ സെവിപ്പതൊക്കയെ ചൊ

ത്ഭുതത്തിന്നുവൊ. ഉഴറിക്കവന്നപ്പൊഴുതിലവനൊടുരചെയ്യുന്നു

ഉന്നതമുന്മത്തരാക്ഷസനൊട്ടുമിന്നെന്നുപാൻവിവിധഗുണഗണസ

മ്പന്നചൊല്ലുതിൻകാരണം വീരാവിശെഷിച്ചുചൊല്ലുവാനില്ലെ

ത്രം പ്രണയമിഹ പെരുത്തുമിത്രങ്ങളിലപ്പൊഴും മിന്നയെ

ത്തിരക്കൊരുമിന്നെന്നുപാൻകാരണം നിരഭൊടധപദകത്തിന്

കാരണമെന്തെന്നു വിശ്വസിച്ചുവൽ ചതിച്ചിട്ടുകളഞ്ഞു ഞാൻ

പദകിൽ മമമരണമിഹ ഞെട്ടിക്കൊണ്ടൊപാർത്തുവൽപറഞ്ഞു

കൂടായെന്നവന്താനും അതിന്നുവിഷമതചെറിക്കയുണ്ടെന്നാകി

ൽ ഞാൻ ആദ്യന്തമിക്കമിക്കുന്നുമെങ്കിലൊ അധസന്ധ്യ

പരവചനമിങ്ങിനെ കേട്ടവൻ അന്തരമിന്നിച്ചുചൊല്ലിനാന്

ങ്ങിനെ പദവത്തിനുദയമിതുടെ മുന്നിൽ ഞാനെന്നവും ജീ

വിച്ചുണ്ടൊ കൊണ്ടിച്ചൊരുമടക്കുന്നുഭയമതിന്നിൽ നിമമ

നഹി ചൊല്ലുകതിയെന്നു ഭൂപതിതാനുമവനൊടുചൊല്ലി

നാൻ ഭയവിവശഹൃദയനവനിങ്ങിനെ കെട്ടുകൊരുബ്രുവന്തെ

മുന്നിൽ നിന്നിങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ ആമിരത്തരുവന്നുമധുര

മാതുവുങ്കിങ്ങാൻരാക്ഷസനായകൻരമിത്തമാകുന്നുമ്പൊ

ളുവിഷവിഷമകലവിതരയായൊരുനാരിയെ വീരനാം വന്നുതരുണ്ടെന്നെ

ഞാൻ പൂവാൻ കരിനതരഹൃദയനവനെന്നൊട്ടുമരെനാളകാലും

പരഞ്ഞിരിക്കിച്ചുകശമലൻ ഗിരിനൃപതിവരനെന്നിങ്ങിനെ കൊല്ലുവാ

നിങ്ങിനെ കുന്ദവിഷപ്രയൊഗം കൊണ്ടിനിഞ്ഞാലും ഷപനെ

ഗിരമക്കിനിമിങ്ങിനെ കെട്ടുകൊരുക്കൊണ്ണിശനായുളള പ

ദ്മനന്ദനൻ വ്യസനഭരഹൃദയമൊടുനയനജ്ജലവും ചിന്തയി

ചെക്കയിരൻ പ്രലാപത്തുടങ്ങിനാൻ ചണകസുതഹതകതി

ഹിമമജനകനെ ക്കുലചെയ്യത്തെന്നൊ നീ രുന്നെന്നെന്നാലും

ഞാൻ അതിനിലൊരുപരമതരംസുവാക്കുന്നൊന്നൊന്നു

ചൊചിക്കയുമെക്കും തൊനെ നിവിധമിതിജ്ജനകനെ

1851

ന്നിരിക്കുന്നെന്നിട്ടുന്നതിരന്നെയാശ്വസിപ്പിച്ചു സചിവനും ക്ഷമയനെ
ഗീതമിനിക്ഷമി ഹന്തെക്കുന്നൊക്കുകാടുവാൻ ക്ഷൊണീപതെക്കരെത്തെ
ത്തിരിക്കൊള്ളും (ഗിരം) തദനന്തരവനൊടുരചെയ്താൻ സചിവനെന്നെൻ
ത്ത്രന്തൊൻ വിന്നെയും പാഴും ദശാന്തരെ തവചലതയപരനെ
ഉപന്നായത്തെക്കുന്ന ഒതന്നാക്കുവാണെങ്കിലെന്നൊടതിരുതി
നാമിപ്പിരപ്പിനൊടു നഗരമതിൽനിന്നത്തൊടു നാൻ വെഗമൊ
ടൊടിത്താനിത്തളപൊന്നിടിനെൻ തവ ഹമ്മിപ്പിടെ വിപശമൊട്ടു
വന്നൊരനന്തരം തത്ക്ഷണം രാക്ഷസനെന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ
ഒരുപൊഴുതുമൊരുത്തരും അറിയാതെ ഒന്നരണ്ടു പെണ്ടത്തു
ന്നിയെന്നറിഞ്ഞൊഴും രണ്ധരണിയതിൽനിന്നൊരാറ്റി
ചാരത്തൊക്കുരണ്ടും രഹസ്യമതുത്തുപൊരുമെന്നരംധരത്തെപതി
മക്കടമതിൽമെനക്കുന്നെത്തൊക്കുവാൻ ദ്വിരാപരത്തെപ്പിപതിതമാകി
വെണം കുടസ്ഥിതിപെരുകിന കുമതി രാക്ഷസതിങ്കലെ കുതസി
തമാമിപ്പുരത്തെരുതെക്കുന്നൊൻ തവകുന്മയ പവനമിതുചെ
ക്കുന്നെന്തിനം തങ്ങതിലുണ്ടൊകൊരാ ഇപ്പൊത്തിങ്കൊട്ടു മിത്ര
തരുതി ഗിരി ഭൂപതിയെ കുലചെയ്യാൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തമെ
ന്നൊക്കറിവുണ്ടൊരു മമ വചനമിതി സദസിക്കെട്ടുകൊണ്ടിന്നുമാ
തിച്ചുപൊന്നാൻ കുപിതന്നായെതവും തത്തിനപനരതിപ്പിതി
മമെന്നവരുന്നതിൽത്തുതുനീലൊനെക്കൊടുക്കയെന്നയൊ
ട്ടിടിന്നാൻ തത്തിന്നദിതിതിയെമമഗതികുതിനാതിയൊരുത്തു
ത്തുതന്നിട്ടുക മുദ്രാം കൂപാതിയെ അധസചിവപവരന്മതിരു
തുകമൊട്ടു ചൊല്ലിനാൻ തദ്വാക്യത്തെ ഒത്തൊടുക്കുവാൻ മട
ക്കമൊവനെ കാസ്തവഹതതിതുതെച്ചുതെന്നതിങ്കളനെ
പിതതിത്തിരുതതിരുപിതത്തിലിതിന്നെ സചിവനെക്കാനമക
പൊഴുതു സചിവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ ക്ഷമിക്കുകെട്ടുപെയ്ക്കുമൊ

& of another plan of killing the King

ചാണക്യബ്രാഹ്മണൻ മിത്രത്തൊടുകൂടെ ചതിയെ പ്രയൊഗിച്ചതില
ചിലൈപക്ഷികളാൽ ചാണക്യപ്രാമാണ്യൻ അവനെ ഉപസമി
പ്പനഭക്ത്രാം കൊടുത്തെയുള്ള സന്നാഹങ്ങളുള്ളതൊടുകൂടെനെയൊ
ഴിന്നാൻ കുടുമക്കളു മലയഹിതകെട്ടുത്തെങ്ങുവാൻ കാമ്യമിത്തെന്നെ
പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു ദുഃഖം ശത്രുതമലയകെതു പറഞ്ഞു പാതൊപമം
ചിന്തിച്ചുകണ്ടാലമാത്യനാം രാക്ഷസൻ അതികഠിനമരുന്ന
മൊരു ശത്രുതന്നെ ദുഃഖം അത്യന്തമൊന്നുമൊ നമ്മുള്ളതും സംഭ്രമം
മമ ഇന്നു കൊടുന്നെമിഹ ചിന്തിച്ചിതത്തെയൊരു മന്ത്രിപ്രവരനെ കൊ
ന്നവൻ പൊരയാൽ മമ ഇന്നു കൊണ്ടുകുമിഹ നൽകിയ പുത്രിഭവംമാ
ത്രിച്ചുപൊകുന്നതു ഉചിതമിതിങ്ങിനെയും ധരണിപതി ചിന്തിച്ചിതി
ങ്ങനെ ചിന്തിച്ചുപൊകുമ്പൊൾ ശിരസാ വന്ദിച്ചു ഭാഗുരായണനരചനൊടു ചൊല്ലി
ൻ സകലഗുണഗണങ്ങളുള്ള രാക്ഷസാമാത്യനെ സംഗ്രഹിച്ചു
കൊണ്ടുചെന്ന ചാണക്യൻ പലവുരു ചതിതന്ത്രങ്ങളെന്നൊടും
ചെയ്തുപൊന്നാൽ തന്റെ കാലമെന്നൊർത്തവൻ അരച
നൊടു രഹസ്യമന്ത്രങ്ങളെ ചൊല്ലിനാൻ ഭൊഗൈശ്വര്യ
ങ്ങളിലുള്ളൊരാശ്രയം അതിലനയമിതു നന്ദനാകുന്നവർ
കാണ്കെ അർത്ഥലാഭമൊഴിഞ്ഞത്തെല്ലാമിട്ടു നിശ്ചിതം
നെടുക്കുന്നു സർവാർത്ഥസിദ്ധിയെ അതു ഉദ്ദേശിച്ചതിനായ
നാശിച്ചുപൊൽ അതുമന്ത്രിസത്തമനിതു ചിന്തിച്ചു രാക്ഷസൻ
നിതിമാനായ ഉത്തമനെത്തുവനെ കൊണ്ടുതവങ്ങനെ അധിക
തര ശത്രുവെന്നൊർത്തവൻ താനെ കൊല്ലുവാൻ കാര
ണമൊർത്തു അതിനെന്നു നരാധിപ കൊപിക്കൊല്ലാ സുമതികൾ
ഒടുങ്ങുവതില്ലൊ ഞങ്ങളുടെ കീർത്തി രാക്ഷസൻ നമ്മുടെ ഇങ്ങ
മതികെ ശത്രു ഇന്നങ്ങളെ ജന്മത്തിൽ പൊരുവാക്കും കൊല്ലുകെന്ന
വൻ പിടിച്ചിരുന്നമൊരുമൊരു ശത്രുവാക്കുന്നതൊ.

Bhag. follows up the impression made on Mal., but begs for Rak's life

ഹന്തവൃന്ദലൂഷകൊണ്ടാഹരാക്ഷസൻ അരികിൽകുലമറുതിപെട്ടു
പൊരുളമമുത്തിനെ ആദരവൊടരികെത്തപെട്ടിടെണം അവൻമിഹ 61
തവമനസിതൊന്നപ്രകാരമാം അത്താനുളളംകെളിഞെങ്കിടാക്കൂട്ടപ
ത്തെപ്രിയസമീപത്തിൽ വിപുലനയമൊടുരചെയ്താളംദ്രുപതിക
ട്ടും സമ്മതിച്ചിടിനാൻ അഥചണെകനുതപരിലതിയന്ധ്യാ
ത്ഥകൻ ആദരാൽമന്ത്രികൊടുത്തുളളമാലകൾം ചണെകനുതമെമ
ലതിവിത്തപത്രമുമ്മുദ്രയും ചാതുര്യമൊടൊരുപെട്ടിയിലിട്ടുവ
ൻകപടമതിയിരവൊടൊരുകരംപെട്ടിയിൽ വെച്ചുകെട്ടിച്ചു
നത്തൊരുഭാണ്ഡമാക്കിട്ടുവൻകടവടിയുമുടമയൊടുകരമതി
ലെടുത്തവൻകളളനെപ്പോലെതാൻമുടുക്കുംകൂടാതെവിര
വിനൊടുകടകമതിൽനിന്നപൊയിടുമ്പൊൾ പാരിനടക്കന്നു
കണ്ടുതിരിച്ചാക്ഷൻ അഥസപെട്ടു ഭടന്മാർപിടിപെട്ടുസിദ്ധാ
ത്ഥകം അതുസാക്ഷാലും കരവും വരിഞ്ഞുട്ടൻ നൃപതിമന്ത്രി
വിനടുക്കലായ്ക്കൊണ്ടുചെന്നവൻ നായകനകായുചെയ്തു
ട്ടിട്ടനാൻ അതിങ്കൽനിന്നവൻമിഹമുദ്രകളുംകൂടാതെ അതു
ഹന്തമൊരുവാൾതടഞ്ഞുംവിധെനകരബലമെടപനെയു
ടനെത്തിച്ചിട്ടുപെട്ടികെട്ടുകിട്ടിയിത്തളളനെയൊന്നുവടനെന
ഹം അതുപൊഴുതുസമീപത്തൊടുമലയകെതുവുമാ
തുനിയൊരുമിവനൊടുചെയ്തനാൻ നൃപതിയിൽമിത്രി
സപെട്ടുകെട്ടുനന്തരം നീയിതുചെയ്തുംദോഷരായണനൊ
ദുഷ്ടൻകപടമിഹകരുതിയൊരു നീചനത്തെന്തടാകളളാ
നൊരുമനൊരുവന്നതിന്റെ ദൂതനൊ ക്ഷസമീപനൊടുചെന്ന
വനമിതിനെചൊല്ലിനാൻ സാക്ഷാലമാത്യന്റെ ദൂത
നരികിൽനിന്നവൻ അതുപൊഴുതുസമീപനവനൊടുചൊ
ല്ലിടിനാനതുനീമുത്തുമെനൊടുപറഞ്ഞാലെളുപ്പമിതൊക

Sith feigns to … away, to be carr… with the B I V (p. 8

കടക്കുഭവിത്തനപൊക്കിടുവാന്തനത്തിലെന്തൊരുകാൎയ്യംപറക

ന്നിതന്തിവത്തരമതിസ്വബലുസിദ്ധാന്തങ്ങളെയൊന്നാൻ-

ന്ത്യമത്തെകാൎയ്യഗൌരവംകൊണ്ടല്ലൊ വിഫലബലമുടയ

ഉപശാസനംപലംചമിച്ചുവെന്നെപറഞ്ഞെരെന്ത്കാൎയ്യപ്രഗൌരവം-

മത്രെഉണ്ണന്ദമതിനയച്ചുകൂടയസചിവന്തദാമന്നവന്തന്നൊന്നി

വണ്ണന്മുരളെകൊന്മതിലിലൊരുകപടമിവപെരുമാറിവന്ത

ന്റെമാനാക്കിലെന്തെന്നപൊരുൾസാംബ്രതം തത്തൊ

ഴുത്ത സചിവനൊടുചൊല്ലിടിനാനാത്തനീമാനാപ്പഴിച്ചുകൊ

ണ്ടിടണം തനിക്കുമക്കിമമിനമിമാനാപ്പിലെന്നവൻ ത

ത്രാന്തനീതിമാൻ ചൊരന്നനന്തരം സചിവനകമലനിലതി

രൊഷം കലൎന്നുടൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളൊടുചൊല്ലിനാൻ വി

ണ്ണനൊക്കും കഠിനതരമിവൎക്കളൊടുത്താധനം കൊരുത്തുചൊ

ല്ക്കൊട്ടുമിതനൊന്നമില്ലൊരുസംശയം മരണമിഹവരികിലുമി

തന്നെമാനാപ്പുമന്ത്രിപ്രവരന്മാൽ കാട്ടുകയില്ലെടൊ സചി

വനതുചൊല്ലുതമിപ്പൊഴെപ്രഹരിക്കെന്നധിൎഷ്ഠാക്കന്മാരൊടു

കൊപിച്ചുചൊല്ലിടിനാൻ തുലക്കുടമുക്കിനൊടെടുത്തധി

ൎഷ്ഠാക്കന്മാം താഞ്ഞിടുമിച്ചുടിക്കുടും ദശാന്തരെ ദുഃഖമൊടവന

ലറിദൃശമൊഴുക്കിതുധിരന്തദാദാണ്ഡപ്പുമെപ്പൊഴുഞ്ഞ

his breath is opened before Mal. ഞ്ഞുവിന്റെസചിവനതുസപദിതിക്കുകൈകൊണ്ടു

ടുത്തുടൻ സംഭ്രമത്തൊടു [illegible] ചിമ്മിടിനാൻ പനൊക്കന്റെ

കയടക്കുതമ്മുക്കും പത്രവും ചാത്തുക്ഷമൊടൊത്തുചൊമ്മമാ

ലകും തെളിവിനൊടു സചിവനപ്പൊഴെമ്മിൽക്കണ്ടെപ്പൊ

ഴുതെതിനെമൊദം കലൎന്നിട്ടുത്താരതാൽ ഗതിനുവതിന്ന

യനുടെകൈയിൽ കൊടുത്തിതുകാഞ്ചനമാലക്കുംവ

ത്രവും നരപതിക്കുമതുചൊല്ലുപത്രമെടുത്തുടൻ നന്നാ

12

[illegible] King reads the letter found

[illegible]

[illegible] 62

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] recognizes the [illegible]

[illegible] [illegible] as given by [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ഖ ത്രപൊഴുത സമീപനൊടുചൊ ന്നാനപന്താന്റം അകത്തുനിന്നി
ലത്താനൊമഹാമത്തെ അതിക്കുലയെപിക്കിതും നന്നൊടൊപ
ത്രവും അകത്തുനിയാതെ പാഞ്ഞുയതെളിനെ അടിക്കു
ത്തെട്ടുതൊടക്കുത്തിലെൽക്കുന്ന ത്രണൊരമാരത്തെന്ന പൃത്ഥ്വി
യൊക്കുമറിഞ്ഞാലും കുറിച്ചിതിവതിനുപത്തെച്ചൊന്നാക്കൊണ്ടു
ക്കൊറുമനെദത്രപത്മനാതെയുചൊക്കുട്ടത്രം കിമപിനപിനാപി
സ്വകപെപത്മനാഞ്ഞെല്ലും കണ്ടാലറിഞ്ഞതുക്കുടെകുറിവാചകം അത്ര
പൊഴുതു സമീപനത്തിക്കൊപം കലർന്നടന്നാത്രിസിമ്പാക്കിനൊ
ടഞ്ഞിനൊചൊല്ലിനാൻ ഹൃദയഗതമഖിലമിവതിന്നു പറവൊ
ത്രമാത്രപടിക്കൊണ്ടുടഞ്ഞിസാംപ്രതം അവന്നുമത്തിരുസക്കൊ
ട്ടുസിദ്ധാർത്ഥകത്തിനൊഅത്തിവത്തും പടിത്തുനിന്നാനനൊരം
അടിക്കുടക്കൊടെമിലടിക്കൊണ്ടൊരനന്തരം അക്കൊവിപവിപ
യെന്നലറിടിന്നാൻ അഖിലമപിപറവതിനിഹതുക്കൊള്ളുടെ
ത്താനക്കൊന്നുപതിയൊടൊക്കവെചൊല്ലുവൻ തദനന്തരപത്തെ
മതിനവനൊടുത്രചൊല്ലിനാൻ തായിക്കത്തിലുചൊല്ലിടുകപാ
ത്തകു ഉടലിലൊഴുകിനരുധിരജലമുതകടല്ലുവൻ ഉഷ്ണത്തിലെ
ദരംകരത്തുമുപത്തെ പദയുഗളമതിലധികഭയമൊടുനമിച്ചുവ
ന്ദ്രുപതിമിഴിനൊടിഞ്ഞിനൊചൊല്ലിനാൻ അഭയമിഹത്തിക്കു
മമപറവനമിലുമ്പൊടൊഅക്കൊ കൃപാം മൈധകാത്തതുക്കെ
നമെ അവമിലത്തിക്കുന്നെചൊട്ടുപത്തെലയക്കെത്രവും അ
ക്കൊ ഭയം കൊടുത്തുചൊല്ലിടിന്നാൻ സ്വകപഭയമിഹക്കിമപി
നമിപരകസർവ്വവും സത്യഭാഷണനക്കൊന്നിയറിഞ്ഞാലും
തൊഴുതപെനമത്രപൊഴുതുകുപനൊടുപറഞ്ഞുതെത്രമത്തിൽ
ക്കൊക്കുവൻ കെട്ടുകൊൾകഭവാൻ നയവിശദമതിസചിവ്യ
ക്ഷസൊമാത്രികൻ നക്കൊക്കമാലയും പത്രവും മുദ്രയും പ്രണയ

Kidd. beaten
confesses

മൊഴുധരണിപതിമൌൎയ്യനെ നൽകുവാൻ ശ്രീമൌൎയ്യരാജ്യങ്ങൾകൊ
ടുത്തയച്ചപ്രഭാപതിയിവനൊടു പറവതിനുവൎത്തമാനങ്ങളുണ്ടു
പണ്ടെപൂവനാഥ ചൊല്ലുവൻ കേട്ടാലും. അധികതരബലമുടയ
കൌലൂതരാജ്യനാമന്യചിത്രവൎമ്മാവെന്നിവനും അവനുസമ that the 5 friends allies had consp to kill him
മിയലുമൈവരുമലയപതിവീരനായുദ്ധന്തന്നിവരനാം സിംഹനാദന്മാ
രും കുലമിചെരിസമനധികിടിമ്പനെനാലുജ്ജകാശ്മീരനാഥനാം
പുഷ്കരാക്ഷൻ താനും ഉദധിയതിൽ മരുവുമൊരു സിന്ധുപതനാ
കുമന്നന്തനായുള്ള സിന്ധുഷേണനൊരുവനും പലമിതുഹയപടനട്ടു
വിൽപടിവിനൊടു കൂടുന്ന പാരസീകേശനാമെഘാക്ഷനിവ
നും ഇവർ പെരിയ ബലമുടയ പഞ്ചരാജാക്കളും ഇച്ചിത്തിക്കു
നാക്കെല്ലൊനെഞ്ചൊല്ലുവൻ അവരിലിഹ മിലനികമിത്ര
പക്ഷാദിയാം കൂന്നൻ ചൊല്ലും ശത്രുരാജ്യമിച്ചിക്കുന്നു പുനരിവർ
കരികളൊടുമിച്ചിച്ചിക്കുന്നു. പണ്ടു പറഞ്ഞവൎക്കും ഭൂപാലികാ
ലം വന്നതന്നെയനെവിരവിൽ തിരിക്കുന്നതാകുൽ ശൊഭ
നമാക്കുന്നവിന്തിതൊക്കുമെ ചൊല്ലുവാൻ പുനരിക്കതൊരാ
ക്ഷസാമാത്യന്റെ നീതികളെല്ലുള്ളതു സന്ദേശമാകുലും
സചിവവര ചരവചനമിങ്ങനെ കേട്ടുടനന്തക്കുലെവം ശ്രീ
ക്ഷവിഷ്ണുഭൂപനും ചിരമതിങ്കൽ മമമരുമറിയനരവിരനാം വി
ഷ്ണുവഷ്ണുഗുപ്തനാമവനെ വരും കുലകരുതിയതിങ്കൽ മമപാക്ഷ
യൊചെക്കും കൌടില്യനാമാത്യന്റെ സെവകന്മാരവർ
ഞെളുമനസ്സിൽ വിധിയിങ്കിലിത്തിഷ്ണുഭൂപതിനിക്കയെതുരാ
ക്ഷസനെവരുത്തുവാൻ കൌടില്യനെ വിരവിനൊടു ചിമിച്ചു
ഞ്ചിത്തങ്ങളൊരൊന്നും ചിന്തിച്ചിടുന്നിതിന്നാൽ. അങ്ങ Rax. is callin
ചൊല്ലുക സചിവവരനാകിയ രാക്ഷസനാവിത്ത

പക്ഷാദിയാം പിന്നെയതിനെ ക്ഷിതിപതെ പൊളുമഹത്തിപ്പുരത്തിങ്കൽ
നിന്നെങ്ങളെല്ലാവരും മഹത്വത്തിന്നനുരൂപം ഓരോ ഉടനടനടൃത്തം
ദശാന്തരെ കൂട്ടിച്ചിരിയാത്തൈ ചെയ്തും നടക്കുന്നേരം ശകടമന്മഗ
ധന്യപത്രേന്നൊരു ഗോപശക്കാ വിവിന്ന നടക്കുമ്മൂഴല ചെയ്തും
വർക്കളൊട്ടു സമീപവവർത്തി ഭവനാശ്മതൈ പൊന്നു തൃത്തുവന്നാൽ
പദ്മത്തെ മന്നെരം ധരണിവരധരനമഥ സമീപമൊരു ചൊ
ല്ലിനാൻ ധന്യമത്തെ ദേവാനൊരു വൈവൈകാന്തെ ഗിരിജാപതി
നൃത്തനത്തിങ്കൽ ഇയന്നു ചെന്നീടുവാൻ കൂൺ ക്ഷമനെ നൈകാന്തെ
പൊഴിക്കയും പൊന്നും സമീപകുലവരനമ്മ കെട്ടു ചൊല്ലി
ടിനാൻ സംഭ്രമത്തോടെ ശകടമെന്നാടിങ്ങിനെ പടനടുവെന്നു
പതിക്കുടെ സന്നിധെ ചെയ്യുന്നൊരു പണ്ടുന്നാം കൊണ്ടു
ളെളാരാട്ടരന്നേത്രം അതിശകടവിക്കിയന്തെ ടുത്തുക്കൊ
ണ്ടെന്നാലും ചെയ്ഗമെടുത്തു കൊണ്ടെന്നാൻ ശകടനം വിധി
ധമന്നിപവിത്രമതിലൊരുവന്നെതു കാര്യം മിന്തുയമയപ
Rax entries adorned with the 3 ornaments p.87
തന്നൈ വന്ന പെരുതാം കനകമുത്തവിമലതരകാന്തിക്കുമരെ
ഉകക്കന്നൂന്നാട്ടരന്നെത്തു മനവുളളളും മൃദുയൊടുടുക്കി
ടെയവനലക്കിതിളെങ്ങനവും മന്നിൽ മരുവും ശകടമെന്നൊടെ
ക്കിനാൻ ഇവിടെ മരുവുക ശകടത്തിനാൽ വരുമെവാളുന്നി-
ഇതം വനത്തു നടന്നാരമൃത്തനം അഥ സമീപവതി
മലയക്കൊളമരുത്തിഷ്ഠമാലയ് പ്രാവിച്ചു മന്നനെക്കണ്ടെത്ത
ന്നരകമലത്തിൽ അവമൊരുരടസവ്യമത്തവനാക്ഷിതിരു
ന്നാളുമെന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ മധുരതര ഉപതിഗിരമി
ങ്ങനെ കേട്ടഥ മന്ത്രിപ്രവരനിതന്നിളമെല്ലവൈ. അതു
പൊഴുതിലവനിപതിരാക്ഷി സാക്ഷാത്തിനൊടാദരവൊടു

64

ചൊല്ലിനിന്ന നെരം അതിങ്കൽകൊണ്ടുപൊരുപതിന പൊന്നതി
ൽപിന്നെതൊന്നാൻ്റ നെഞ്ഞിലിരുത്തിലെഞ്ഞമെത്തനെവ
നമരവനൊടുമധുരമൊടുചൊല്ലിനാനഞ്ഞൊന്നൊത്തൊത്തെ
ളുകൊണ്ടുകിൾ പതിമിനൊടുമിലവെകുറക്കിച്ചുപൊന്തിരു
ദ്രുപതെക്കൊന്നൊത്തത്മജകാരണം സമിപനൊടുതദനന
രമിരനഞ്ഞൊചൊല്ലിനാൻ സൽപ്പുനയത്തിൽ കുമ്പനാകം ട
വാൻ മിലവെടിമ പതിമിനൊടുപദത്തൊരക്കിച്ചതും ചന്ത — says he has ordered
മൊടെന്നെ നരചെക്കരും വെന്നം മലയപതിനുവെണ്ണപതി — the princess to keep close to Mal
മിരന്റെ തിരുപൊങ്ങൽ കുരവുമിതിപ്പിതിയൊത്തെഴിഴലവും ക
ന്യമധുരകുടനടനടുത്തുവെള്ളം വിധെനക്കാത്തകൊണ്ടുവാൻ ദര
മെമിച്ചുപൊന്നഞ്ഞൊൻ. സമിപതിതപറ്റുമകുമിഞ്ഞിനെ
ന്നെച്ചതും സംശയംകൈവിട്ടുകളഞ്ഞുരുചിപ്പാൻ അതിങ്കൽ
മമചുഴലവുമിവർ നടക്കുന്നതുമക്കൊചതിപ്പാനതിനില്ലെസംശ
ഷം. ഇതിമന്നവർകളെയഥരാജസൌമ്യത്തൊനൊടിപ്പൂചൊ +
(ട)ഞ്ഞുചൊന്നാൻ ചെക്കച്ചതും. കതുപതിവനകന്യമ
ചുരിതന്നിൽ ഗമിപ്പിനൊരൊത്തുകണ്ടാലിതുകാലം മ
ഹാമന്ത കതുവതിവകന്യമചുരിതന്നിൽ ഗമിക്കയുംസാ
ദ്ധ്യമല്ലൊട്ടുമിതിനെന്നറിഞ്ഞാലും. കന്യമചുരമഴി
നൊടുചെന്നവളഞ്ഞുന്നും കരമിപ്പൊച്ചൊന്നാളിലക
ത്തൈമൊതവെചതിലെവരുവനൊരുലെപൊവും തൊങ്ങി
ക്കെപൊട്ടെപ്പൊരത്തിനഗമിപ്പാനില്ലമൊ. കതുവനെക്കൊ
തമൊച്ചുതമില്ലയഴിച്ചുഞൊനൊത്തൊലവെതുമെന്നൊ
ന്നിലമുനമെസ- ഇവനൊടുതപതിമിനൊടുചൊദ്ദ്യ
സാന്ത്വം- ഇത്തരംകെട്ടുമാത്ര്യന്നാം തന്മസൻ. സ

confronted with Köth.

കലങ്ങിനനപ്പുപിലപ്പെട്ടുംമിഴുത്തിക്കുന്നനിന്ദ്യാൎത്ഥകന്തന്നെ
കണ്ടുചൊല്ലീടിനാൻ കിമിദമിഹ ചരന്റെമുഖ നിന്ദ്യാൎത്ഥ
കമിന്നുകല്ല്യാണമിലനാമുത്തിപറഞ്ഞതെപ്പോൾനയനങ്ങളമ
ഗിക്കുമപ്പോൾ ജ്ഞകരഞ്ഞവൻ നീതിമാന്നാം. രാക്ഷസനോടുചൊ
ല്ലീടിനാൻ തവകാൎയ്യംനെയൊഴികമമമരൈനിന്നമില്ലത്തോൻ
സാധനംകൊണ്ടുചൊല്ലിക്കില്ലായ്കയാൽ തവമനസ്സിന്നി
ഹിതമല്ലാംപറഞ്ഞേനഹം. താന്താനെൻഭക്തിവന്നൊരും
വല്ലതല്ലോനം. അതിനുമുഖമമമനസ്സിൽകിടുങ്ങിയെന്തി
തമൊഴുന്നീന്നുമിന്നൊടുനേരെപറഞ്ഞാലും. അവനമതി
വിവശമൊടുമിന്നെക്കുംചൊല്ലിനാൻ അപ്പോൾ പുനരരുളുമെങ്ങ
നെചൊല്ലുന്നു. കിന്നതരമടിമുത്തുകിലെന്നതുരക്കൊണ്ടുഞാൻ
കല്പിച്ചിരുന്നതുങ്ങൊന്നെൻകൃപാനിധെ. അതുചൊല്ലുന്ന
ലമലക്കെതുവുങ്ങൊല്ലിനാൻ നൃത്തസമിവനെത്ത
മിഴിച്ചുടൻ ഇവനധികഭയവുമൊരുലജ്ജയുമുണ്ടല്ലോ
ഇങ്ങനെചൊല്വൽമിണ്ടുകയില്ലെടൊ അതിന്നുസമി
വനൊടുപറകാമുന്നീതുംതന്നെ. അപ്പോളുവനും പറ
ഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ നയ ~~സുരക്ഷ~~ മിശദപ്പുരുഷപുനരിവന
മിതുചൊല്ലുന്നതിനീതിയെവുംകുലമന്ത്രിയാം രാക്ഷസൻ —
പതിചൊല്ലൊടൊരുമുറിയെഴുതിമെനഞ്ഞുനൽകുവാൻവ
ന്മൊനങ്ങളുമൊത്തപ്പുരത്തുടൻ കുസുമപുരമതിൽനി
ന്നവൊടെന്നെയയച്ചിതുങ്കൊൾക്ക ദൃഢവാതിപതിങ്ങിനെ
ചൊല്ലുന്നു. ചരനൊടതുകൾപ്പൊഴുതുകുലമന്ത്രിയുംചൊല്ലി
നാൻ ചൊല്ലുന്നിചൊന്നതുസത്യമൊവുണ്ണുകെ. അതുമമ
ചസമിവമ്ക്കുനെ സാധനംകൊണ്ടെപ്പൊളുതുന്നു

ഭീതനായിരൊന്നെനവിലമ്പം. ഗ്രന്ഥമുടയ മൂല സന്ധിപതിയിങ്കലെ
കെട്ടുകൂട്ടായ്ക്കുട്ടമന്ത്രമിതെന്നു ചൊല്ലിനൊരാൻ. ബലമുടയഗിരി
നൃപതിപുത്രനും ചൊല്ലിനാൻ ഞാനൊന്നും ദ്രോഹരായണനൊടക്കൂ
ടിസ്രീയ സന്ധിപതിയിനൊടമാത്യൻ ലവെച്ചം പാരാതെ കൊണ്ടു
തൊടുത്തെന്നു കെട്ടുവൻ ഉഴറിയ ക്രമമിലസന്ധിവെശൻ കൊണ്ടു
നാന്ത്യത്തെനാം രാക്ഷസൻ വായിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ. ചണെകന്യത
കപടകൃതപത്രമിദം പ്രദ്യോതവലെ മൈത്രമതിതില്ലാ
ദ്രുപതെ. നൃപനമതിനവനൊടു ചൊല്ലാനൊരുവനു — Mal shows [illegible]
നമ്മിൽ കൂടി തൊടുത്തതും ചിത്രം ചണെകന്യതകപടകൃ
തമായെന്നു വെച്ചു ചാണക്യമെന്നിയെ കൊണ്ടിന്നാലക്ഷം
കനകമതിലക്ഷിതമൊരു മാലക്ഷം കണ്ടുവൻ കണ്ടെനൊ
ന്നുമുവനൊടു ചൊല്ലിനാൻ. അതികൃപപതിയിനൊടിപ്പൊ
നിന്ദ്യാത്മകനെ ഞാൻ അമൈത്രമെന്നില്ലമതെന്നുരവസ
രത്തിൽ അഴകൊടിപ്പൊഴിതിലനൃപതിരകൊടുത്തുമാൽക്ക്യ
ത്തെഞ്ചും കൊടുത്തക്കിലതൊൻ. അത്രമൊഴിയിപ്പൊനൊട
ങ്ങനെത്തരം ചൊല്ലിനാനാത്മസുതദ്രോഹത്വയനൊമന്ത്രിയും
പ്രണയമിഹ നൃപതിവരനെന്നില്ലമകയാൽ ശ്രീതനായകന്റെ
കഴുത്തിന്നഴിച്ചുടൻ തിരികെ സന്ധിപവരമൈക്കാതിരിക്കാ
ലും. ഞാനത്രമൈമെലതെയാതെ സൂത്രം കൊടുത്തു
ഞ്ഞസന്ധിപനൽകിയിട്ടിൽ ഹനനൊരുത്തകണ്ടുവൻ ദേവാ
ധനന്തരാത്രത്തും മനസിതവെപെതിക്കയൊരു സന്തോഷ
കാരനൊവൻ മെനക്കുന്നാക്കൊണ്ടുകൊടുത്തയക്കുരുപം.
ഇതുചണെകന്യതകപടമിതിത്തമിദ്രുപതെ ഇതെല്ലാംകി
ല്ലിതിനൊന്നമാത്രെത്രം. അചല നൃപതനയനതിന്റെ
ത്തരം ചൊല്ലിനാൻ അതുതടെമുദ്രയിക്കാനെന്നാളുമെടൊ — and the seal
കപടജ്ഞനവിഹിതമിതിൽ മുദ്രകാണെന്നാളും കശ്മലന്മാ

ക്കൊണ്ടുതാനെ കുട്ടിയും സമ്പത്തു മുമ്പത്തെപ്പോലെ

ഉണ്ടാകുന്നതാകുന്നു ശങ്കരൻ ഭാഗ്യവാനായ്വന്നു എന്നു ചൊല്ലിനാൻ. സ

മ്പത്തിന്റെ സകലമതിലൊന്നത്രെ എന്നെങ്കിൽ നിന്റെ ഭാര്യക്ക

ചൊല്ലെഴുതിയ താളിയും തിരിച്ചു നരത്തിന് അവൻ അമ്മെ

മിണ്ടാതെ [illegible] യാക്കി കെട്ടുന്നൊക്കെ തന്നിട്ടിരുന്നാൻ. ഉപ

സമ്പന്നരെപ്പോലെ കൊമ്പിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ നന്നാക്കട്ടെ

തങ്ങൾ കൊള്ളുമിനി ഞാനും പ്രഹരഭയമകന്നിരിക്കുന്നു

കണ്ടുകൊണ്ടവൻ പേടിച്ചു ചൊന്നാൻ പരമാർത്ഥമിങ്ങിനെ

മുമ്പെഴുതിയ ഉ ശങ്കരനെന്ന പദത്തെക്കുറിച്ചു [illegible] പ്രപ

ഞ്ചമിങ്ങിനെ ചൊല്ലിനാൻ. മുമ്പെഴുതിയ ഉ ശങ്കരനെങ്കി

ൽ താൻ തന്നെ. മനഃപൂർവമത്രെ കെട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ

ശങ്കരനെക്കുറിച്ചു [illegible] വരുത്തുക [illegible]

ഇൽ പെരുവത്തിനൊരു [illegible] ക്രിയ സമ്പന്നരെപ്പോലെ

ഉപത്തിയൊട്ടു സാദരം ചൊല്ലിനാൻ പണ്ടൊരു ശങ്കരൻ [illegible]

ലക്ഷ്മി കൊണ്ടെക്കുറിച്ചു [illegible] സമ്പന്നരുടെ മുമ്പിൽ

ഇങ്ങിനെ [illegible] എഴുതിയതെന്ന പദം [illegible]

[illegible] പറഞ്ഞിട്ടുവൻ [illegible] ശങ്ക

ടനെഴുതിയ പത്രം [illegible] വിധമറിക്കയുണ്ടെ

[illegible] കൊണ്ടു [illegible] അറിയാമല്ലൊ

[illegible] സമ്പന്നനോടു ചൊല്ലിനാൻ

[illegible] കൊണ്ടു [illegible]

ശങ്കരനെഴുതിയതിലൊന്നു [illegible] കൊണ്ടു

[illegible] കാട്ടിടിനാൻ. [illegible]

[illegible] കണ്ടു [illegible] പോക [illegible]

[illegible]

[illegible] ശങ്കരൻ [illegible]

the letter is proved of Vakatas hand

പൊന്നുമകൊടികണ്ടവൻ ശങ്കകലെന്നുള്ളിൽ ഞെനെ ചിന്തിച്ചാൻ_ശ
കടമുതലിവിതരിമിളപ്പെരുവന്നാനം ശത്രുപക്ഷത്തെയാശ്രയിച്ചിതൊ
ദൈവമെ പലവഴിയിവമനസ്സിൽ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടവൻ പൊൾ പാപം ശങ്കട
ദാസൻ ചെയ്തതിനില്ലയം. ശങ്കടത്തടകരുണയില്ലിതിങ്ങനെ കുറ്റം
സിദ്ധാന്തങ്ങളെ ലഭിച്ചുവാരെങ്ങിനെ അപരാധിയിതപ്പൊരിതിനൊടൊ
ക്കമെപ്പോരുദയം അപ്പൊ ചതിച്ചാൻ ശങ്കടനരിക്കാലം വണ്ണിതന്നു
തപെട്ടുവചനഭേദം കൊണ്ടെപ്പൊൾ ശത്രുക്കളൊടു സന്ധിച്ചുവ
ന്നിക്കാലം നിന്നുമരണഭയമധികമുണ്ടാകയ്കൊണ്ടെന്റെ നി
ണ്ണയമിച്ചതിചെയ്തുവിപഞ്ചിപ_നിന്നുമനസ്സിൽ വിപരീതിയി
ന്നിച്ചരാക്ഷസൻ നില്ക്കുന്നനേരത്തുപഞ്ചതയുത്തരം നിന്നുമ
നകനൊപ്പമൊരുപുഷ്പണിമുത്തിന്റെ മെച്ചിലൊഞ്ഞെത്തു
കണ്ടുപൊള്ളിടിനാൻ വിവിധമണിഗണമണിത്തമാഭരണ
മിദം വക്ഷമത്തെന്നതാരെന്നുചൊല്ലെടാ കുലസമ്പന്ന
പൊഴുതുരുപത്തിയൊടുചൊല്ലിനാൻ കോണ്ടുനിയിലവി
പ്രരൊടെചിന്നാൻ_അധികാതരഭസദരമധമലയത്തെഴും
ന്ത്രൊക്കുന്നാം രാക്ഷസനൊടുചൊല്ലിനാൻ മമജനകസന്ത
പൃതമാഭരണമിദം മെനിക്കുവൻ മഹാനുഗതമായതിക്കാലം
ഷിലധരണിസുരരൊടഹാ കൊണ്ടുവെന്നതുളും ചൊരു
ന്നതാമന്ത്രിസത്തമ ചൊല്ലെടാ_അഖിലരൂപമകുടമണി
മെനിക്കുനൊരുലാഭമാഭരണം ദിവ്യവെണ്ണമൊരുക്കത്തെ
ശങ്കരിന്നുദയചതിപെരുകിയതുരാജ്ഞമൊരവെചെന്തി
മെനിക്കുനെനസേവിച്ചുകൊണ്ടൊരും_അചലരൂപ സൂതവച
നനിശമനദശാന്തരെ അസനാക്കിന്ന ചിന്തിച്ചിതുരാ
ക്ഷസൻ_അചലനരവരഭിമലദ്രുവിണം ചൊന്നൊതിനഷ്ടൊ
ചതിച്ചുവിളിച്ചയൊരചെക്കതും സുകൃതമിഹമമയിവില
മനിതൊരു ദൈവമെ സൃഷ്ടിക്കുമാക്കദ്ദുഷ്ണപ്രയൊഗങ്ങളും :

Mal. Asks about R's ornaments formerly the Parvi Rajah's property

കപടതരമിയിത്തിലെപെരുക്കുംകണ്ടാലിതെന്തെന്നരുൾചെയ്യുന്ന
വരായങ്ങളൊ പ്രണയമിഹശകടനമന്ത്രങ്ങളുടൻ പത്രിക്കു
മെഴുതിക്കൊടുത്തിടുന്നോൻ. അഖില ഭുവനതലവരനെന്നാം ചന്ദ്ര
ഗുരുക്കന്മാരുഭരണം വിരഹതാൽ വിശ്വാസമാം ശിരസ്സിമമലിബി
ത്തിരമെന്നെപറയാവൊല്ലപാരത്തരം കണ്ടിലിതിന്ന
ന്റൊൻ. അക്കുത്തി മന്ത്രിയൊരു രാക്ഷസഗണത്തെ നന്ദസ
നായിട്ടൊരുത്തെലുകും ദശാനനെന്നവനൊട തിരുഭസമൊട്ടു
ശൈലെശചരത്തിന്റൊന്നുമൊന്നാന്നായി മനൊടൊന്നചൊല്ലുന്ന
നരവരനെനൊട ഉചൊഴിയുരാക്ഷസനൊച്ചിനാനാക്രനല്ലത്തൊ
നനായിനക്രൊധം ക്ഷിതിപതിയുമതിനവനൊടുത്തരം ചൊ
+ ല്ലിനാൻ ക്ഷുദ്രമതെ തവ സ്വാമി പുത്രൻമനായിൽ തിരുവുതനയ
നരികത്തെതൊനായുതമെടൊരൊഷമെന്നൊക്കനില്ലെ ദൃഢ
പാനെല്ലൊ അഭിമതമൊടധികതരമിത്തവം തന്നെത്തൊന്നാ
ദരാൽ മന്ത്രിപദവുതവ നൽകിമരുവുമളവൊരുവചന
ലൊരാശയുണ്ടാകയും മൂഢനായി മനായിന്ന ഭവാനിപ്പൊഴ്പയം-
Rax warns in vain സചിവകുലപതിയുമതിനവനൊട ഉചൊല്ലിനാൻ സത്യ
മൊ ഞൊഞ്ചെതിർക്കുമൊരുഭൂപതെ നിങ്ങളുടെ കുനൃതി
കളെ വിശ്വസിച്ചു ഭവാനതിവിവെകമില്ലായ്മയൊ പിന്നെയും
ശിശു ഭുവതിനെയധിധിമിലസിത്തിത്തൊക്കയും കൊടല്ലു
രൊഷം പറയൊന്നെന്നൊപ്പഥാ-നിങ്ങൾ പിതനമലയ
കുഞ്ഞൂവുമന്നൊര മതുന്ത്രെക്ഷമായി ഞാനെന്ന ചൊല്ലിനാ
Mal. accuses him of his father's murder ൻ. അചലമലമിത്ര വിധിസിലസിതമതാകവെക്കൊട്ട
ിയാ നിന്റെ ദുർന്നയമിതിത്തീനു കൊടിയ വിഷത്തെ
യെയുമാ ഉത്തരിച്ചിച്ചു കാണ്കയൊ തമതമതുതന്നെ നാത്തി
ലിൽ കുടിലതരഹൃദയശഠ കൊല്ലിച്ചുവല്ലയൊ കൂറെ
ത്തിരിക്കുന്നകാലത്തു ദുഷ്ടതെ ഉഴവൊഴ്ച്ചിലരികളൊടു

ചെന്റുകൊണ്ടെന്നൊരുമിച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന തല്പമൊക്കൊല്ലുവാൻ കഠിന
തരവചനമിതി കെട്ടു രാക്ഷസൻ കമ്പം കലൎന്നു ചിന്തിച്ചു നിന്നിതു
നാൻ കെട്ടു മഹനീയത്തിന്നു സമമൊന്നുമില്ലെന്ന ഹൊ ദുൎമ്മതിൽ കൂടവെ
ന്നപൊലെ പുനരിത്ഥം ഇത്ഥമനസ്സി വിവശമൊടു ചിന്തിച്ചു രാക്ഷസ
ൻ ഇങ്ങിനെ മന്നവന്തന്നൊടുരചെയ്കാൻ അറികവെ ജനങ്ങളെ
വധിച്ചിട്ടു ഇമ്മഹൊഹാ ഹന്ത ഞാനക്ഷ വിരഹിപൊമനൊ സകല
ബലകുല പ്രസിദ്ധനിയല്ലയൊ ചൊല്ലുന്നൊ നിന്നെ വഞ്ചിച്ചു കൊന്നതും
ദുൎമ്മതെ. നൃപതികുലതിലകത്തെ വധിക്കെന്നു വാക്കിച്ചതിപ്പൊനാമി
ശബരനെപ്പൊലെ നിഞ്ഞിട്ടും ക്ഷപണനൊടു കൂസലില്ലാതെ പറഞ്ഞൊ
ലിനിഞ്ഞിടാം ക്ഷുദ്രനായിന്നടെ മിത്രമല്ലയൊ അവൻ. അത്ര ജഡ
കിവെല്ലിനൊക്കിലെ ബലമാൎന്നുമന്ത്രമില്ലാതൊരു ചിന്ത
ഉണ്ടെങ്ങിനാൻ ക്ഷപണനെ കൺമ്മിഹവചനെ കണ്ണനയന്നടെ ഉരത്തനൊ
ക്ഷുദ്രമഹാപാപിയെന്നെ ചൂതിച്ചിതൊ മമ ഹൃദയം പിളൎന്നിടുന്നും
കൊണ്ടുപൊകിതൊ മനെന്തിതിച്ചു മമ ക്രൊധിപരിവ-
ഗിരിധരന്റെ പത്തിനയനാ ധീപരസെനനെക്കൊപക്കുറ്റു
ഉപദിക്കിച്ചു ചൊല്ലിടിനാൻ കുസമീപനൊടൊരുകയൊടുസന്ത
തം പറയുന്ന ചൊരരാജ്ഞിചിത്രവക്ത്രാദികളെയും ഉതിയൊട
തിശയരവൎക്കളെന്നെ വധിച്ചിതെയും ചന്ദ്രഗുപ്തൻ തന്നെ ക്കൊണ്ടൊ
ഇതിക്കുന്നതിന വരിലധികബലനായ ചിത്രമാം തജ്ഞതി
ചിത്രവക്ത്രാവിന്നെയും പിന്നെ മലയനരവരനധികദുഷ്ടനായെതുമു — Mal. order the punishment of the 5 princes
ന്നമന്തനാം സിംഹനാദനെയും ചതിക്കൊൾ കപടമതിലധിക
മെനിമതരുന്ന കാശ്മീരനാം പുഷ്കരാക്ഷനെയും ക്ഷയനാൽ
ധരണിതലമഴക്കൊടുകൂടിച്ചതിൽ കൂട്ടുകയായിതിയെ കൊമില
ഉഷ്ണ കൊണ്ടുസാം പ്രതം ശകകുലതിലകൻ മെഘാക്ഷനെയും സുഷേണനെ
ത്തന്നെ ശകനാം പാരസീകഘനാഭനെയും തെതിങ്ങുതി

പെരുകിയൊരുക്കുതെല്ലാം തന്നെയുമാതി ഹസ്തിപെലമവർകാംക്ഷി
ച്ചുതുകൂലം മദസമിലമൊഴുകിനൊരു ഹസ്തിയെക്കൊണ്ടുടൻ മ
ത്തെരക്കത്തിച്ചുകൊല്ലിക്കവെ കാര്യധരന്റെ പത്നിയുടെ കഠിന
ശാസനം കെക്കകൊണ്ടു സെനാപതിയാം ശിഖരസെനന്താനും
അവനിതലമഴകൊടുടനാഴങ്ങളിക്കിച്ചു ഹാഹന്ത മിത്രപത്നീ
ദിയാക്കുവരെ ചതിയൊട വനത്തിലടിമിൽ വെന്നടിചെയ്തു
ശസ്ത്രം പിടിച്ചുപറിച്ചു ങ്ങളിൽ അവകരുണമവനമണി
ടെച്ചുതളിളിടനാനക്കൊശിവ തെങ്ങളെളുംപിഴക്കി, പല
പലതരവുമതികരുണമവർകൾ പരക്കുംപിടെയന്ത്രാണെനൊ
ടെതന്നെ കൂടികളുഞ്ഞുതെ. അവിടമതിലശികമവർകിച്ചു
കൂടിത്തന്നെ തെളുമരിച്ചാർപിമിവശാമിങ്ങിനെ- ഛനനിനി
വരെക്കുമൊരുമരണത്തൊടുംബെന്ധിച്ചുപന്ത്രണ്ടാരനാം ഹസ്തി
യെക്കൊണ്ടവൻ ഉദരഭൂമി പതിമിനൊടുക്കത്തിച്ചുകൊല്ലി
ച്ചു ക്രമമിൽ മിന്തിച്ചെറിഞ്ഞിച്ചുതൂരവെ. അവർകളെക്കുമ
ശിഖരസെനകന്നിങ്ങിനെ തെളുപവിച്ചുരുക്കുന്നനകൊ
പിച്ചിച്ചാൻ- അതുപൊഴുത്തിലത്തിമലകളെളവുൾക്കുഴനാ
യകമിമരെക്കുമകുടിപ്പരഞ്ഞുതെ അറികത്തവെകനൃത്തി
കളിലുളെളാരനർഭവം ഹാഹന്ത രാക്ഷസരാക്ഷസന്തന്നെ
ന്നി. ഇവന്നെഹികടകമിതിൽനിന്നുപുറപ്പെടൻ ഇങ്ങനെ
& Rax's banishment ലങ്കാരവും പറിച്ചുതെസാകളുകലനൊകക്കുനമിപനും
മെന്നിച്ചുനംക്രൂട്ടിക്കൊടുക്കുന്നതിന്നയം കണ്ടുകൊളളുമല്ലൊ.
സുപത്നിയുടെ വചനമിതിങ്ങെട്ടു കിംപിരാക്ഷസനും നിന്നുടെ പ
ന്നിശിഖരസെനന്തന്നും രഭസമൊടുമടിച്ചിരിപ്പിടെ
ദ്രുമാഞ്ചെന്നു നെരുക്കത്തയൊടലങ്കാരം പറിച്ചുടൻ കടകരു
വിഗുണക്കടയരാക്ഷസാമാത്യനെ കന്നിട്ടംപിടിച്ചുപുറപ്പെട്ട

[illegible] Rax's though

[illegible] 68

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] is followed by a spy of Chan. who had regain his office by the ap proach of the enem

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Chan. conquer

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ത്താനൊളം പരവശത്തൊടു പടകൂമിളകി മണ്ടിതുദാ പശ്ചാ
പൃത്തനമൊദിദയത്തിനാൽ ബലമുടയ മലയപതി മിത്രപക്ഷാദ്യൊ
പന്യുളളവർകളറിയാതെ ഇല്ലാക്കയാൽ അറിതിലൊരു ചതിക
by the treachery of Bhadrabatu etc. ത്തിമതൊവുമതിമിരതാമത്രുന്നതരായ ഭദ്രാഭടാദികൾ തന്നെ
തസ്യിയവർനിപെരസെനാദികളെയും രാജസതിപെ പശിലുമവു
ള്ളടൻ കടുമയൊടു നൃപതിയെയുമെത്തിപ്പിടിപെട്ടുകാലം
കാരവും വിഭാക്ഷ പതിത്തവർ ജയപടഹമതിഞ്ഞൊരവൊക്ഷാ
ലദിക്കുടൻ ശെഷിച്ചശത്രുസൈന്യത്തെയും പാടാക്കി ചന്ദ്ര
കാന്തൻ തടെ പചനമഗൊരവം കണ്ടവർ ചാണക്യമൊടു
തലതിരിഞ്ഞുടൻ കാന്തമന്ത്രമശക്തിനൊടുമതവർ
മെനക്കൻ തരാൽ കാൽ വെച്ചിട്ടിനാൽ പക്ഷതമൃത്തെനെ-
ചന്നെ കാന്തനൊടുതദനമെനക്കനും ചൊല്ലിനാൽ ശത്രുവാ
ക്കുമിമില്ലുമാനയനെ മിരവൊടിതെയൊതു വിമലകാ
രാഗഹന്തത്തിൽ മിക്ഷ പണം ചെയ്യുന്തുക്ഷിക്കയും
Mala is caught & imprisoned വെന്നും അവനിസുരവരൻ മലക്കെട്ടുടൻ മ്ലെച്ചനൊയാ
ശുകാരാഗ്രഹം തന്നിലാക്കിനാൻ വിപുലബലമതിത
നയനിമ്പനെതകലന്നൊരു ഭദ്രാഭടാദിപ്രധാനന്മാർ
ക്കും ചരമിലകി വിതളടയസിദ്ധാർത്ഥകന്മെക്ഷിപസിദ്ധി
യാം ക്ഷിപണെകനന്തരാമതിൽമതിപതുമരുചന്ദ്ര
ഗുപ്തൻ നൃപൻ മാതെല്ലുപട്ടുകളാഭരണങ്ങളും കനകമ
തെഗണമിച്ചിക്കുടാതെന്നൽകിനാൻ മരവുളചാര
ജനത്തിന്റെണ്ണവെ അധികമന്തമെകതിരിതിൽ വാള്ള
പൊന്നാക്കവെ തെക്ക ചാണക്യനൊടു നൃപതനെയും
പ്രണയഭര ഹൃദയമൊടു പതിപ്പുമൊദെന പാലിനുത
ക്കു സന്തൊഷിച്ചു പൊക്കിതെനവധനാകന്മതില

നായകനായ്കൂന്നൊരു മാത്രം വിഷയം ലഭിക്കയാരനന്തരം മന്മഥരാഗത്തിൽ

അയതമ്മന്ന്[illegible] കാന്തനെക്കണ്ടുകൊൾവാൻ പാർത്തിരുന്നൊരു കാലം —

കിളിമകളും ഇതിയരുളൊൽ പാരത്തിൽ കൊണ്ടുചേർത്തിരുന്ന

ഞാൻ നാളും പൊൽ വന്നെന്നമൃത രസമധുരമൊഴി താനമ്പെ

പറഞ്ഞൊരു മൊദമുൾക്കൊണ്ടിരുന്നൊരു കാലമെ.

ഇതി [illegible] സമാപ്തം

വിലക്ഷ്യലക്ഷ്മീപതിർ നാമ അഷ്ടമസർഗം. ശ്രീകൃഷ്ണ VIII

നമഃ. പൊലിന്ത കിളികളെന്ന തൈമൊഴിയാളെ പാർത്താൽ കാല 137 – 151

ത്തെക്കുറിയാതെ പൊള്ളെടൊശെഷം കഥ പാലൊടുപഴം പഞ്ചസാ

രയുമെന്നെന്നുള്ള നിലമാം കിളിയിൽ മാധുര്യം തന്നിടുവാൻ പൈ

ദാഹം കളഞ്ഞകന്നെ കിളിക്കുമന്നൊരമൈ പൈതലെ കഥശെ

ഷം കിളിയകഥയന്തി തങ്ങളെ മഴക്കെട്ടിത്തൊമൊദവും കലന്ന

ങ്ങമമായ കഥശെഷവുമൊന്നാളല്ലൊ.

ക്ലെശക്കനാലുവെക്കിതന്നൊരു മന്ത്രിപിരൻ പാലെപൊരുവി Rax. meditating in the [illegible]

നായാൽ പിന്നെയൊരു മനെരം യാണെപ്രതിഭയാ

ഉറ്റ [illegible] കാന്താരം കാണാതെ നടന്നിട്ടു പിന്നാലെമ

ഞ്ഞുമൂൺ പെന്നടൻ കിളിക്കൂട്ടം നമസ്കാരം

പിന്നെ നാകൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെന്നപ്പോൾ [illegible]

മൊന്നുരൽ ക്ലെശക്ക നടന്ന വൻ പിന്നൊത്തിനിന്നവെക്കി

പ്ലാക്കയെന്നുമിളൊവു സ്വാമികളെ നാശം ഭവിച്ചിടിനൊരു

നന്തരം ശ്രമത്തിൽ പരിഭവം പിന്നെകൊണ്ടുള്ള പാനമാം പദ്യ

ഐശ്വരൻ തന്നെ സ്വപ്നവിച്ചുയ താംവെക്കെൻ ഉദ്ദേശനവന്താരം
മറിച്ചാൽ വിധിവശാൽ തൽസ്ത്രത്തന്നെ സ്വപ്നവിച്ചിടെന്നെനുനര
ഹംസത്തിലമാകുന്നിതു തന്നെ സ്വാമ്പലമിപ്പോൾ താനെന്നൊരു മുരു
ഷിന്താൽ കണ്ടിരിക്കവെ തന്നെ മാനവവീരന്മാരെക്കൊണ്ടുവ
മെന്നു തന്നെ ചെയ്യുന്ന താൻ കാരണമെന്ന പഴുതാക്കുന്നതിൽ
ൽ തോന്നിയതൊത്തു കണ്ടാൽ ദൈവത്തിൻ ബലമത്രെ ദൈവ
താലുവശനായവന്നരികിലും കൈവന്നിട്ടുള്ളൊരു ഭയമായതു
നിരുപിച്ചാൽ മനുഷ്യർക്കുണ്ടാകുന്ന ദോഷങ്ങളുള്ളൊന്നാലും
കാരണന്നത്തൊരു കാലമൊരുവരെ തരമല്ലോ; നന്ദ്ദ്രുപതി
രാജ്യം വഴുനെക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ മനോവന്നവന്മന്ത്രി
സത്തമനായിടിനെൽ, താൻ ചെയ്തു ഗ്രഹത്തിക്കൽ ദ്രുപന്മാർ
കാലവശാൽ കാണമാകുന്ന കെട്ടിക്കിടക്കുന്നവരൊടും കൂട
തോന്നും മിച്ചരാജ്യയാത്രക്കുപോകുമ്പോൾ വീടിലിരുന്നുള്ള
പൌരന്മാരെല്ലാവരും രാജ്യസാമന്തന്മാരും കൂടെ
ചെന്ന് പ്രജകന്മാർക്കുകാട്ടിക്കൊടുക്കുമല്ലോ ഹ ര. രാജാവി
നൊടുമുള്ള പദവിയോടും കൂടി രാജ്യാഭിഷേകമാടി വാ
ണു കൊണ്ടിരുന്ന താൻ ക്രമത്തെ പോലെയാക്കി വന്ന
തിപ്പോൾ താനും ചതുർവെദിപ്പൊത്തുരാനാരംഭം കൊണ്ടുദിച്ചി
ക്കുന്ന ഉത്തമ നിനക്കിതെന്നീശ്വരനിയോഗിച്ചവൻ
തന്നാൽ മതമന്ത്രൂപികൊണ്ടെവരു- ചന്ദ്രനദിസന്ത
ൻ ദപ്തോത്തമ നിവാണോ മന്ന നാമിതക്കുള്ള ലാഭവ
മിതിയുള്ളതും പറഞ്ഞത്ത കൊണ്ടെനിക്കൊരവന്ന
ഞ്ഞുളളിലൊരുവൊതമിതം ചിന്തിച്ചു മന്ത്രിശ്രേഷ്ഠ
ൻ ചിത്തത്തിൽ തിരതത്താരു തപത്താൽ ചിന്തിച്ചു
നാകിളത്തമൻ ഷ്ടിക്കെന്നുരുവം കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ

ഉന്ദുരുകനായ ചാരന്നു ഞ്ഞൻ തന്റെ ദൂതൻ മന്ത്രിതന്റെ വൃത്താന്തമെ Undurukan, ag… reports about h…

പ്പെരുമെയറിഞ്ഞുടൻ പാടലിപുത്രപുരം പുക്കവനെന്നുക്ഷണെനാടും

കൊണ്ടുപ്പായിപ്പണ്ടൊരുമിപ്പട്ടണമതിലുള്ളൊൻ രാക്ഷസൻ ജീർണ്ണോ 70

ദ്യാനത്തിൽകൂടിരിക്കുന്നതും കാണിത്തമായന്ന ചന്ദനദാസന്ത

ന്റെ വൃത്താന്തമറിവാനെന്നിക്ക ഞാനെന്നറിഞ്ഞും ഉത്തമമി

ത്രകുലസന്തമയധരിച്ചാലും—എന്നതുകെട്ടു പറഞ്ഞിതിന്നാഞ്ചാണെ

ക്യന്നും ഉന്ദുരുകാഖ്യനൊടുമെല്ലെ പെയിത്തിരിക്കയൊപ്പിൻ ജീർണ്ണൊ

ദ്ധകാര്യമിന്നു പൈണ്ടതുണ്ടിന്നിന്താലും നായനാശത്തൊക്കെയുള്ള

ൻ ജീർണ്ണോദ്യാനത്തിൽ ചെന്ന രാക്ഷസൻ കാണകത്തന്നെ

കാണൊന്മത്തെ ഭൂമിയിലൊരു വൃക്ഷശാഖമെൽ കെട്ടിത്തൂങ്ങാ

പതിന്നായിഭാവിച്ചിട്ടുക വെണമെന്നമന്ത്രിവരന്തവക്കൊ Chan. orders

പതിന്നായിഭാവിച്ചിട്ടുകവെണമെന്നു മന്ത്രിവരന്തോടൊ Und. to try Ch…

ടെന്തെന്നുതിക്കാലുന്നതെന്നും ചൊല്ലും അതിന്നിമിലവസ്തുവാ Siddh. etc to kill

യെന്തെന്നുമില്ലെയൊപ്പിൻ കള്ളന്മാരെല്ലാ പവദേവികാഞ്ഞില്ലെന്നുപറഞ്ഞ Chandanadasa

ഒന്നുമെല്ലുഞ്ഞ ചെന്നിട്ടിന്നിനവന്താനും കള്ളന്മാരെപ്പവദേവിയ്ക്ക

യല്ലാഞ്ഞൊന്നുന്നും പിന്നെയല്ലിവാൾകത്തന്നെയൊഞ്ഞൊ

ക്കൽ ഉന്നതനായ സമൃദ്ധർക്കനെയും പിന്നെ തന്നെതിക്കുഞ്ഞിമി

ച്ചിക്കിന്നെ ചൊല്ലിട്ടിന്നാൽ മന്നവാക്കുതയാത്രുപാക്കിത്തിപെണ്ണ = Chandala

ലിക്കിന്നെ ചൊല്ലിട്ടിന്നാൽ മന്നവാക്ക

ത്തെക്കുന്നു ചന്ദനദാസന്തന്നെ ഞൊണ്ടുപൊക്കിന്നി

ട്ടുമിന്നുന്നതനായമന്ത്രി വന്നതുമിരെന്നിച്ചാൽ കൊല്ലാ

ത്തെയതുമെരക്കിഞ്ഞെങ്കിലൊരുവന്താൻ മെല്ലെപ്പെപത്തി

ത്തെറിമിക്കയെന്നയല്ലത കുന്തെനതുന്നവർ ശ്രേഷ്ഠിയെ

പറത്തൊക്കി കുന്തെട്ടിമ്മിനൊന്നുമും പാക്കൽപ്പറഞ്ഞ

നരം പാശസ്വമരെക്കു പെസിച്ചവൽ കുമിത്തരിക്കിപ്പെണ്ണും

ശ്വച്ചന്മരെക്കൊ ലെയതിച്ചല ചന്ദനദാസന്തന്നെ ഞൊ

ട്ടു പാനായിക്കൊണ്ടുമന്ത്രിമെന്നിയെ കുലഭൂമിയിൽ കൊണ്ടു

പൊന്നൊന്റെ ശ്രെഷ്ഠിത്ത്വവും ബീരന്മാരന്ന ശൂദ്രന്മാരും ഇഷ്ട
രായുള്ളവരെക്കൊണ്ടും ദുഃഖത്തൊടെ കൂടെ പെരുവഴിയിലിരിക്കുന്നൊ.
പാപമെന്നറിയുന്നവരായാലും അവൎക്കു കൂടവെ വെണ്ടന്നത. വജ്രമാലയും
മണിമുത്തുമെന്നായ ശ്രെഷ്ഠിസത്തമൻ കുലത്തിലും തന്റെ വൃക്ഷ
നന്തരം ഉണ്ടാക്കാൻ ഒന്നൊരു പാശവുമെടുത്തു മന്ദമെന്നി
യെഴുന്നെറ്റു ഉദ്യാനത്തിലകപ്പെട്ടാര ക്ഷമ സാമൎത്ഥ്യക്കാരനൊരുവൻ
രത്നകരത്തൊരു വൃക്ഷശാഖമെൽ കെട്ടിനൊരുവാതുടങ്ങി
പൊന്നുമന്ത്രിക്കുമരുകന്റെ മണിവന്നരയെക്കാൾ തിന്നവനി
ക്കി ഷ്ടിതം ഹന്തനീവചനത്താലും എന്നുടെ കൂട്ടുമാരന്തിലെ
കരത്തവൻ യജ്ഞനാമമാത്രനൊടിങ്ങിനെ ചൊല്ലിയെനാൻ
എന്നുടെ ഞാൻ പറയുന്നതു പാപമെമ ബെസ്യനാശത്തെ
വിന്തിച്ചിങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതൊൻ. ഇത്തരം കൊടുമന്ത്രിസത്ത
മനരയെക്കാൾ ഉത്തമന്മാരിൽ ചെല്ലത്തുത്തമനക്കൊ ഭവാ
ൻ മിത്രനാശത്താൽ ജഗത്രനാശത്തെ ചെയ്യാനുത്തമന്മാൎക്കെ
പുനരെത്ര വെന്നറിഞ്ഞാലും ബെസ്യനാശത്തിനെന്തുകാര
ണമെന്നു ഭവാനന്തരം കൂടാതെ കണ്ടെന്നൊടു പറയെണം-
എന്നുടെ കൂട്ടുമന്ത്രിയിനൊടവന്താനും ചിന്നനായരചെക്കാ
നെന്തുവചനത്തെഹൊ ബെസ്യനിന്നൊരു പിൻതിരിഞ്ഞിരിക്കൊ
നരക്ഷണം ഹന്ത ഞാൻ ശക്തനല്ല പെരുഗ്ഗനായാകുന്നതൊ
ൻ എന്തിനുമുലമെന്നു ചൊല്ലുവാനെന്നറിക നിന്നതിന്ന
ചൊല്ലുന്നതൊൻ കാലത്തെ കൂവാനൊ. മന്ത്രിയുമരുകൊട്ടു
പിന്നെയും ഇന്നിൻ്റെ സമ്പത്താൻ എന്തിനുമൂലമെന്നു ചൊല്ലു
കമഞ്ഞിയാവ് ആവതില്ലല്ലൊ ഭവാനിങ്ങിനെ ഇന്നിൻ്റെ സ
മ്പത്തു ചാപലമുടക്കായിക്കിൽ ചൊല്ലുമെന്നവൻ ചൊന്നാൻ
ചാൎത്തുന്നതൊൻ മുടക്കിക്കില്ലെ ഉടൊനെന്നു കുടെ ചൊല്ലിയെന്നൊ

x-previents Urb
pirrde

ചിട്ടത്തെക്കിട്ടു ജീർണ്ണോദ്യാനത്തിൽ വന്നു ഇങ്ങിനെ മന്ത്രിശ്രേഷ്ഠൻ 71

ചൊന്നപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നുരം തിങ്ങിനിന്ന ആപത്തോടെ ചൊല്ലിനാൻ അവനപ്പോ

ൾ എങ്കിലൊ സഖേ ശ്രേഷ്ഠി ജിഷ്ണുദാസാഖ്യനെന്റെ ഉറ്റതോഴൻ

ഉള്ളതെല്ലാം വിപ്രർക്കു ദാനം ചെയ്തു ഇന്നു നഗരത്തിൽ നി

ന്നു പുറപ്പെട്ടു വഹ്നിയിൽ ചാടി മരിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു എന്നതും

കേട്ടു ഞാനപ്പോൾ ജിഷ്ണുദാസാഖ്യൻ മമ മിത്രം ആശ്രയത്താൽ ഞാനും ഞാ

നെന്നെക്കരുതുന്നു ശ്രേഷ്ഠി മമ ഇതു കേട്ടു സങ്കടത്തോടു ചൊന്നാൻ

ഹന്ത എന്നുടെ ബൊ സഖേ വാക്കൊ ജിഷ്ണുദാസൻ ഹുതാശനു

ലമിച്ചെയ്തു വഹ്നിയിൽ ചാടുന്നവൻ സന്തതം പ്രാണങ്കളാൽ

ദീനനായുള്ളകയൊ ക്ഷുദ്രനാകുന്നതെന്റെ ദുർന്നയം ചൊ

ന്നാകിലൊ ഉത്തമരിങ്ങനെ ഉള്ളൊന്നു ചൊല്ലുകൊണ്ടു സഖേ

കാണൊരു ഞാനിങ്കൽ ശ്രേഷ്ഠിക്കു ഉഗ്രമിക്കയൊ മരണത്തിന്നൊരു

ഹേതു സാമ്പ്രതം വർദ്ധിക്കയൊ ഇഷ്ടനാം ജനത്തെ വസനമിത്രനൊരു

മല്ലിച്ചെയ്താകുന്നു സമ്പ്രതി ചിന്തിതൻ ... ജിഷ്ണുദാസൻ

രാക്ഷസനാകുന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ ... ചെയ്കാൻ രാക്ഷ

മനാക്കിത്തരാ പ്രാകൽ വൃദ്ധ ... ചൊല്ലീടാം വൃത്ത മരണ

ത്തിനുള്ള അവകാശം നല്ലതെന്നാലും ജിഷ്ണുദാസനെന്നതിന്റെ

ലും എന്നുടയ പദത്തിനെ ... മഹാമതെ ബൊ സഖേ

ത്താൻ മനം ചൊല്ലുക ... ചൊന്ന പദത്തിനായ ചെ

ലൊക്കു ... വാൻ ... ഉള്ളവനൊക്കാതെ ശ്രേഷ്ഠി ചൊ

ഗത്താൽ ചന്ദനദാസനെ കൊല്ലുവാൻ കൊണ്ടുപോ

ന്നൊരു ബൊ സഖേ വാം ജിഷ്ണുദാസനെന്നും ... ചെയ്യതൊടെ ച

ന്ദ്രഗുപ്തനോടു ചൊല്ലി ... ചന്ദനദാസനാമവ

സുവർണ്ണനന്ദനെ ബൊ സഖേ ഗ്രഹം ചെയ്തു ... മമ

നം ചിന്തയെ ... മഹാമതെ സങ്കടമുള്ള

Undiags: his friend Jishnudasa dies [...] Chandanadasa's condemnation, & he dies because of Ji's departure

മെദനമന്റെനിങ്ങൾക്കൊക്കെയുംഉപയൊഗമെത്രെ ശരണംകൂ
പാത്രമെ_രാക്ഷസന്മാരെക്കൊണ്ടുകല്പനനിമിത്തവുംകൂടി തൽക്ഷണെ
സഗൽഗന്ധർവങ്ങളെപൊലെ[illegible] എത്രെയും മിത്രങ്ങളെ
ശ്രീദാസനെന്നയൊരുമിത്രനെന്നഹത്തിൽബലമെന്നതെപൊ
ഷാ[illegible]. അർത്ഥകാരണം കൊണ്ടുപുത്രനെ കൊല്ലും താതൻ പുത്ര
നനിക്ക താത ദാസന്മാരെയുംകൊല്ലുമല്ലൊ ബന്ധുക്കൾ തമ്മി
ൽ തന്നെ കൊന്നുപൊമത്ഥാശയാൽ അന്തണരെയുംകൊന്നു
വിത്തത്തെ ഹരിക്കിലും കാന്തനെയുമന്നുപൊയിനാരിനാൽ പ
ഗിക്കിലും കാന്ത നനിക്ക കാന്താനുഗ്രഹം ചെയ്യുമല്ലൊ. അത്ഥ
മാഹാത്മ്യമിതം പറഞ്ഞു കാരണന്നെരം ചിത്രമിക്കൽ ശ്രീദാ
സൻമിത്രകുലത്താല ത്ഥമൊക്കെ പെറുപതിക്കുന്നതുകൊണ്ട
നമുക്കെക്കൊപ്പം ഇക്കണ്ടുള്ളതെങ്ങനെ ഉത്തമൻ ശ്രീദാസൻ ഉത്ത
രമതിനെന്ന ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നൊന്നു ഉത്തമന്മാരുടെ സത്യം
ചൊല്ലേണ്ടാമെന്നൊത്തെ. അങ്ങനെ അക്കൊ നന്ദ്യുത്തരാകുന്നു
നമ്മുന്നവൻ ചന്ദ്രഗുപ്തനെന്നൊന്നു ധരിക്കയാലും അത്ഥാശകൊ
ണ്ടുള്ളതൊന്നു ചന്ദനദാസനെന്നെ സത്വരം കാരാഗൃഹെ ബ
ന്ധിക്കുവലക്കും രാക്ഷസകുഡുംബത്തെ തന്നൊടെ ഗൃഹങ്ങ
ളിൽ നിക്ഷിപിക്കവെക്കു രക്ഷിക്കുന്നതിൽ ഇവൻ എത്രയും
പരിതൊഷിക്കു പറഞ്ഞിട്ടു മിത്രനാഥുചെയ്ത കാര്യലശ
ത്തിൽ വൻ മന്ത്രിതൻ കളത്രത്തെ കാക്കുകയില്ലെന്നവൻ നിന്ദി
തമാകുന്നതുകാരണനാൽ ബന്ധിക്കുകൊല്ലുകയൊ[illegible]
ണ്ടതാകുമിപ്പൊൾ അവനല്ലെങ്കിൽ കാക്കുകയൊടാതെ
പൊയ്ക്കൊൾകെടാ_ശ്രീദാസനെ ചന്ദ്രഗുപ്തനാഥവനെ
വം ബന്ധിക്കു പറഞ്ഞതുകെട്ടിട്ടും വണ്ണൊടെ മിത്രത്തെ
ബന്ധിക്കു[illegible]നിലെ വന്നു സ്വഭാവമെന്നപ്രവെശ

ത്തിന്റെ ഉടഞ്ഞുന്ന മിത്രനാശത്താൽ ഞാനും പ്രാണനെ ഉപേക്ഷവാനായി
ന്തന്ത്രപതിയുമന്ത്രിസത്തമ ധരിച്ചാലും, ചെന്നുത്തരിച്ചു പുത്രനോടുകൂടെ 72
ത്തിലുമിത്രത്തെ ചെയ്കിടുവാനായിഞാനറിഞ്ഞാലും. മിത്രമെന്നിവരും
രണ്ടക്ഷരം ഉമമൃതിനെന്ത്രമാഹാത്മ്യമെന്നു ചൊല്ലുമൊവിതിയൊന്നും
ഉണ്ടാകുക കൊണ്ടതിനെച്ചൊല്ലുന്ന രാക്ഷസനെബോധനാനന്തരം ചന്ദനദാസന്ത
നെന്ന കൊണ്ടിഞാനിവതിപ ചൊല്ലിനാനുണ്ടെന്നും മന്ത്രിയൊടവനാ
നും കൊല്ലുവാന പകാശമില്ലെന്നതിനാൽ മഹാരമത്തെ കാലത്തിൽ വിളംബ
നമാകുന്നതില്ലെന്നതിനെ വലിയിലത്താൽ ആഴമിയെ കാട്ടുവാനൊരുങ്ങി
ക്കുംടിലിനെമാറിട്ടുള്ള ഉപായങ്ങൾ പറകയും തൃമിനെ ഞാനൊന്നുത്തരം
വിനെകുമ്പാരങ്ങളും ഇന്നു പകൽനേരമൊരു താരം കൊണ്ടിട്ടും
ശ്രേഷ്ഠിദാസനും കൈവലമ്പരനത്തിനാകുന്ന വിളംബം ചെന്നംധൃത്യാം
ഭവാനെന്നറിഞ്ഞവൻ നിന്നെമെത്ത പക്ഷവും ചെണ്ണനാൽ Rax. resolves
ക്കിലന്തരം ഇത്തരമവൻ പറഞ്ഞിട്ടിനൊരനന്തരമുത്തമനാ to save Chand.
യമന്ത്രിസത്തമനിരൂപിച്ചാൽ ചന്ദനദാസനിവനൊടൊത്തവ at his own risk
രുതമില്ലെന്നിശ്ചയമെവരുപ്പമാത്രയിൽ പാർത്തുകണ്ടാൽ
ബന്ധുജനസ്നേഹത്താൽ ഭവാനെന്നെല്ലാം നന്ദനങ്ങളെ ഒന്നാ
ക്കമന്ദഭവിച്ചതൊക്കെനേരമെന്തിനുവേണ്ടെന്നെന്ന
സ്വാപശമകത്തൊന്നിൽ നിന്തിച്ചതിൽ ഒക്കനേരം ജ്വലിച്ച
ഒരു ശ്മശാനികും കണ്ടിനൊരുവനിരുന്നെന്നറിഞ്ഞുനിക്ക
ഞാൻ മിനുന്നകരെ പറുതും ഒരുത്തലെ വിടുച്ചുടൻ ഉച്ചത്തിൽ
ഭവെട്ടുന്നപോലെയങ്ങുര ചെയ്താൽ ഭയമുള്ളിലങ്ങനെ
ഞാനങ്ങുന്നറിഞ്ഞാലും ഇക്കിപത്മാഖിലിൽ പ്രവേശിച്ചു
ഞാനെന്ദാസനെത്തടുത്തിട്ടുകളെവെക്കാ
തെന്നിഞാനൊന്നു തിരിച്ചുകളെ ചെവിയെന്നാനിപ്പൊടൽ
ചൊല്ലും കൂടാതെ ചന്ദനദാസനെന്നെ വിണ്ടുകൊണ്ടി

ലക്ഷങ്ങളിക്കരവാളാണെന്നാൽ കണ്ഠത്തെ മുറിച്ചുടൻ ദൈവന്തു
ണൊക്കിടുവൻ സന്തോഷിച്ചുവനങ്ങളൊടു മന്ത്രി തൻ കാൽക്കൽ
വീണു വന്ദിച്ചങ്ങെഴുനീറ്റിതന്നേരമെങ്കിടനാൻ ആര്യനെൻ
രൂപമൊളിച്ചങ്ങു ഉത്തമിച്ചിതങ്ങളൊടു ഷിച്ചുപറ്റുന്ന മാറിൽ കൃപ
നല്ലൊരു ഭവാൻ ഞാനൊന്നു പറയുന്നതുണ്ടിതു മഹാമതെ
മാനമെറീടും ഭവാൻ വാളുമായടുക്കുമ്പൊൾ സത്വരം ഭവാനെ

Und. suggests how to effect Chand's deliverance

കണ്ടിട്ടുന്നതന്നെ വധ്യനെ ഘാതകന്മാർ കൊന്നിടനൊടി
ച്ചൊടുക്കും എന്നതുകൊണ്ടു ഭവാനായുധം കൂടാതെയൊരിപ്പൊൾ ചന്ദന
ദാസന്തന്നെ വെർപെടുത്തുകയല്ലാകിലും ഞായത്തിന്നിപ്പൊൾ ദാസനാ
ശ്മശാനത്തിനെ മറന്നൊരുടൻ പ്രവെശത്തിക്കുന്നൊരുപായമെ
ൻ പൊകന്നിവിടെന്നു പറഞ്ഞയല്ലാനവനെക്കും. ഞങ്ങളെങ്കിലും
ഞങ്ങളൊന്നുമെഴുനീറ്റു ആയുധം കൂടാതെ ഷാരത്തൊ
ന്നുപൊലെ പൊകുവെഗെന വധ്യഭൂമിക്കു നടന്നതെ. ചന്ദ
നദാസന്താനും ഭാര്യക്കും പുത്രനാനും കൂന്തങ്ങൾ കാരമത്തിലെ
ത്തിയപ്പൊഴാലതും ചെന്നടൻ കാലത്തിലും ഇക്കൂട്ടത്തി
ൽ ഉന്നതന്മാരാം ശിപായിമാർ ചൊല്ലിടിനാർ ചെന്നിക
ൻ കുലത്തെ ക്ഷെത്രിയൊടു ഭൂപാലനൊടു ചിന്തിച്ചു മായ കുലഭൂമി

Chandanad. near his execution

യിലക്ക നെട്ടു മന്ത്രി തൻ കാര്യം പറഞ്ഞെന്നാൽ കൊടുക്കയാ
ന്റെ ചന്ദ്രഗുപ്തനായ ഭൂപതി തന്നിക്കിതൊടു ഉത്തമക്കാ
ക്കും ഭവാൻ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നവന്നാൽ വന്നമെപ്പൊം ദൈവ
ത്തിൻ നാശമെന്നറിഞ്ഞാലും. ഉത്തരമവരുടെ വാക്കു
കൾ കെട്ടിടുവൻ ഉത്തരമവർകളൊടുടനെ ചൊല്ലിടി
നാൻ മിത്രകാര്യത്താൽ മരിക്കുന്നതിന്നിക്കൊടു
മിത്തത്തിൽ പരവശമില്ലെന്നറിയില്ലാലും. [illegible]
ചുറ്റിടിവിനെയുമ്മറിക്കാരൻ തന്നിരിക്കുന്നതിന്ന ഭാര്യ
യെന്നിളിച്ചുടൻ മെല്ലവെ ചൊല്ലിടിനാനല്ലൊ [illegible]
൬-

വല്ലതെപൊക്കൊൾകനീബാലകനൊടുംകൂടിബാലനെപ്പരിപാലിച്ചിടുക

ഭദ്രെനീയുംകാലദൊഷത്താൽവന്നതൊഴിച്ചുകൂടനാതെ ഭർത്താവിൻ

വചനങ്ങളിങ്ങിനെകെട്ടുവൾപിന്നെതാപെനകരഞ്ഞിവണ്ണമുര

ചെയ്താൾഎന്നുടെഭർത്താവെഞാനിന്നൊടുവിധിയത്തെക്കൊ

മറിടത്തിക്കലിരിക്കെന്നതെങ്ങിനെനാഥനെന്നൊടുകൂടിപ്പുരലൊ converses with wife & child

കത്തുപൊന്നഞാനുംധന്യനാംഭവാനെന്നെസ്സമിച്ചിടുന്നതെങ്ങുള്ളു–

ബാലെനീകൂടിമരിച്ചിടുകെന്നാകിൽപ്പിന്നെബാലനാമിവനെ

ആശരണെങ്ങിവന്നാതെപാർത്ഥിഭംചെയ്യുന്നതിനംഷിളൂകൊൾവാ

നെത്തുംപാർത്ഥിഭത്തികൽപരിചെയ്തില്ലലക്ഷ്മൊബാലൻതന്നെയുമ

ൽപ്പനാനാഥബാലനെക്കാത്തിടുവാൻപൊരുമ്പുകുലദൈവമു

ണ്ടെന്നധരിച്ചാലുംഅത്രയുമില്ലാതാപത്തിൽപരന്തന്നെപുനരാ

ശ്രയമാകുന്നതുമെന്നല്ലൊപറയുന്നു.അനന്തരംപുത്രനൊന

ന്നാതനെവന്ദിച്ചുഥകണ്ണുനീരൊടെകരഞ്ഞിങ്ങിനെചൊല്ലീടി

നാൻ.താതനെപ്പിരിഞ്ഞെരനാഴികനെരമ്പൊലുംചെതസ്സിപാ

ർത്താലറിയുന്നതില്ലല്ലൊപാപംപിന്നെന്തുനെനിടെക്കൊന്നു

നരമഹാമതെമന്നത്താനറിയുന്നദെശംഭവില്ലപാർത്താൽഅതി

നില്പരിപാലിച്ചിങ്ങിനെലാളിച്ചാനംഅതിനിത്തിവുമൊ

തിരന്തരംപാനംഇങ്ങിനെപരത്തെവൻകണ്ണുനീർതുകിക

ത്തിങ്ങിനദുഃഖംപൊരാഞ്ഞുകത്തിൽഅരക്ഷനെപൊൾഅച്ഛ

നമവനൊടുകണ്ണുനീർവാർത്തുചൊന്നാൻഇച്ചതിചെയ്യലനെ

കാത്തമെക്കുതില്ലാതെങ്ങുഅതിൽചെന്നപനിച്ചിടുകവത്സ

നീയുംഇക്കൂടിലമ്മാൾതിന്നെകൊല്ലമുല്ലാക്കിൽഅന്നം.ദണ്ഡ

പാണിയെക്കൊലെക്കുന്നവമൊങ്ങിത്തിരാചനെധാലമ്മാതുമി

അപദണ്ഡം.തിന്നചെയ്യുന്നാൾനിർദ്ദയമെയ്യുമിതെമെലെവൃവാ

തിന്നെന്തെങ്കുകൊല്ലുമെനെവെന്തിച്ചുകൂടാതെന്നധരിച്ചാ Description of

ലും.ഉന്മിഷിമിതുന്നാലും.മാറണ്ണക്കുന്തംകൂത്തിപാഴിച്ചിടു

പൊർത്തെങ്കുതിന്നെകിക്കെട്ടിരെമെൽ.അക്കൊചെന്ന

ഇന്നേരം ചെൎത്തനും ഭാൎയ്യതാനും മക്കൾകളും കാന്തതാവെന്ന
ലതിനാൽ ചന്ദനദാസന്താനും ചഞ്ചലം കൈവിട്ടു ചൊല്ലിനാൻ ന
നന്നായി വിളിച്ചു ഭാൎയ്യയെ ചൊല്ലിനാൻ എന്തിനു കരഞ്ഞു
ഴൽ ചെയ്യുന്നു കാന്തെ നീയും എന്തിനി വ്യസനിച്ചീടുക
his farewell വേണ്ടു നീയും മൂപത്തുവരുന്നേരം ധീരന്മാരായുണ്ടാം
താപത്തെക്കളവാനെന്നു മുതലിക്കെട്ടില്ലെ പൈസ്യത്തിനു
ഇത്തമാക്കുന്നതിന്നു കാലമായിത്തില്ലാൽ മമ ദോഷം കൊ
ണ്ടു വന്നതു മല്ല എന്നതു കൊണ്ടു കരഞ്ഞീടുവാനവകാശം
തന്നിൽ നേരിട്ടിയായ്കെ പാൎത്തു കണ്ടാലില്ലെടോ. എന്നെ
രം പിടിപ്പെട്ടാൽ ചന്ദനദാസന്തന്നെ ശങ്കിച്ചിന്നെഴുവതി
ച ചഞ്ചലതിവതും ചന്ദനദാസന്താനും ചൊല്ലിനാനതു
നേരം നന്ദനന്തന്നെ പുണൎന്നാശ്വസിപ്പിച്ചീടുവാൻ കിഞ്ചി
ൽ കാലം തന്നിക്കെന്നു കേട്ടു നേരം നിന്റെ കാന്തനുടൻ
കൈവിട്ടു അവനെയും പുത്രനെ പുണൎന്നതിഗാഢമായവ
ന്റിന്നെമിത്രത്തെയും പെറ്റവിട്ടീടായ്കെന്നും ചൊല്ലീടിനാൻ
പോലതിനിപ്പൊഴു കാലം ചീറിതെന്നാശു വ്യാദം കാലൊലതി
ച്ചും കണ്ണുനീരോടെ ചൊല്ലീടിനാൻ. അക്കാലിൽ പിടിക്കെന്ന
ചൊല്ലിയ ശ്വപചന്മാർ പിന്നെ നന്ദനെ പെട്ടാൽ ത്ത്രേത്ത്യയെ
ഴുകാലം തല്പത്തു കുത്തുന്നേ ഇതു കൊലത്തുന്നേരം മല്ലത്തെ.
താതെയിന്നു പാവിട്ടു കരകയും, അക്കൈയാപതിപാലിക്കുമാനെ
Rāx. delivers him by giving up himself ന്നപരമെന്നിപ്പോൾ പാരാതെ തൊന്നണ്ടെന്ന രാക്ഷസാമാ
ത്യൻ തിരൽ ഉള്ളത്തിൽ നിന്നിളകുത പറഞ്ഞുവരുന്നതു
മാശ്വസിച്ചുകൊണ്ടിടിനാരവൎകളും ക്രുദ്ധനാകുലതിലം
ൻ കൊയിപ്പോളുമാത്തുനും സത്വരം ചഞ്ചലരെടിങ്ങിനെ
ചൊല്ലീടിനാൻ ചന്ദനദാസന്തന്നെ കൊല്ലുകവെണ്ടെ
ഞാൻ മന്ദനായെന്നെത്തന്നെ കൊല്ലുക ഇതു വെണ്ടു
സ്വാമിനാശത്തിങ്കൽ തൊന്നസന്നാകുലിയായ്കെ ഭൂമിയിലി

(4

-/4

അന്നുള്ള ബെസ്യനാശവും കണ്ടുൎത്തുകൾ ചെയ്യും പരിഭവങ്ങൾക്കെ
ട്ടാമൊരു പാത്രമാക്കിയാതെ നാണില്ലാത്തൊരെന്റെ കണ്ഠ
ത്തിൽ പധമാലാം ബെസിച്ചുമിയാതെ ചണ്ഡാലന്മാരെത്തിഞ്ഞു
കൊന്നാലും ചെയ്കിലൊണ്ടെ ചന്ദനദാസനൊന്നും പിന്നെനായ Chandnad ec monstrates
ത്തെന്നെരം മന്ദനാക്കി മന്ത്രികുലത്തിൽ നിന്നൊട്ടു ചെയ്കാൻ ഞെത്തിന്നുള്ള
ടങ്ങുന്നമിന്ത ചെയ്യാതെ ദേവാൻ ബെസ്യകാൎയ്യത്തിൽ ഫലം തി
ട്ടുലമാക്കിടാതെ മിത്രത്തെ ച്ചൊല്ലി മതി ച്ചി ടിനൊരിഷ്ഠി
ച്ചൊരുമിത്രമാം വിഷ്ണുപദം പ്രാപിക്കാമല്ലൊ സ പൈ കണ്ണുന്നി
ന്റെ വാക്കു പറഞ്ഞിട്ടിന്നാണമാത്യൻ ആനന്ദന ചെന്നൊരു ത്തെ
ബെസ്യപഞ്ചയൊത്തൊന്നും നീ ചെയ്ക ബെസ്യപത്തിന്നൊക്കെ
ശത്തെ ച്ചെയ്യാൻ നീ വമാനസനായ രാക്ഷസൻ തുടങ്ങുന്നു-
ചണ്ഡാലന്മാരിലെകൻ ചൊന്നുടനെന്നു നെരം മന്നവനൊട്ടും
ചണക്യാത്മജനൊട്ടും ചൊന്നാൻ ചന്ദനദാസനെന്നെ
കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങും പൊൾ മന്ത്രി രാക്ഷസൻ വന്നതെങ്ങ
ളെ പിരെ ധിക്കുന്നതിനെ കെട്ടു ചന്ദ്രഗുപ്തനും ചാണക്യ
നും തിങ്ങിന മൊദം പൂണ്ടു ചെഗനാ ചൊകൊണ്ടാൻ ചെന്നു
ടൻ കുലതിലകം ചാണക്യനെൻ പാദം വന്ദിച്ചിന്നാൻ ചണ
ക്യാത്മജൻ മെന്നുമാരും. മന്ത്രിയൊടത്തെന്നെരം ചാണക്യമഹീസു Chandg. & Chan greet Rax.
രൻ മന്ദഹാസം ചെയ്തു മന്ദമായുരചെയ്താൻ ചന്ദ്രഗുപ്തനും
ത്താനും വന്ദിച്ചതിൽ പിന്നെ രാം ഭവാനെന്തുമി
ന്നാതെ മതങ്ങുന്നു ചിന്തെ ചെയ്ക വിഷ്ണുഗുപ്തനും മെന്നു
ന്താനും പിന്നെയും ചൊന്നനമസ്കരിപ്പാൻ തുടങ്ങും പൊൾ തങ്ങ
ടിവം പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാനമാത്യനും ചണ്ഡാലസ്പൎശം കൊ
ണ്ടു ദുഷിതനഹമിപ്പൊൾ എന്നെ തൊണ്ടു തൊട്ടു ചൊല്ക
തെന്നെവിങ്ങെന്ന രചെയ്ക പാങ്കിതന്നിത്ര മന്ത്രിയു
ന്നു കൈതൊഴുന്നതു കണ്ടു മന്ദഹാസവും പൂണ്ടു കൌടില്യൻ ചൊല്ലിനാൻ Chan. explains

മന്ത്രിപ്രവരനൊടുരെക്കാൻ ചണ്ഡാലന്മാരല്ലിവർ ചണ്ഡാലാ
കൃതിയത്രെ വന്നിരിപ്പതിന്നവകാശമുണ്ടിവർക്കുള്ളെങ്കിലെ
തവ ഭൃത്യന്മാരിവരറിഞ്ഞാലും ഭണ്ഡാരാധികാരി സിദ്ധാർത്ഥ
കനിവനല്ലൊ പ്രാജ്ഞനശകടനെക്കൊണ്ടൊരുലെഖം പ
ണ്ടുരാജ്ഞപുരുഷനെഴുതിച്ചതു മിത്രമിവനല്ലൊ അതറിയാതെ
ഞ്ഞതില്ലെ ഭവാന്മഹാമതെ ധൃത്യനാകുന്ന സമിദ്ധാർത്ഥക
നിവനല്ലൊ പ്രാജ്ഞ ഞങ്ങൾ ഭവാനൊടു സന്ധിചെയ്യുന്നതിന്നെ
ന്നു ചരിച്ചിരുന്നൊരഞ്ഞു സാംപ്രതം മഹാമതെ കിംബഹുന
പൊലും ഭവാനൊടൊരുമിച്ചുചെർത്താൽ തന്ത്രമതെ
ഞങ്ങൾ വെക്കത്തുള്ളറിഞ്ഞാലും ഭദ്രഭടാദികളും ലെഖവും
സിദ്ധാർത്ഥനും ഭദ്രമാക്കുവാൻ കൊണ്ടുപൊന്നതുമല്ലും
മിത്രമായിരിക്കുന്നവരെന്നിട്ടും ക്ഷപണനെന്നമാത്യനായി ഞ്ഞ
ള്ളുരുമാനെ വന്നൊരു പുരുഷനും ചന്ദനദാസന്തന്നെ
ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതെല്ലാം ചന്ദ്രഗുപ്തനൊടു നൊക്കിടുവാൻ ഭ
വാനെ ഞാൻ വെക്കക്കാര്യങ്ങളെന്നകെവലമറിഞ്ഞാ
ലും ചെതന്നിമിത്തം കൊണ്ടല്ലൊ മഹാമതെ എന്നെ
തിൽ മിലവന്നുപൂജ്യയമെന്നാകിലും എന്നാലും ഭവാനുകളാ
ൽ ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളേണമെ. ചന്ദനദാസന്റെ ജീവ
നം വെണമെങ്കിൽ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മന്ത്രിയാകയും വെണം.
ഭവാൻ ഞാനധികാരസ്ഥാനത്തെയുള്ളശസ്ത്രം ഭവാൻ മാ
Rax wishes no offic നസ്സുകൊണ്ടുധരിച്ചിടുകയാം. അതധെ-രാക്ഷസനന്ദ
ക്കെട്ടുവിപ്രനൊടുരെക്കാൻ സാക്ഷാൽ ഞാനന്നി
ധികാരിയല്ലറിഞ്ഞാലും യൊഗ്യനാകുന്ന ഭവാനെയുള്ള ശസ്ത്രമി
ല്ലൊപു ഭാഗ്യഹീനന്മാരെക്കൊടുത്തീടുകയതെന്നല്ലൊ തൽക്കും വെണ്ടി
പിന്നെ മൊഹമില്ലതിന്നെ ത്രാമിത്രത്തെവധത്തിങ്കൽ നിന്നു ര
ക്ഷിച്ചീടെണം. മിഥ്യാഗുപ്തനമൃതം കെട്ടുരെക്കിതെ നാൻ

ഉക്തിക്കുമന്ത്രികലശ്രേഷ്ഠനൊടെനാമിപ്പൊൾ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മ
ന്ത്രിയാകയില്ലെന്നാകിലൊ ചന്ദനദാസനെന്നെ കൊല്ലുമെന്നുള്ളു
തുനം. മന്ത്രിയുമതുകെട്ടു വിപ്രനൊടുരചെയ്താൻ ബൊസ്യന്നെ
ഹത്തെക്കാളില്ലൊരു മിത്രത്തെയും കാക്കുന്നതെസാധിപ്പിച്ചിട്ടു
ന്നൊൎത്ത ബൊസ്യന്നെഹം ശിഷ്യത്തിന്നിതിന്നമസ്കാരമെന്നതെ
വെണ്ടുമെന്നുരചെയ്തു ശസ്ത്രം വാങ്ങിനാനമാത്യൻ. അ
ന്നെരം വിഷ്ണുഗുപ്തനെറ്റവും മൊദത്തൊടെ മെനക്കുന്നൊ
ടുരചെയ്താൻ രാക്ഷസനിപ്പൊൾ തവ കാൎയ്യസാധനകരനായി
തെന്നറിഞ്ഞാലും എന്നുടെ ബുദ്ധിവിലാസങ്ങളും വിന്നെ
ത്തവമന്നവ വിചിത്രമാം ഭാഗ്യത്തിൻ വിലാസവും രാക്ഷസാ
മാത്യന്റെ ബന്ധിച്ചുമിവകൊണ്ടും ഈക്ഷിതിതലെ ത്തിങ്കലൊ
ന്നായിക്കൊണ്ടിപ്പൊൾ ദൈവകൾ പൊലുമെന്തിങ്ങില്ലെന്നു വരു
മിപ്പൊൾ കെവലം നൃപനായി വാഴ്കനീ മഹാമതെ - മെനക്കു
ന്നതുകെട്ടു മൊദം കൈക്കൊണ്ടുരചെയ്താൻ ആൎയ്യന്മാരുടെ ബലം
കെവലം മമ ബലം സന്തൊഷിപ്പിക്കുമാറാകും വിനൊദപൊ
വിപ്തിവച്ചു. സന്തതം സന്തുഷ്ടിച്ചു മന്ത്രിയെ നൃപന്താനും
മെനക്കുന്നതുകാലം കൊടുത്തീൻ പറകയാലാൎയ്യനാമമാത്യനൊ
ടെങ്ങിനെ പൊള്ളിച്ചെന്നാൽ പൎവ്വതപുത്രന്നെ ബന്ധിച്ചു
കിടക്കുന്നു സൎവ്വഥാ തവമതത്തിന്നു തക്കവണ്ണമാം. ഉത്തമ
നായമന്ത്രിസത്തമനതുകെട്ടിട്ടുത്തരം നൃപതിയൊടൊത്തരം
ചൊല്ലിച്ചെന്നാൽ പൎവ്വതപുത്രനായമലയകെതുവിനെ സ
ൎവ്വഥാ രക്ഷിപ്പിക്കയുക്തിപ്പിക്കവെണമെല്ലൊ ആശ്രയമവനായി
ത്തെഴിഞ്ഞുകൂന്നമെന്നാലാശ്രയദ്രുതന്നെ സമ്മതിച്ചു
പൊക്കണം. മെനക്കുന്നതുകെട്ടു ദാസൻറെ മുഖം നൊക്കി
കാൎയ്യമാകുന്നതെന്നു പറഞ്ഞു ചാണക്യനും. ബൊധനമുഖ

Rax. accepts

obtains Malaya deliverance

ച്ചുവിട്ടന്നേരം പൎവ്വതകൻ നന്ദനൻ തന്റെ തിങ്ങളുള പടയും ഭണ്ഡാര

വും പ്രാണനെയും നഗരത്തെയും ഒക്കവെ കൊടുത്തതു മാനവതിരന്മാ

നിശ്ചയമുള്ളാനന്ദകാലം. ആശ്ചൎയ്യമാരുടെ മതം കൈക്കൊണ്ടുഴന്നതു

മെനക്കുന്നാരാവതിപതിലന്ദദാസത്തെന്നെ തന്നിലെക്കുവിളി — *Chandanad. highly honoured*

ച്ചാദരവോടും പിന്നെ മന്നവൻ സൎവ്വനഗരശ്രേഷ്ഠം കൊടുത്തു

മന്നം താനടത്തിയ ഭണ്ഡാരങ്ങളുമെല്ലാം എല്ലാമൊ ഏല്പിച്ചുകൊ

ടുത്തിതെന്നാൽ സന്തോഷത്താൽ. ചെസ്തിച്ചതെന്നങ്ങളെയൊ

ത്തവെയകറ്റിച്ചുവിട്ടതെന്നാദരത്തെ വരുത്തീടിനാനവർകൾക്കും

ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ നന്മയെ വൈഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു സന്തതം മന്ത്രി

കളിൽ സ്നേഹവും വരുന്നതെ. ചാണക്യൻ താൻ വെക്കൊ

ലെചൊരമാം പ്രതിജ്ഞയും മാറ്റാൽ സാധിച്ചതിട്ടിനാൽ ഖു

ഥുമയും അത്രെയും നിരാശനെന്നാകിലും ചാണക്യൻ പിന്നെയു

മനവധിന്നൽ ഇന്നാൽ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ഭൂമിപാലകന്മാരുടെ മെന്നിനാ

യകന്മാരുടെ ഭൂമിയെ പാലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ബഹുകാലം ആയിട്ടും — *Chan. retires*

പലതരമിങ്ങിനെ ചൊല്ലി ചൊല്ലി ദെശികനായ വിഷ്ണുഗുപ്ത

നാം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠൻ യാത്രയും പറഞ്ഞു പൊയാശ്രമം പുക്കാവി

ന്നെന്തുവും തവ ഗൃഹപ്രവെശം കൊണ്ടിരുന്നതെ. പിന്നെ

യും വന്നു ചന്ദ്രഗുപ്തനെക്കണ്ടു നിശ്ചമന്ത്രം പുക്കമിരുന്നീടിനാൻ

വിഷ്ണുഗുപ്തൻ ഭാഗ്യവാനായിട്ടുള്ള ചന്ദ്രഗുപ്തനും പിന്നെയുഗ്രമാ

യിപിതൃഭ്രാതൃനാശത്തിൻ പ്രതിക്രിയ ചിന്തിച്ചവണ്ണന്തന്നെ സാ

ധിച്ചു സന്തുഷ്ടനായി മന്ത്രിയൊടൊന്നിച്ചു ചെന്നുകൊണ്ടവനി

യെ ധൎമ്മത്തിൽ വിഴയാതെ പാലിച്ചു വഴി പൊലെ സന്തോഷം പൂണ്ടു

പുഷ്ടമന്ദിരെ വാണീടിനാൻ. ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിത്തൊന്നാനൊക്കെ

പറഞ്ഞു വെന്നുള്ളതൊന്നവരം തെളിഞ്ഞ തെളിമയൊടു

നം ആലസ്യം കളഞ്ഞു പൂരമനാമനും പാടികാലത്തു വരുന്ന

76

പൊഷ്ഠിനൊരുക്കാലമെ.

ഇതിമുദ്രാരാക്ഷസംഭാഷാഗാനംസമാപ്തം

Mudrāraxasam

I. Nava-nandābhishekam p.1-18

(1)

ഹരിശ്രീഗണപതയെനമഃ അവിഘ്നമസ്തു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

praise of Buddhi

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

775
UB TÜBINGEN

1.